

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 108 / 31 Ağustos 1990 / 2.50 DM

Dünya Körfez'le uğraşırken, bunu fırsat bilen Türk devleti Kürdistan'da askeri sonuç almak istiyor:

HALK DİRENİŞİMİZ SÖMÜRGEÇİ PLANLARI ALTÜST EDİYOR

Ömerli'de sömürgeci otorite yerlebir edildi: İçerde 7 sömürgeci kurum uzun süre işgal edildi. Bankadaki paralara elkondu. Postaneden dünya haber ajanslarına basın haberi verildi. Karşı koyan 1 başkomiser ile çok sayıda polis ve asker öldürüldü

"Doktorlar Ölmez", "Kahraman Sömürgecilik", "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak" şarhlarıyla şehit ARGK savaşçısı Nurettin TURAN'ın cenaze merasiminde Doğu Beyazıt'ta binlerce yurtsever yürüdü ve faşist sömürgecilik lanetledi

Foto: Medico International

● Ömerli-Xirbê Baban (Koruköy)'de düşman operasyon birliği ARGK'nin ıstızağına düştü. Birlik komutanının da dahil olduğu çok sayıda düşman askeri öldürüldü
● Çukurca-Siferezen'de sömürgeci düşmanın bir taburu basılan sonucu imha edildi

● Diyarî-Tendürek dağlarında ARGK güçleri ile düşman birlikleri arasında büyük çarpışma
● Karî-Göle'de esnel 16 Ağustos'ta kepenk kapattı
● Sîrt-Tîlo'da ARGK genişleten bir düşman karakoluna basılan düzenledi

● Sinan Cemil'i'nin karı yarda bırakmadı. Nureklerde yıllar öncekinin intikamı alındı
● Erzurum-Karacahac'ta partiye başak -Yüksekova / Ömerli'de 3 köy korucusu cezalandırıldı. Nusaybin'de YSE araçları yakıldı. İçerde bildirî dağıtıldı

SAVUR, DİYADİN, VE DERSİM'DE ÇARPIŞMA VE KOMPLOLARDA 8 ARGK SAVAŞÇISI ŞEHİT DÜŞTÜ

Haberleri 3-4. sayfalarda

TÜRK ORDUSU KÖYLERİ BOŞALTMAYA VE ORMANLARI YAKMAYA DEVAM EDİYOR

Şirnak, Uludere, Çukurca, Çatak, Erur, Pervari ve Beytüşşebap'ta sömürgeciler onlarca köyü haritadan sildi. Kürdistan'daki geniş ormanlık alanlar yakılıyor

Haberleri 5. sayfa

Sürgünde yeni uygulama; İsa alma adı altında yüzbinlerce Kürdün daha Türkiye'ye sürgün uygulaması geliştiriliyor. Kürdistan'da tutuklama furusu devam ettiriliyor

YURTSEVER GENÇLİK YİĞİNLARINI NASIL ÖRGÜTLEMELİYİZ?

Yazın 13. sayfa

Kıbrıs'ta düzenlenen "Kürdistan- '90 Yaz Kültür Şenliği" Kıbrıs ve Kürdistan halkları arasındaki dayanışmayı daha da yükseltti

Haberleri 8. sayfa

Avrupa ARGK ile dayanışma geceleri ve Türk devletini leşir ve protesto kampanyası

Güney Kürdistan'da emperyalizme devredilen umutlar

ORTADOĞU'DA HEGEMONYA SAVAŞI VE KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ

"ABD emperyalizmine umut bağlamak, Kürdistan halkını dünya halklarının caddasına teslim etmeye çalışmaktan farkındır. Birleşmiş Milletler'de Saddam Hüseyin'e yakıştırılan yeni Hitler benzetmesi tam bir aldatmacadır ve hedef şaşırtmaktan başka bir anlam içermemektedir. Günümüzde Hitler'in tiksindirici rüyasını gerçekleştirmeye çabası içinde bulunan en tehlikeli güç Amerikan emperyalizmidir. Saddam Hüseyin ancak emperyalist devletlerin koruyucu kanatları altında büyütülüp beslenen sıradan bir faşist diktatör olabilir"

Yazın 16-17. sayfalarda

Türk sömürgeci basınının savaş çıkartkanlığı ve çarpıtmalarının yeni bir örneği:

"PKK, yaklaşan savaşta Saddam Hüseyin'i destekliyor"muş!

Yazın 15. sayfa

Ortadoğu patlamaya hazır silah deposuna dönüştü Sömürgeci Türk Devleti Kürt ve Arap halklarının düşmanıdır

Türk burjuva gazetelerini ve Türk devlet yetkililerinin demeçlerini izleyenler farklı ama aynı amaçta birleşen, birbirini tamamlayan yorumlara rastlayacaklardır. Bir kısım yorumcular, açıkça savaş çıkartkanlığı yapmaktalar. Bunlar sırtlarını emperyalist güçlere, özellikle ABD'ye dayamanın verdiği güvenle hareket ediyorlar. Diğer kısım Körfez ve Ortadoğu bunalımına müdahalenin Kürt sorunuyla sınırlandırılmasını, Ortadoğu'nun yeni politik haritasında Türkiye'nin politik etkiyle rolünü artırmasını öneriyorlar. Uğur Mumcu bu kampta yer alıyor. M.

Yazın 18-19. sayfalarda

FAC'a 500 milyon Mark'lık tazminat davası:

Medico International, Halepçe kurbanları adına Alman devleti aleyhine dava açıyor

Haberleri 9. sayfa

Almanya Yeşiller Partisi Milletvekili Angelika Beer:

"PKK'nin direniş eylemlerinin kabal görüldüğü ve desteklendiğini düşünüyorum"

Röportaj 10. sayfa

İçindekiler

Direniş Kahramanlarımız: Haydar KURU, s. 2 / Avrupa ülkeleri ulusal parlamenlerinde "Kürt sorunu" tartışmaları, s. 9 / Cezasizlerinden mektup ve mesajlar, s. 11 / Okuyucu mektupları, s. 12 / 15 Ağustos'un altıncı yılında bölge ateş aldı, s. 14 / Avrupa başında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, s. 20 / Adım adım Kürdistan: SERHEDAN, s. 21 / KÜBÜR sayfası: Rojdan, s. 22

Türk sömürgeci burjuvazisinin hesapları tutmayacaktır.

Ortadoğu'da hiç bir güç Türk devleti kadar hızlı bir şekilde savaşa hazırlanıyor. Göstermelik parlamento ve hükümet tümüyle devre dışı. Burjuva muhalefetin sömürgeci "savaş aleyhtarı" demeçlerini ve parlamentoyu işlevsiz bir kurum gösterme çabalarını kimse ciddiye almıyor. Turgut Özal'ın faşist ordunun ve adeta Washington'un temsilcisi gibi verdiği demeçler her şeyi ele vermektedir. Nedir bu demeçler: "Savaş tehlikeli artıyor", "Savaş kaçınılmaz" vb.

Şimdi de Körfez'e asker gönderme hazırlığı. Gerekçe de belli: "Suudi'nin ordusu yok. ABD Körfez'de sürekli güç bulunduracak. Türk askeri Körfez'de olmalı ki Saddam sonrası paylaşımında Türkiye ganimetten payını alsın". Bunlar Turgut Özal'ın değerlendirmeleri (Yalçın Doğan, Milliyet, 31.8.1990). Bu yönde diğer tencel bir hedefe var, Türkiye her yerde olmalı ki, ABD herhangi bir şekilde Kürtlere hiç bir şey vermesini

Devranı 2. sayfa

Aydınlığın ilk çocuklarından Haydar KURU yoldaş halk savaşında yaşıyor

Ulusal kurtuluş ışı Kûrdistan'a vurduğu zaman, karanlığın içinden özgürlüğe giden yola ilk girenlerden biri de Kûrdistan çocukları oldu. Çocuklar çoğu kez karanlığa alışmış büyüklerinden daha şiddetli bir istekle aydınlığın ilk parıltısına sarıldılar. Herkes gibi onların da bir anneleri ve babaları vardı. Ama onlar binlerce yıllık kör karanlığın içinden parıldayan özgürlük ışığını gördüklerinde, kendilerini karanlıkta tutmak isteyen annelerinden ve babalarından kopmakta hiç tereddüt etmediler. Kısa süre içinde, özgürlüğün o müthiş çekici ve bir o kadar da yakıcı ışıyla aralarında aarışmaz bir sevgi ve bağlılık doğdu. Yolları belirginleştikçe onu daha da çok sevdiler. Onunla yeniden doğdular ve aydınlığın çocukları olarak büyüdüler. Karanlık tımarı Ebrimen'in yandaşları özgürlük ışığını söndürmeye çalıştıkları an, pervaneler gibi alevin ortasına atılarak, tutuşan taze bedenleriyle aydınlığı daha da çoğalttılar. Bu kışın önde gelen elmalarından biri de, Kili'de şehit düşen Haydar KURU yoldaşı.

Haydar yoldaş henüz ideolojik mücadele dönemini yaşayan PKK Hareketi ile ortaokula başladığı sırada tanıştı. Şehit ağabeyi Kemal yoldaş ve iki ablasıyla birlikte Dersim merkezinde oturuyordu. Kardeşlerin döndü de öğrenciydi. Anne ve baba işçi olarak yurtdışında bulunuyorlardı. Evi büyük abla yönetmesine karşın, kardeşler arasında birçoklarını imrendirecek güzellikte sağlıklı ilişkiler vardı. Ev ortamında baskıdan eser yoktu ve tam bir özgürlük ortamı hüküm sürüyordu. Ablalar kız meslek lisesine, Haydar ve Kemal yoldaşlar ortaokula gidiyorlardı. Okul dönüsünde hep bir birimaya gelip günlük gelişmeleri değerlendiriyorlar, kendi çalışmalarını özetliyorlar ve sonuçlar çıkarıyorlardı. Bütün kardeşlerin aynı devrimci düşünceleri paylaşıyorlardı. Bütün kardeşlerin aynı devrimci düşünceleri paylaşıyorlardı. Bütün kardeşlerin aynı devrimci düşünceleri paylaşıyorlardı. Bütün kardeşlerin aynı devrimci düşünceleri paylaşıyorlardı.

Dersim'de çocuk yaştaki ulusal kurtuluş mücadelemize sempati duyan, ilkokul sınırlarından başlayarak marksizm-leninizmi öğrenmeye çalışan ve büyüklerin bulundukları çevrelerde Kûrdistan sorunu üzerinde yapılan tartışmalara cesurca katılan arkadaşlarımızın sayısı bir hayli fazlaydı. Celal AŞKIN, Yusuf KILIŞ, Mehmet Zeki SÖYLEMEZ, Hasan ÖZÇELİK, Murat YÜKSEL ile Haydar ve Kemal KURU yoldaşlar bunlardan sadece birkaçıydı. Sonradan şehit düşen bütün bu yoldaşlarımızın ve on-

ların çocuk çevresinin devrimci düşünce ve mücadeleye ilgisi çocukça heveslerin çok ötesindeydi. Durmadan okuyorlar, düzenli araştırmalar yapıyorlar, her türlü tartışmayı dikkatle izliyorlar ve canla tenle sorular bulup soruyorlardı. Yeri kök tutmaya başlayan küçük fidanları andıran bu küçük devrimcilerin, devrimci bilinç düzeyi ve devrimin temel sorunlarına yaklaşım biçimindeki tutarlılık herkesin büyük işini çekiyor ve kendilerine karşı derin bir hayranlık yaratıyordu. O dönemde okullar ulusal kurtuluş düşüncesinin etkisi altındaydı ve özellikle Dersim Öğretmen Okulu ulusal kurtuluş güçlerinin üssü haline gelmişti. Küçük yoldaşlar bu okula sıkça uğruyorlar ve özellikle Cuma TAK yoldaşla konuşmak istiyorlardı. Cuma yoldaş küçüklerin can yoldaşıydı. Kendilerine asla çocuklar gibi davranmaz, söylediklerini can kulağıyla dinler, karşısında bir gerilla birliği varmış gibi davranır, son derece doyurucu açıklamalar yapar ve nasıl çalışmaları gerektiğini açıklığa kavuştururdu. Cuma yoldaşın yol göstericiliğiyle küçük yaştaki öğrenciler arasında eğitim grupları daha o dönemde oluşturulmuştu. Bu gruplara diğer arkadaşlar da uğrar ve çalışmaları denetlerdi.

Haydar yoldaşın evi devrimci çalışma içinde bulunan bütün arkadaşların uğrak yeri idi. Geceleri propaganda faaliyetlerinden dönen arkadaşlar çoğunlukla bu evde buluşur, çalışmalarını değerlendirir, sorunları tartışır ve çözümler üretmeye çalışırlardı. Toplantılar bittiğinde sıra Haydar yoldaş ve kardeşleriyle tartışmaya gelirdi. Haydar yoldaş kardeşlerin en küçüğü ama en hareketli olanıydı. Son derece girişken ve ataktı. Büyüklele çok çabuk kaynaşırdı. Aliraz da dede ailesinden geliyor olmasının etkisiyle adeta büyüklere özgü davranışlar sergiliyordu. En küçükleri olduğu halde, kardeşler arasında aktif devrimci görevlere hazır olduğunu ilk gösteren oydu. Nitekim daha o yaşlarda önemli görevler üstlendi. Dersim'in değişik yerleşik alanlarındaki çalışma birimleri arasında kuryelik yaptı. Bir ilçeden diğer ilçeye, bir köyden diğer köye mekik dokudu. Kendisine verilen görevlere büyük bir ciddiyetle yaklaştı. İstima taşıdığı sorumluluğun bilinciyle hareket etti. Tek başına ve çoğu kez gece karanlığında en ücra dağ köylerine gitmekte çekinmedi. Bu çalışmaları sonucunda, süreç içinde Mehmet Zeki SÖYLEMEZ yoldaşla birlikte Dersim'i en iyi tanıyan ve özellikle 12 Eylül darbesi sonrasında çetireli yöreler arasındaki bütün güvenleri geçiş yollarını en iyi bilen kişi haline geldi.

Dersim'de ulusal kurtuluş düşünceleri gençlik kitleleri ve halk yığınları arasında yayıldı. Çiz, düşman da saldıranları artırıyordu. Sömürgeci polis devrimci güçlere karşı hem doğrudan saldırılara girişiyor, hem de zaaflarını iyi tespit ettiği sosyal-göven çevreleri devrimcilerin ü-

zerine saldırtıyordu. Ulusal kurtuluşçu gençlik bu saldırganlığın esas hedefi seçilmişti. Okullarda çatışmalar ve kavgalar sık olmuyor, birleşik cephe oluşturan sosyal-göven çevreler "faşist" ilan ettikleri devrimci öğrencileri okullara sokmak istemiyorlardı. Kız Meslek Lisesinde ulusal kurtuluşçu öğrenciler azınlıktaydı. Bu yüzden Haydar yoldaşın ablaları okulda her gün bir ton dayak yiyerek eve dönüyorlardı. Çoğu kez Kemal ve Haydar yoldaşlar da aynı durumla karşılaşıyorlardı. Ama yüzlerindeki şaşkınlık, göz morarıları ve belirgin darp izleri kardeşlerin birbirlerine takılmalarından başka bir etki yaratmıyordu. En kötü koşullar altında bile ev ortamında neşe eksik olmuyordu. Saldırıların yoğunlaştığı ve devrimcileri ciddi tehditlerin beklediği böyle bir ortamda, gençliğin bir bölümü metropol kentlerine göçüyor; diğer bölümü ise Avrupa'ya çıkmak için pasaport kaynağına giriyordu. Sömürgeci polisin istediği de buydu. Düşman toplumun en dinamik kesimi olan genç insanları devrimci mücadele ortamından uzaklaştırmaya çalışıyordu.

Haydar yoldaşın annesi ve babası da bu saldırıların yoğunlaştığı günlerde çocuklarını yurtdışına çıkarmayı düşünüyorlardı. Ama anne ve baba anlayışlı insanlardı. Kesinlikle zor kullanmıyorlar, sorunu tartışma ve ıkna yöntemiyle çözmek istiyorlardı. Anne ve babanın bir aylık tatili boyunca aile bireyleri arasında çok ilginç tartışmalar meydana geldi. Çocuklar başkalarını devreye sokmadan kendi çabalarıyla büyüklere ıkna etmeyi denediler. Hepsi bir ağızdan Kûrdistan'dan ayrılmaya istemine karşı çıktılar. Tutumlarını asla salt bir kuru inat düzeyine düşürmediler, ayrılmama nedenlerini uzun uzun izah ettiler. Tartışmalar sonucunda annelerini yanlarına çekmeyi başarmışlardı; destolik anne de çocuklarının yanında kalmaktan ve onların geleceklere ortak olmaktan yana tavır alınıp. Baba yalnız kalmıştı ve yurtdışına tek başına çıkacaktı. O zaman elindeki son arma, babalık silahına sarılmıştı. Gülerle, "ben sizin babanızım, insan atasının sözünü dinlemedi" demişti. Çocuklar yine hep bir ağızdan aynı güleriyiz ve sadelikle, "sen artık hieim babamız değilsin, şimdi bizim yeni bir babamız var" diye karşılık vermişlerdi. Tatilin sonuna doğru gelindiğinde tartışmalar da tatil bir sonucu bağlanıyordu; çocuklar zamanı geldiğinde dönmeye koşulluyla annelerinin de yurtdışına çıkmasına izin vermişlerdi. Babalarına verdikleri yanıtın da görüleceği gibi, Haydar ve Kemal yoldaşlar artık aydınlığın çocukları olmuşlardı. Onların yeni annesi ve babası Kûrdistan'dı. Onu bağışlamış ve özgürlüğe götürmek yolu bulmuşlar ve bu yola girmişlerdi. Bu yoldan dönmeleri olanaksızdı.

Haydar yoldaş 12 Eylül askeri-faşist darbesinden sonra düşmanın arananlar listesinde yer aldı. Bu nedenle ağabeyi Ke-

mal'den önce okulu terk ederek, kırsal bölgelerdeki silahlı gruplara katıldı. Uzun süre dağlarda kaldı. Yaşının küçüklüğüne bakmaksızın, elleri yazılardaki silah arkadaşlarından daha büyük bir dirençle yeni yaşamın zorluklarına göğüs gerdi. Cesareti, kararlılığı, müthiş dayanıklılığı, yâresel coğrafya bilgisi ve hiç bir zaman eksilmeyen neşesi ile bütün arkadaşları için eniş bir moral kaynağı oldu. Aradan belli bir süre geçtikten sonra Parti bölge ile yeniden ilgili kurunca, arkadaşlarıyla birlikte Lâhnan'a geçti. Yeni ortam kendisi için aynı zamanda yeni fırsatlar ve olanaklar demekti. Bunu çok iyi görüyor ve anlıyordu. Artık kendisini her yönüyle geliştirebileceği gerçek parti ortamına kavuşmuştu. Küçük ulusal kurtuluş savaşçısı Haydar yoldaş her yönüyle bir büyüme gösteriyordu. Hızla boy atmış, dev yapılı bir delikanlı olmuştu. Kendisini eskiden görmüş olanlar yeni halile tanımakta zorluk çekiyorlardı. Büyüme huzi ideolojik, politik ve askeri alanlarda da çok yüksekti. Geçmişte hep kuryelik yapmış, dağlarda gerillalara yol gösteren küçük savaşçı, şimdi bir gerilla komutanı özellikleriyle donanmıştı.

Haydar yoldaş eğitimi tamamladıktan sonra, kısa bir süre için Güney-batı Kûrdistan'da kaldı. Daha önceleri Zazaca dağında Kürtçenin diğer lehçelerini bilmiyordu. Ancak girişkenliği, aınır tanımayan öğrenme arzusu ve yığınlarla kaynaşma yeteneği sayesinde, kısa zamanda Kurmanji lehçesini de öğrendi. Devrimci halkın özgürlük davasının sözcüsüydü; daima kitlelerle iç içe olan ve yığınlarla bütünleşmesi gereken biriydi. Sadece bir yöreyi değil, bir ülkeyi ve halkı temsil etmek zorundaydı. Öncü bir devrimcinin nasıl olması gerektiğini çok iyi kavramıştı. Vatanın her köşesinde Partinin kendisine vereceği her türlü görevi istenen düzeyde yerine getirmek için her açıdan hazır olması gerektiğine inanıyor ve hep bu inançla hareket ediyordu. Günü geldiğinde öğrendiklerini uygulamaya koyuyorlardı. Kendisi gibi yurtdışında eğitim görmüş silah arkadaşlarıyla birlikte sınırı aşarak Güney Kûrdistan'a geçti. Günlerce devam eden bu uzun yürüyüş sırasında yine zorluk dinlemiyor, engel tanumiyor, hep

en önde gidiyor, yorulmuş arkadaşlarının yüklerini paylaşıyor ve ısbahı yapmakta gecikmiş kışların sabırsızlığıyla bir an önce filen özgürlük savaşına katılmak için yol alıyordu.

Haydar yoldaş Güney Kûrdistan'da fazla beklemedi. Başka bir grup arkadaşıyla birlikte yeni bir uzun yürüyüşe çıkarak Dersim'e geçti. Yurtdışından dönen ilk öncü gruplar Dersim'e ulaştığında, ağabeyi Kemal yoldaş da hemen mücadelede yer almış; yeni dönemde bölgede gerilla gruplarına katılan ilk devrimci olmuştu. Şimdi iki kardeş yeniden ama bu kez çok daha bilinçli, örgütlü ve hazırlıklı olarak ulusal kurtuluş savaşını yolunda yürütmeye devam ediyorlardı. Her ikisi de bütün enerjilerini halk savaşının bu bölgede yükseltilmesine adanmışlardı. Vatanın bağimsızlığı ve halkın özgürlüğü için bütün güçleriyle savaşıyorlar. Özgürlük ateşini daha da harlan-dırmak için gencecik yaşamlarını arılarla özgürlük ilahına kurban olarak sundular. Faşist-sömürgeci düşmana karşı yitici çarpışarak şehit düştüler.

Haydar yoldaş, faşist Türk sömürgecilerinin genelde ulusal kurtuluş mücadelemiz ve özellikle Dersim üzerinde oynamak istedikleri oyunların bilincindeydi. Düşmanın 12 Eylül darbesinden sonra sürdürdüğü özel savaşın bir parçası olarak geliştirmeye çalıştığı bu oyunları çok iyi görüyor: bunları etkisiz kılmak için olağanüstü bir çaba harcamak gerektiğini biliyordu. Üstelik düşmanın mücadelemizi boğmak için düzenlediği komplolar ve provokasyonlarda Dersim'i bir tür pilot bölge seçtiğini anlıyor; bu konuda duyduğu öfkayı gözlemiyor ve düşmanın bu yaklaşımını halk savaşını geliştirmenin gerekçesi sayıyordu. Şimdiki Alevilik-Bektaşılık kampanyaları da daha o dönemde uç vermiş. MİT güdümldü olduğu belli olan "Alevistan Hareketi" imzalı broşürlerde, Dersim "Alevistan'ın Başkenti" olarak gösterilmişti. Kendisi de Seyit olarak bilinen bir aileden gelen Haydar yoldaş, düşmanın nelerden medet umar duruma düştüğüne bakıp gülüyor ve "Dersim her türlü kötülüğün merkezi olmayı asla kabul etmeyecektir" diyor. Kûrdistan'da bir savaş vardı ve düşman bir özel savaş yürütüyordu. Komplolar ve provokasyon bu savaşın temel silahlarıydı. Düşmanın bu kirli silahlara sarılmasına engel olmak olanaksızdı. Kûrdistan sömürge konumunda kalmaya devam ettikçe, zayıf da olsa düşman oyunları için elverişli bir zemin bulunacaktı. Ancak düşmanın bütün kirli oyunlarını boşa çıkarmak devrimcilerin elindeydi. Yüzyıllardır süren sömürgeci egemenlik altında Kûrdistan toplumunda birleşmiş olan bütün hastalık yuvalarının temizlenmesi halk savaşının zafiriyle mümkündü. Toplumu sağlığına kavuşturmak, yaşamın her alanında özgür gelişmenin yolunu açmak ve dinamik bir ulus yaratmak için, halk savaşını

Devamı 23. sayfada

TÜRK SÖMÜRGEÇİ BURJUVAZİNİN HESAPLARI TUTMAYACAKTIR

Emperyalist devletler Türk ordusunu savaşa sürüyor

Türk burjuvazisinin en büyük korkusu dayanılmaz kalması ya da uçukluk rolünün azalması. Türk devleti bölgede emperyalist çıkarlar için saldırganlık sergileyeceğinden metnin. Böylece görevlerine sadık karakol olduğunu ispatlamış olacak ABD alıllı 1966 Süveyş Kanalı Savaşı'nda İngiltere'nin yaptığı durumu yaşamak istemiyor. Uçuk Arap rejimlerin askeri güçlerini planı içine alıyor. Türk ordusunun yeri de bu plan içinde. Türkiye ve Kürdistan'a ABD savaş uzmanlarının dolduğu bir sür de-ğil. Gerçekle Türk ordusunu bu uzmanlar yönetiyor. Çizre bir savaş karargahı gibi.

Politikacılar da bu hazırlıkları hızlandırıyor. Ağustos'un son günlerinde NATO üyesi ülkelerden 40 parlamenta "Askeri Tur" kapsamında Türkiye'ye geldi. Gezinin amacı ve gerçekleştirildiği dönem için: "NATO ülkeleri arasında dayanışma ve işbirliğini sağlamak, geliştirmek" ifeyetin gezdiği yerler hep askeri birlik alanları, görüşüldüğü kişiler ise hep ordu komutanları. Türk ordusunun, iptal edilen "Kararlılık Tatbikatları"na başlatacağı be-şime yaradı. Bu tatbikatları bel-li NATO üyesi ülkelerin askerleri de katılacak. Dönemi içinç.

Eğer Irak'a saldırılacaksa kara saldırısı için Türk ordusuna temel rol veriliyor. Nasılsa savaş alanı Kürdistan olacak. Irak'ın "Belki roketlerimiz ABD'ye yetmez. Biz de bölgedeki mütefiklerini vururuz" tehditleri Türk ordusuna ABD'nin verdiği saldırgan rol dolayısıyla yapıldı.

ABD ve diğer emperyalist devletler, ambargodan dolayı Türk devletine yardım yapıyorlar. Tabii faturası Kuveyt ve Arap geyhlerinden. Emperyalist ülkelerdeki yönetimin himayesindeki insan haklarıyla ilgili kuruluşlar, Türk devletine insan haklarıyla ilgili ihlalleri nedeniyle yöneltiltikleri eleştirileri bilinen nedenlerden dolayı, birden bire kestiler.

İlginç olan da Almanya'nın durumu. Alman anayasası Alman askerlerinin başka bir ülkede savaşmasını yasaklıyor ve parlamentonun bu yasayı aşma yetkisi yok. Halbuki Alman burjuvazisi Körfez gerçikliğini güç gösterisi için tarihi bir fırsat olarak değerlendiriyor. CDU ve SPD anayasasının bu maddesini değiştirmek istiyorlar. Ancak daha kolayını buldular. Eğer bir NATO ülkesi savaşa girerse onun toprakları üzerinden savaşa girilebiliyor. Tabii ki bu NATO ülkesi Türkiye. Belki de Türkiye'nin savaşı girmesi için en

fazla baskı yapan devletlerin başında Almanya geliyor. Şimdiden GSG-9 birlikleri Kürdistan'a taşınıyor. Bunlar açığa çıkarlar. Nasılsa savaş Kürdistan'da olacak ve Almanlar Kürt insanlarını öldürmekte epey ustalar.

Kürdistan korkusu Türk sömürgecilğini bitirecek

Türk Genelkurmaylığı ve burjuva basınındaki tüm senaryolar, "Savaşta Kürtlerin durumu ne olur", "Kürtler ne yapabilirler", "Kürtlerin durumundaki olumlu gelişmeyi nasıl önleyebiliriz" vb. üzerine. Basının burjuva stratejisyenleri kılı kırk yarıyor, Sevr'den, Lozan'dan günümüze sorunu inceliyor, orduya öneriler yağıdırıyorlar.

Öte yandan Kürdistan'a askeri yığınak sürüyor. Çizre'den yurtseverler günde ortalama 60 otobüs dolusu askerin ilçeye aktarıldığı, Çizre'den Silopi'ye kadar her tarafın asker dolu olduğunu, askerlerin mevzi ve yığınak kazdıklarını söylediler. Benzer güç aktarılması Van'a da oluyor. Hakkari ve Şırnak'ta sınırın 15 km. içerisine kadar olan geniş ve uzun koridor boşaltılarak askeri hareket alanı haline getiriliyor. Kimse bu hazırlığın savunma amaçlı olduğunu söyleyemez.

Ağustos'un son haftasında Türk Genelkurmay Başkanı Necip Toruntay, Hava Kuvvetleri Komutanı Şiyamî Taştan ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, yanlarındaki diğer askeri yetkililerle birlikte Kürdistan'a gittiler. Bunlar Diyarbakır, Sırt ve Şırnak'a gittiler. Toruntay ve beraberindekilere Diyarbakır'da Sömürge Valisi Hayri Kozakçıoğlu bir briefing verdi. Gezinin amacı "Bir savaş durumunda bölücülerin güç kazanmasını ve eylemlerini engellemek için tedbirleri gözden geçirme" şeklinde basın-yayın kuruluşlarına yansıdı. TC'ye göre arkadan vurulabilir. Çünkü her zaman evdeki hesap çarşıya uymaz. Önlemlerin arasında katliamlar da var. Hatırlanursa, Halepçe katliamından sonra Türk askeri uzmanları "Dünya Irak'a ses çıkarmadı. Kürtler bunu iyi bilsin" yönlü açıklamalarda bulundular. Bunun tek bir anlamı vardı: "Gerekirse biz de Irak gibi yaparız." Son kitlesel tutuklamalar, köy boşaltmalar, işe alma adı altında geliştirilmek istenen kitlesel mecburi süren uygulamaları, gruplar halinde yurtseverlerin katledilmesi ve küçük bir gerilla grubunun üzerine aşırı bir güçle gidilmesi, ulusal kurtuluş örne-müz hakkında asılsız söylentilerin çıkarılması vb. uygulamalar, TC'nin savaşta-ki hedefini ve muhtemel bir savaşta asıl korkusunu göstermeye yetmektedir.

Kürdistan halkı bu defa gelişmeleri daha bilinçlice karşılıyor

Gerçi halen bazıları Kürdistan adına uç beyliğine soyunuyor, emperyalist eşikleri ya-lıyor, fakat halkın gerçeği bambaşka. Anlaşılan Talabani, ABD'den boş döndü. Eğer sonuç buysa Kürt halkı adına sevinçlidir. Yok eğer ABD bir takım vaatlerde bulunmuşsa bu Kürt halkı için felaket demektir. Zira Barzani de-neyi ve sonucu ortada. Yine de halen bazı uçukların lafıç'te, Almanya'da, Fransa'da ve İngiltere'de üstelik Kürtük adına bir takım oyunlar çevirdiklerini duyuyoruz ve bu sonuçsuz uçukluk çabalarını lanetliyoruz.

Öte yandan anlaşıldığı kadarıyla ABD'den eli boş dönenlerin zaman zaman adını andıkları bir "Kürt Cephesi" ve bu cephenin de içinde olduğu bir "Irak Muhalefet Cephesi" var, ancak bu cephelerin gelecek vaat ettiğini ve önemli askeri güçlerinin olduğunu kimse ileri süremez. Propaganda ayrı gerçek ayrıdır. Savaş ise gerçekür. Umarız ki aşırı konusuz güçler tarihten ders alırlar, halkımızın bağımsızlık için ulusal birlik ve direniş çağrılarını olumlu cevaplarlar, uç beyliği iddialarından vazgeçerler. Unutulmaması ki gün ses çıkarmayanlar ve halkın istemine uymayanlar savrulurlar, ezilirler.

Kürdistan'da halk savaşı bilinçlice tartışıyor. Savaş neden Kürdistan'da yoğunlaşıyor, savaşta Kürdistan'ın yeri ne olmalı, kendisine zorla dayatılan savaştan nasıl kaçınacak, kaçınılmaz bir savaştan nasıl yararlanacak vb. soruları tartışıyor ve cevap arıyor. Çözümde bağımsız politika ve direniş yolu mutlak egemen çözüm olarak ortaya çıkıyor. Halka bu çözümün kavratma da ulusal kurtuluş örne-müz PKK ve ulusal kurtuluş mücadelemiz. Ağustos ayının son yarısında ulusal kurtuluş güçlerimiz Çukurca, Yökneko, Erub, Şirvan, Sırt, Ömerli, Savur, Adıyaman, Pazarlık, Ringöl, Derişim ve Diyar'ın'de sömürgeci güçler ve çeteleriyle çarpışmalara girdiler. Doğu Beyazıt'ta bir savaşın cenaze merasiminde 10 bin yurtsever yürüdü. Ömerli'de sömürgeci kurumların tümü bir süre için işgal edildi. Savaşa ilişkin ulusal kurtuluş güçlerimizin açıklamaları elden ele doluyor. İlçisinden, aydınları, esnafına, öğrencisine kadar herkes hızlı bir tartışma ve uyanış içinde. Önemi ortaya çıkan şehirlerde tam bir kaynaşma yaşanıyor. Belki örgütlenmenin hızı bu kadarının hızına yetmiyor. Fakat halk ayaklanmalarının ayak seslerinin işitildiği kesin.

Diyadin - Doğu Beyazıt

Tendürek dağlarında çarpışma

En az 15 düşman askeri öldürülürken, aynı çarpışmada 3 ARGK savaşçısı da şehit düştü. Şehit savaşçı Nurettin TURAN'ın Doğu Beyazıt'taki cenaze törenine 10.000'in üstünde yurtsever katıldı. Kitlesel cenaze merasimi anti-sömürgeci eyleme dönüştü.

16 Ağustos günü Diyar'ın bölgesinde Tendürek dağlarında ARGK gerillaları ile asker, özel tim ve köy korucularından oluşan düşman güçleri arasında saatlerce süren ve geniş bir alana yayılan büyük çarpışmalar meydana geldi. Zorlanan sömürgeci roketler ve havadan, helikopterden atılan bombalarla çarpışma alanını bombaladılar. Sömürgecilerin en az 15 asker ve 1 köy korucusunun öldürüldüğü bu çarpışmada 3 kahraman ARGK savaşçısı da şehit düştü.

Çarpışma haberinin ve şehitlerin adlarının Doğu Beyazıt'a ulaşmasıyla daha 16 Ağustos kepenk kapatma eyleminin coşkusuyla yaşanan ilçede büyük bir kaynaşma başladı. Şehit savaşçı Nurettin TURAN (Doktor Agit), Doğu Beyazıt'ta Samsun Tıp Fakültesinde öğrenciyken dağda savaşıma karar veren bu değerli ARGK savaşçısı uzun süredir Serhat bölgesinde faaliyet yürütüyor ve bu bölgede 1990'ın başları gerilla mücadelesinde ciddi bir rol oynuyordu.

Halk tanıdığı ve sevdiği savaşçıya bağlılığını gösterdi ve ona karşı son görevini yerine getirmek istedi. Aile, yakınları ve kalabalık bir halk kitlesi 17 Ağustos günü en az 500 araçlık konvoy halinde şehit savaşçının cenazesini Diyar'ın Jandarma Bölüğü'nden aldılar ve Doğu Beyazıt'a getirdiler.

Nurettin TURAN'ın ailesinin evinin etrafını kuşatan polis, asker ve özel timden oluşan sömürgeci güçler, cenazeyi kendilerinin helikopter ya da araba ile mezarlığa götüreceklerini söylediler, şehitlerinin cenazesinin Kürt geleneklerine göre defnedileceğini belirtirler. Sömürgeci slogan atılmaması kaydıyla kararlı kitlelerin cenazeyi kaldırma kararını kabul etmek zorunda kalırlar.

Omuzlarında taşıyan cenazenin ardında dizilen en az 10.000 yurtsever sessiz bir yürüyüşle mezarlığa kadar giderler. Mezarlıkta saygı duruşunda durulur, direniş şifreleri ve ezgileri okunur.

Cenaze merasiminden sonra şehir merkezine dağılmadan yönelen kitleler karplarında polis ve asker barikatları bulurlar. Halk yürüyüşte kararlı olunca özel timler rastgele ateşe bağlarlar. Slogan atarak sokaklara dağılan halk şehir merkezine ulaşır. "Kahrolun sömürgecilik", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Doktorlar ölmez" sloganlarını atarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne yönelen kararlı kitleler, binayı tag yağmuruna tutarlar. Halkın öfkesi karşısında büzülen polis ve özel tim geri çekilmek zorunda kalır.

Şehitlere bağlılığını gösteren bir kitlesel merasimle yerine getiren Doğu Beyazıt halkı, ancak akşam saatlerinde evlerine dağılırlar.

Geceleri bilinen yurtseverlerin evlerine baskın düzenleyen sömürgeci caniler 160 kadar yurtseveri gözaltına alırlar.

Haklarında tutuklama kararı alınan 46 yurtsever Ağrı cezaevine aktarıldı. Diğerleri Ağrı 1. Şube ve askeri karakollarda bekletiliyor. Gözaltına alınanlara ağır işkence yapılıyor. Bunlardan İsmet Baycan ve Mehmet Yıldız, Ağrı devlet hastanesine kaldırıldılar. Durumu ağırlaşan İsmet Baycan Erzurum askeri hastanesine kaldırıldı. İlçe merkezinde beraber geçen herkes hemen göz altına alınıyor. Gazeteciler ilçeye bırakılmıyor. Evlerin köpekleri öldürülüyor. Köylerden gelen arabalar sıkı kontrolden geçiriliyor ve çok az ilçeye bırakılıyor. Aradan 16 gün geçmesine rağmen ilçede hâlen devlet terörü tüm hızıyla sürdürülmektedir.

Göle

15 Ağustos'ta esnaf kepenk kapattı

8.000 nüfuslu Göle'de esnaf ve halk gerillaların çağrısına uyarak 15 Ağustos'ta kepenk kapattı. Sabahtan akşama kadar ilçenin bütün dükkanları kapalı kaldı.

Bu kitlesel direniş karşısında güçsüzleşen sömürgeci, hükümetçiler açmayı denedilerse başarılı olamadılar. Sömürgeci-ler, halkın kepenk kapatma eylemini basına yansıtmadılar.

Göle'de ilk defa bu denli büyük-ölçekte kitlesel eylem oluyor. Doğu Beyazıt'tan sonra Göle'de gerçekleştirilen kitlesel kepenk kapatma eylemi ve gerilla muharebeleri Serhat cephesinde ulusal kurtuluş mücadelemizin kazandığı kitlesel boyutu en somut göstermektedir.

Çukurova

Şiferezan düşman taburu imha edildi

20 Ağustos akşamı Şiferezan köyünde bulunan düşman taburuna saldıran ulusal kurtuluş gerillalarımız bu saldırılarını 21 Ağustos akşam saatlerine kadar sürdürdüler. Saldırıda düşman tabur binası roketlerle büyük ölçüde tahrip edildi. Sömürgeci-ler, çarpışma alanından Hakkari devlet hastanesine 30 asker yaralı taşıdılar. Sömürgeci-ler, kayıplarını gizlemelerine rağmen en az 20 askerin de öldürüldüğü bölgedeki yurtseverler tarafından bildirildi. Başarılı saldırıda gerillaların kayıpları olmadı.

Şır

Tillo nahiye karakoluna gerilla saldırısı

23 Ağustos günü sabah saatlerinde ulusal kurtuluş gerillalarımız Sırt'ın kuzeydoğusundaki Tillo (Aydınlı) nahiyesi karakoluna karşı bir saldırı düzenlediler. Saldırı 1 saat kadar sürdü-rüldü. Düşman karakoluna 1 gerilla roketi isabet etti. Gerillaların kayıplarının olmadığı bu saldırıda düşmanın da kayıpları öğrenilemedi.

Ömerli

İlçe merkezini basan ARGK gerillaları bütün sömürgeci devlet kurumlarını saatlerce işgal ettiler

23-24 Ağustos akşamı 26 kişilik bir ARGK birliği Ömerli ilçe merkezini işgal etti. Gerillalar ilçe askeri bölüğünü, emniyet binasını, polis lojmanlarını ve hükümet konağını roket ateşine tuttular ve ele geçirdikleri sömürgeci binaların çoğunu yaktdılar.

Gerillalar saldırıda düşmana ait 7 kurumu işgal etmeyi planlamışlardı ve bu hedeflerinin tümüne vardılar. İlçede bulunan bankadaki paranın tümüne el koydular. Gerillalar işgal ettikleri postahaneden dünya ve Türkiye haber ajanslarını aradılar ve Ömerli'de devlet otoritesinin yerlebilir edildiğini duyurdular.

Gerillalar, Kürt halkına karşı cinayetleriyle tanınan ilçe baş komiserini esir almak istedikler. Başkomiser direnince ölümle cezalandırıldı. Düşman kayıplarını 1 sayısı ile sınırırken, gerillalar en az 10 düşman polis ve askerini kurşuna dizdiklerini açıkladılar.

Rasulunda zafer ekle eden gerillalar hoparlörlerden halka çağrılar yaptılar, marşlar okudular, ilçe merkezi ve sokaklarında zafer turu attılar, halka bildiri dağıttılar ve zafer sloganlarıyla çok sayıda silahla birlikte ilçeden ayrıldılar.

Ömerli

Xirbê Baban köyü civarında ARGK birliğini kuşatmak isteyen düşman birlikleri tuzağa düştü. Düşman güçleri operasyonda komutanlarını yitirdi

Bedran adlı ihanetçinin ihbarını değerlendiren düşman birlikleri, Ömerli'nin mintikasında Xirbê Baban (Koruköy) civarında bir ARGK birliğini kuşatmaya aldılar. Sömürgeci ordu birlikleri, kesin imha amacıyla gerçekleştirdikleri kuşatma operasyonunun elleri boş döndüler.

ARGK birliği, zorlu anlar yaşamasına rağmen, tek bir kayıp vermeden sayıca çok üstün düşman güçlerinin imha amaçlı kuşatmasını yarmayı başardı. Gerillalar üstün bir manevrayla düşmanın komando noktasını arkadan sardılar. Düşman operasyon birliği komutanı da dahil çok sayıda askerini yitirdi.

Operasyonda başarısız kalan ve üstelik büyük darbe alan düşman, sivil halka yöneldi. Aradan bir hafta geçmiş olmasına rağmen, Xirbê Baban köyü halen düşmanın kuşatması altındadır. Köye giriş çıkışlar yasaklanmıştır. Sorgu adı altında bütün köylüler işkenceye geçirilmektedir. Canı sömürgeci, Mehmet Beytan adlı köylünün de evini yaktdılar.

Bölgeden gördüğümüz yurtseverler, sömürgeci askerlerin Ömerli'deki vahşetini basın ve dünya kamuoyuna iletmemizi istedikler.

Erzurum - Muğ

Düşman şantiyesini basan gerillalar şantiyedeki araçları yaktdılar

24 Ağustos akşamı Muğ-Erzurum il sınırında yer alan Karaağaç mevkinde bir şantiyeyi basan ARGK gerillaları, şantiyedeki tüm araçları yaktdılar. Gerillalar, şantiye bekçilerinin silahlarına da el koydular.

Pazarçık-Gölbaşı

Nurhaklar da yıllar öncesinin intikamı; Sinan CEMGİL ve arkadaşlarının kanı yerde bırakılmadı

Ağustos ayının son haftasında İnekli (Yeşilbağ) köyünü basan ARGK gerillaları, TC'ye ajanlık yapan ve suçları tüm Kürdistan'da bilinen iki halk düşmanının evlerini çökertip, ild ajanı da kurşuna dizdiler.

İnekli köyünün Kürdistan ve Türkiye yakın tarihinde özel yeri var. Bu köy Nurhak dağlarının eteklerinde yer almakta, Pazarçık'a bağlı olmasına rağmen A-diyanan-Gölbaşı'na dala yakın. Köy halkı Türk'tür. Çevre Kürt köylülerinin aksine bu köy halkı ekseriyetle koyu devlet yanlı ve ırkçıdır. Bu köyde Çiloğlan'ın oğulları olarak bilinen ve zamanın muhtarı Yusuf ve birçok yandaşı, Türkiye halkının devrimci önderlerinden Sinan CEMGİL, Kadir MANGA ve Alpaslan ÖZDOĞAN'ın 1971-30 Mayıs tarihinde şehit düşmelerine ve Hacı Tonak'ın da yaralı esir düşmesine yol açan ihanet yapılmış ve bizzat ordu birliklerinin kuşatmasına katılmışlardı.

İnekli köyünün bu ihaneti tüm Kürdistan'da lanetlenmiş, ihanet üzerine lanetleyici sözler üretilmiş, köy çevreden tecrit edilmiş ve halk sürekli intikam bekleyişi içinde olmuştur.

Aradan 19 yıl geçmesine rağmen halkın istemi yerine getirildi. Eylem ARGK'ye bağlı Sinan CEMGİL intikam grubu tarafından gerçekleştirildi. ARGK gerillaları bu intikam eylemleriyle Türkiye halkının devrim önderlerine bağlılıklarını bir daha gösterdiler. Intikam eylemi Türkiye devrimcilerine de direniş ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışmalarını yükseltme çağrısı oldu.

Yüksekova

Oromar'da 3 köy korucusu çete ölümle cezalandırıldı

19 Ağustos günü ARGK gerillaları Oromar (Dağlica) nahiyesi yakınlarında 3 köy korucusu çeteyi yakıp yakarak ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan korucuların silahlarına da el konuldu.

Nusaybin

YSE'ye ait 1 araç yakıldı

15 Ağustos günü ilçenin Newala Şebanan mintikasında Çalê ile Handika köyleri arasında YSE'ye ait bir aracı durduran ulusal kurtuluş gerillalarımız, iççileri indirdikten sonra aracı yaktdılar.

Araçta 6 iççi bulunuyordu. Gerillalar, bu iççilerle konuştu ve propaganda yaptılar. Eylemden sonra sömürgeci, bu 5 iççiyi 1 gün Mardin ve 1 gün de Nusaybin'de gözaltında tuttular.

Gerillalar ilçe merkezinde bildiri dağıttılar

20 Ağustos akşamı ilçenin mahalle ve kahvelerinde gerillalar birkaç grup halinde bildiri dağıttılar. Bildiri dağıtma eylemine ilçedeki cephe çalışanları, özellikle yurtsever gençler de katıldılar. Dağıtılan bildirilerde halk, sömürgeci devletin savaş hazırlıklarına karşı uyarılıyor, özel savaşa karşı halk direnmeye, ERNK ve ARGK safılarına katılmaya çağırılıyor. Bildiri dağıtma eylemi sırasında herhangi bir çatışma meydana gelmedi.

Savur

4 ARGK savaşçısı sömürgeci birliklerle çatışmada şehit düştü

16 Ağustos günü Savur'un kırsal kesiminde sayı ve donanımca çok üstün düşman güçleriyle çatışmaya giren ARGK savaşçılarından dördü şehit düştü. ARGK birliğinin diğer savaşçıları saatlerce süren çatışma sonucu düşman kuşatmasını yarabildiler. Sömürgeci güçler, diğer çatışmalarda olduğu gibi bu çatışmada da bombalar kullandılar. Şehit savaşçıların cesetleri ellerine verilmeyi. Sömürgeci cesetleri toplu gömüldü.

Savur'daki direniş ve şahadet bölgesinde halkı çok etkilemiş durumda. Bölgeden gerilla kaynaklarından doğrudan aldığımız bilgiye, Mardin bölgesindeki canlı ulusal kurtuluş uyanışının belki de en fazla Savur ve Gercüş alanlarında olduğu, bu nedenle de sömürgeci aydınlar bin-

lerce asker ve özel tim birliklerinden oluşan güçlerini bu ild alanda sürekli operasyon içinde tuttuklarını söylediler. Aynı gerilla kaynağı, bu ild alandan ARGK birliklerine katılımın çok fazla olduğunu, iki alanda da her gün mutlaka eylem olduğunu, sömürgeci birliklerle küçük ya da büyük her gün çatışmalar meydana geldiğini, tüm köylere girildiğini, toplantılar yapıldığını, köylerde canlı bir kaynağa yaşandığını, sömürgeci bir iki küçük başarıyla bu ulusal kurtuluşçu gelişmeyi göğslemek istediğini açıkladı.

Yine 15 Ağustos gününün hemen ardından sömürgeci Şırnak'ta da Çiyeye Seve mintikasında 7 ARGK gerillasının öldürüldüğünü basın ve yayın kuruluşlarına duyurdular. Tüm olanaklarımızı seferber ederek olayın doğruluğunu araştırmaya başladık. Bölgeden yurtseverler 7 Kürt insanının öldürüldüğünü, ancak cesetlerinin kimseye gösterilmediğini, cesetlerin Şırnak'ta belediye vasıtasıyla hemen gömüldüğünü, bu 7 kişiden 2'sinin meşum köylü olduğunun tespit edildiğini, bunların sahiplerinin cesetleri almak için Şırnak savcılığına başvurduğunu söylediler. Başka yurtseverler ise katledilen iki kızın yaşlarının çok küçük olduğunu, katledilenlerin 7'sinin de ot biçmeye giden genç köylüler olduğunu belirttiler. Sömürgeci, olayın gerçek boyutlarını gizlediklerinden ve henüz bölgedeki gerilla kaynaklarından sıhhatli bilgi alamadığımızdan, sömürgeci açıklamasını doğrulayamıyoruz.

Ancak son Yüksekova katliamı ve daha önceki örnekler gözönüne alındığında halkımızın tümünü teröriztören ve ölüm hedefi haline getiren Türk ordusunun, bu defa da silahsız meşum insanlarımızı kurşunladığı aşırılık kazanıyor.

Öte yandan Temmuz ayının son haftasında Şemdinli'de meydana gelen ve gazetemize de yansıtan iki çatışmada şehit düşen 4 ARGK savaşçısının kimliği belli oldu. Bunlar: Aşkan (Üludere), Marmel (Çukurcalı), Rızgar (Çukurcalı) ve Hamza.

Danım

1 ARGK savaşçısı komple sonucu katledildi

Bölgeden aldığımız haberlere göre ARGK'ye bağlı küçük bir gerilla birimi 13 Ağustos'ta merkeze bağlı Yeşilkaya köyüne girer ve köyün muhtarına da uğurlar. Hain muhtarın kurumu gerillaları kapıda uyularken muhtar gerillaları otomatik silahla tarar. Gerillalardan Mehmet YÜKSEL (Cemil) olay yerinde şehit düşer. Ajan muhtar evindeki gizli silahla yakındaki askeri birliklerden yardım ister. Köy, şehir merkezine çok yakın olduğundan gerillalar uzaklaşmak zorunda kalırlar.

Sömürgeci adı Hasan Cengiz olan suçkarını Dersim'in sömürgeci kurumlarının toplandığı Süzenk (Sigenk) mahallesinde polis ajanlarına yerleştirdiler. Ajana çelik yelek de giydirdiler. Ajan muhtar, olaydan iki-üç gün sonra bir kahveye girecek olur. İlçedeki bütün halk kahveyi terk eder.

ARGK savaşçısının katili hain muhtar, daha önce yapılan bir

muhtarlar toplantısında, vali'ye: "Ben, 1938'de kelle gestirmiş bir adamın" der. Bunun üzerine vali, "Biz seninle yalnız konuşalım" der. Ancak bu konuşma olaydan sonra ortaya çıkar. Sömürgeci, Dersim'de açık köy koruculuğunu örgütleyememektedirler. Aşiret yapısı ve toplum bilinci buna elvermektedir. Bunun yerine gizli ajanlık ve koruculuk örgütlenmektedir, bu türdeki piyonlara gizli silah ve telsiz verilmektedir.

Son olay halkta büyük bir tepki yaratmıştır. Halk bir an önce bu hainin cezalandırılmasını beklemektedir.

Şırnak

Avyan'da özel timin bir cinayeti daha

Avyan'a bağlı Çekçeko (Anaklı) mezasından 18 yaşındaki çoban Fevzi Kabal, sorgulama gerekçesiyle 20 Temmuz'da gözaltına alınır. Yolda kurşuna dizdikleri Fevzi Kabal'un cesedinin üzerine silah bırakıp, fotoğrafını çeken sömürgeci, onu televizyon, radyo ve hasına "çatışmada öldürülen PKK teröristi" şeklinde yansıtır.

Düzeltilme

Gazetemizin 15 Haziran 1990 tarihli 103. sayısında, "Muğ SHP İlçe Başkanı Sırrı Sakık'a ait Zengöç otelinin 6 Haziran gecesi ARGK gerillaları tarafından bombalandığı" haber olarak verilmişti. Bu haberi bölgeden bazı yurtseverlere dayanarak yazmıştık.

Bazı yurtseverlerin olayın ters yansıtıldığı şeklindeki başvuruları sonucu olayın aslını araştırmaya başladık. Olayı ters yansıttığımız sonucuna vardık. Ayrıca bölgedeki yurtseverlerden olayın gerçekliğini yansıtan mektuplar da aldık.

Gazetemizdeki bu ciddi yanlışlık nedeniyle tüm okuyurularımızdan özür dileriz. Muğ'tan yurtseverlerden aldığımız mektup şöyle:

"Sırrı Sakık şehit savaşçı Adife Sakık'ın babası değildir, ancak yakın akrabasıdır. Adife Sakık'ın babası Berzvedan'da yaşamış olduğu gibi kötü bir insandır. Devrimci çocukların karşı sömürgeci tarafından tutuluyordu. Fakat Sırrı Sakık öyle değil. Otelini sömürgeciye kapılamak istiyor. SHP il başkanı olduğu halde, sömürgeci kendisini sürekli rahatsız ediyorlar. Defalarca da tehdit atılıyor. Otel bombalandı da MİT'in komutanı Sırrı Sakık, Muğ mühteri kampında özel tim'in Kürt mühterlere ateş etmesini teşhir etmiş ve hastane'deki yaralıları ziyaret etmiş. Halbuki sömürgeci kimse'nin vurulmadığını iddia ediyorlardı. Sırrı Sakık, otelinin bombalanmasından sonra basın açıklaması yapamamak olayın sorumluluğunu MİT'e yükledi.

"Berzvedan'ın haberi tümüyle ters yansıtması olayın aslını bilen Şırnak'taki bir yurtseverlerin tümünü üzdi. Mektubumuzu yayınlıyarak yanlışın düzeltilmesini istiyoruz.

Bir grup yurtsever
Muğ / 2 Ağustos 1990"

Türk ordusu köyleri boşaltmaya ve ormanları yakmaya devam ediyor

Gazetemiz son ulaştığımız bilgi-
lere göre Türk ordusu Botan,
Hakkari ve Van'da geniş alanları
insandan arındırma uygulama-
sını boyutlandırarak tüm huzyla
sürdürüyor. Türk ordusu köyleri
boşaltırken vahşi yöntemleri
kullanıyor. Önce "köyü boşaltın"
genelgesi çıkartıyor, korucu ol-
maları isteniyor, köylüler iş-
kençe, köy yollarına mayın dö-
şeme ve öldürme olayları ile sin-
dirilmek isteniyor; bunlar sonuç
vermedikçe askerler ve özel
timler köyleri basıyor, evleri bo-
şaltıyor ve köylüleri kovuyorlar.
Düncü aşama olarak köylüler geri
dönmenin diye evler içinde eşya-
larla birlikte yakılıyor. Üçüncü
aşama olarak da ormanlar, mey-
ve bahçeleri ve tarlalardaki ek-
kinler yakılıyor. Bazı bölgelerde
korucu olmak da köy boşaltma-
ların önüne geçmeye yetmiyor.
Çünkü sömürgecilerin amacı bu
alanları tümüyle insanlardan arın-
dırmaktır.

Türk devletinin boşaltmada
hedef seçtiği ve köy boşaltma
uygulamasını geliştirdiği temel
alanlar şunlar:

Şirnak bölgesinde birinci alan:
Herekol (Yazlıca) ile Kelle Ma-
mê (Gellinçik) dağları arasında
kalan Beutler denen alan. Bu
alan içinde 3 büyük köy ve 40
divarında mezra bulunmaktadır.
Bu köyler Avyan (Dereler), Xir-
bikê Beute (Dedeören) ve Nav-
yan (Güneyçam). İlk iki köyde
sömürgeci ordunun büyük birlik-
leri konuşlanmış durumda. Bu
köylerin etrafındaki mezarlar bû-
yük ölçüde boşaltılmış ve yazın
Herekol yaylalarına başta Batu-
yanlar olmak üzere köçerlerin
gelmesi önlenmiştir. Ancak köy-
lerini terketmek istemeyen köy-
lüler süreci içinde alana dönmüş-
lerdir. Son sömürgeci kararna-
meler ile alandaki köyler süratle
boşaltılmaya ve tüm alan yakı-
larak tahrip edilmeye başlandı.

Ağustos ayı içinde adı geçen
alandaki Gerik (Demirtepe), Çem-
kê Tehlo (Aluntag), Çalan (Do-
lay), Gundikê Mendê ve Gun-
dikê Mîrre (Aksut), Deryan
(Araklı), Çekçek ve Tengê
mezraları tamamen; Navyan
(Güneyçam), Avyan (Dereler)
ile Xirbikê Beute (Dedeören)
köyleri ise kısmen boşaltılarak
yakılıyorlar. Sömürgeciler Nav-
yan köyünü tümüyle boşaltmayı
planlıyorlar.

Köylerin boşaltıldığı ve yakıl-
dığı alandaki halk köy koruculu-
ğuna kabul etmiyor, burası tüm-
müyle ormanlık ve gerillerin tem-
mel destek ile üslenme alanları-
nın bağında geliyor. Sömürgeci-
ler 1986 yılından başlayarak bu

alanın ormanlarını yakıyorlardı.
Şimdi ise kimyasal silahlar da
kullanılarak ormanlar tümüyle
yakılıyor. Şirneki aşiretine bağlı
bu alanda aşiret birliği tümüyle
bozulmuş, alanın ağaları olan
Tatar ailesinin köylüler üzerinde
hiç bir etkinliği kalmamıştır.

Şirnak'ta boşaltılmasına ağır-
lık verilen ikinci alan ise, Cudi
dağının eteklerindeki alandır.
Dağın kuzeyindeki köylerin halkı
Batuyan aşireti ağalarından Os-
man Demir'in kaldığı Dergüle
(Kumçatı) köyünde toplanıyor.
Mevcut durumda dağın üstü ve
eteklerindeki en az 10 köy boşal-
tılmış, tarla ve ağaçlık alan tah-
rip edilmiştir.

Şirnak'ta boşaltılmasına ağır-
lık verilen üçüncü alan, Gabar
(Köpel) ve Çirav (Yaasi) dağ-
larının etrafındaki köyleri kap-
samaktadır. Çirav'daki köylerin
halkı Derşev (Alkemir), Değa
Lalo köyleri ile Kızısu nahiye-
sine toplanıyor. Derşev aşiretine

yan, Spîvyan, Bêdûkê, Cefana
(Cevizdüzü), Dêfyan, Akçay,
Kuşkonar, Boşağaç, Çadırılı,
Tekçinar, Kavuncu, Bağpınar,
Şerfiye (Kayaboya), Boyun-
yaka. Bu köylerin boşaltılma-
sına devam ediliyor.

Kruh'ta Çirav dağının güney
eteklerindeki köylerin halkı Aval
(Tünekpınar) köyünde toplanı-
yor. Çiyayê Reş dağı eteklerin-
deki köyler ise boşaltılıyor. Pin-
dik yöresindeki köylerin halkı
ise Fındık nahiyesi ile Şirnak'a
bağlı yeni ilçe yapılan Basan
(Güçlökönak)'da toplanıyor. E-
ruh'ta ayrıca Zivînga Şikakan
(Ağacıyurdu), Gayina (Çetîn-
kaya), Fînika Geñ (Eskiyağı),
Germik, Nîrîyan (Dağyeli), Ge-
llî Osman, Mergê, Şîşîlî (Göndü-
huk), Kanî Biye, Nîhîk (Körük-
lökaya) ve daha birçok köy ya
tamamıyla ya da kısmen boşal-
tılmış.

Pervari'de ise boşaltılan köy-
ler Herekol ile Korkandî dağları
arasındaki alan ve Masîro vadi-
sinde bulunuyor. Boşaltılan köy
ve mezarlardan isimleri tespit
edilenler: Hol, Kal, Omyana
İsamen, Akêr (Yapraktepe), Xî-
sorik, Korîç, Êşkanîç, Kîmya-
nîç, Hot (Yanıkse) ve Ebu Be-
kan. Pervari'de son boşaltılan
köylerin tümü yakılmış. Bölge-
den aldığımız emine haberlerde
son boşaltılan köylerden, özellikle
de Hol ve Kal'den yetişkin er-
keklerden en az 10'ar kişi olmak
üzere çok sayıda yurtsever köy-
lî ARGK birliklerine katılmış.

Çatak'ta ise Katoye Xêrkan
(Alandag) dağının eteklerindeki
ve Mamxuran vadisindeki Mam-
xuran aşireti ile Xelîlan aşireti-
nin çok sayıda köyü ile Gîra-
vîyan aşiretinin çoğu köyü boşal-
tılmış. Gûrpınar'da ise 20'nin
üstünde köy boşaltılmış. Çukur-
ca'da sınır gerisine yakın köy-
lerin tümü boşaltılmış. Köylüler
Çukurca'ya yakın ve askeri kont-
rol altındaki bir mülkade ça-
dırıarda kalıyorlar.

Beytüşşebap'ta Zorava (Ye-
nice), Gevok, Kutnê, Herşebê,
Gelîk, Komîr ve Şêx Ebubekîr
köyleri boşaltılmış ve yakılmış.
Ancak Beytüşşebap'ta boşaltı-
lan köyler bu kadarla sınırlı de-
ğil. Korucu olmamak için Şîrkî
aşiretinin köylerinden yarıdan
fazlası boşaltılmış durumda. Sil-
ah alan bazı köylerin halkı ise
daha emine gördükleri düşman
karakolunun olduğu belli merkez
köylere toplanmışlar.

Uludere'ye sınır hattına yakın
Zevîyan ve en az 8 köy ve mezra
daha boşaltılmış. Son olarak A-
ğustos ayı içinde Şîrîç (Sapaca)
köyü boşaltıldı. Şîrîç'te evlerin
içindeki eşya ile birlikte yakıl-
ma işi yürütüldü. Bölgeden yurtse-
verler bu tepkiyi kitlesel hare-
kete dönüştürmek istediler. Bu
durumu gören düşman manevra
yaptı ve aldatmaya başvurdu.
Okuma yazma bilmeyen Şîrîç
köylülerine iş için 100 kadro a-
çıldığını söyledi. Bu açıklamaya
Şîrîç'ten bazı köylülerin yumaş-
masına yolaçtı. Ancak, halk köy-
lerin yakılmasını kabul etme-
mektedir. Sömürgeci düşman halk-
taid gerginlik ve tepkide askeri
baskıyla durdurabiliyor. Ancak
köylerinden zorla kovulan ve bû-
tün mal varlıklarını yitiren köylü-
lerin sessiz kalacağını da kimse
beklememekte.

Sürgün'de yeni uygulama / İş'e alma adı altında yüzbinlerce kişinin Türkiye'ye sürülmesi uygulanması geliştiriliyor

Bilindiği gibi 8 Nisan 1990 ta-
rihinde yeni sömürgeci-faşist ka-
rarnameler çıkarılmıştı. Bu ka-
rarnamelerin bir maddesi; 90 bin
işçi ve memur kadrosunun açıla-
cağı belirtiliyordu.

Kararnamelerin hemen ardın-
dan bu maddenin de yorumu
yapılmış, bu kadroların tatli-
dam edileceği iş alanının Kürdis-
tan'da mevcut olmadığı, kısa sü-
rede de açılmasına imkan olma-
dığı, açılma bile sayıları durma-
dan artan işsizler ordusuna
karşı bir işe yaramayacağı, ba-
lıyle yeni açılan kadroların yeni
korucular için olduğu yorumu
aşırılık kazanmıştı.

Çok geçmeden Türk devleti-
nin Kürdistan halkının lehine ol-
an hiç bir uygulamaya girme-
yeceği ortaya çıktı. Özel savaşın
yığılmıştır, toplu katletme-
lerin artışı, Kürdistan'da ordu
güçlerinin yığılmasının durmadan
artışı, Irak'a uygulanan ekono-
mik ambargoya birlikte birden
yüzbinlerce Kürdistan insanu-
nun açlığın pençesine atıldığı bir
dönemde, Obişanüstü Bölge Va-
lîliği, kararnameyle ada verilen
memur ve işçi kadroları için ba-
vuruların açıldığını açıkladı.

Önce Diyarbakır'da 16 Ağus-
tos'ta örgütleyicileri muflak bû-
yük kitlesel gösteri yapıldı. Ka-
lahalîk valîliğe yürüdü, iş istedi.
Ardından radyo, televizyon ve
basında iş başvuruları kabul e-
dilenlerle röportajlar yapıldı. Bu
röportajlarda devletin Kürt in-
sânını ne kadar "düşündüğünü" ö-
zellikle vurgulandı.

Uygulamaya göre her aileden
en az iki kişiye iş verilecekti.
Kontenjan il ve ilçelere göre bô-
lünmüştü. Sadece Cizre'nin pa-
yına 400 kadro düşmüştü. Sakat-
ların müracaatı dahi kabul edi-
liyordu.

Çok geçmeden sömürgecilerin
bu cömertliğinin iç yüzü ortaya
çıktı. İş verilecekti, ama Tür-
kiye'de, iş verilen ailelerle bir-
likte işin olduğu Türkiye şehirle-
rine gidecek, en az 3 yıl arada i-
kamet edecek ve verilen işi bu
sürede terkedemeyecek. 90 bin
kişi aileleriyle birlikte 300 bin ki-
şi demektir. Türk basınının he-
saplarına göre uygulama en az 2
milyon Kürdü etkileyecek.

Uygulama dört dördük bir mec-
buri işkandır. Bu uygulamayla
ayaklanma potansiyeli olan 90
bin Kürdistan'ın aileleriyle bir-
likte Türkiye'ye göçü planlanı-
yor ve 3 yıla kadar geri dönüşleri
yasaklanıyor. Sömürgeci can-
lı, halkın açlıkla pençeleşme-
sinden de yararlanıyor. Ayrıca
uygulama fiziki ve baskının mü-
küm olmadıktan sonra -gündelik- muh-
temel teghur ve tepki de önle-
niyor.

Ancak sömürgecilerin hesabı
bir noktada bocalıyor. Halk oy-
nayan oyunun farkında. Uygula-
manın kısa sürede tepkiye dö-
nüştürmesi ve uygulamanın sömür-
gecilere yönelen silaha dönüş-
mesi kaçınılmazdır.

Kürdistan'da tutuklama furyası

Son 15 gün içinde Kürdistan'-
ın değişik bölgelerinde yüzlerce
yurtsever tutuklandı. Gazetemiz-
ze ulaştıran bilgilere göre Cizre ve
Şirnak'ta en az 100 kişi gözaltına
alındı. Bunlardan 45 kişi tutuk-
landı. Cizre'deki tutuklamalar
da Hedran kod adlı ihanetçi de-
rol oynadı.

Düncü büyük tutuklama da Ker-
loran (Şarşçit) ve Midyat köy-
lerinde oldu. Gözaltına alınan ve
işkençeden geçirilen çok sayıda-
lı yurtseverden 30'u tutuklandı.

Ayrıca Adana'da 9, Erzurum'da 4,
Uludere-Hilal'da 2, Erzurum ve Ulu-
dere'de de sayısız septyamadi-
ğimiz çok sayıda yurtsever tutu-
klandı. Doğu Beyazıt'ta 17 Ağus-
tos'ta gözaltına alınan 160 yurt-
sever halen serbest bırakılmış
değil.

Sömürgecilerin birden bu ka-
dar çok sayıda yurtseveri gözal-
tına almalarının gerekçesini
kendileri de açıklıyor. Savaş ha-
zırığı içinde olan ve Kürdistan'a
durmadan güç yığan sömürgeci
devlet, muhtemel halk kabarma-
sına karşı önlem alıyor. Özellikle
direnç odaklarında potansiyel teh-
like gördüğü her yurtseveri tutuk-
luyor. Sömürgeci devletin tutuk-
lamalardaki anlayışı güdür, "da-
şarında tehlike olarak duracağı-
na, içeride olsun". Bu anlayış, öl-
dürme, işçi etirme, sürgün ve top-
lu kıyımların bir parçası olarak
uygulanıyor.

Doğu Perinçek'in duruşmasına devam edildi

Diyarbakır DGM, 2000'e Doğu dergisinin Genel Yayın Yönet-
meni Doğu Perinçek'in 29 Ağustos günü yapılan ikinci duruşma-
sında tutukluluk halının devamına karar verdi.

Yapılan duruşmada kendisine yöneltilen suçlamaları cevaplan-
dıran Doğu Perinçek şöyle dedi: *Beni tahliye etme yetkiniz yoksa yargılamaya yetkiniz de yoktur. Siz yerinizi Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a, Başbakanı Hüsamettin Bulut'a, Valisi Hayri Kozakçıoğlu'na, İçişleri Bakanı'na MİT'e bırakın. Yargılamayı onlar yaparlar.*

Perinçek'in bu konuşması salondaki izleyicilerin alkışları ile
karşılandı. Diyarbakır Emniyet Müdürü ve emniyet görevlileri
alkışları susturmak için müdahale ederek dışarı çıkarmaya çalıştı.
Bunun üzerine avukatların "Polisin dünyevî yetkileri dışarı çıkarma
yetkisi yoktur. Bu karar ancak mahkeme heyeti verir." sözleri
üzerine Mahkeme Başkanı Yargıç Tekin Günel'in izleyicilerin
salondan dışarı çıkartılmasını istemesiyle, güvenlik güçleri salona
boşaltıldı.

ARGK ile dayanışma gecelerine devam edildi

Basel - 25 Ağustos 1990

Avrupa ülkelerinin belirli şehirlerinde yapılan ARGK ile dayanışma gecelerine büyük bir katılım ve görkemlilikle devam edildi. Ağustos ayının son 15 gününde Londra (İngiltere), Stuttgart (Almanya), Basel (İsviçre), Lavrion (Yunanistan) ve Brüksel (Belçika)'da yapılan gece kutlamalarına en az 20 000 Kürdistanlı yurtsever ile Türkiye ve Avrupa ülkelerinden dayanışmacı Kitle katıldı.

İngiltere-Londra:

18 Ağustos günü düzenlenen geceye 1500 dolayında Kürdistanlı yurtsever katıldı. Londra'da ilk kez böylece büyük bir katılımıyla gerçekleştirilen gece, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu ARGK'nın ilk çekirdeği olan HRK'nın kuruluş ve 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümü kutlandı. Geceye Hunerkom'lu yurtsever sanatçıların ve halk oyunları ekiplerinin yanı sıra, enternasyo-

nalist dayanışma amacıyla İrlanda ve Tamil Elam müzik grupları da katıldı.

Yunanistan-Lavrion:

18 Ağustos tarihinde Yunanistan'ın Lavrion kasabasında yapılan ARGK ile dayanışma gecesine Kürt, Türk ve Yunan halklarından yaklaşık 350-400 yurtsever-devrimci katıldı. Bu bileşim, aynı zamanda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin enternasyonalist özünü de bütünüyle ortaya koyuyordu. Canlı ve coşkulu bir hava içinde geçen geceye Türkiye devrimci-demokratik hareketine mensup çok sayıda örgüt dayanışma mesajları sundu.

İsviçre-Basel:

25 Ağustos ta düzenlenen ARGK ile dayanışma gecesine 5 bin dolayında Kürdistanlı yurtsever ve dost katıldı.

Kürdistan tarihinde önemli bir dönüm noktası olan 15 Ağustos Atılımı'nın 6. yıldönümü, siyasi ve kültürel etkinliklerle kitleler tarafından büyük coşku ile kutlandı.

Gecede Zürih, Fribourg, Lozan, St. Gallen folklor ekiplerinin sergilediği halk oyunlarının yanı sıra Hunerkomlu ozanlarla direniş türkülleri sundular. Köy koruculuğunun mücadelemiz karşındaki durumunu ve tehliresini konu alan temsil büyük ilgi ve beğeni kazandı.

Misafir konuk olarak gecede bulunan İsmet Şerif Vanlı gece sözünü bir mesaj sunarken, TKP-B, THKP-C, Ceyhan Cezaevi'nden savaş esirleri, MLSP-B, Devrimci Birlik Platformu-İsviçre Örgütü, Devrimci Partizan İsviçre Yürütme Örgütü, Ekim, Kurtuluş Hareketi, Avrupa'da Dev-Genç ise yazılı mesajlar iletiler.

Fransa-Paris:

Yer darlığı ve kutlamaya ilişkin fazlalığından dolayı 25 ve 26 Ağustos günleri kutlamalar oldu. Gecelere çocuklar hariç, 6000 kadar yurtsever katıldı. Siyasi konuşmalar, tiyatro, folklor gösterileri ve direniş türkülleriyle geçen gecede tam anlamıyla bir coşku ve direniş duygusu egemendi.

Federal Almanya'nın Stuttgart şehrinde 26 Ağustos tarihinde yapılan kutlamaya 6.000, Belçika'nın Brüksel şehrinde ise 400 yurtsever katıldı.

Bu iki gecede diğerleri gibi başarıyla ve coşkulu geçti.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin güçlü gelişimine bağlı olarak Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin de mücadeleye sundukları destek ve katılımın hızla yükseldiği, mücadelemizin artık etkilemediği hiç bir alanın ve kişinin kalmadığını, sadece bu dönemde gerçekleştirilen ARGK'yle dayanışma geceleri bile ortaya koymaktadır. Avrupa alanındaki Kürdistanlı kitleler ERNK çatısı altında bir araya gelmekte ulusal birlik, mücadele ve dayanışma ruhu ile birinci her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Kitlelerin gecelere coşkulu ve bilinçli katılımı da bunun ifadesidir.

Frankfurt'ta Düsseldorf-PKK Davası ile dayanışma toplantısı

18 Ağustos tarihinde çeşitli Alman sol örgütleri, "Alman Ceza Yasasının 129a maddesi ve Alman Devlet Güvenlik Örgütü" konulu bir toplantı düzenledi. Toplantıya 400'ün üzerinde ilerici, demokrat ve devrimci talebci olarak katıldı. Konuşmacı olarak daha önce siyasi nedenlerden dolayı tutuklu kalmış İki Alman, PKK-Düsseldorf davasından yargılanan bir Kürt politikacı, yine aynı dava avukatlarından M. Heimling ve E. Lönebach ile 129a davalarını bakan başka bir avukat katıldı.

Toplantıda 129a maddesinin hedefleri, uygulanış biçimleri ve

etkileri üzerinde duruldu. Bu maddeden yargılanan siyasi tutukluların içinde bulundukları cezai koşulları ve karşılaştıkları sorunların yanı sıra bu maddenin ilerici güçlere ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Alman emperyalizmi tarafından hukuki alanda bir silah olarak kullanıldığına dikkat çekildi.

Toplantı, PKK-Düsseldorf davasından yargılanan Kürt politikacının Alman emperyalizminin bu saldırısına karşı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma çağrısı, çeşitli mesajların sunulması ve tartışmaları sonuçlandırıldı.

Hamburg'da Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği'nin "15 Ağustos Futbol Turnuvası"

Hamburg:

18 Ağustos 1990 günü Kürdistanlı Yurtsever Gençler Birliği-YXK tarafından "15 Ağustos Futbol Turnuvası" düzenlendi. Turnuvaya dört futbol takımı katıldı. Takımların kendi aralarında karşılaşımlar sonucun-

da Bêrvan spor birinciliği aldı.

Turnuva sonucunda Koma Welat müzik grubu, büyükler ve çocuklardan oluşan karma folklor ekibi de türküler ve gösteriler sundu. Turnuva, dereceye giren takımlara ödülleri verilmesiyle sona erdi.

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılına girişi coşkuyla kutlandı

Paris - 25 Ağustos 1990

F. Almanya'nın pekçok şehrinde bulunan binlerce Kürdistanlı yurtsever paralı 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yılına girişini hep birlikte ve coşku içinde kutladılar.

F. Almanya'nın Hannover, Celle, Bonn, Duisburg, Bielefeld, Kiel-Rendsburg ile Hollanda'nın Amsterdam ve Den Haag şehirlerinde bulunan binlerce Kürdistanlı yurtsever, 15 Ağustos günü Kürdistanlı yurtseverlerin kurdukları derneklerde bir araya gelerek kutlama etkinlikleri düzenlediler.

15 Ağustos'u kutlama etkinlikleri yerel düzeyde hazırlanmış olmasına rağmen, güçlü bir katılım ve zengin programlarla gerçekleştirildi. 15 Ağustos Atılımı'nın Kürdistan tarihi ve halkı açısından taşıdığı derin anlam, önem ve o günden bu yana Kürdistan'da giderek güçlenen ve gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin mevcut düzeyi, düşmanın çıkmaz ve halkımızın mücadeleye yoğun katılımı ve desteğini ifade eden konuş-

malar yapıldı. Yurtsever halk ozanları ve halk oyunları ekiplerinin gösterileri, ulusal diriliş ve ayağa kalkış simgeleyen böyle bir günde ulusal kurtuluşçu kültürel gelişimin derecesini ortaya koydu.

Düzenlenen 15 Ağustos Atılımı'nın 6. Yıldönümünü Kutlama Şenlikleri, Avrupa'da bulunan Kürdistanlı yurtseverler arasındaki ulusal birlik, isyan ve mücadele duygusunu daha da pekiştirdi.

Türk sömürgeciliğini teşhir ve protesto eylemleri

Fransa-Strasbourg:

19 Ağustos günü 20 ERNK taraftan yurtseverin bir kilisede başlattıkları protesto amaçlı açlık grevi 30 Ağustos'ta sona erdi. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki katliamlar, sürgün ve köy yakma uygulamalarını protesto etmeyi ve Avrupa kamuoyunu daha duyarlı hale getirmeyi amaçlayan açlık grevi, yoğun ilgi gördü. Avrupa Konseyi Başkanı ile bu konuda bir görüşme yapıldı ve ERNK taraftarları, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nden bir heyetin Kürdistan'a giderek incelemelerde bulunmasını ve TC'ye yapılan her türlü yardımın acilen durdurulmasını istedikler.

İsviçre-Cenevre:

20 Ağustos günü Birleşmiş Milletler binası önünde toplanan ERNK taraftan 200 yurtsever, dört saat süren bir protesto gösterisi yaptılar. Türk sömürgeciliğini kınayan yurtseverler, Kürdistan'daki mevcut durumu iletmek ve tavır alınmasını sağlamak amacıyla BM yetkilileriyle de görüşme talebinde bulundular. ERNK taraftarlarının bu talebi kabul edildi. Ve 5 kişilik bir heyet, BM İnsan Hakları Komisyonu Alt Komite Başkanı Danilo Turc'a taleplerinin yazılı olduğu bir mektup verdiler. Ayrıca çevrede bulunan ve eylemi izleyen çok sayıda gazeteciyle de röportaj yaparak eylemi sonuçlandırdılar.

Avusturya-Viyana

20 Ağustos tarihinde 40 kişilik ERNK taraftan bir grup Birleşmiş Milletler binası önünde gösteri yapı. Türk sömürgeciliğini protesto eden yurtseverler, BM yetkilileriyle de görüşme talebinde bulundular. Bu isteklerinin kabul edilmesiyle görüştük-

layında yurtsever ve devrimci katıldı. Amaç, emperyalizmin Ortadoğu'ya müdahalesini ve TC'nin bunda oynadığı rolü kınamak. İki saat süren eylem boyunca açlık önünde konuşma yapıldı ve çok sayıda bildiri dağıtıldı.

Yunanistan-Atina:

20 Ağustos günü Kürt ve Türk halklarından 250-300 dolayında yurtsever-devrimci, şehrin en işlek yerlerinden Akademia'nun önünde başlayıp, Yunan Parlamentosu önündende geçerek TC Büyükelçiliği'ne kadar sloganlar eşliğinde yürüdüler.

Büyükelçilik önünde TC bayrağını yakan yurtseverler, sömürgeci faşist Türk devletini lanetleyen sloganlar da atarak eyleme son verdiler. Eylemi birçok basın mensubu da izledi.

Sömürgeci TC'nin katliamcı yüzünü teşhir etmek, Kürdistan halkına uygulanan katliamları ve Kürdistan halkının haklı mücadelesinin gelişimini dünya kamuoyuna açıklamak, Kürdistan'daki gelişmeleri izlemek amacıyla Kürdistan'a bir Yunan heyetinin gönderilmesi için 19 Ağustos 1990 günü 21 kişilerin katılımıyla Atina'da 11 gün süren açlık grevi eylemi gerçekleştirildi.

İngiltere-Londra:

20 Ağustos günü İngiliz Basın Kuruluşu-BBC önünde toplanan 160 ERNK taraftan yurtsever, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşeti karşısında BBC'nin sessiz kalmasını, yayınlarına bunları yansıtmamasını protesto ettiler.

F. Almanya

Stuttgart:

21 Ağustos günü 160 dolayında ERNK taraftan yurtsever, TC konsoloslugu önünde protes-

Hannover - 21 Ağustos 1990

Hannover-Celle

Aynı gün ERNK taraftan 80 yurtsever, TC konsoloslugu önünde faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşetini kınamak amacıyla protesto gösterisi yaptılar.

Bonn:

21 Ağustos günü 300 dolayında ERNK taraftan yurtsever SPD (Alman Sosyal Demokrat Parti) binası önünde oturma eylemi yaptı. Yurtseverlerin kendi aralarında oluşturdukları bir heyet SPD yetkilileriyle görüştü. SPD'li bir, Kürdistan'daki güncel durumla, Türk sömürgeciliğinin köy yakma, sürgün etme, katliam vb. insanlık dışı uygulamalarıyla işleneceklerime ve talepleri parti üst organlarına ileteceklerime dair söz verdiler. Dört saat süren eylem, bunun üzerine sona erdi. Eylemi, basın mensupları izledi.

Bielefeld:

21 Ağustos'ta SPD binasına giden ERNK taraftan 30 yurtsever, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki vahşi uygulamalarına karşı önlem alınması ve yapılan her türlü yardımın durdurulması taleplerini, burada bulunan yetkililere ilettiler. SPD'nin Bielefeld sorumlusu, yerel basın bürolarını arayarak ERNK taraftarlarının istemlerini ve Kürdistan'daki son duruma ilişkin bilgileri ilettiler. Ayrıca, bu konuyu partinin yetkili organlarına ileteceklerini ve büyük bir toplantı yapılması için çalışacaklarını söyledi.

Eylem süresince ve sonrasında şehir içinde de çok sayıda bildiri dağıtılarak Alman kamuoyu Kürdistan'daki gelişmeler konusunda bilgilendirildi.

Berlin:

21 Ağustos günü 20-30 dolayında ERNK taraftan yurtsever, SPD binasına giderek, Kürdistan'daki güncel durumu ve Türk sömürgeciliğinin vahşetini anlatarak TC'ye yapılan yardımın durdurulmasını istedikler. SPD yetkilileri de durumla ilgili geleceklerine ve daha üst parti organlarına ileteceklerine söz verdiler.

Frankfurt:

21 Ağustos'ta SPD binasına giden 25-30 dolayında ERNK taraftan aynı istemlerde bulundular. Kürdistan'daki son durumu

aktardılar ve TC'nin Körfez krizinden de yararlanarak vahşetli doruğa çıkardığını örnekleriyle ortaya koydular. Bunun üzerine SPD yetkilileri, bu konuda bir basın açıklaması yapacaklarına ve 28 Ağustos günü de ERNK taraftarlarıyla birlikte bir basın toplantısı yapacaklarına söz verdiler.

28 Ağustos günü SDP Güney Hemen Eyaleti 2. Başkanı Uta Zapf, Kürdistan Komite'den bir temsilci ve ERNK taraftan bir yurtseverin de katılımıyla basın toplantısı yaptı. Uta Zapf yaptığı açıklamada, Kürdistan'ın Türkiye, Irak, İran ve Suriye tarafından sömürgeleştirilmiş, paylaşılmış bir ülke olduğunu ve

Kürdistan halkı üzerinde de çok yoğun sömürgeci baskın, işkence bulunduğunu dile getirdi. Ayrıca Kürdistan halkının kimyasal silahlar da kullanılarak katledildiğini ve bu duruma uluslararası kamuoyunun hemen müdahale etmesi gerektiğini ifade ederek, uluslararası kamuoyuna çağrıda bulundu.

Hamburg:

21 Ağustos günü ERNK taraftan 60 yurtsever SPD binasına giderek, Kürdistan'daki son duruma ilişkin bilgi verdiler ve Türk sömürgeciliğine yapılan tüm yardımların durdurulması ile bu duruma müdahale edilmesini talep ettiler.

Türk sömürgeciliği çeşitli Avrupa kentlerinde basın toplantılarıyla teşhir edildi

Sömürgeci-faşist Türk devletinin, son dönemlerde dünya kamuoyunun dikkatinin kriz nedeniyle Basra Körfezi'nde olmasını da fırsat bilerek Kürdistan'da doruğa çıkardığı katliamlar, zorla köy boşaltma, boşalttığı köyleri, ekildi tarlaları ve ormanlık alanları yakma uygulamaları, Avrupa'nun dört bir yanında bulunan ERNK taraftan Kürdistanlı yurtseverlerce çok çeşitli eylemlerle protesto edildi. ERNK Avrupa Temsilciliği Atina ve Brüksel'de basın toplantıları düzenleyerek bu konularda Avrupa kamuoyunu bilgilendirdi ve Türk sömürgeciliğinin vahşetine karşı dünya kamuoyunun sessiz kalması, tepki göstermesi çağrısında bulundu.

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin Atina'da yaptığı basın toplantısına bir resmi üç televizyon kurumuyula dokuz basın mensubu katıldı. Toplantı televizyon, radyo ve gazetelerde ayrıntılı bir biçimde yer aldı ve ERNK temsilciliği adına yapılan açıklama yayınlandı. Brüksel'deki basın toplantısına da bir Alman televizyon ekibi Fransız ve Belçika haber ajanslarıyla Amerika'nın Sesi, Anadolu Ajansı ve Güneş gazetesinden birer gazeteci katıldı.

ERNK Avrupa Temsilciliği'nin basın toplantısında yaptığı açıklamada Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle Ortadoğu'da ortaya çıkan son durum, emperyalizmin ve Türk sömürgeciliğinin savaş çıkartkanlığı ve bölge halklarının emperyalist gerici bir savaşa karşı çıkmaları gerekliliği ile bu ge-

leşmelerin Kürdistan'a yansımaları dile getirildi. Ardından Türk sömürgeciliğinin Körfez krizinin dünyanın birinci gündem maddesi olmasından da yararlanarak Kürdistan'da yürüttüğü eşi görülmemiş özel savaş, örnekleriyle izah edildikten sonra şöyle denildi:

"BM İnsan Hakları Komisyonu, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, uluslararası demokratik ve hukuk kuruluşları bu vahşete karşı koymalıdır. Kürt halkının katledilmesine karşı durunuz. Sizlere çok küçük bir bölümünü aktarmaya çalıştığımız bu vahşetin gerçek boyutları ile açığa çıkarılması için uluslararası bir heyetin oluşturularak bu alana gidip incelemelerde bulunmasını ve gerçekleri gün ışığına çıkarıp, TC'ye katliam imkanı tanıyan askeri ve ekonomik desteğin derhal durdurulmasını talep ediyoruz.

"Halkımız, bağımsızlık ve özgürlüğü için her türlü zorluklara katlanabileceği güç ve inançladır. Faşist Türk devleti, halkımıza yönelik her katliam girişiminde PKK, ERNK ve ARKK kalkanını karşısında bulacaktır. Ormanlarımız yakılınca, ormanlarımızı yakarız. Biterimiz yakılınca, ellerini yakarız. Türk devleti, Kürdistan'daki her terör eyleminin karşılığını mutlaka alacaktır. Yine yurtdışında yaşayan Kürt halkının da bu barbarlığa karşı sessiz kalmayarak protestosunu yükseleteceğini burada ilan etmek isteriz."

Atina- 20 Ağustos 1990

leri BM yetkililerine Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin gerçekleştirdiği katliamlar, sürgün, baskı ve işkencelerle köy, arazi ve ormanların yakılması hakkında bilgi verilerek acil müdahale isteminde bulundular. Görüşülen BM yetkilisi, ERNK taraftarlarının bu isteğinin hemen Cenevre ve New York'taki merkeze iletileceği sözünü verdi. Bunun üzerine eylem sonuçlandırıldı.

Hollanda-Amsterdam:

16 Ağustos günü Türkiye ve Kürdistan Halklarıyla Dayanışma Komitesi tarafından TC konsoloslugu önünde bir protesto eylemi yapıldı. Eyleme 100 do-

to gösterisi yaptı. Sömürgeci TC bayrağının yakılmak istenmesi üzerine müdahale eden Alman polis, kendini can havıyla bayrağın üzerine attı. Çevrede bulunan çok sayıda Türkiyeli emekçiye, eylemin amacını anlatan bildiriler dağıtıldı.

Daha sonra yurtsever kitle, toplu halde Alman Haber Ajansı (DPA)'nın binasına giderek basın açıklaması verdiler ve yayınlanması talebinde bulundular.

Nürnberg:

21 Ağustos'ta ERNK taraftan 60 Kürdistanlı yurtsever TC konsoloslugu önünde protesto gösterisi yaptı.

Kıbrıs'ta düzenlenen "Kürdistan - '90 Yaz Kültür Şenlikleri"nde halk kültürümüz halklararası kardeşliği pekiştirdi

KIBRIS VE KÜRDİSTAN HALKLARI DAYANIŞMASI GÜÇLENİYOR

● Kıbrıs devlet radyosundan duyurularla ve Lefkoşe'de yapılan basın toplantısıyla 28 Temmuz-2 Ağustos günleri arasında yapılacak şenlikler konusunda Kıbrıs halkı bilgilendirildi.

● Ayia Naba, Lefkoşe, Limassol, Pasof ve Larnaka kentlerinde düzenlenen yedi ayrı gece ve gösteriye 10 bin civarında kişi katıldı.

● Kıbrıs halk kesimleri yanı sıra devlet adamları, belediye başkanları, general ve askerler, siyasi parti, gençlik ve diğer kuruluş temsilcileri de katılımlarıyla dayanışmada bulundu, konuşmalar yaptılar.

● Başta devlet radyosu olmak üzere tüm radyo ve televizyonlar ile Proinena, Philelefteros, Haraugi, Eleftherotypia, Simeneri, Cyprus Mail, Agon ve Epigori adlı Güney Kıbrıs ile Yeni Gün ve Yeni Düzen adlı Kuzey Kıbrıs gazeteleri duyurular yaptı, şenlikleri görüntüledi ve genişçe yansıttılar.

● Kıbrıs Temsilciler Meclisi Başkanı Doktor Vassos Lysaridis Lefkoşe gecesinin açılış konuşmasını yaptı.

Parlamento başkanı

Komite sözcüsü

Komite sözcüsü

Kürt halkı ile Kıbrıs-Rum halkı arasındaki dostluk, Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin 28 Temmuz 2 Ağustos 1990 tarihleri arasında düzenlediği "Kürdistan - '90 Yaz Kültür Şenlikleri"nin yarattığı coşkuyla sıcak kardeşlik duygularına dönüştü.

Komite'nin daveti üzerine bir grup Kürdistanlı yurtsever sanatçı HUNERKOM adına Güney Kıbrıs'a giderek yapılan tüm etkinliklerde halkımızın kültürünü temsil etti.

Şenliklerden önce 26 Temmuz'da Lefkoşe'de yapılan ve sekiz basın mensubunun katıldığı basın toplantısıyla Kıbrıs halkı Kürdistan kültürü, kültürün mücadelemizdeki önemi, HUNERKOM'un kültür çalışmaları ve Kültür ekibinin Kıbrıs'ta bulunma amaçları üzerine bilgilendirildi. Toplantıdan sonra bir basın açıklaması yapılarak ilgili tüm kipli ve kuruluşlara iletildi. Yapılan etkinlikler şunlardır:

28 Temmuz-Ayia Naba: Agon'ta belediyesi tarafından iki ayrı şenlik düzenlendi. Belediye başkanı ve Ayia Naba muhtarı gençliklerde hazır bulundular. 600'ün üzerinde davetli katıldı ve ayrıca binlerce turist gösterileri izleme fırsatını elde etti.

29 Temmuz-Limassol: Yapılan geceye ordu temsilci ve üyeleri davetliydi. 300'ün üzerinde izleyici arasında 200 üniformalı subay ve asker ile Limassol Belediye Başkanı da bulunuyordu. Etkinlik, Limassol belediyesinin yardımlarıyla gerçekleşti.

30 Temmuz-Lefkoşe: Kıbrıs Rum Komünist Partisi'nin her yıl düzenlediği "Gençlik Festivali" bünyesinde Kürdistan temsil edildi. Kürdistan kültür elbisi Komünist Parti Gençlik Birliği tarafından davet edildi. Festivalde çeşitli sosyalist ülkelerden müzik ve folklor ekipleri de davetliydi. Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Doğu Almanya, Yugoslavya, Filistin, Yunanistan ve diğer

birçok ekipler arasında Kürdistan'a özel bir yer ayrıldı. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'yi kültür alanında temsil eden HUNERKOM'un 40 dakikalık gösterisini 3.500'ün üzerinde çeşitli halklardan ilerici-demokrat izledi.

31 Temmuz-Lefkoşe: Kıbrıs Parlamentosu Başkanı'nun açılış konuşmasını yaptığı geceye aralarında 200 civarında Kıbrıs ve Yunan ordu üyelerinden subay ve askerlerin olduğu 450'nin üzerinde davetli katıldı. Askerler resmi üniformalarıyla katılarak dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca bazı ülke elçiliklerinden temsilciler hazır bulundular. Bu gecede, Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin bir temsilcisi uzun bir konuşma yaptı.

Hunerkom kültür ekibi, gösteri esnasında Kıbrıs Parlamentosu Başkanı'na dostluğun bir ifadesi olarak bir Parti bayrağı, bir Cephe flaması, bir Ordu sancağı ve Kürdistan sosyal-kültürel yaşamı üzerine bir video filmi ile "Koma Berxwedan" müzik grubunun iki kasetini hediye verdi.

1 Ağustos-Pasof: Yapılan gece ve şenlik 250'binden fazla sivil subay ve asker olan 600'ün üzerinde bir katılım oldu. Pasof Belediye başkanı ile Kıbrıs'ta bulunan üç gençlik hareketinin temsilcileri hazır bulundu ve dayanışma gösterdiler. Kıbrıs Sosyalist Parti Gençlik Örgütü ve Kıbrıs Komünist Parti Gençlik Birliği mesaj sundular. Kıbrıs-Kürdistan Dayanışma Komitesi, İngilizce ve Rumca konuşmalarla etrafı açıklamalarda bulundu ve ERNK'nin mücadelesini tanıttı.

2 Ağustos-Larnaka: Larnaka belediyesince düzenlenen son geceye 300'den fazla davetli katıldı. Belediye başkanı pratik destekler vererek gecede hazır bulundu.

Bütün gece ve şenliklerde Kürdistan'da kültür ve mücadele, Kıbrıs-Rum halkı ile Kürdistan halkı arasındaki dayanışma ve

Türk sömürgeciliğinin vahşeti konularında konuşmalar yapıldı, açıklamalarda bulunuldu. Kürdistan halk oyunları ve müzik programlarına ek olarak müzik eşliğinde genelle yaşamı üzerine sunulan dia gösterileri, amaca ulaşmada etkin rol oynadı. Yapılan tüm şenlik ve gecelerde çok sayıda basın-yayın mensubu yer alarak etkinliklere ilgiyle yaklaştı. Gazete, radyo ve televizyonlar ilgilerini şenliklerden sonra da sürdürerek Kürt halkını Kıbrıs halkıyla en geniş şekilde tanıştırdılar. Devlet radyosu, Kürdistan'daki gelişmeleri yansıttıktan sonra, halka şenliklere katılım çağrılarını yapıyordu.

Kıbrıs'ın ileri gelen devlet adamları, televizyon ve basın aracılığıyla halkı şenlikler, Kürt-Rum halklarının dostluğu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sağladığı gelişmeler, Kürdistan halkının tarihi ve yaşamı üzerine konuşma ve söyleşilerle zaman zaman bilgilendirdi. Parlamento başkanının katıldığı gece, yaptığı açılış konuşması, müzik ve folklor görüntüleri devlet televizyonu tarafından verildi. Yerel radyolar Kürt temsilcilerle röportajlar yaptılar.

En son olarak, 15 Ağustos Atılımımızın yıldönümü vesilesiyle 3 Ağustos günü ERNK, Lefkoşe'de bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısına tüm gazetelerden muhabirler, devlet radyo ve televizyonu temsilcileri katıldı. Televizyon, ERNK temsilcisi ile Kürdistan devrimini üzerine bir söyleşi yaptı ve yayınladı.

Kıbrıs Kürt halkının dostlarının özveriyle gerçekleşen bu etkinlik ve dayanışma, iki halk arasında kalıcı dostluk bağlarının sağlanmasında ileri bir adım oldu. Kürdistan halkı da kendisine böyle sıcak duygularla yaklaşan ve dostluğunu pratikte sergileyen Kıbrıs-Rum halkı karşısında her zaman görevlerinin bilincinde olacaktır.

30 Temmuz'da Lefkoşe'deki folklor gösterisinde Kıbrıs Kürdistan Dayanışma Komitesi'nin bir temsilcisi tarafından yapılan açılış konuşmasından:

"(...) Kıbrıs halkı, sömürgeci güçlerce ezilen halklarla dayanışma içinde enternasyonalist duygularını dile getiren ve bunu pratikte uygulayan halklardan biridir.

Varanımız Kıbrıs'ta 16 yıldan bu yana yaşanan ulusal folaketin kaynağı Türk işgal olgusu, bizim enternasyonalist görevlerimizi güçlendiriyor. İşte bu nedenle de, Kürdistan Dayanışma Komitesi'ni kurma gerekliliğini hissettik.

İki yıllık varlığı sürecinde komitemiz, Kürdistan'daki savaş cephelerinden gelişmeler üzerine haber ajanslarını devamlı bilgilendirmeye çalıştı. Amacımız, ERNK ve mücadelesinin Avrupa ülkelerinde ve uluslararası basın-yayın organlarında tanıtılmasına katkıda bulunmaktır. Bu çabalarımıza Kıbrıs'taki tüm siyasi ve ilerici güçler, aynı oranda nimasa da, desteklerini sundular.

En az 5.000 yıllık kültürü ve tarihiyle dünya uygarlığına ürün vermiş, bölgemizin en eski ve yerleşik halklarından olan Kürt halkı, bugüne kadar devletini kurmaktan zorla alıkonmuş, çok yönlü saldırı ve işgallere maruz kalmış ve ülke çapındaki devletlerin sömürgeci haline getirilmiştir.

Kürt halkı, ırkçı ve faşist sömürgeci güçlerce amansız ezilmesine rağmen, sahip olduğu dil, müzik, folklor değerleri ile diğer özgün geleneklerini, ulusal kültürünü özenle koruyup günümüzde kadar getirmesini bilmiştir.

Bu çerçevede ele alırsak, komitemizin Kürt müzik ve folklor grubunu Kıbrıs'a davet etmesindeki amacı, eski Yunan tarihçi Xenophon tarafından Kartukli olarak adlandırılan bugünkü Kürtlerin kültürünün bir parçası olan Kürt müzik, folklor ve türkülerini Kıbrıs halkına tanıtmaktır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK, sadece Türk işgal altında bulunan Kürdistan parçasında başarılı bir silahlı mücadele vermiyor, aynı zamanda hem Kürdistan'da hem de yurtdışında yaşayan Kürtleri örgütlenme çabası içindedir.

Davet ettiğimiz Kürdistan Yurtsever Sanatçılar Birliği-HUNERKOM'un temel çalışması, Kürdistan kültürünü korumak, bu kültürü Kürt halkına ulaştırmak ve yaygınlaştırmak yönündedir.

Bizlere bu gece bir folklor programı sunacak olan Kürt folklor ekibi, HUNERKOM çatısı altında çalışmalarını yapmaktadır.

Buım açımızdan, önemle üzerinde durulması gereken nokta şudur: Tarihîn sayfaları arasında kaybolmaya yüz tutan Kürt halkı, artık silahlı mücadele verme cesaretini bulmuştur. Bunun paralelinde değerlerini sahiplenerek kültürünü de korumasını bilmiştir. Kültürün korunmasını, mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirmeyoruz.

Kürdistan halkı ile komitemiz arasındaki bağlar, barbar ve işgalci kuvvet olan ortak düşmanımız ırkçı-faşist Ankara rejiminin vatanlarımızı karşı uyguladığı işgal konusunda, Türk yönetimine bazı mesajlar vermek latemektedir. Bu mesajları herkesin kendi değerlendirmesine bırakıyoruz."

Kıbrıs Temsilciler Meclisi Başkanı Doktor Vassos Lysaridis'in 28 Temmuz-2 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen şenlikler esnasında Lefkoşe gecesinde yaptığı açılış konuşması:

"Ermeni soykırımını gerçekleştirebilmekten cüret alan Türkiye, bugün de katliam, baskı ve yoğun asimilasyon ile Kürt ulusunun kültürel kimliğini yoketmeyi amaçlıyor. Türkiye, Kürt halkının ulusal benliğini ve dilini yoketme çabası nedeniyle, hergün insan hakları kuruluşları ve insan hakları ile ilişkili olan uluslararası örgütler tarafından kınanıyor, suçlanıyor. Birçok ülkede faaliyet gösteren ulusal komiteler Türkiye politikasının içyüzünü açığa çıkarıyor. Türkiye'yi açıkça suçluyor. Birçok ülkede artık hükümetlerin resmi politikalarında Kürt halkından empatiyle söz ediliyor. Örneğin, ABD Kongresi Dışişleri Komitesi başkanı, aynı zamanda Kürtler üzerine çalışma yürüten İnsan Hakları Komitesi başkanıdır. Bayan D. Mitterand Kürt halkı meselesini tanıtmaya ilişkin girişimlerde bulundu. Tabi bunlar henüz yeterli olmuyor.

Biz, halkların hükümet kararnameleriyle, militarist zorla yok edilemeyeceğini, dünyadan silinemeyeceğini söylüyoruz.

Türkiye, Kürt halkını ve kimliğini tanımaya itirazını sürdürdüğüçe, Kürt sorunu da kendisi açısından o kadar karmaşık bir hal alacak ve bunun paralelinde Kürt mücadelesi daha da yoğunlaşacaktır.

Kıbrıs nüfusunun %15'ini imha edecek oranda vahşileşen Türk yayılmacı politikası konusunda tecrübeli olan halklarımız, bu gece Kürt halkını ve kültürel kimliğini daha iyi tanıma fırsatını buluyor. Şu anda sadece burada olan misafirler nezdinde duygularını dile getiriyorum, fakat bununla bütün Kıbrıs halkının Kürt halkına olan hislerini temsil etme hakkı içinde bulunduğuma inanıyorum.

Sonuç olarak, Türk devletinin yayılmacı hedef ve planlarından vazgeçirilmeye zorlanacağından ve bunlarda başarı sağlanacağından emin olduğumu belirtirim.

Kardeş Kürt halkına mücadelesinde başarılar diler, mutlu yarınlarını kardeş Kürt halkının olacağı manevra tekrar vurgularım."

FAC'a 500 milyon Mark'lık tazminat davası

Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu Medico International, Halepçe kimyasal gaz kurbanı Kürler adına Federal Almanya Hükümeti aleyhine 500 milyon Mark tutarında bir adli ve cezai dava açıyor. Medico International'ın tüm basın-yayın kuruluşlarına ve gazetemize de ulaştırdığı bu konudaki açıklamasını olduğu gibi veriyoruz;

"Burada Medico International Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu, Frankfurt.

- Medico International (Frankfurt) Irak-Kürt şehri Halepçe ve zehirli gaz kurbanları adına Federal Almanya Hükümeti aleyhine 500 milyon Mark tutarında bir tazminat davası açmayı göze almaya karar vermiştir.

- Davanın açılmasına, Irak'ta zehirli gaz tesislerinin inşası ve geliştirilmesine Federal İçişleri Bakanlığı-SND Üyelerinin doğrudan katılımı üzerine ortaya çıkan en yeni bilgiler temel olmaktadır.

Açıklamamız kısaca şöyledir:

Tıbbi Yardım ve İnsan Hakları Organizasyonu olan 'Medico International' (Frankfurt), 17 Mart 1988 tarihinde Irak-Kürt şehri Halepçe'ye yapılan zehirli gaz saldırısından arka kalan Kürler adına Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti aleyhine adli ve cezai hukuk çerçevesinde adimler atmaya göze alma kararını vermiştir.

500 Milyon Mark tutarındaki tazminat için çok önceden hukuki açıdan hazırlanan adli dava, şimdiki gerçekleştirilemeye olanakna da kavuştu, çünkü; en az iki BND çalışanının Hamburg'ta bulunan WET firması adına Irak'ta zehirli gaz tesislerinin inşasına doğrudan katıldıkları büyük ölçüde ispatlanmış bulunmaktadır.

BND ise, doğrudan doğruya federal bakanlık düzeyine bağlı çalışıyor. Buradan sonuç hemen anlaşıyor ve WET firmasının Irak'a kimyasal gaz üretme teknolojisini vermesinin federal hükümet tarafından da onaylandığı ihtimal bir dereceye kadar artık kabul edilebilir.

Yıllardan beri Kürler Savunma kurbanlarına tıbbi yardımlarda bulunan Medico International'ın, şimdiki kadar federal cumhuriyet adalet tarihinde örneği görülmemiş bu intiyatlı Halepçe afetinden kurtulan Kürlerin vekaletinin tasarruf hakkı temel olmaktadır.

30.8.1990'

Avrupa ülkeleri ulusal parlamentolarında "Kürt sorunu" tartışmaları

İlgili arttırırken, birçok çevrenin dikkatlerini de Kürdistan'a çevirdi. Dünya siyasi arenasında bağ döndürücü alt-üst oluşturan yaşadığı bir süreçte Kürdistan'daki ses ve çağrı biraz daha farklıydı. Bazıları bunu, uyuyan bir devin uyanması olarak değerlendirildi.

Çünkü, dünyanın çeşitli kıtalarında ulusal-toplumsal mücadeleler önemli bir çıkamaz ve gerilemeyi yaşıyor, Kürdistan'da da dinamiklerine oturmuş hareketin gelişim yönü daha farklıydı. Burada ulusal ve toplumsal bir davada gerileme değil, sürekli bir büyüme vardı.

İster istemez her yönetim veya politik güç, kendi çıkarlarına uygun bir politik yaklaşımı sergiliyor. Avrupa'nın, genelde bölge ve Kürt sorununa ilişkin politikası belirsiz değil. Fakat beklenmeyen gelişmeler ve tabandan gelen baskı, Avrupa'yı zorluyor.

Bu yılın Nisan ayından bu yana Kürdistan'daki gelişmeleri çeşitli biçimlerde gündemine alan ve tartışma konusu yapan kurumlardan bazıları da Avrupa ülkelerinin ulusal parlamentolarında. Bazı parlamentolara soru, soru önergeleri biçiminde yansırken, bazı ülke parlamentoları da genel oturumlarda ya da dışişleri komisyon toplantılarında sorun üzerinde tartışma geliştirdiler.

Federal Alman Parlamentosu "Bundestag", Yeşiller Partisi'nin dilekçesi üzerine 27 Nisan'da yapılan parlamento genel oturumunda Kürdistan'daki son gelişmeleri ve SS kararnameyi tartıştı. Oturumda, parlamentoda bulunan parti temsilcileri söz alıp, partilerinin konuya ilişkin görüşlerini dile getirdi. Burada Yeşiller adına yapılan konuşmalar olumlu bir içtihatla sahipti. İktidar partilerinin ve ana muhalefetteki Sosyal-Demokrat Parti'nin açıklamaları ise değerlendirmeyi gerektirir. İktidardaki koalisyon ortaklarından Hristiyan Demokratlar, "Kürt sorunu Türkiye'nin iç sorunudur" deyip tartışmaya katılmak istemediğini belirtmiştir. Sosyal-demokratların tutumu ise, "Kürt kimliğinin ve kültürel haklarının tanınmasından" daha ileriye gitmiyor.

Alman Parlamentosu'ndan daha farklı bir tartışma beklemek zaten olanaksız. Çünkü, sömürgeci-faşist TC'nin bir numaralı destekçisi olup, bu rejimi yaşatmak için her türlü yöntemle başvurmaktadır. Bunun en somut örneği, Düsseldorf'ta devam eden ve daha başka şehirlere de taşınmaya başlanan PKK davalarıdır. Tanımlan TC'ye destek biçiminde ortaya çıkan bu davalar, emperyalizmin "Alternatif Kürdistan" programının da birer halkalandır.

Yine Nisan ayının son günlerinde dışişleri komisyon toplantısında da Kürt sorununa değinildi. Bu toplantıda dışişleri bakanlığı adına konuşan bir yetkili, "Kürt sorunundan endişe duyduklarını, fakat Türk devletine karşı herhangi bir yaptırımında bulunulmasını söz konusu olmadığını, çünkü Türkiye'nin üzerine daha fazla gidilirse Türk generallerinin darbe yapacaklarını" söyledi.

16 Mayıs 1990 tarihinde bu

kez Avrupa Parlamentosu, Türkiye'deki insan haklarının ihlali sorunu ve Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin bir karar çıkardı. Bu kararın çıkarılmasında, Kürdistan Komite ve'lerinin daha önce yürüttükleri politik temalar ve bilgilendirme çalışmaları etkili oldu. Bu kararın önemli yönü, yaşanan iki taraf gerçekliğinin kabul edilmesi ve TC'nin soykırım, sansür ve sürgün kararname-sinin konanmasıydı. Avrupa Parlamentosu, geniş bir platformdur. Dolayısıyla yoğun bir mücadeleyle bu platformu olumlu yönde etkilemek mümkün olabiliyor.

İsviçre Parlamentosu ise 5 Haziran'da Kürt sorunu ve Türk devletine sunulan silah yardımını gündüştü. Burada, İsviçre hükümetinin Türk devletine silah vermediği, sadece şu anda Türk devletinin eskiden kalan ihalelerine cevap verildiği iddia edildi. Oysa İsviçre, "tarafsızlık" kavramı altında TC ile en iyi ekonomik ilişkilere sahip bir devlettir. Türkiye'ye yaptırım yapan veya ortaklık kuran yabancı sermaye içinde İsviçre firmaları ikinci sırada yer alıyor. Bu gerçekliğe rağmen İsviçre, "tarafsızlık" kavramı altında TC ile en iyi ekonomik ilişkilere sahip bir devlettir. Türkiye'ye yaptırım yapan veya ortaklık kuran yabancı sermaye içinde İsviçre firmaları ikinci sırada yer alıyor. Bu gerçekliğe rağmen İsviçre, "tarafsızlık" kavramı altında TC ile en iyi ekonomik ilişkilere sahip bir devlettir. Türkiye'ye yaptırım yapan veya ortaklık kuran yabancı sermaye içinde İsviçre firmaları ikinci sırada yer alıyor.

Belçika Parlamentosu Dışişleri Komisyonu da 29 Haziran tarihli oturumunda Kürdistan'da insan hakları sorununa ilişkin bir görüşme yaptı. Toplantıya Belçika dışişleri bakanı da katılarak yönetilen sorulara yanıtladı ve hükümetinin alacağı tutumu açıkladı. Toplantıda konuşan parlamenterler, mücadelemiz lehine sömürgeci-faşist Türk terörü aleyhine konuşmalar yaptılar. Hatta parlamenterlerden Van Dienderen Kürdistan'daki güncel durumu ele alıp, Türk devletinin çevrildi (Géré) de yaptığı son katliama değinmiştir. Toplantı sonunda, dışişleri bakanının kaçamak tavrına rağmen, "Türk devletinin insan hakları uygulamaları konusunda istenmesi, uluslararası bir komisyon Kürdistan'a gönderilmesi ve AT'nin 600 milyon ECU (Avrupa Para Birimi) tutarındaki yardımının dondurulması" gibi kararlar alındı.

Bunun haricinde İsveç Parlamentosu Mayıs ayının ortalarında Kürdistan'daki gelişmeleri tartışırken Fransa, Hollanda ve Danimarka parlamentolarında da değişik partilere mensup parlamenterler, soru önergeleri sunup hükümetlerinin girişimlerde bulunmasını talep ettiler.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, söz konusu bu devletlerin çoğu Kürdistan'daki mevcut statüden sorumlu devletlerdir. Yani bugün Kürdistan'da halkımıza karşı çok yönlü bir sömürgeci-faşist terör uygulanıyor ve Kürdistan halkı bir imha savayışına karşı karşıya ise, bunda Avrupa devletlerinin TC'ye sundukları ekonomik, politik, askeri desteğin önemli bir payı vardır.

Eğer Kürdistan sorunu gerçek anlamda çözüme kavuşturulmak isteniyorsa ve ilgilileri samunıysa, hergiden önce parlamenterler kendi hükümetlerinin bu politikalarına yönelmeleri, eleştirmeleri ve değiştirmeye çalışmaları gerekir.

Fakat yine de tüm bunlar, bize bazı gerçekleri göstermektedir. Henüz çok güçlü olmasa da artık giderek uluslararası politikanın temel gündem maddelerinden birisi oluyor. Sorunla ilgilenme, mücadelemizin gelişimine bağlı olarak daha da artacaktır. Alman sosyal-demokratlarının ileri gelenlerinden biri olan Peter Glotz, hem parlamento tartışmasında ve hem de daha sonra "Die Welt (Dünya)" gazetesinde çıkan yazısında, "Kürt sorunu, 1990'lı yıllarda Avrupa dış politikasının merkezine yer alacak bir sorundur" görüşünü savunuyor. Bunun gibi yılların deneyimli politikacıları, bu konuda gelişmelere daha öngörülü yaklaşabiliyorlar. Kaldı ki bu politikacı, kendi çıkarlarının aleyhine olan ciddiyetine işaret ediyor. Ama bunu yaparken, gerçeği de itiraf etmek zorunda kalıyor.

Diğer bir husus ise, değişen dünya koşullarında TC'nin içinde bulunduğu çelikli durumdur. TC'nin gündüye dek bir meta gibi pazarladığı stratejik yanı giderek açınıyor. Bu anlamda, kendine bir yer arayışı içinde. Fakat, içte de kendisi için varlık-yokluk anlamına gelen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi var. Herakabın uygulamada yumuşamayı, ard arda uygulamaya koyduğu yeni soykırım kanunlarıyla ulusal kurtuluş mücadelemizin tamamen bastırılması, imha edilmesi veya en azından sınırlandırılması amaçlıyor. Bunun için gözaltı bir terör uyguluyor. TC, bu halyle dışta kendisine yer edinemiyor. Bizim mütefaki olan söz konusu emperyalist yönetimler, TC'yi bu halyle savunma ve korumada zorlanıyorlar. Bu nedenle, parlamentolarında sorunu tartışmaktan tutalım, sadece bir takım taleplerle sınırlı da olsa bir dizi protesto ve karşı karara varan baskı yöntemlerine başvuruyorlar.

Avrupa'nın Kürt sorununda savunduğu "alternatif" çözüm, bugün sömürgeciliğin ve faşizmin suç ortağı, işbirlikçi SHP tarafından dile getiriliyor. Bizim Brüksel gibi NATO merkezlerinde hazırlanan "Kürt Raporu", SHP potansiyeli ile ediliyor. Bu plan özet olarak, radikal devrimci hareketi bastırma ve reformlarla satın almayı içeriyor.

Önümüzdeki dönemde de Kürdistan sorunu kendisini daha fazla dayatacak. Bu durum, bir yandan uluslararası kamuoyunda mücadelemize dost çevrelerin sayısını arttıracak, diğer yandan da TC'yi teğir ve tecrit yoluyla kuşatma altına alacaktır. Böyle bir çalışmada istenen sonucu almak için ileri demokratik çevreler ve genelde kamuoyu içinde ilgili geliştirmek önemlidir. Yoksa ilkel-milliyetçilerin ya da küçük-burjuva reformistlerin şu ana kadar yaptığı gibi, başka başka ilişki geliştirmek, bağmıllılaş ve giderek güç veya güçün yedeği olmaya götürür. Ki böyle bir durum da, Kürdistan ulusal bağımsızlık ve özgürlük politikası ve mücadelesiyle taban tabana zıttır.

"PKK'nin direniş eylemlerinin kabul gördüğü ve desteklendiğini düşünüyorum"

F. Almanya Yeşiller Partisi milletvekili Angelika Beer, bir grup Alman gazeteciyle birlikte 12-20 Ağustos tarihleri arasında Kuzey-Batı Kürdistan'daydı. Orada halkın çeşitli kesimlerinden pekçok kişiyle görüştü, birçok şehirde incelemelerde bulundu.

Angelika Beer, F. Almanya'ya döndükten sonra, 22 Ağustos 1990 tarihinde Bonn'da, 20'nin üzerinde gazetecinin katıldığı bir basın toplantısıyla Kürdistan'daki mevcut duruma ilişkin gözlem ve düşüncelerini aktardı. Ayrıca Türk devletinin Kürdistan'daki göçertme, katilam, köy yakma vb. uygulamalarıyla F. Almanya devletinin Türk sömürgeciliğine sunduğu desteğin Kürdistan halkına ve ulusal kurtuluş mücadelesine karşı nasıl kullanıldığına dikkat çekerek, TC'ye yapılan askeri ekonomik ve politik yardımların hemen durdurulması çağrısında bulundu.

Angelika Beer'in düzenlediği basın toplantısına Berzwedan Muhabiri de katıldı. Toplantı sonrasında kendisiyle Kürdistan gezisine ilişkin bir röportaj yaptı. Muhabirimizin yaptığı röportajı yayınlıyoruz:

Berzwedan: Kürdistan'a yaptığınız yeni gezinizi, Mayıs ayındaki gezinizle kıyasalarsanız, TC uygulamaları ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi hakkında yeni neler söyleyebilirsiniz?

A. Beer: Bu yılın Mayıs ayındaki durum ile günümüzdeki durum arasında farklı olan nedir? Mayıs ayında, Türk devletinin Kürt halkına karşı devlet terörünü meşrulaştıran uygulamaları, yani özellikle 413 nolu kararname ile baskıları olduğunu düşünmüştük. Yurt dışındaki bazı neler söyleyebilirsiniz? A. Beer: Bu yılın Mayıs ayındaki durum ile günümüzdeki durum arasında farklı olan nedir? Mayıs ayında, Türk devletinin Kürt halkına karşı devlet terörünü meşrulaştıran uygulamaları, yani özellikle 413 nolu kararname ile baskıları olduğunu düşünmüştük. Yurt dışındaki bazı neler söyleyebilirsiniz?

Irak-Kuveyt çelişkisi, hiç şüphesiz Kürt halkının bu yönlü gelişimi için bir geri adımdır. Çünkü Türk devleti, batılı devletler topluluğuna bağlılık temelinde bu çelişkiyi, kendi ülkesindeki çatışmayı bastırmak ve üzerine yürümek için kullanmaya çalışıyor. Bu demektir ki, özel timlerin operasyonlarını sürdürmesi vb. yoğun insan hakları ihlallerine karşı uluslararası düzeyde eleştirinin gelmeyeceğinden emindir. Ki bu da yeni bir şey olmamasına rağmen, bir problemdir. Bu, uluslararası çalışmalar ve Kürt halkı ile dayanışma çalışmaları açısından zorlaştırıcı bir etken olacak. Kanunca, burada yaşanan durumlar hakkında kamuoyu yaratma çalışmalarında asıl sorumluluk, politikacılar ve bilgi alma olanaklarına sahip insanlarıdır.

İhrenin gelişmesi konusuna gelince: Gerçi her gün çok yoğun eylemler olmuyor, ama kitleler içinde "Bizim kaybedecek hiç bir şeyimiz kalmadı. Sorunu kendi elimizle çözeceğiz" düşüncesi ve tutumu daha da gelişmiş durumda. Köylere karşı örgütlenme de bu temelde devam ediyor. Bizzat Turgut Özal'ın emriyle sindirme, bastırma çabalarına rağmen, örneğin silahlı mücadelelerin başlatılmasının yıldönümü olan 18 Ağustos haftası içinde çok çeşitli boyutlarda ve biçimlerde eylemler gelişti. As-

keri hedeflere yönelik çok çeşitli eylemler oldu.

Diğerden herhangi bir desteğin gelmeyeceği çok iyi bilindiği için kitleler içinde örgütlenmek gerektiği bilincinin geliştiği, Kürdistan İçişleri Partisi-PKK'nin direniş eylemlerinin kabul gördüğü ve desteklendiğini düşünüyorum. Sorunu çözmek Kürtlerin kendi işidir ve gerçekten de bunu yapıyorlar.

Berzwedan: Türk devleti, bu gezinizde size somut olarak ne tür engeller çıkardı?

A. Beer: İlk somut engel, bölgeyi gezme, siyasi tutuklular ve özellikle de tutuklu gazetecilerle, süper vali ile görüşme ve kamplardaki Iraklı Kürt mültecileri ziyaret etme istemini içeren dilekçemin reddedilmesiydi. Gerçek olarak, bölgedeki "Olağanüstü Hal" uygulaması gösterildi. Türk Dışişleri Bakanlığı buna, özel görüşmelerimin de izne bağlı olduğunu bildirdi. Bu, Federal Almanya'dan gelen misafirlerin temel haklarına ve seyahat özgürlüklerine karşı yoğun bir müdahaledir. Ve bu, aslında Türk devletinin savunmada olduğunu gösterir. Kürdistan'da herhangi bir biçimde siyasi tepid gösterme olanağından TC yoksundur. Aklına sadece baskılar ve güvenlik önlemlerini arttırmak geliyor. Ki bunlar da, siyasi çözüm içermiyor, sadece durumun daha da gerginleşmesini yol açıyor.

Irak ile ortaya çıkan durum nedeniyle Irak sınırına kadar sorunuzu gelebildik. Bunu beklememiştik. Orada üç-dört gün boyunca bilgi toplayabildik. Yollarındaki polis-asker barikatlarını çeşitli gerekçelerle aşabildik. Böylece, kaymakamlığa yönelik eylemin olduğu Uludere'ye ulaştık. Ancak Diyarbakır'a döndüğümüzde neyhasa başgürültümüz kesin olarak son buldu. Etrafımızda her türlü ilişkiyi engelleyen tam altı tane güvenlik görevlisi dolaylıydı. Bu, konuşmamız insanları tehlikeye sokma anlamına geliyordu. Hareket etmekten değil, konuştuğumuz insanlara yeniden baskı uygulamaya başladığından çekindik. Diyarbakır'daki durum oldukça gergin. Bu kişiler, uçağa bindiğim ana kadar yanımızdan ayrılmadılar. Dolayısıyla hiç bir şey mümkün olmadı. Buna rağmen kamp temsilcileri ile görüşebildik. Böylece de kamplardaki güncel durum hakkında bilgi aldık. Kanunca en önemlisi de buydu.

Berzwedan: Irak'a karşı uygulanan ambargo bölgedeki in-

sanları nasıl etkiliyor?

A. Beer: Bir ülkeye karşı boykot uluslararası yaptırımlardan, başta kendi geçimlerini sadece ticaret ile sağlayan bölge insanları -ki bunlar da T. Kürdistan'ındaki Kürt halkıdır- etkilenmektedir. Sınır trafiği durduğu için, şu anda hemen hemen tüm dükkanlar kapanmış durumda. Yani petrol tankerleri gelmiyor artık. Bu da, ekonomik darboğazın derinleşmesine yol açıyor. Ayrıca, para kazanmak için kredi ile alınan kamyonlar da işlemiyor, dolayısıyla halk için bir değeri de kalmıyor. Diğerden, özellikle de Türkiye'den yardım beklenemez zaten. Türkiye için bir tahta iki kuş vurmak budur. Yani, Kürdistan'daki alt yapının dağılmasını bekliyor, hem de kendi ellerini direkt kırılmadan. Çünkü ambargo, bunu kendiliğinden başarıyor. Onun için de biz federal hükümetten ve diğer Avrupa devletlerinden Türkiye'nin Güneydoğusu, yani Kürdistan'daki halk için alt yapıyı destekleyecek bir fon oluşturmalarını talep ediyoruz.

Berzwedan: Seyahatiniz sırasında ARGK'nin eylemlerine tanık oldunuz mu?

A. Beer: Hayır. Sadece bir seferinde ya eylem öncesinde ya da sonrasında olay yerindeydik. Bir gece Şırnak'taki otelimize dönmek istedik. "Geceleri tehlikeli olur" diye, askerler bizi engellemeye çalıştı. Daha sonra bize askeri koruma verilmesini zor önleyebildik. Çünkü bu, gerçekten tehlikeli olurdu. Uzun tartışmalar ve münakaşalar sonucu bir saat sonra otelimize dönebildik. Aynı zamanda kısa süre sonra orada askeri çatışma çıkmış, bizim bundan habersiz olduk. Ancak gelişen eylemler hakkında sürekli anında bilgilendiriliyorduk.

Berzwedan: Avrupa'daki bazı Kürt, Türk ve hatta Alman örgütleri, PKK'nin kitle desteğinden yoksun olduğunu iddia ediyorlar. Siz kendi kuş olanaklarınızla da olan birkaç kez Kürdistan'ı gezdiniz, gördünüz. Bu konuda ne diyorsunuz?

A. Beer: Bu iddialar kesin olarak yanlış. Ancak bunun yanlış veya eksik bilgilendirme sonucu mu, yoksa siyasi bir tavır olarak mı yapıldığına bakmak gerekir. Benim Kürdistan'a yaptığım son ziyaretlerde ve avukatlarla, halkla, grev ve kepenk kapatma eylemlerine katılanlarla yaptığım konuşmalarda PKK'nin kitleler içinde büyük bir desteğe sahip olduğu

kesin olarak ortaya çıkıyordu. Türk devletinin baskı aygıtı gözönüne getirilirse, PKK'nin, bu destek olmaksızın şimdi hareket ettiği gibi rahatça hareket edemeyeceği ortada. Gerçekleştirilen bütün eylemler, sadece halkın desteği ile mümkün. Bu da eylemlerinin halk tarafından kabul gördüğünü ispatlıyor. PKK'nin, Kürdistan'da kaybedilecek hiç bir şeyin kalmadığı, kendini savunmak ve ortaya silahlı mücadeleyle yanıt vermek gerektiği görüşü, kitleler tarafından da benimseniyor. Direniş kadın ve çocuklar da katılmış durumda zaten.

Benim şu anda önemli gördüğüm sorun, Körfez krizi çerçevesinde Kürt örgütlerinin birbirlerine karşı kullanılması sorunudur. Aslında bunu en başta Kürt örgütlerinin kendi aralarında tartışmaları gerekir. Birbirine zıttı çıkarların Kürt cephesini böldüğünü daha önce de yaşamıştık. Bu olmamalı. Kürt halkının yok edilmesi konusunda varolan uluslararası çıkar birliğine karşı, birlikte direnişe ihtiyaç var. Ve bu kararda dile getirilmeli. Çünkü Kürdistan'ı kökten yoketme gibi kötü bir denemeye girişebilirler.

Berzwedan: Türkiye'deki parlamento için ve dışı muhalefette herhangi yeni bir değişiklik görüldünüz mü?

A. Beer: Parlamenter muhalefet, gelişmeler karşısında haddinden fazla geri kalmaktadır. Aslında burada bir ayrım yapmak isterdim, çünkü istisnalar da var. Ancak genel olarak Mayıs ayındaki durumun halen sürdüğünü söylemek gerekiyor. Yani, "Milli Mutabakat" a dayanan 413 nolu kararnamayı savunan ve ardından uygulanan tüm baskıları onaylayan anlayış parlamenterdeki tüm fraksiyonlarda hakim olan anlayıştır. Ki son köy yakmalar, köy boşaltmalar, köylülerin zoraki iskan edilmeleri gibi uygulamalara karşı tek ses yok, kararnamelere saldırılmıyor.

Bu nedenle de istisnalardan söz etmek istiyorum. Çünkü partilerince gerçekten müdahale edilemedikçe, bunları inandırıcı bulmuyoruz.

Bunun dışında bu durundan kamuoyuna duyurmaya çalışan geniş bir muhalefet vardır. Bunlar, özellikle yabancı heyetlerle görüşmeye de hazır. Bu noktada yabancı heyetlerin bilgi toplamak için bu olanaklardan yararlanmaları gerekiyor. Türkiye ve Kürdistan'daki sol ile uluslararası bir çalışma olmalı. Bunun içinde başta İsmail Beşikçi gibi

insanları görüyorum. Ya da mevcut durumu açıkça sorgulayan, kamuoyu çalışmaları yürüten ve bu yüzden susturulmak istenen gazetecileri görüyorum.

Berzwedan: Siz Kürdistan'da olduğunuz dönemde Türk basınında 500 GSG-9 elemanının bölgeye gönderildiği biçiminde haberler çıktı. Bir çok kez bu alandaki Türk-Alman işbirliğine karşı çıktınız, parlamentoda öneriler verdiniz. Sadece Körfez krizi nedeniyle TC'nin daha fazla destek alma tehlikesi yok mu?

A. Beer: Başta Tercüman'da Diyarbakır'a giden 500 GSG-9 elemanına ilişkin yayınlanan habere değinmek istiyorum. Şimdi elimizde iki kaynaktan alınan ve birbirleriyle çelişen iki bilgi var. Bir tarafta devlet yanlısı ve bölgeden iyi haber veren Tercüman var. O, bu tür haberleri boş yere yayınlamaz. Diğer ise federal hükümetin araştırmasıdır. Federal hükümet, bu haberi kesinlikle yalanladı. Bazı elemanların tek tek izinlerini geçirmek için bölgede bulunabileceği, ama bunların da olmadığının söylenmesi. GSG-9'un harekete geçirilebilecek 400 elemanı gerçekten de yok. Ancak GSG-9 özel timleri bölgeye gönderilmiş olabilir. Vurucu bir tim oluşturmak için ille de GSG-9 elemanına zaten gerek de yok. Bence, bu haberin ardında gerçekten bir şeyler var, ancak kesin bilgi yok elimizde.

İkinci sorunuza gelince: Bu güne kadar askeri yardım ve Kürt halkına karşı uygulanan baskıya fazla bir eleştiri olmadı. Türkiye'nin ortaya çıkan durumdan yararlanması ve daha fazla askeri yardım olarak Kürt halkına baskı uygulaması tehlikesini görüyorum. Bunu, ekonomik zararları göze alarak Irak'a karşı çıkmanın bedeli olarak istiyor. Ama için için yanı F. Almanya'nın sadece Türkiye'ye değil, Irak'a da GSG-9 eğitimi vermiş olmasıdır. Bu konuya ilişkin ilk bilgiler şimdi ortaya çıktı. Bizim bu konuda acilen yapmamız gereken ilk iş, başta bu tür desteklerin kesilmesi için parlamenter girişimlerde bulunarak kamuoyu yaratmaktır. Ancak bence bu yetmez. F. Almanya'daki sol güçler, insan hakları kuruluşları ve diğer partiler bu sorumluluğu tartışmaktadırlar. Yoksa korkarım, çatışma daha da tırmanır. Bu biraz karamsar gibi gelebilir. Ancak durum böyle ve kendimizi kandırmamıza gerek yok. Bu demektir ki, Kürt halkının katledilmesinde F. Alman politikasının sorumluluğunu tehir etmeliyiz. Ve de Irak krizi çerçevesinde olarak her şeydeki sorumluluğu ortaya koymalıyız.

Berzwedan: Kris öncesi dönemde Irak'ın kimyasal silahlara sahip olmasında Alman firmaların sorumlu olduğu iddia ediliyordu. Şimdi krizin ortaya çıkmasıyla birlikte bu iddialar da doğrulanmaya başlandı ve yaygara koparılıyor. Oysa durum çok önceleri de biliniyordu ve hiç kimse ses çıkarmıyordu. Bu ikili ölçüyü nasıl değerlendiriyorsunuz?

A. Beer: Evet, bu yüzden de günümüzde Saddam Hüseyin'in katliamcı rejimine karşı yapılan uluslararası konama, hiç mi hiç inandırıcı değildir zaten. Veriler yıllardan beri biliniyor. Firmalar yıllardan beri biliniyor. Buna Devamı 23. sayfada

15 Ağustos Atılımını daha yüce ve soylu atılımlara gerekçe yapalım!

15 Ağustos Atılımı, ülkemizde yeniden diriliğin adı oldu. Halk olarak kişiliğimizi ve kimliğimizi bilince çıkarmamız bu Atılım'ın süreklileştirilerek boyutlandırılmasıyla sağlandı. Ve halkımızın kuruyan yaşam damarlarına kan pompalandı.

Bu Atılım'ı yeni atılımlarla besleyip özgür bir geleceğe ulaşmanın yolu da bu kutsal mirasın bilince çıkarılması ve geleceğin yaşatılmasıyla mümkündür olacaktır.

O halde; kalbimizde, bilinci-mizde, dilimizde, ellerimizde, gücümüzde... tüm varlığımızla bu Atılım'a sahip çıkalım, yaşatalım; daha yüce ve soylu atılımlara gerekçe yapalım!

Ceyhan Cezaevindeki savaş esirleri:

M. S. Çorukhaya, M. Karasu, İ. Baykal, İ. Güler, Ş. Tabacı, S. Ganyeli, B. Kavak, Z. Tak, R. Ödemiş, M. Çiftkaya, Y. Uzun, A. Y. Kaya, S. Ağaç, A. Sevgat, A. Doğanay, F. Yetkin, H. Kırık, S. Korkmaz, A. Akçay, H. Akteke, C. Açıkça, H. Karakuş, A. S. Tektaş, H. Mahal, H. Bıldırcı, M. Değer, F. Yiğit, A. Paydaş, A. Kılıç, İ. Kasakolu, A. Atım, H. Benek, M. Soğan, M. Bakay, O. Yıldırım, M. Tanboğa, R. Gözel, C. Koykan, F. Özgür, C. Söğüt, M. Tanrıkolu

“Vuruşları, gerilla kadar keskin ve öldürücü, onun kadar sonuç alıcı ve yaşatıcı...”

...Ve sonra
diz boğları çözüldü
elinden kırıbağı düştü
diz çöktü
diz çöktü direncimize vahşet
diz çöktü ihanet...

Son soluklarına, son kalp vuruşlarına kadar direndiler. Zafere olan inançları tamdı. Gözlerindeki parlı ve yüzlerine oturan gülümseyiş, sözlerindeki kesinlik ve kararlılık kavgaanın yığılılık ve güzelliğiyle dolu özünü yansıtıyordu. Mazlumları, Hayatlıları, Kemalleri, Delilleri tanımlardı. Savaşmasını biliyorlardı. “Ölüm-lerden yeni yapımlar yaratma” içtenlikleri, muthiş güzellikte yürek yangınlarını tutuşturmuştu. Geleceğe, özgürlüğe, insanca yaşama olan özlemleri, zafere olan inançları kadar büyüktü, yüceydi. Bu yücelik, onları, zulmü yerle bir eden, en yüce insanlık, halk ve devrim değerlerini yaşatan kitlesel irtinaların nefer başları yapmıştı. Vuruşları, gerilla kadar keskin ve öldürücü, onun kadar sonuç alıcı ve yaşatıcıydı. Vuruşlarıyla, Ninova surlarına yüklenen koçbaşıları gibi zulme, baskı ve işkenceye diz çöktürmüş, halklara cennetin kapılarını kapayarak cehennem ateşi taşıyan Dehakların

la göğsüledi. Ve Hâseyinler doğan güneşle birlikte yükseliyordu. Halkları gülerken yükselen güneş, Temmuz-Ağustos sıcaklığıyla ülke topraklarımızı aydınlatarak bereketlendirirken, gelişmelerimiz halkımıza yeni bir yaşamı müjdeliyordu.

Bugün 2 Ağustos. Onların, aramızdan ayrışmasının değil; tüm umutları, tüm özlemleri, tüm yürekleri, bilinçleri ve dirençleriyle kavgaya daha bir atılım ve coşkunlukla katılırlarının, büyük emek kahramanlığıyla şahadete ulaşmalarının 1. yıldönümü... Bugün onlara layık olmanın, mücadeleciler anılarını yaşatmanın, kavgayı her alanda, her düzeyde yükseltmenin onuru ve sıcaklığı içindeyiz. Anıya bağlılık bilincinin muthiş savaştırıcı, yetkinleştirici, zulmü kahredici özü, zafere, doğru-devrimci gelişmenin teminatı olarak siyasal kişiliğimizi eğitiyor. Aydınlik ortamlarda gözlemek, karanlık ve çirkinliklerle barışık yaşamak olası değildir. Bu ortamda karanlıklar, geri, son derece yetmez, yanlışlıklarla savunulamaz. Bu aydınlık ortamda halkımızın sahiplenerek yükselttiği ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesi, bu mücadeleye ruh veren zılgıtlar, çığlıklar, öfkeli haykırıklar halkımızın kendine ve insanlığa karşı özleştirel olduğu gibi, sürece doğru giremeyen, siyasal-toplumsal gelişmeler karşısında duyarlı davranmayan, ortaya çıkan ihtiyaç temelinde kendini yenilemeyen, süreci daha çok geriden izleyen, ancak halkımızın ortaya çıkardığı ve evrensel içerik taşıyan ulusal direniş kültürü ve değerlerinin bol

“Gün, MAHSUM ruhuyla kuşanma günüdür...”

Bugün halkımız, yaklaşan Ulusal Başkaldırı Bayramı'na bahar seli gibi dalga dalga, engel tanımadan akıyor. Bu heybetli akış, düşmanı yandan çevirip, onu dehşet, parık ve telaş içine sokuyor. Yüreğine inen bu korkuyla vahşetini kudurganlık düzeyine çıkaran düşman, gelişip güçlenerek biraz daha olgunlaşan başkaldırı hareketimiz karşısında içte ve dışta tam bir acz ve çıkmaz yaşıyor. Halkımızın nefesi ensesini yakutça, o da yakıp yakıyor, ecdadından aldığı bu iğrenç karakterini pervasız ve hayasızca konuşturuyor.

Ama kâr etmez artık, kudursa

da vahşeti. Bu kutsal günde atılan diriliş tohumları filizlenip dağda, ovada, kentte, kırdı, kasacası her alanda çiçeklenmiş; halkımızın soylu yüreğinde özüne geçilmez bir özgürlük ateşine dönüşmüştür.

Bu Ulusal Kahramanlık Günü'ne, bir ağaçtan koskoca bir ormana vardık. Halkımızın nehirlerden denizlere ulaştığı, MAHSUM ruhu ve bilinciyle kenetlenip bükülmez çelikten bir iradeye dönüştüğü bu günde her zamankinden daha inançlı, daha kararlı, gururlu ve mutludur.

Gün, yetkinleşme, er meydanına daha bilinçli ve donanımlı atılma günüdür. Gün, MAHSUM ruhuyla kuşanma, verilen onur sözümüzün eri olma günüdür. Ve gün, kişiliğimizdeki ayrıntılarına, Partimiz saflarında tahammülü olmayan iktidarcılığa, yolsunluk, korkaklık, bölücülük, teslimiyet ve ihanete Ölüm Günü'dür. İşte bu bilinç ve duygularla Ulusal Kahramanlık ve Başkaldırı Bayramımızı hepimize, Partimize, Başkanımıza ve halkımıza kutlu olsun!

Sizleri, tüm Partimizi ve Değerli Başkanımızı en sıcak sevgi ve saygılarımızla selamlıyor, üstün başarılar diliyoruz.

9. ve 12. koçuşlar adına:

A. Aktas, Y. Onat, A. Poyraz, S. Üçil, B. Altun, F. Kav. M. Çelik, A. Yavuz

Sevgili Meral

15 Ağustos'un yıldönümünde bütün arkadaşları saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Şehitleri minnetle anıyorum. Bütün arkadaşları kutluyorum. Hepinizi sevgiyle kucaklıyorum. Bu duygularımı bütün arkadaşlarıma iletmeni diliyorum.

İsmail Beşikçi
Ankara, 28.1990

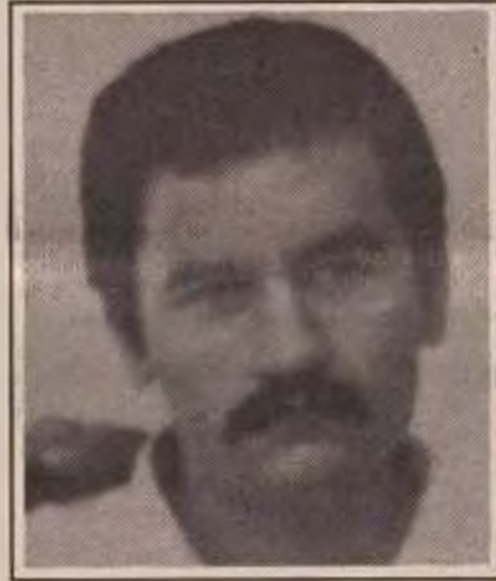
15 Ağustos'ta Kivançlıyız

Halkımızın sadece özgürlüğü için değil, varlığını korumak için de başka hiç bir seçeneğinin olmadığı bir dönemde yapılan 15 Ağustos Atılımı'nı selamlıyor; bu soylu insan emeğinin büyük zafere, 8. yılında ona sahip çıkacağımıza, halkımızın salıp çıktığına sadece inandığımızı belirtmiyoruz, bir gerçeğe dönüştüğünü de kivançla vurguluyoruz.

M. C. Yüce, S. Canaz, D. A. Küçük, S. Aydınlik, B. Çiftçi, M. E. Keskin, Ş. Çiçek, S. Şimşek, M. A. Akahin, M. Karakus, H. Kankılıç, E. İdin, S. Karakoc, H. Yavaş, M. Çimen, C. Özalp, C. Şerik, A. Yokuş, M. Tahir, M. E. Gökdemir, U. Kayaalp, S. Baymaz, R. Mamayak, A. Özbek, E. Tepeli, A. K. Şahin, C. Aktas, A. Doluk, M. Cengiz

Çanakkale Cezaevi

başını vurmuydu...

Bu bir efsane değildi. Başkaldıran, ayağa kalkan halkımızın gerçekliği. Çağdaş, Kavalıların, çağdaş Spartakülerin, Brunoların nefesi, yüreği, direnci, kölelikten kurtulma, özgürleşme isteminin dile gelişi ve savaşıydı. Bu savaş, bu onurlu kavgaya zindanlarda kesinlikle olarak sürdü. Parti, halk ve insanlık değerlerini yaşatma kavgasında olanlar, zulmün çıplak ve keskin yüzüne almadan savaştı, yürüdü. Kavgaadan kaçmadı. Şehitlerin yarattığı onur ve insanlık mevdilerine yerleşerek, zindan zindan, hücre hücre, yürek yürek direndi, karşı koydu. Yüreklere ve dirençleri kadar yaşamları da Özgür İnsanlık Cumhuriyeti'nin onurunu, sıcaklığını taşıyordu. Bu sıcaklık, "Ağustos sıcaklığı" kadar yalancıydı, onun kadar yığılı ve tarihseldi. Bu sıcaklık, baskı, işkence, sürgün, açlık ve ölümlerle dolu olan direnme savaşında acı ve zorlukları göğsüleyen, ölümlü gülerken, severek karşılayan şahadet sıcaklığıydı. Temmuz-Ağustos'ta, Hâseyin Hâsan EROĞLU ve Mehmet YALÇINKAYA yoldaşların boyun eğmeyen, teslimiyet ve ihanetle kabullenmeyen direnciydi.

Evet Onlar, son nefeslerine, son kalp vuruşlarına kadar direndiler.

Hâseyin, Eskişehir Özel Tıp'in ölüm koridorlarında avurtları çökmüş, siyah kaviricik saç ve sakalları uzamış, elinde sigarası, Münzir katar coşkun ve umut dolu gözleriyle daracık pencereden ufukta kumlağan güneşin ilk ışıklarını seyrederken, dilinden dökülerek yürekleri, mevdileri dolduran sözleriyle, "... bu kez düşmanı mahvedeceğiz; her şeyi, tüm haklarımızı alacağız... Ölümün pahasına da olsa bu direniş bırakmayacağız..." diyordu.

Evet Onların şahadetleri pahasına direniş bırakılmadı. Hâseyin ve Mehmetler zafere, inanç-

bol "edebiyatı" yapan, onu siyasal bir meta olarak gören ve bu anlamda değerlere karşı son derece, yanlış, dağıtıcı bir tutum içinde olanlara dönük bir eleştiridir. Bu, kesinlikle böyledir.

Halkımızın büyük emek, can ve kan vererek ortaya çıkardığı değerleri sahiplenmek ve bunun kavgasını yürütmek lafla olmaz. Ajitatif, coşturucu vurgularla birbirlerine devrimci ödev ve sorumlulukları hatırlatmak(!), ama kendini sürekli sürecin dışında tutmak en kötü tarzda bir ikiyüzlülük olduğu gibi, tasfiyeci, dağıtıcı üslubu konuşturma, kendini en geri ülkeler içinde tutmadır. Ve bunu yapanlar da son derece tehlikeli tiplerdir. Devrimi, devrimin savaştırıcı coşkusunu kişiliklerine sindiremeyenler, gerçek anlamda halk ve devrim adanmış olamazlar.

(...)

Bu şahadet am, bunları vurgulama ihtiyacını doğurdu. Biz bu günleri dolu dolu yaşıyoruz. Gerçekten de şahadetlerinin anlamı çok derin ve bunu iyi kavramak, özümsemek gerek. Şahadet bir yaşam olayıdır. Gelecektir. Şahadet, direnişin, insanlığın doruğu, tüm doğru-devrimci özelliklerin toplanması, militan savaşımdır. Olaya, basit bir "ölüm" olayı olarak yaklaşmak yanlıştır, yanlışlıktır. Şahadetin enredirli, yol gösterici özelliği bizi son derece etkiliyor, harekete geçiriyor. Yanlış ve yanlışlıklarımızla savaş içindeyiz. Yenilenme, güçlenme, sürece daha güçlü bir kişilik ve pratikle girme keintimizdir. Ve ortaya çıkan başarıların temelinde de bu gerçeklik var.

Hâseyinleri, Mehmetleri sevgi ve minnetle anarken, tümünüzün büyük atılım gününü kutluyorum.

Şamil BATMAZ
1 Ağustos 1990

Okuyucunun Kaleminden

Açıklama:

Gazetemizin 15 Nisan 1990 tarihli 99. sayısında ANAP milletvekili Nurettin Yılmaz'la ilgili bir okuyucu mektubu yayınlamıştık. Bu yayınımsız üzerinden çok süre geçmeden Mardin'den yazıldığı iddia edilen, fakat Ankara'dan postaya verilmiş olan ve A. K. imzasını kullanan bir cevap mektubu aldık. Değerlendirmesini önceki sayımızı da okuyan okuyucularımıza bırakarak bu cevap mektubunu hiç bir cümlesini değiştirmeden aynen yayınlıyoruz.

Berxwedan

Berxwedan Gazetesi Yazı Kuruluna!

Berxwedan derginizi ve ayniyetten diğer bütün yayın organlarınızı hemen hemen hepini okuyoruz. Bu mektubu, bütün diğer Cizreli ve yöre halkı adına yazmayı bir borç biliyor ve diğer arkadaşlarla birlikte bu mektubu size yolluyoruz. Yöre halkı olarak hepimiz, kutsal maddi, kimileri de bir dil bu davanın içindeyiz. Bütün kurtuluş savaşlarında olumsuzluklar ve hatalar olabilir ve kişiler hata işleyebilirler. Önemli olan, bu hataların farkına varılması ve yapılan bu yanlışlıkların düzeltilmesidir. Hatadan ders çıkarılmadığı müddetçe, hepimiz yenilgiye mahkum olacağız. Biz mücadelede, sağlam bir istihbarata dayanmadan kişiler hakkında söylediklerimiz asılsız iddialar, bizleri her zaman mağlubiyete teslim edecek. kitlelerin desteğini kaybettirecek ve sözlerin de bir çırpıda ve rahatça söyleyebildiğiniz "namussuzların" ekmeğine yağ sürmekten başka bir şey olmayacaktır. Kişileri; yıllarca verdikleri onurlu ve gereği mücadelelerini bir kenara atarak ve bütün geçmişlerine bir sünger çekerek, yanlış bir değerlendirmeye sonucu ve yanlış anlama sonucu, insanları lekeleyemeyiz ve hatta bu kişinin sadece şahsi düşünceleri sonucu, insanlara hiç de layık olmayan damgayı vuramayız.

Berxwedan gazetesinin 99. sayısında Nurettin Yılmaz'la ilgili yazınızı okudum. Kürdistan'daki namussuzları veya hainleri teşhir etmeniz çok iyi bir şey ama; hakkınız yere yapılan eleştiriler ve vurulan damgalar bizleri her zaman yanlış yöne sevk edecektir. Adeta, beynimizden vurulmuş döndük. Çünkü böyle bir insan, derginizde bahsettiğiniz, böyle bir yakıştırmaya hiç layık değildir ve samimi olarak söylüyoruz; çok çok kınidik ve bu kadar basitçe bir davranış içine girebileceğiniz umut edemiyorduk. Şu anda, kuzu olan şahsın, cephede de be de iki yeğeni vardır. Ankara'daki Newroz kutlamalarına 3 oğlu ve 1 yeğeni katılmış ve bu kutlamalar sonucu 1 yeğeni yaraklanmış ve hala Ankara Cezaevinde sömürgecilerin zulüm ve baskısı altında. Eğer Nurettin Yılmaz, müsaade etmeseydi, oğulları ve yeğeni böyle bir eyleme katılır mıydı? Veya şöyle diyelim; eğer bu çocuklar, mücadele ahlakını Nurettin Yılmaz'dan almamışlardı, böyle bir olaya katılacaklar mıydı? Soruyorum sizlere.

Diyerekteniz ki, Kürdistan'daki mücadeleye katılan ve destek

veren herkes Nurettin Yılmaz'ın yeğeni ve çocukları mı? Hayır. Ama; sizlerinde bildiği gibi; bir mücadele durup dururken, kendi kendine çıkmaz. Yıllarca verilen bir mücadele ve çalışmanın sonucu doğar. Bizler, daha anamızın karnında iken, Nurettin Yılmaz, bu mücadelenin içindeydi, yıllarca zindarlarda çürüdü, ezil-yet gördü, işkencelere maruz kaldı, ama yılmadı ve hiç bir zaman taviz vermedi. Halkın'de yaptığı konuşma ve yaptığı çalışmalar sonucu, dünya devletlerine Kürtleri ve Kürdistan'ı tanıttı. Ne çabuk burdan unuttunuz?

Bakınız! Eğer geriye gitseniz ve objektif bir gözlem yapmak isterseniz 15-20 yıl önceki, Güneydoğu Anadolu'da kalan yöre halkına ve şehirlerin bilinç düzeyine bir göz atalım ve şu andaki şehirler arası (veya ilçeler köyler) bilinc düzeyini bir karşılaştıralım bakalım. Bizler, her çıkan satırımızı defalarca bilmadan nasıl okuyorum, kusura bakmayın, sizlerde bu satırlarımız lütfen iyi okuyun ve iyice değerlendirin.

15-20 yıl önce, bizim burarda da bilinç düzeyi sıfır iken, şu anda 1990'lara varmış durumdadır.

Nusaybin'de olan olaylar ve Cizre'de devam eden; destekleme olaylarını biliyorsunuz. Cizre'de onurlu bir mücadele verildi ve bizler yılmadık. Nurettin Yılmaz'da o sırada Nusaybin olayları için gelmişti. Nurettin Yılmaz yaptığı yardımları satırlara döksem dünyanın kağıtları yetmez. Elimden gelen her türlü desteği yaptı ve hep halkın içinde halk ile birlikte omuz-omuzaydı.

İlveç Radyosu'na verdiği demeç için Berxwedan gazetesinde, kendisine, hiç te layık olmadığı bir suçlama getirdiniz. Nusaybin ve Cizre olaylarını en iyi bir şekilde İdil, Silopi, Kızıltepe ve Derik kazaları destekledi. Niye Şırnak, Uludere, Hakkari veya diğer kaza ve iller, Cizre ve diğer ilçeler gibi (Nusaybin, Kızıltepe, İdil, Silopi) mücadele vermedi? Çünkü bu eyleme katılan ilçe halkları daha bilinçliydi ve bu bilinçleri de hiç kuşkusuz, o yörenin çoğu olan ve o yörede yıllarca onurlu bir mücadele veren, halk ile bütünleşen ve yıllarca olayların üstüne, sözünü hiç karpmadan ve korkmadan giden Nurettin Yılmaz'ın çalışmalara borçludurlar ve bu fikirleri her defasında beynimizde ağılayan gene de Nurettin Yılmaz olmuştur ve bu fikirlerin en az %50-60'ını ondan almışlardır. Nurettin Yılmaz'ın milletvekilliği yaptığı bölge ilçelerine bakın! Bir de diğer bölgelere. Beytüşşebap, Şırnak gibi kazalarda binlerce korucu var. Cizre, İdil veya Silopi de hiç korucu var mı? Neden?

Neden? Çünkü, Nurettin Yılmaz, her zaman bizlere yiğitliği, milliyetçiliği ve Kürdüğü aşılamıştır.

Cizre'deki olaylara gelelim. Nurettin Yılmaz'a bir ithamda (layık olmadığı) bulundunuz. Şehitlerimizi toprağa verirken; onları hastahane alan allelerine şehitleri teslim eden, şehitleri mezarlığa yüzlerce insanın önünde giden, Nurettin Yılmaz'dan hakkını değildi. Bütün devlet güvenlik kuruluşları seferber edilip, vatandaşın eslimmesi için çalıştı. Nurettin Yılmaz idi. Mezarlık dönüğü sonucu, şehitlerin evlerine giden ve orada 600-700

kişiyi hitap eden Nurettin Yılmaz idi ve bu ziyaret sırasında, orada bulunan topluluktan 3-4 kişi ve kendilerini PKK'nın elemanı ve temilci diye tanıtan ve bilinen şahıslar, Nurettin Yılmaz'a şunu söylediler ve bu isteklerinin bir an evvel yapılmasını istediler. Bütün bu olanlara tanuk olduğum ve için içinde olduğum için bunları sizlere aktarıyorum. Oradaki yetkili şahıslar Nurettin Yılmaz'a şunu söylediler: "Nurettin Rey! Özel timin ilçelerden çekilmesini ve dağlık kesime verilmesini istiyoruz. Çünkü özel tim şehirlerde kaldığı müddetçe, bizim buradaki çalışmalarımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Özel timin çalışma alanı dağlardır. Şehirden çıkınlar."

Evet değerli arkadaşlarımız!

Ve bunu takip eden diğer gün de, İlveç Radyosu'nun Nurettin Yılmaz'la yaptığı konuşma sırasında, "direktif PKK savaşılarından" geldiği için Nurettin Yılmaz'da buna istinadan arkadaşlarımızın söylediği cümleleri kullanmak zorunda kalmıştır. Direktif veriyorsunuz ve kişi bunu yerine getiriyor. Arkasından da, o şahsı "namussuzlukla" suçluyorsunuz. Bu mudur taktikiniz. Kürte'de bir laf var. Bilmem biliyor musunuz? "Alem dijmne ke we, kew ji dijmne nere xwe ye."

Gerçekten ve samimi olarak söylüyorum. Kişinin bir hatası için, hemen birden karar vermiyin ve dedikodulara da inanmayın. Kişilerin yıllarca verdikleri mücadeleyi, hemen silip atmaya hakkımız yoktur. Her zaman yapıcı olmalıyız. İnsanlarımız, bu yazıyı okuyan hemen herkes bu suçlamayı kabul etmedi ve bunu Nurettin Yılmaz'ın hak etmediğini söylediler.

Nurettin Yılmaz'ın kullandığı özel tim ile ilgili sözleri, sözün Cizre'deki arkadaşlarımız kendisine demislerdir. Durum böyle iken, ilk önce oradaki arkadaşlarımızın kulağını çekmeniz gerekir ve hareketleri vermelerini istemelisiniz.

Bölgemizde yıllardır zavalı vatandaşın kanını döken, haracları alan ve kendilerini sömürten kişiler, ağalar; şu anda korkudan seslerini çıkarmadıkları için, namuslu oldular ama bunun yanında, 30-35 yıldır ulusal kurtuluş mücadelemize, her zaman ve her yerde elinden geldiği kadar destek veren ve hala da mücadelesine devam eden Nurettin Yılmaz suçludur ve kendisini hakkını yere lekeliyoruz.

Bizim dileğimiz, bundan sonra hakkı eleştiri getirmenizdir. Çok nazık bir dönemdeyiz. Şu an, birlik ve beraberliğe ihtiyacımız olduğu bir dönemdeyiz. Birbirimize sıkıca sarılmalıyız, suçlular cemalandırılmalı elbette! Ama, eğer bunu hak etmiş ise. Bu da, iyice yapılan bir istihbarat sonucu anlaşılır. Şunun, bunun dediküne kulak vererek değil. Dedikodular, bizlerin her zaman yanlışlar yapmamıza sebep olmaktadır. İhtiyatlılara ve kişisel ihtiras sahibi olanlara itibar etmemeliyiz.

Son olarak şunu eklemek istiyoruz. Bizler, sizleri değil, kendimizi destekliyoruz. Kendi halkımız için, vatanımız için mücadele ediyoruz ve mücadelemize devam edeceğiz. Bizleri veya kendimizi böyle şeylerle meşgul etmeyiniz. Kalbimiz, fikrimiz, mücadelemiz birdir. Davamız ayrı-

dır. Dileğimiz bundan sonra böyle şeylerin olmaması ve Nurettin Yılmaz'ın yıllarca vermiş olduğu onurlu mücadeleyi bir tarafa atmamamızdır ve göz ardı etmememizdir. Bir başka sayınız da, Nurettin Yılmaz hakkındaki iyi düşüncelerinizi okumak en büyük isteğimizdir.

Toplumlara, halklara mal olmuş rice insanları gelir, bugün Kürdistan'da yüzlerce onurlu insanımız Nurettin Yılmaz'ı bir kurtarıcı gibi görüyor ve O'na karşı saygı gösteriyor. 1977 seçimlerinde Kürtçü olduğu gerekçeyle, CHP'den veto edilen Nurettin Yılmaz, halkın mücadelesinden yılmamış, bağmamış aday olarak seçimlere girmiş ve 37.600 oy almış bir kişidir. Bu yazınızın, bütün bu insanları nasıl yaraladığını artık sizler takdir ediniz. İçimizi yaralayan bu yazıya karşı, yaralarımızın sarılması bakımından bu mektubumun yayınlanmasını özellikle rica ediyor, saygılar sunuyoruz.

Bir grup yartaever ve sempatisanınız adına
A. K. / Mardin

15 Ağustos, Kürdistan halkına ve ARGK savaşçılarna kutlu olsun!

Şu anda ülkemizde değilsek de, yüreğimiz ve düşüncemiz ARGK ve savaşı yoluyla kurtuluşu beraberdir.

Şehitlerimiz, anılarımızda daima yaşayacaktır. Yartaeverler!

Özgür bir vatan parçasına kavuşmanın yolu, şehitlerin anılarına, kutsal kavgalarına, her türlü zorluğa, baskıya, insanlık dışı işkencelere rağmen gösterdikleri onurlu direnişlerine saygıdan; verilen ulusal bağımsızlık mücadelesine maddi ve manevi katkılarımızdan ve göstereceğimiz fedakarlık-tan geçer...

– Yaşanın gücü 15 Ağustos Atılımı!

– Yaşanın Kürdistan halkının Serfkıldanı!

Kamel'den bir yartaever

Stuttgart'ta yapılan ARGK ile dayanışma görüşüne sunulan mesaj

Yiğit, fedakar Kürt halkına ve onu bu zor günlerinde yalnız bırakmamayı bir görev bilen dostlarına!

Bir ulusal varoluş bayramına dönüştüren 15 Ağustos Şanlı Atılımı'mızın kutlandığı geceye katılan tüm yoldaşlara, dost ve mütefiklere mücadele alanlarından devrimci-intikamcı-kurtuluşçu zafer muhtulayıcı selamlarımızla iletliyoruz.

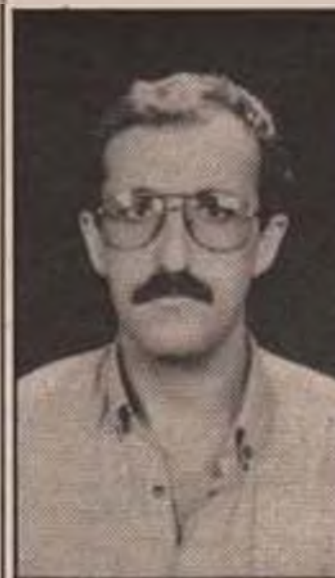
15 Ağustos 1994 Şanlı Atılımı'mızın 6. yıldönümü ve ARGK'nın 7. savaşı yılına girildi, tüm Kürdistan halkına ve dünya ilerici insanlığına kutlu olsun!

Bu atılımın yapılması ve yaşıtılmasını kanları pahasına sağlayan şehitlerin anısı önünde bir kez daha saygıyla eğiliyoruz.

15 Ağustos, yeni ve onurlu tarihin şanlı bir sayfasıdır. Çünkü bu atılımda devrimci Kawa'nın gücüyle birleşen Çağdaş KAWA'nın birinci; Spartaküs'ten beri sürüp gelen Ekim devriminin ruhu, Şeyh Ubeydullah, Şeyh Salt, Seyit Rıza'nın ektiği tohum ve Kürdistan tohumu var. Çünkü bu atılımda çağdaş insanlık değerlerinin korunması, Kürtlük ve Kürdistan gerçeğinin bir daha asla sönmemek üzere hayat bulmasının ruhu var. Çünkü bu atılımda reformist ve her türlü sağ sapma anlayışların mahkum edildiği ve "Direnmek Yaşamaktır!" sloganının bayraklaştırıldığı bir gerçek var.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı bu aşama ve kurtarılan bu değerlere sahip çıkacağımıza ve bunları tam bağımsız, birleşik, demokratik bir Kürdistan'la taçlandıracağımıza şehitlerin kanı üzerine and içertiz.

ERNK-Marmara Bölge Komitesi

Şêx Mahmut TANRIKULU ve Mehmet CANDAR yoldaşların anılan mücadelemize ışık tutacaktır.

Diyarbakır'dan bir grup yartaever

Doğa kırınlar kınıldı
Haykırdı

İki can yoldaş
"Vietnamlaşan" ülke şahlandı
Yüceldi

İnanın şanlı bayrağı
Bolan da, Dersim da
HERBÖRAN da

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde, her türlü namustan yoksun işbirlikçilerin sayesinde, iki can yoldaşımız daha sömürgeci cellatların kurşun ve bombalarına hedef oldular. Onlar, birer mucideler ve aridiler. Ama erirken de aydınlıklar saçtılar.

YURTSEVER GENÇLİK YIĞINLARINI NASIL ÖRGÜTLEMELİYİZ?

"Gençliğe egemen olan toplumun geleceğine de egemen olur" evrensel belirlemesi, ulusal kurtuluş devrimimizde yurtsever gençlik yığınlarının örgütlenmesinin ve mücadelesinin geliştirilmesinin ivedililiğini vurgulamaya ve kavratmaya yetmektedir. Çünkü gençlik, tüm sınıflarla olan bağı, nice (sayısal) gücü, yurtseverliği, dinamizmi ve mücadeleye olan ataklığıyla topluma da mücadeleye bir dinamizm getirir, toplumun emekçi sınıfları ve mücadelecileri arasında birleştirici bir rolünü oynar.

Devrimci-yurtsever gençliğin, tüm toplumsal ve ulusal kurtuluş devrimlerindeki bu olumlu rolü, ulusal kurtuluş mücadelemizde daha net görülür. Mücadelemizin bağlamından günümüze kadar gençlik, kadro ve savaşı olarak ulusal kurtuluş örgütlenmesinin sayısal olarak en kitlesel gücünü oluşturmuştur.

Halk olarak bir örgütlenme seferberliği içindeyiz. Ulusal demokratik örgütlenmeyi tüm halk kesimlerine yaymaya çalışıyoruz. İşte bu örgütlenmede gençlik yığınlarının örgütlenmesi özel bir önem taşır. Bu açıdan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği-YYK'ne tarihi bir rol düşmektedir. Ancak pratiğe baktığımızda gençliğin objektif uygun devrimci konum ve mücadele safılarına alınma rağmen, birlik çalışması gençliğin bu konumunu önemli çelişki arz etmektedir. Kısa sürede bu çelişkiyi gidermek zorundayız. Olanda, fabrikada, mahallede, köyde gençlikle bağ kuramayan, aralarında örgüt kuramayan sorunlarına egemen olmayan, gerektiğinde tüm kitlesini eyleme kaldırmayan bir birlik çalışması, dönmün görevleriyle çelişir.

Kaldı ki Türk sömürgeci devleti de boş durmuyor. Kürdistan gençlik yığınlarını ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırmak için gençliğe özel politikalar uyguluyor. Botan, Dersim, Bingöl, Kars, Mardin vd. alanlardan gençlik uzaklaştırılıyor. Özellikle Botan'da köy gençliği küçük yaşlarda askere çağrılıyor. Sömürgeci TC, gençliği ARGK safılarından uzaklaştırmak için yoğun bir propaganda faaliyeti yürütmektedir. Ağır basılmakta, bildiriler ve pullar dağıtılmaktadır. Bunlarda, PKK'lıların Ermeni olduğu, dışardan yönlendirildikleri, gerillaların dinası olduğu, aç ve perişan oldukları, birbirini ve ayrılmak isteyenleri vurdukları, halkın namusuna el attıkları vb. şeyler yazılmaktadır. Okul gençliği sistematik faşist ideolojide tabi tutulmakta, genç beyinler ulusal kurtuluş mücadelesine düşman inkarcı ideolojilerle doldurulmak istenmektedir. Tüm bu uygulamalardan başka Van, Urfa, Adıyaman, Diyarbakır, Batman vb. merkezlerde devlet destekli birlikler gençliğe yönelik çalışmaktadır. Sokaklara itilen milyonlarca genç, tv

radio, burjuva gazeteleri vb. araçlarla yozlaşa tutulmakta, lumpen, ulusal davaya ilgisiz, ajan ve muhbir faaliyetine açık bir gençliğin yetiştirilmesi politikası sürdürülmektedir. Bu politikayla sömürgeci bazarı da elde etmiş, yığınla genç Kürdistan'dan uzaklaştırmış, bir o kadarını da yoz bir ortama itebilmiştir. Saydığımız sömürgeci uygulamalar günümüzde de tüm hızıyla sürmektedir.

Ancak, sömürgeci politikaların tüm tahribatına rağmen, uygulamaların delindiğini, gençliğin mücadeleye döndüğünü ve patlamaya hazır bir volkana döndüğünü görüyoruz. Bu sorunun objektif yanısıdır. Sorun sömürgeci uygulamaları boşa çıkarmak ve gençliği örgütlü bir yapıya kavuşturmasını bilmektir. Okul gençliğini nasıl örgütleyeceğiz. İşçi gençlik, aydın gençlik vd. ile nasıl bağ kuracağız, aralarında birlik'in örgütlerini nasıl kuracağız? vb. İşte Gençlik Birliği'nin cevaplaması ve çözüm bulması gereken sorulardır.

Mücadeleyle bağ kurmayan tek ilçe gençliği kalmamıştır. Ulusal kurtuluş mücadelemiz, halkımızın geleceği ve sömürgeci uygulamalar en fazla gençlik arasında tartışılmaktadır. Her ilçeden ARGK safılarında savaşımlar, savaş esirleri ve şehitler var. Kitlesel eylemlerde gençlik hep en öndedir. 1990 Mart halk ayaklanmalarımız ve Mayıs kitle gösterilerinde gençlik yığmsal olarak yer aldı. yer almakla da kalmadı eylemlerin başarısı için örgütleyici bir rol oynadı. Hemen hemen tüm şehir ve ilçelerde okullarda, mahallelerde, işyerlerinde ve üniversitelerde gençlik çevrelerimiz var. ARGK safılarında yer almak gençliğin en büyük tutkusu haline gelmiştir. 12 Eylül faşizminin baskı koşullarında yetiştiren, tutukluluk ve işkence deneyinden geçen, ayaklanma deneyimi olan bir gençlik potansiyeline sahibiz.

İşte görevin kapsamını da belirleyen gençliğin bu yığmsal olumlu konumudur. Birlik, ne yapıp yapıp kısa sürede örgütlenmesini gençlik yığınlarının içine oturtmalıdır. Kuşkusuz bu örgütlenme sürecinin görevleri çoktur, fakat anlaşılmaz değildir.

Bedel her okula gençliğin bir direniş kalesi haline getirmektir.

Gençliğin en yığmsal bulunduğu alanlar okullardır. Birlik'in önündeki hedef her okulda bir komite kurmak olmalıdır. Tabi ki legal komitelerden bahsetmiyoruz. Köylerde nasıl "Komsa-Gel"ler kuruluyorsa, okullarda da benzer karakterde komiteler hedeflenmelidir. Başta buna olanak yoksa da çevreler, temsilcilikler vb. türde örgütler oluşturulabilir. Bu konuya ya da benzer karakterdeki birlik örgütlerinin görevi propaganda, okuma çevreleri oluşturma, gençleri ARGK'ye hazırlama, mahallelerde ve işyerlerinde gençliğin örgütlenmesi, bildiri dağıtma, sömürgeci-faşist eğitimi dağıtma, faşist öğretmenleri teghbir etme, yaram toplama vb. olmalıdır.

Eğer istatistik bir yönelim içinde olunursa her okulda dağıtık çevrelerin kısa sürede örgütlü çevrelere ve komitelere dönüşürülmesi mümkündür.

Büldiği gibi gençlik toplu-

mun en dinamik ama o ölçüde de en zaaflı toplumsal kesimdir. Bu bakımdan siyasal düşüncesini ve örgütsel deneyini artırıcı, uyarıcı eğitimin sürekli yapılması gerekmektedir. Özellikle gizli çalışma, ajan faaliyetine karşı önlemler ve tutuklandığında tavır üzerine eğitimler yapılmalıdır. Birlik program ilkelerinin kavratılması, direniş ve işkence üzerine, komite çalışması, hücre ve çevre çalışması üzerine örgütsel broşürlerin ve tabmatların gençliğe sürekli ulaştırılması gerekmektedir. Burada, bir eğitim yanında bunların tümünü detaylandırmamızın olanağı yoktur. Eğitimin esasları da pratik içinde edinilir. Fakat bir komite nasıl çalışır, gençliğin dışarıya görevleri nelerdir, işkenceye direniş deneyleri vb. konularda rahatlıkla detaylı talimatlar ve eğitim yazıları hazırlanabilir, çalışma tarzı konusunda gençlik eğitilebilir.

Bir okul nasıl kale haline getirilebilir? İşte okullardaki gençlik örgütlenmesi buna varmayı hedeflemelidir. Okul komiteleri önlerine bunun planlamasını koyuyorlar. Öyle ki, 18 Ağustos, 21 Mart, 1 Mayıs vb. anımlı günlerin yadrumlarında mutlaka yığmsal gösteri yapılabilmesi, sömürgeci uygulama ve katliamlara karşı gençlik yığmsal tepki gösterebilmesi, sömürgeci bayram kutlamaları sabote edilebilmesi ve böylece günlerde sömürgeci-faşist devlet yığmsal olarak protesto edilebilmesidir.

Köylerde kurulan Halk Komiteleri nasıl köy gençliğini ARGK'ye hazırlıyorsa, okul gençliği komitelerinin en önemli görevlerinden biri de okul gençliğini savaşıyla hazırlamak olmalıdır. Bu amaçla ARGK'nin propagandası yapılmalı, düşmanın ARGK'ye yönelik anti-propagandası çürütülmeli, savaşı olmanın örgütlenmenin ağırlaması sağlanmalıdır.

Okul komitelerinin okul dernekleriyle karıştırılmaması gerekir. Kürdistan'da okul derneklerinin yurtsever karakteriyle yaşamaları çok azdır. Ancak gençlik arasında yurtsever propaganda ve örgütlenme oturduğu müddetçe legal dernekler de olabilir ya da bunlardan yararlanılabilir. İke olarak derneklerden yana olmak gerekir. Fakat bunların kullanılması ustalık ister. İyi kullanılmadı mı illegal yurtsever örgütlenmeyi açığa çıkarır ve tutuklanmalara neden olur. Yine de dernekleri reddetmek gibi sekte bir yaklaşımdan uzak durmalıyız. Gençliğin, bilhassa okul gençliğinin özgün taleplerini dikkate alabilmeliyiz. Çoğu kez, yürekli okula gitme, faşist öğretmenleri ve okullardaki dini tutuculuğu protesto etme, sportif ve kültürel talepler etrafında gençlik örgütlenilebilir ya da bu yolla daha geniş gençlik kesimlerine ulaşılabilir. Sömürgeci, çoğu kez sportif ve kültürel faaliyeti alanlarının denetiminde örgütler ve bu yolla da gençliği kendilerine bağlamaya çalışırlar. Bu nedenle bu alanlarda da birlik mutlaka örgütlenilebilir, bu araçları gençlik yığınlarının ulusal kurtuluşçu örgütlenmesi ve eylemi yönünde kullanmalıdır.

Başka halkların deneylerinde adı geçen araçların devrimci amaçlarla kullanıldığının örnekleri çok fazladır. Kürdistan'da bile Mart 1990'da Yüksekova'da bir

futbol kavgası, faşist sömürgeciğin lanetlendiği bir kitlesel gösteriye araç yapılabilmektedir.

Üniversite gençliği ulusal kurtuluş mücadelesinin önemli kadro kaynağıdır

Gençlik Birliği'nin örgütlenmesinin en erken üniversite gençliği içinde vücut bulması gerekir. Eğer, Birlik programı üniversite gençliğine yansır, isabetli insan seçilir ve uygun talimatlarla yaklaşırsa kısa sürede üniversitelerde okuyan Kürdistanlı aydın gençliğin yığmsal örgütlenmesi sağlanabilir. Üniversite gençliğinin, diğer gençlik kesimlerine göre daha olumlu özellikleri vardır. Aydın potansiyelinden dolayı üniversite gençliği sadece birlik görevlerini değil, genel olarak tüm ulusal kurtuluş görevlerini omuzlayabilirler. Bunlar araştırmalar yapabilir, Kürdistanlı kitleler içinde örgüt çalışması yürütebilir, militan bir konum kazanabilirler. Bu açıdan üniversite gençliğine görev vermekten kaçınmamak gerekir. Türkiye ve Kürdistan'daki üniversitelerde okuyan Kürdistanlı öğrencilere yönelik çalışmada birlik'in farklı ölçüler tutmaması gerekir. Türkiye'deki üniversitelerde okuyan Kürdistanlı yurtsever öğrenciler, Türkiye devrimci gençlik hareketiyle güçlü bir köprü görevi de görebilirler.

Üniversite yurtsever gençliğinin bir diğer rolü de vardır. Her biri Kürdistan'ın farklı bölgelerinden geldiklerinden, alanlarında yurtsever çalışma da yürütebilirler. Bu açıdan birlik, her üniversitede birlik komiteleri kurabilmeli, üniversite gençliğinin önüne net görevler koymalı, onları araştırma, örgütlenme ve propaganda çalışmalarına sevk etmesini becerebilmelidir. Aksi durumda büyük aydın gençlik potansiyelimizin sosyal-çevre, kültürel-burjuva milliyetçi ve dinci bağnaz akımlar tarafından tahrip edilmesi önlenemez.

Üniversite devrimci-yurtsever aydın gençliği arasında oturan birlik çalışmaları, gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizin kadro taleplerini de karşılayabilir. Birlik, kuruluşunun ardından iki yıl geçmiş olmasına rağmen kaç üniversitede çevre oluşturmuştur, kaç kişiye görev vermiştir, kaç komite kurabilmiştir, kaç kişiyi profesyonelleştirerek aktif mü-

cadeleye katabilmiştir, aydın gençliğin araştırma potansiyelinden yararlanarak kaç tane araştırma yazısı hazırlayabilmiştir? vb. Eğer birlik yönetimi bu sorulara olumlu cevap veremilirse başarıya sayılır. Yok eğer henüz cevap veremeyecek durumdaysa, mutlaka bu görevleri başaracak bir çalışma içine girilmelidir.

Birliğin örgütsel çalışmaları tüm gençlik kesimlerini kapsamalıdır.

Gençlik arasında çalışma sadece okul gençliği ile sınırlı değildir. Milyonlarca genç işçi ve öğrenci olarak sokağa itilmiştir. Halkımızın geleceği olan gençlik sosyal bunalıma itilmiş, hayatlıkları bir toplumsal kesim haline getirilmiştir. Aynı şekilde hiç güvencesi olmayan işçi gençlik ve sömürgeci özel savaş politikasına en fazla maruz kalan köylü gençlik vardır. Nice olarak kalabalık gençlik kitlesini bu kesimler oluşturmaktadır. İşte, birliğin bu kesimleri hedefleyerek örgütlenmesini yaygınlaştırması gerekiyor. Bu yoğunluk kahvededir, lokantadadır, insanlarda ve tarlalardadır vb. İşte birliğin tüm bu alanlara yetiştirilmesi, gençliği burjuva yozlaşma, göçe ve ajan-muhbir oymalarına karşı örgütlenmesi, ulusal kurtuluş bilinciyle donatması gerekmektedir. Birliğin en zorlu görevleri bu alandadır. Çünkü gençlik hem dağınık hem de önemli sorunlarla yüz yüzedir. Eğer, birlik, bu gençlik kesimlerini örgütleyebilirse şehir örgütlenmesinin en önemli ve dinamik potansiyelini harekete geçirmiş olur ki sömürgeci bu mühtan yapıyla bağ edebilmeleri mümkün değildir.

Bu nedenle Birliğin gençlik arasında propaganda, sendikala faaliyette, örgütlenmede, eylemde deneyimli ve usta çalışanlara sahip olması ve bunları yetiştirilmesi gerekmektedir. İke gençlik neredeyse birlik de oradadır olmalıdır. Eğer, birlik çalışanlarıyla işçi gençliğin, işsiz gençliğin önüne perspektifler koyabiliyorsa, onları çelişkileri temelinde ikna edebiliyorsa örgütlenmede başarı elde edebilir. Dağınık gençlik grupları içinde yurtsever örgütlenme oturduğunda mahallelerde kurulacak spor, kültür ve çeşitli dayanışma dernekleri de örgütlenmede araç yapılabilirler. Farklı gençlik grupları arasında yürütülen çalışmada, bu gruplar birbirinin sorunlarına karşı duyarlı kılınabilmelidir.

Örneğin sömürgeci-faşist orduya gitmemek, gençlik arasında yürütülecek çalışmada en fazla ağırlık verilmesi gereken konulardan biridir. Bunun yanısıra askere gitmiş olanlarla da bağlar kurulabilir ve bunlar vasıtasıyla çoğu kez faşist ordunun moralini bozan ağır ve isabetli darbeler vurabilir. Şayet, birlik sorunun üzerinde ciddi olarak durursa faşist orduya, insanlı yurtseverler yoluyla bu tür darbeleri vurmak pekala mümkündür.

Devrimci-yurtsever gençlik şehir örgütlenmesinin motoru işlevini görmelidir.

Topyekün ulusal örgütlenme Devamı 23. sayfa

15 AĞUSTOS'UN ALTINCI YILINDA BÖLGE ATEŞ ALDI!..

15 Ağustos 1984 atılımının 6. yılında mücadelemiz yeni bir aşamayı yaşıyor. Ve bu yeni dönem önümüze yeni görevler koyuyor.

Koşulları değerlendirdiğimizde hiç bir geyin altı yıl önceki ve hatta bir yıl önceki gibi olmadığını görüyoruz. Gelişmeler neredeyse bağ döndürücü hızdadır. Hızla değişen bir dünya ve hızla değişen bir ülke gerçekliğimiz var. İnsanlık yeni bir çağa girerken yenilenmiş olarak girme eğiliminde. Belli oluyor ki, dünyanın her kıtasında köklü dönüşümler yaşanacak ve eski ile hesaplaşma gerçekten yaman gelecek. Kürdistan'ın da içinde bulunduğu Ortadoğu ise köklü değişimlere en çok ihtiyaç duyan bir bölge olarak, hesaplaşmanın da en zorlu geçeceği bir alan olmak durumunda.

15 Ağustos'un altıncı yılında Ortadoğu beklenmedik bir hızla alev aldı. Bölgesel ve uluslararası güçler, yarın nasıl bir değişime uğrayacağını tam kestiremedikleri bir saflaşmayı yapıyorlar. Ancak genelde birleşilen bir nokta var ki, o da, Ortadoğu'nun hızla bir statüko değişikliğine gittiğidir.

Açık ki bu durum, Irak Saddam rejiminin Kuveyt'e saldırısı ve ilhaki ile ortaya çıkan bir durum değil, çok daha geniş boyutlu gelişmelerin ürünüdür. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ise, bu gelişmelere yön veren en temel etkenlerden biri olmak durumundadır.

Emperyalist ve sosyalist sistemler arasındaki ilişkinin aldığı yeni boyut, etkisini bölgemiz üzerinde de göstermiştir. Her şeyden önce bölgedeki eski güçler dengesi değişmiştir. SSCB etkisinin zayıflaması görünüşte ABD etkisini ön plana geçirirken, gerçekte bu görüntünün gerisinde bölge üzerindeki hakimiyet mücadelesi veren emperyalist güçler arasındaki çelişki yüzeye çıkmaya başlamıştır. Eski yapay denge emperyalistler arası çelişkinin yanı sıra, bölgedeki diğer çelişkiler de geride tutuyordu. Ancak şimdi bölgedeki bütün çelişkiler bir örtüden ayrılmışçasına kendisini dayatıyor. Her güç yarının belirsizliklerine hazırlıksız yakalanmamak ve kendi lehine sonuçlar çıkarmak için elini çabuk tutmaya çalışıyor. Geçmiş yüzyılları ve özellikle 20. yüzyılın hesabı bir bir ortaya konuluyor, geçmişin düzenlemeleri ulusal ve sınıfsal çıkarların ölçüsüne vuruluyor.

Irak'ın Kuveyt'i ilhaki ardından ABD'nin başlattığı ve dünyanın ve bölgenin diğer güçlerini de kendisine ortak etmeye çalıştığı ekonomik ve askeri abluka Ortadoğu gerçeğinin çok önemli bir özelliğini de gözler önüne serdi. Bu özellik şudur: Ortadoğu'daki gelişmeler büyük güçlerin inisiyatifinden çıkmıştır. Başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin ve bölgedeki iktidarlıklarının temel kaygıları bu noktadadır. Daha dün kadar Saddam rejimini her bakımdan besleyen ve kitlesel cinayetlere teşvik eden güçlerle, Saddam'ı şimdi neredeyse dünyanın düzenini bozan "dünya fitnesi" ilan edenlerin aynı güçler olduğu dikkate alınırsa, bunları böylesine tetaglandırmanın kesin canli Saddam'ın yeni keşfetmiş göründükleri eğilimleri olmadıkları kendiliğinden anlaşılmaktadır. Bunları böylesine tetaglandırmanın nokta,

bölgede gerçek halk güçlerinin inisiyatifini ele geçirmeleri ve gelişmelere yön veren gerçek güçler haline gelmeleri tehlikesidir. Saddam'ın efendilerine rağmen kurmazlık yaparak bölge statükosuna yönelmesi kendi gücünü aşan ve emperyalizmi bölgede çok ciddi tehlikeyle yüzyüze getiren bir olay olmuştur. Emperyalist güçlerin bağışlayamıyor göründükleri budur. Yoksa emperyalist güçler için esas tehlike Saddam'dan değil, bölgenin halk devrimlerine gebe durumundan kaynaklanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında bölgenin en canlı iki noktası bulunuyor. Filistin ve Kürdistan. Fakat esas olarak da Kürdistan.

Son durumu Kürdistan açısından irdelememiz gerekiyor.

Irak'ın Kuveyt'i ilhaki bahanesiyle ABD, askeri güçlerini TC sınırları içinde de takviye etti ve aktivite kazandı. Dünya ajanslarına sızan haberlerden öğrendiğimiz kadarıyla İncirlik ve Piriçlik askeri her an askeri harekate hazır konumda tutuluyor. Türk ordusunun hareketi ayrı ve komutanı ABD askeri uzmanlarının kontrolünde yürütülüyor. Gazeteler Türk savaş uçaklarının Irak sınırında uçuplar ve atış tatbikatları yaptığını yazıyorlar. Türk sömürgecilerinin Musul ve Kerkük üzerindeki tarihi emperyalist emelleri bir kes daha körikleniyor ve NATO'nun Türk faşist rejimine verdiği güvencenin bu yönlü emellere kapıyı açık tutmak olduğu anlaşıyor. Herkesin yaptığı gibi Akbulut'u saymazsak, Özal başkanlığındaki hükümet son olarak savaş ilan, yabancı topraklara asker gönderilmesi ve TC sınırları içinde yabancı askeri güçlerin bulundurulmasına izin yetkisini de eline aldı. Fakat esasta bu son durumun formalite olmanın ötesinde bir anlamı yok.

Bölge haritası göz önüne getirildiğinde Irak sınırlarının güneye sarkması, Türkiye'nin de güneye doğru yayılmasını günün ola bir gerçeği haline getiriyor. Koparılan bütün fırsatına rağmen bu durumda insan, Kuveyt'in petrol kaynaklarına karşılık Irak'ın kendisi için sorunu olan Kürdistan'dan çıkmayı kabul etmesi olasılığının pek de yabana atılamayacağını düşünüyor. Eğer bu türden bir sonuç alırlarsa, bu, emperyalistler için bir tacla iki kuş vurmak anlamına gelecektir. Birincisi, böylesi bir durumda kendilerinin gımarık çocuğu olan Saddam'dan kurtulacak; ikincisi ise, bölgeyi kendileri için daha rahat kontrol edilebilecek bir düzenlemeye bulunabileceklerdir. Fakat, esas aldıkları ikinci nokta olacaktır.

Güncel olarak söylenenlerin ve yapılanların gerisinde doğrudan Kürdistan'ı ilgilendiren böylesi hesapların olduğunu görmek durumundayız.

Çıkış noktası ABD olan Kürdistan'a ilişkin emperyalist planı düşünelim. Bu plana göre, Kuveyt-Batı ve Güney Kürdistan'ın aynı merkezi otoriteye bağlanması düşünülmekteydi. Güney Kürdistan'daki ilkel milliyetçi ve reformist örgütlerle TC bu plan doğrultusunda bağlantıya geçirilmişti. Ancak TC, bu plana kuşkuyla bakıyor ve gerçekleştirmesi olasılığını zayıf görüyordu. Şimdi, doğrudan ABD'nin askeri desteği ile bu plan bir gerçek haline getirilmek isteniyor. Türk

"15 Ağustos'un altıncı yılına bu koşullarda giriyoruz. Mevcut durum, karşı karşıya olduğumuz tehlikeler zayıflığımızın değil gücümüzün kanıtıdır. Altı yıl boyunca TC'yi sürekli döverek efendilerini geri plandan öne çıkarmaya zorladık..."

resmi makamları Irak'a yönelik askeri harekatta gösterdikleri gayretkeşliği, TC'nin AT'ye üyelik kapaının açılması ve bazı kredi sözleşmelerinin verilmesi ile açıklamaya çalışıyorlar. Fakat yorumcular, Türkiye'nin AT'ye üyesinin çok daha başka koşullara bağlı olduğu, TC'nin oynamaya çalıştığı bir askeri rolün AT'ye üyelikte belirleyici olamayacağı düşüncesini açıkça ifade ediyorlar. Öyleyse, TC yetkililerinin ifadelerinin tersine kamuoyuna açıklanmayan başka vaatler vardır ve bu vaatler bize bir sır değildir.

Türkiye kamuoyunda son gelişmelerde oynadığı rol nedeniyle TC'nin ABD'nin oyununa geldiği, alet olduğu noktasında bazı eleştiriler yoğunluk kazanıyor. Daha çok anti-emperyalist çevrelerin düşüncelerini ifade eden bu eleştiriler gerçeği bulmuyoruz. Çünkü, TC, 15 Ağustos 1984 tarihi temel alınırca altı yıldır sürekli bir savaşın içindedir. Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi TC'nin temelini sarsmış ve artık eski konumuyla varlığını sürdürmez noktaya getirmiştir. Türk ordusunun Kürdistan ulusal kurtuluş savaşını ezmeye ve bu temelde sonuçlandırma görününde olmadığı anlaşılmıştır. TC siyasi, idari, ekonomik ve askeri alanlarda bir bütün olarak çözülme sürecine girmiştir. Devletin resmi ideolojisinin paramparça hale geldiği, siyasal yönetim mekanizmasının işlemediği, ekonomik olarak sürekli bir bataşın içinde olan, ezen ve ezilen sınırları arasındaki uçurumun derinleştiği, ordusu Kürdistan'daki savaşta paçavraya dönmüş bir devlet, Demirel'in deyişiyle "haydi aralanlarım!" deyip öne sürülecek değil, yarıncıdan kurtarılması gereken mallar kategorisine konulabilecek bir güç olabilir ancak. TC'nin bugünkü gerçeği budur. Düşmanımızı olduğundan daha zayıf göstermeye çalışmak gibi basit propaganda manevrası yapamayacak kadar ciddi gelişmelerin ortasındayız. Bu değerlendirmemiz de tümüyle bu gerçek temelindedir.

Dikkatten kaçmamamız gereken bir nokta da şudur: TC'ye biçilen bu rol yeni olmadıkça, son gelişmelerle de ortaya çıkmıştır ki, Kürdistan merkez olmak üzere TC'yi de kapsayan plan bir NATO planıdır ve bugün bu planın uygulanmasının yeni bir aşamasına geçilmiştir. Eğer PKK ve önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesi siyasal ve askeri tasfiyeye uğratılabileceydi bu kadar kapsamlı bir askeri müdahaleye şüphesiz gerek kalmayacaktı. Çünkü, Güney Kürdistan'da Saddam bu içi kimyasal silahlarla halletmişti ve oradaki güçlerin yeni bir harekete kalkışma dermanları çoktan tükenmişti. Fakat Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadele gelişme-

sini sürdürdükçe, Güney'de katliamlarla elde edilen kendileri adına bu başarılı sonuç bile bir işe yaramayacak, bu zeminde de bu kez çok daha tehlikeli gelişmeler ortaya çıkabilecekti. O nedenle bütün ağırlıklarını PKK'nın tasfiyesi planına verdiler. Ancak gelişmeler tam tersi yönünde oldu. 1990 bahar eylemleriyle de görüldü ki, Kürdistan'daki hareket, öncünün mücadelesi olmaktan çoktan çıkmış ve bir halkın topyekün katılımının sağlandığı ulusal kurtuluş mücadelesi olarak dünyanın gündemine girmiştir. Ve yine görüldü ki, Kürdistan'daki gelişmeler Türkiye gündemini belirlemekte, işçi sınıfını ve demokrasi güçlerini örgütlenmeye ve eyleme zorlamaktadır. Unutulması olanaksız: bütün bu gelişmeler Mart sonunda örtülü bir darbeye yol açtı. Fakat, alınan sözde yeni tedbirlerin de hiç bir sonuç veremeyeceği görüldü. Irak-Kuveyt meselesi TC'nin imdadına yetişen bir can simdi rolünü oynamıştır. Çünkü başka koşullarda ABD'nin ösleri harekete geçmişti, ABD askeri uzmanlarının aşikar biçimde Türk ordusunun sevk ve idaresini ellerine alışı bu denli kolay gerçekleşemezdi. Ama şimdi, yapılmak istenip de dünya ve Türkiye kamuoyu etkisiyle bir türlü aleniyete çıkarılamayan şey yapılmış ve Türkiye'de bir NATO darbesi gerçekleştirilmiştir. Bu, hükümeti, parlamento ve bir bütün olarak devleti çok çok ağır bir durumdur. O halde günü söylememiz gerçeği yansıtabilir. Kürdistan'daki savaş artık PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş güçleriyle Türk sömürgeci güçleri arasında değil, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş güçleriyle başta ABD olmak üzere NATO güçleri arasında, ABD ve bir bütün olarak NATO geri planda savaşın ön planına geçmiş, Türk ordusunun önleyemeyeceği anlaşılan stratejik yenilginin önüne geçme görevini fillen üstlenmişlerdir. Dünya jandarması ABD, bölge karakolunun yönetimini ve güvenliğini doğrudan ele almıştır.

Önümüzdeki günlerde neler olabilir? Öncelikle, kimyasal silahlar da dahil 20. yüzyılın bütün savaş gereçleri ve teknikleri kullanılarak Kürdistan'daki gerilla hareketi tümenden ezilmek istenecektir. Bu, bölge istikrarını tehdit eden Saddam rejimine yönelik bir müdahale çerçevesinde gösterilecek ve böylece işlenecek savaş ve insanlık suçları da bir oldu bittiye getirilmeye çalışılarak dünya kamuoyunun tepkisi bir de böylece keşilmek istenecektir. Türk ordusunun Güney Kürdistan'ı işgali ve ilhaki NATO'nun güvencesi altında sağlanmaya ve Kürdistan sorununun sistem içinde çözülmesine çalışılacaktır. Böylece artık sürdürülemez olan eski statüko emperyalist müdahale ile emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirilmeye çalışılacaktır. Bu arada, Türkiye'deki işçi sınıfı hareketi ve devrimci muhalefet bir kez daha ağır bir darbeye maruz bırakılacaktır. Cezaevlerindeki savaş tutanakları hakkında biçilen idam hükümleri sessiz sedasız infaz edilecektir. Yani, 12 Eylül darbesinin gündemini oluşturan ancak başarısız politikalar bu kez doğrudan ABD ve NATO tarafından

kökten sonuca götürülmek istenmektedir. Federal Almanya'daki Düsseldorf davasının anlamı ise bu noktada çok daha iyi anlaşılabilir. Bu dava, Kürdistan üzerindeki bu emperyalist planın uygulanması ve başarı şansına bağlı olarak ya sürünce mede bırakılacak ya da aynı nedenle sonuçlandırılacaktır.

15 Ağustos'un altıncı yılına bu koşullarda giriyoruz. Mevcut durum, karşı karşıya olduğumuz tehlikeler zayıflığımızın değil gücümüzün kanıtıdır. Altı yıl boyunca TC'yi sürekli döverek efendilerini geri plandan öne çıkarmaya zorladık. Kürdistan üzerindeki politikaların asıl sahiplerinin dünya emperyalist güçleri olduğunu gördü bütün dünya görüyor. Mücadelemiz karşısında uşaklar yenilgiye uğradılar. TC ve Kürdistan'daki feodal dayanaklarının sömürgecilik yaşıtmada ve eski statükoyu sürdürmede anlamı kalmamıştır. Bu güçler, emperyalizm için de anlamsızlaşmıştır. Yapılan son müdahale, TC'nin emperyalist güçler nezdinde önem kazanmasının değil anlamsızlaşmasının itirafıdır.

Bu, mücadelemizin ortaya çıkardığı yeni bir durumdur ve yeni görevleri dayatmaktadır. Bu gelişmeleri nasıl karşılayacağız? Bu noktada alışılmış çağrı sözlerini tekrarlamak hiç bir anlam ifade etmez. Çok somut ve çok acil görevler var, ve bunlar bütün bir Kürdistan halkının yamsal görevleridir. Bir dönemeç noktasına geldik: bu nokta, Kürdistan halkının varlığını ve halk olmaktan doğan yamsal haklarının dünyaya dayatılması noktasıdır. Şimdi ikinci nokta, bu hakları kazanma noktasıdır, bunlar uğruna savaşın bütün yönleriyle gözle alınması, ulusun bütün olanaklarının bu savaş uğruna harekete geçirilmesidir. Sorun, bunun başarıyla gerçekleşip gerçekleşmeyeceği noktasındadır. Dünyanın neresinde olursa olsun bütün Kürt allelerinin, tek tek insanlarımızın can ve mal varlıklarını bu amaç uğruna seferber etmeleri, bu son hesaplaşmada Kürt halkının 21. yüzyıla özgür bir halk olarak mı, yoksa nefesi tükendenmiş bir enkaz olarak mı gireceğinin belirleyicisi olacaktır. Sonucu kesinlikle emperyalizm ve onun ölümlü makinaları değil, bizim halk olarak kendi gücümüzü kendi geleceğimizi için ne ölçüde seferber ettiğimiz noktası belirleyecektir.

Mücadelede yalnız olmadığımızı bilmek durumundayız. Kürdistan halkı tecrit çemberini kırmıştır. Son müdahalenin önemli gerekçelerinden biri de budur. Yeter ki biz mücadele görevlerimize sahip çıkmayı bilelim. Bu durumda mücadelemiz, başta Türk ve Arap halkları olmak üzere bölge halklarının emperyalizme karşı mücadelede ittifakinin da sarsılmaz sağlam bir temel olacaktır.

- Kahrolsun emperyalist ve sömürgeci yarıncı paylaşım savaşı!
- Kahrolsun ABD emperyalizmi!
- Yaşasın bölge halklarının emperyalizme karşı mücadele birliği!
- Yaşasın Kürdistan halkının PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşı!

Nida
13 Ağustos 1990

Türk sömürgeci basınının savaş çıkartkanlığı ve çarpıtılmasının yeni bir örneği: “PKK, YAKLAŞAN SAVAŞTA SADDAM HÜSEYİN’İ DESTEKLİYOR”MUŞ!

ERNK Avrupa Temsilliği'nin 15 Ağustos 1990 tarihli kamuoyu ve basına yönelik olarak dağıtılan bildirisi mevcut. Bildiri, "Ortadoğu'da yeni bir emperyalist işgale ve gerici savaflara karşı halkların ortak mücadelesini yükseltebilmek" bağışını taşıyor. ERNK'nin bu açıklaması, savaşın gerici karakterine, halklar için taşıdığı tehlikeye ve savaş hazırlığı içinde olan tarafların barbar karakterine dikkat çekiyor, bunların savaşta amaçları teşhir ediyor ve bölge halklarını bu gerici savaş güçlerine ve bunlardan da özellikle faşist Saddam diktatörlüğü ile faşist Türk sömürgeçliğine karşı direniş ve dayanışmaya çağırıyor.

Denebilir ki PKK'nin yaklaşan muhtemel bir savaşa ve savaş hazırlığı içinde olan taraflara karşı politik tavrını kavramak için bu açıklamaya bile gerek yoktur. Çünkü PKK, devrimci bir halk hareketidir. İdeolojisi, politikası ve pratiği halkın kurtuluşuna yöneliktir. Halkın kurtuluşu PKK için varlık koşuludur.

PKK'nin Kürdistan, Ortadoğu ve dünyadaki güçlere yönelik ittifak anlayışı da çok nettir. PKK, her koşulda öz gücü temel alıyor ve Kürdistan emekçi halk gücüne dayanıyor. PKK, ulusal ve toplumsal kurtuluşçu anlayışının ürünü olarak Kürdistan'ın tüm ulusalcı güçleriyle ulusal cephe ittifakına özel bir önem vermektedir. Benzer önem, emperyalist güçlerin oyunlarına en fazla sahne olan dünya parçası durumundaki Ortadoğu'da anti-emperyalist, anti-sömürgeci ve anti-faşist devrimci, yurtsever halk güçleriyle ittifaka da vermektedir. PKK, Ortadoğu'da halk güçlerinin savaş dayanışması ve ittifakının zorunluluğunu yıllardır vurgulamaktadır. Çünkü, bölgede emperyalist varlık ve iğbirlikçi krizci, faşist diktatörlüklerin oluşturduğu gerici statüko güçlüğüdür. Bölünmüş, ideolojik politik zaafı olan ve pratik zorluklar içinde bulunan halk güçlerinin birbirinden izole olarak bu gerici statüko güçlerinin saldırılarına karşı durma olanakları yoktur. Bu gerici bloka karşı, halk güçlerinin ittifakı sadece zafer için değil, varlıklarını idame ettirmek için de zorunludur. Böylece bir ittifak oluşturulmadığı içindir ki halk güçleri bölgede sürekli darbe almaktadır. 1982'de İsrail'in, Filistin, Lübnan direniş güçlerine saldırısında ve 1980-1988 İran-İrak savaşı süresince, bölgenin devrimci-yurtsever halk güçleri bölünmüş ve aralarında mücadele dayanışması kuramamış olmanın bedeli çok fazlasıyla ödemişler.

Bugün bölge halkları, öncelikle göre çok daha tahripkar ve kölelik getiren bir savaş tehlikesiyle karşı karşıyalar. Bu savaşa karşı halk güçlerinin dayanışması ivedidir. PKK, böyle bir dayanışma zorunluluğunda üzerine düşeni yapıyor, yol-yöntem gösteriyor, uyarıyor. PKK, böylece bir dayanışmanın en geniş güçleri kapsamaya gerekliliğinin bilinciyle hareket ediyor. Gerçek bu denli anlaşılır olmasına rağmen, PKK'nun bu savaşta Saddam diktatörlüğünü destekleyebileceğini ileri sürerler ancak ahmaklar ve sahtekarlar olabilir. Emperyalist-gerici bir savaş

ve bu savaş güçlerinin Kürt halkına vereceği hiç bir şey yoktur. Irak diktatörlüğü, ne anti-emperyalist ne de halkçı bir yönetimdir. Irak diktatörlüğü emperyalist güçlerin aşırılığını gerici bir savaş topudur. Saddam diktatörlüğü, Kürt halkının kanıyla beslenmektedir.

yetmemiş olacak ki Hürriyet gazetesi, çetebeşi, Çatak-Alan ağıretli reisi Sadun Ceylan'a demeciler verdiriyor (27.8.1990). Yarın öbürün Jirki çete reisi Tahir Adıyaman'ın "Apo'yu düşmanın yanında yer almakla suçlayan demeci" yayınlanırsa şaşmamak gerekir.

ması için elinden geleni yapıyor, savaştan sonra Irak'ta doğabilecek bir rejim boğuşundan Kürtlerin yararlanmaması için senaryolar hazırlıyor, bu koşullarda bile İran ve Irak'a uyarı yapıyor, onlarla Kürt halkına karşı gizli ve açık antlaşmalar imzalamak istiyor.

Aynı Türk devleti, ordusunun yarıdan çoğunu Kürdistan'a yığmış durumda. Sadece son bir ay içinde 150'nin üstünde köy göçertildi. Botan'da ormanlık alanlar, ekimler ve bahçeler yakılıyor. Köylüler gruplar halinde katlediliyor. Gerillalara karşı kimyasal silah kullanılıyor.

Hangisi daha vahşi; TC mi, yoksa Irak diktatörlüğü mü? Hangisi dost, hangisi düşman? Bir halk kendisini yemeye hazırlanan iki canavar arasında tercih yapabilir mi? İşte, bir Kürde bu soru sorulamaz.

1983 yılında Uludere'nin Hêdriq (Kayadibi) köyünde Türk askerleri halkı içine bir içkenceden geçiriyorlardı. Köyün yaşlıları ve gençleri çırpıçılak soyuluyor ve tam sınır çizgisinde hazırlanmış kar çukurlarının içine sokuluyor, o halde saatlerce bekletiliyorlardı. Sınırın hemen karşı tarafında Güneyli Kürt mülteciler vardı. Bunlar da Türk askerlerinin içkencelerini nefret ve ibretle seyrediyorlardı. Aslında Türk askerleri güneydekileri tahrik etmek için sınır çizgisini bilinçli seçmişlerdi, yoksa aynı içkenceli köyde daha rahat yaparlardı.

Nasıl ki son güneyli ve kuzeyli halkımızdan bu olaya şahit olanlar, Irak ve Türk ordusundan hangisinin daha vahşi olduğunu tartışıyor. Gerçekte bu tartışmalar hep olagelmıştır. Güneyliler, böyle vahşet hiç görmedik diyorlardı. Bu olayları gören ve her gün yaşayan Kürt halkından tek bir ferdi bu iki düşmanın birini diğerine yeşileyeceğini düşünmek çok saçma olur. Tabii ki bu değerlendirmemiz, halk içindir. Sahtekar Kürt politikacıları için değil.

İşte Türk sömürgeci basınının PKK aleyhine propagandası güttüğü amaç, bu vahşette Kürt halkının Türk tarafını tercih etmesini sağlamaktır. Basının MİT kalemeşörleri biliyorlar ki PKK, örgütü, savaş gücü ve halk üzerindeki etkisiyle TC'nin savaş planı önündeki en büyük engeldir. PKK'nın ulusal ayaklanma çağılarının en erkenden Kürt halkında olumlu yankı bulması kaçınılmazdır. Zaten Türk ordusunun gücünün en fazlasını Kürdistan'daki operasyonlara ayırması bu gerçeği net olarak gösteriyor.

Kürdistan'da belli güçler, "Savaş iyidir, düşmanlarımızı zayıflar, dayanacağımız tarafı iyi seçersek bu defa birşeyler elde edebiliriz" diyebilirler; ABD'ye, TC'ye ve gerektiğinde Saddam Hüseyin'e kendilerini pazarlayabilirler. Bu, sözkonusu güçlerin açık sınıf karakterlerinden, bağımsız politika üretmemelerinden ve halkın öykücünü örgütleyememelerinden kaynaklanmaktadır. Kürt halkı bu hikayeyi çok dinlemiş ve her defasında darbe almıştır. Savaş ne olarak sunarsa sunsun, reddediyoruz. Çünkü, ülkemizi tahrip edecek, halkımızı ve komşu haladan biçecektir. Sadece Türk devleti değil, Sad-

dam da, emperyalist güçler de halkların potansiyelini savaşta yedek güç olarak kullanmak için aklı getirmedik propagandalar geliştirmektedirler. Kendilerine "İslamın bekçisi" diyen Sünniler, kutsal toprakları ABD askerlerinin içki ve seks yatağı haline getirdiler. Mısırlı imamlar, ABD ve İngiltere'nin zaferi için fetva çıkarmaktalar. Sanki daha dün Süveyş saldırısını yapan hunlar değildi. Kürt halkının cehaleti Saddam, üstelik Selahaddin-i Eyyûbi potuna bürünerek tüm müslümanları hacılara karşı cihadı çağırıyor. Bağımsız milliyetçilik silahı, her türlü renge boyanarak halkları aldatmada kullanılıyor.

Ne yazık ki Arap halkları bu propagandaya aldanıyor. Nedeni açık. Arap halkları emperyalist müdahaleye ve kukla Arap rejimlerine karşı. Fakat halklar öncelikle Bağımsız politika ve direniş örgütleyemiyorlar. Neticede mutlaka bir dayanışma arayışları. Bu dayanışma bir dönem Mısır'da, Suriye'de, İran'da, şimdi ise Irak'tır. Bu tutum hem halkların direnişini zayıflatıyor ve hem de gerici güçlerin, halkların mücadele potansiyellerini tarumar etmelerine olanak tanıyor.

Savaş tehlikesi ve gerici propagandaya karşı, ulusal kurtuluş öncümüz PKK ve onu izleyen Kürdistan halkı olarak tutumumuzu bir kez daha net olarak açıklıyoruz.

Emperyalist-sömürgeci savaşı ve bu savaşın ülkemizde yoğunlaşmasını reddediyoruz. Bu savaşın tarafları hem halkımızın hem de bölgenin diğer halklarının düşmanlarıdır. Savaşın taraflardan birine dayanmak halklara ihanettir. Gerici savaş devrimci savaşa durdurulabilir. Ancak sömürgeci sınırlar kalktı, bölgedeki emperyalist varlık ve kukla yönetimler son bulduğu takdirde, bölgede savaşlar önlenbilir ve kalıcı barış kurulabilir. Gerici güçlerin propagandasına kanmak halklara felaket getirir. Hiç bir halkın ya da devrimci gücün tek başına bu emperyalist-gerici savaş belasını bertaraf etmeye gücü yetmez. Halklar ve devrimci-yurtsever güçleri arasında dayanışma ivedidir.

Kürt halkının öncü güçleri olarak halkımızı savaşa karşı hazırlayacak, Türk devletinin bağımsızlığı için her şeyi yapacağız. Güvencemiz halkımızdır. İttifaklarımız başta Türkiye emekçi halkı, öncü devrimci güçleri ve Arap halkları ile bölgenin tüm yurtsever-devrimci güçleridir.

Sloganımız kahrolsun emperyalist-sömürgeci savaş, kahrolsun faşist Türk ve Irak devletleridir. Sloganımız sömürgeci savaşa karşı ulusal ayaklanmadır.

Her Kürdistan yurtseverinin düşmanın propagandasının anlamı üzerinde kafa yorması, boşa çıkarılması için çaba sarfetmesi ve savaşa örgütlü gücün bağının güvencesi olduğunun bilinciyle ERNK'nin çağrılarını doğrultusunda mücadele etmesi gereklidir. Sadece Kürdistanlıların değil, başta Türkiye halkı olmak üzere Ortadoğu'nun tüm devrimci-yurtsever gücü ve insanlarının savaşa karşı çıkması ve direniş güçlerinin dayanışmasını yükseltmek için çaba sarfetmeleri yaşamak için bir zorunluluk olmuştur.

1983'te faşist TC ile Irak faşist diktatörlüğü, PKK ile diğer Kürdistan ulusal güçlerine karşı askeri antlaşmaya vardılar. Bu antlaşmaya göre taraflar karşılıklı birbirinin sınırları içinde Kürtlere karşı operasyon yapabilir. Taraflar bu antlaşmaya uydular. Türk ordusu 1983 Mayıs'ında Güney Kürdistan'a girdi. Türk savaş uçakları ise, 1986 Mart ve 1987 Ağustos'ta ARGK kamplarının bulunduğu Güney Kürdistan alanlarını bombaladı. Aynı şekilde Irak savaş uçakları da defalarca Şemdinli, Yüsekova ve Çukurca köylerini bombaladı. Halen 15 civarında ARGK savaşçısı Irak ordusunun elinde esirdir. Yaşayıp yaşamadıklarını bilmiyoruz. 1988 Ağustos'unda İran-İrak antlaşmasından sonra Irak ordusu Kürtlere karşı kimyasal silah kullanırken, Türk ordusu yine iğbirlikçi yapıtı. Türk birlikleri sınır tıttı, Saddam'ın askerleri ve uçakları da vurdu.

Bütün bunlar bilinirken, Türk hurjuva gazeteleri ağız birliği içinde neden özellikle PKK'nın savaşta Saddam Hüseyin'i desteklediğini yazıyorlar. Hürriyet gazetesine göre "Apo Saddam'cı" (20.8.1990). Kaynak da "Kor-san bir radyo". Usta gazeteci kışması altında faaliyet gösteren Rapp Duran, MİT kalemeşörlerine taş çıkartır bir şekilde, "Apo, Kıbrıs Rum radyosuyla yaptığı röportajda Saddam Hüseyin'i destekledi" diyor. Rapp Duran, HBC, AFP gibi uluslararası alanda etkin basın-yayın kuruluşlarını da aldatmak istiyor. Kaynak "kor-san radyolar"

Bu yılan propagandalar, Türk Genelkurmaylığı kaynaklı. Tek başına fazla anlam ifade etmiyor. Fakat savaşta Türk devletinin amacının Kürdistan potansiyelini yanına çekmek ve PKK öncülüğünde ayaklanmalara doğru giden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dağıtmak olduğu gözönüne alırsanız, özellikle bu dönemde Türk basınının yılan propagandasının anlamı daha iyi anlaşılır.

Önceden Türk basını Güney için Kürt kelimesini anmıyordu. Irak savaş uçaklarının Kürt halkını bombalamasını gizliyordu ya da Türk devletinin "yüksek stratejik çıkarları" ölçüt alınarak, Irak bombardımanı destekleniyordu. Şimdi ise, "Irak savaş uçakları Kürt bölgelerini bombalıyor" başlıklı gazetelerin birinci sayfalarından eksik olmuyor. Tüm dünya Irak devletinin Kürt halkına karşı kimyasal silah kullandığını şahitlik yapıyor ve hastaneler kimyasal silah kurbanı Kürt insanları ile dolup taşırken Türk devleti, Irak'ın kimyasal silah kullandığını, kamp-larda kimyasal silah kurbanlarının olmadığını ileri sürer. Ve Türk basını da aynı yalanları söylediği gibi sayılarına yazıttı. Şimdi hangi gizli el emir verdi ki, Türk gazetelerini Irak'ın Halepçe katliamının resimleri süslüyor. Türk basınında "Saddam'a karşı Kürt cephesi", "Cezir'de halk sağlamlar kızı", "Apo yalın kal-di" vb başlıklar ekalı olmuyor. Kürt otonom güçlerini böylesine öne alan aynı Türk devleti, ABD-Talabani görüşmelerinden Kürtlerin lehine tek bir sonuç çıkma-

Güney Kürdistan'da emperyalizme devredilen umutlar

Ortadoğu'da hegemonya savaşı ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

Irak yönetiminin Kuveyt'i istila ve hemen ardından ilhak etmesiyle başlayan gelişmeler, Ortadoğu bölgesini yeni bir emperyalist hegemonya savaşının eşikine getirdi. Irak'ın Kuveyt'e saldırısını bahane eden ABD emperyalizmi, ikinci gölgede bırakan çok dala kapaamalı bir işgal harekâtına girişti. Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri başta olmak üzere, bölgedeki çeşitli ülkelere dev bir savaş gücü yığıldı. İğbirlikçi yönetimleri harekete geçirerek, Irak'a karşı yoğun bir abluka uygulamaya başladı. ABD'nin aralıksız bir biçimde sürdürdüğü askeri yığınlarını, İngiltere, Fransa ve diğer emperyalist Batı Avrupa devletlerinin bölgeye askeri birlikler sevk etmeleri izledi. Körfez emperyalist devletlerin savaş gemileriyle dolduruldu. Irak'ın yakışık savaş ateşinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarında büyük mesafeler katedildi. Askeri hazırlıkların ulaştığı bugünkü aşamada her şey Pentagon'un "bagla" komutunu vermesine gelip dayandı.

Ortadoğu'daki gelişmelerin daha yaygın bir savaşa doğru ilerlediğini hemen herkes kabul ediyor. ABD'nin bölgeye boş yere askeri yığınak yapmadığı, mevcut hazırlıkların kısa zamanda sıcak savaşa götüreceği açıkça ifade ediliyor. Irak'a karşı saldırıya geçmedeki gecikmeler, gelişmelerin alacağı biçimlerin tam koordinlemesinden ya da çeşitli olasılıkları hesaba katarak buna denk düşecek önlemlerin alınmamasından kaynaklanıyor. Diğer emperyalist devletlerin tam desteğini aldığı ve bölgedeki iğbirlikçi rejimleri istediği gibi kullanabildiği halde, ABD emperyalizmi, Irak'a karşı griseceği saldırıların bölge çapında bir anti-Amerikan savaşa dönüşmesinden çekiniyor. Emperyalist sistemin çıkarları doğrultusunda onlarca parçaya bölünmüş olan Arap ulusu içinde birlik isteminin güçlenmesi, emperyalistler tarafından ciddi bir tehdit olarak değerlendiriliyor. Bütün bunlara karşın, ABD emperyalizminin saldırılarını tırmandıracığına ve bölgeyi bir sıcak savaş ortamına sürükleyeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

ABD emperyalizminin, diğer emperyalist devletlerin ve iğbirlikçi rejimlerin Ortadoğu'da kurdukları savaş kazanı "saldırganlı haddini bildirmek" sloganı altında kaynatılıyor. ABD'nin bölgeye dev bir savaş mekanizması yerleştirilmesini ve korkunç yıkım istatıları yığmasının temel nedeni, Saddam Hüseyin diktatörlüğünü devirmek ve Kuveyt'i işgal öncesi konumuna kavuşturmak gibi gösteriliyor. Sosyalist sistemin dağılması üzerine SSCB ile ABD arasında sağlanan "Tüstü barışı" ortamında, ABD emperyalizminin giderek ivme kazanan saldırılarına ashe maskeler geçiriliyor. Emperyalist sistemin bu elikavlı jandarması adeta barış meleği olarak sunuluyor. Gerçekte ise, Ortadoğu'ya yapılan emperyalist askeri çıkartmanın gerisinde son derece tehlikeli gelişmeler yaşanıyor. Irak'ta ABD yanlısı bir

The collage consists of several newspaper clippings. At the top left, a headline reads 'Saddam, Özal'a saygı duyuyor' (Saddam respects Özalp) with a sub-headline 'Ankara Büyükelçisi' (Ambassador in Ankara). Below it is a large headline 'ABD, Kürt kartını oynuyor' (The US is playing the Kurd card). To the right of this is a photo of a group of people, with a headline 'ABD, Talabani'ye YÜZ VERMEDİ' (The US did not turn its back on Talabani). Below the photo is a headline 'Bağdat'a karşı KÜRT CEPHESİ' (Kurd front against Baghdad). To the right of this is a headline 'Peşmergeler, Saddam'ı arkadan vuracak' (Peshmergas will attack Saddam from behind). Below this is a headline 'Kürt Destegi' (Kurd support). To the right of this is a headline 'Ali Bozer Tahran'da' (Ali Bozer in Tehran). Below this is a headline 'YORUM' (Commentary) with a sub-headline 'Fahri Armağan' (Fahri Armağan). To the right of this is a headline 'Z...KÖRFEZ KR' (Z...Gulf Crisis) with a sub-headline 'DÜNYADA BUGÜN' (Today in the World). Below this is a headline 'Saddam'a karşı Kürt cephesi' (Kurd front against Saddam). At the bottom left is a headline 'Kürt sorunu kaygısı' (Concern about the Kurd problem). At the bottom right is a headline 'Talabani Konusu' (The Talabani issue).

kukla yönetiminin iğbirliğine getirilmesi ve Kuveyt'in yeniden Şeyh Sabah ailesine teslim edilmesi, ABD'nin bagını çektiği emperyalist saldırı senaryosunun sadece bir parçası oluşturuyor. ABD emperyalizmi, oluşumunda katkısı bulunduğu Irak'ın provokasyonundan yararlanarak, Ortadoğu'daki statükoyu yeni bağtan düzenlemek, iğbirlikçi rejimleri güçlendirmek, çelişki ve çatışma halinde bulunduğu ülkelerde kendi uçaklarını iktidara oturtmak ve bölgeye bilyük askeri kuvvetlerle yerleşmek istiyor. Bu temelde kaçınılmaz patlamalara gebe olan Ortadoğu'da ulusal parçalanmışlığı korumaya, zenginliklerini denetlemeye, iğbirlikçi rejimlere karşı gelişen devrimci halk hareketlerini boğulamaya ve ulusal kurtuluş hareketlerini ezme çalışıyor. ABD emperyalizminin esas hedefi budur.

Bağımsızlık savaşının zaferi için yeni olanaklar

Ortadoğu'da oluşan gergin savaş ortamı ve eski dengelerin altüst olması, Kürt ulusunun bağımsızlık, özgürlük ve birlik uğ-

runa mücadelesinin gelişmesi ve zafere ulaşması için elverişli tarihsel olanaklar ve fırsatlar yaratıyor. Bunun bölgenin savaşa sürüklenmesinden yana olmakla hiç bir ilgisi yoktur. Savaş Ortadoğu halklarının ve devrimci güçlerin iradesi dışında turmandırılıyor ve onlara karşı iğbirleştiriliyor. Bu durumda yüzeysel bir savaş karşıtlığına sarılarak emperyalist hegemonya savaşının karşısına çıkmak sorunları çözmeye yetmeyecektir. Halklar için gerçek çözüm yolu her ülkede emperyalizme ve iğbirlikçi rejimlere karşı devrimci savaşın geliştirilmesinden geçiyor. Emperyalist yağma savaşına karşı koymak ve emperyalist saldırılarıyla yerli iğbirlikçilerini gerletmek için halkların devrimci kurtuluş mücadelesini yükseltmek gerekiyor.

Ortadoğu'nun siyasi çehresi kendi çıkarları doğrultusunda yeniden biçimlendirmek isteyen ABD emperyalizminin bagvurduğu işgal harekâtı sonucunda, bölgede oluşan yeni durumda Kürdistan üzerindeki etkileri nelerdir? Mevcut ortam ve olası bir bölgesel savaş, halkımızın kurtuluş mücadelesi açısından ne

târ olanaklar ve fırsatlar yaratabilir? Bölgesel düzeyde dengelerin yeniden şekillendiği bir dönemde, emperyalist devletlerle sömürgeci güçler arasındaki ve bizzat sömürgeci devletlerin kendi aralarındaki çelişkilerden nasıl yararlanılabilir? Bu mümkün müdür? Kürdistan'ı parçalayıp sömürgeleştiren devletlerin günümüz koşullarındaki durumuna ve aralarındaki ilişkilere bakmak, bu sorulara açıklık getirecektir.

Hugünkü Ortadoğu koşullarına bakıldığında derhal göze çarpan ilk olgulardan biri Kürdistan'ı sömürgeci egemenlik altında tutan devletler arasındaki çelişkilerin alabildiğine derinleşmiş olmasıdır. Her şeyden önce, Güney Kürdistan'ı egemenliği altında tutan sömürgeci Irak yönetimi ile ABD emperyalizmi arasındaki çelişkiler sıcak savaşa doğru gelişmektedir. Emperyalist devletler tarafından Irak'a karşı uygulanan ablukanın ve kuşatmanın sili müdahaleye dönüştürmesi kaçınılmaz görünmektedir. Irak'a karşı fiili müdahaleden yana olan ve savaş loğkurtuluşunda baki çeken güçlerden biri de sömürgeci Türk devleti-

dir. Eski başbakanlardan Süleyman Demirel'in sözleriyle, olası bir bölgesel hegemonya savaşında pastadan pay almak isteyen Türkiye, ABD'yi bile beklemeden Irak'a karşı ambargo uygulamaya başlamış. NATO üyelerini Irak'a karşı müdahale için ABD'nin kullarımına açmış ve başkalarından önce savaş ortamına girmiştir. 1920'li yıllarda İngiltere'ye kaptırdıkları Musul ve Kerkük'ü yeniden ele geçirmek Türk sömürgecilerinin en büyük düşü haline gelmiştir. Günlük burjuva basını sürekli bu konuyu işlemekte, Osmanlı egemenliği döneminde Ortadoğu halklarının durumuna ilişkin diziler yayımlayarak Türk yayılmacılığı tahrik etmektedir. Kürdistan'ı paylaşmanın yönlendirdiği geleneksel Türkiye-Irak dostluğu, Türkiye'nin Irak'a yönelik saldırı kampanyasına katılmasıyla yerini düşmanlığa terketmektedir. Türkiye-Suriye ilişkileri eski gerginliğini muhafaza etmektedir. Irak'ın işgal ettiği topraklardan çekilmesine ve Cezayir Antlaşmasına bağlı kalamadığını açıklamasına karşılık, İran ile Irak arasındaki ilişkilerin kısa sürede düzelmesi ve iğbirliğine dönüşmesi olanaklıdır. Suriye'nin Körfez'e asker göndermeyi kabul etmesiyle Suriye-Irak çelişkisinin daha da derinleşeceği açıklık kazanmıştır. Yine Türkiye-Iran ilişkileri, Türkiye'nin açık yayılmacı emelleri nedeniyle güvenilir siyasi ilişkiler olmaktan uzak ticari ilişkiler düzeyindedir. Hütün bu olgular, sömürgeci devletlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında istedikleri düzeyde birlik oluşturmalarına ve ortak hareket etmelerine engel olmaktadır. Beklenen savaşın patlaması durumunda, sömürgeci devletler arasındaki çelişkilerin daha da şiddetlenmesi ve bunun sonucunda Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliğin zayıflayacağı ortadadır.

Kürdistan'ı bölüp parçalayan sömürgeci devletler arasındaki çelişkiler hiç bir dönemde bugünkü kadar şiddetli olmadı. Özellikle Türkiye diğer sömürgeci devletlerle ilişkilerinde hiç bir zaman bugünkü kadar yoğun bir bedrşizlik ortamına sürüklenmedi. Kürdistan'ı ortak sömürge olarak yönetmek ve Kürdistan sorununu ortadan kaldırmak isteyen Türkiye, İran Şahlığı ve Irak Krallığı, geçmişte Bağdat Paketi temelinde biraraya gelmişti. Krallığın yıkılmasıyla Irak'ın Bağdat Paketi'nden ayrılmasıyla, bu kez İngiltere, Türkiye, İran Şahlığı ve Pakistan arasında CENTO ittifakı oluşturulmuştu. Şahlık monarşisinin yıkılması ve İran devriminin CENTO'yu dağıtmak zorunda bırakılmasına karşılık, Türkiye, İran ve Irak'la ilişkilerini sıcak tutmaya özen göstermişti. Aynı ilişkileri Irak-Iran savaşının sürdürüldüğü yıllarda da devam ettirmişti. Emperyalizmin çıkarları doğrultusunda Irak yönetiminin desteklediği halde İran'a dost görünmüş ve savaş ortamında her iki devletle yoğun ticari ilişkilere girerek muazzam kârlar elde etmişti. Aralarındaki sürüşmele-

re karşı, hemen her dönemde sömürgeci devletler arasındaki ilişkilere egemen olan Türk devleti, tüm hususla Ortadoğu'daki hegemonya savaşının içine daldıktan sonra içi etinden kaçırması. Türk Dışişleri Bakanı Ali Bener ve diğer yetkililer, Kürdistan'ın geleceğine ilişkin yönelimler hakkında bilgi toplamak üzere Tahran ile Şam arasında mekik dokumaktadır. Efendisi ABD emperyalizminin Irak'ta Saddam Hüseyin diktatörlüğüne karşı haramlanmaya çalıştığı seçenekler içinde Kürt işbirlikçilerine de yer ayırması bile Türk sömürgecilerini müthiş ölçüde tedirgin etmektedir. Kuşacası Türk devleti ve sömürgeci Irak yönetimi bağta olmak üzere, Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletler en zayıf dönemlerini yaşamaktadır.

Kürdistan sorunu emperyalist devletlerin ve özellikle ABD emperyalizminin savaş yoluyla uygulamaya çalıştığı Ortadoğu politikalarında çok önemli bir yer tutmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bastırılması, Ortadoğu çapında tirman- dırılmak isteyen emperyalist saldırı savaşının başka hedefleri arasında yer almaktadır. ABD emperyalizmi kürdistan'dan yandan Kürt işbirlikçilerini aşırıcı birlikleri biçiminde kullanmak amacıyla çabalarını yoğunlaştırırken, öbür yandan Kürdistan bağımsızlık mücadelesine düşmanlığını sürekli vurgulamakta ve mevcut devlet sınırlarının korunacağı konusunda sömürgeci Türk devletine güvenceler vermektedir. Bütün bu gerçekler, Kürdistan'ın Ortadoğu'da emperyalist sistemin en zayıf halkası olduğunu, emperyalist ve sömürgeci saldırganlığın öncelikli bu halkada bozguna uğratılabileceğini ortaya koymaktadır.

Güney Kürdistan'da ABD emperyalizmine bağlanan umutlar

ABD'nin Körfez'e askeri yaklaşımı ve Ortadoğu'da savaş geriliminin şiddetlendiği günlerde, KYB lideri Celal Talabani'nin Washington'da bulunduğu anılgıdı Talabani'nin ABD yetkilileriyle yaptığı görüşmelerde, ABD'nin Irak'a karşı düzenleyeceği olası bir askeri müdahaleye Kürtlerin hangi biçim altında katılacağı gündemin esasını oluşturu. Basında çıkan haberlere göre Güney Kürdistan'da Irak yönetimine karşı savaşmak üzere 30 bin kişilik bir ordu kurulacak ve donanımı ABD tarafından karşılanacaktı. Bu gelişmeler daha sonra bizzat Talabani tarafından da doğrulandı. KYB lideri Şam'da yaptığı bir açıklamada, Washington'da yaptığı görüşmelerde istediğini elde ettiğini belirtti. ABD'li yetkililer bağımsız Kürdistan'a karşı olduklarını bir kez daha vurgulamışlar; Irak sınırları içinde Kürtlerin siyasal, demokratik ve insan haklarına kavuşmalarına karşı çıkamayacaklarını dile getirmişlerdi. ABD yönetimi Saddam Hüseyin rejimine karşı oluşturduğu seçenekler içinde Kürtlere de yer verecekti. Talabani'nin "istediğimi elde ettim" dediği şey budur.

Güney Kürdistan'ın durumuna bakıldığında, Kürt örgütlerinin otonomi hedefine yönelik mücadelelerini sömürgeci devletler veya emperyalistlerle sömürgeci güçler arasındaki çelişki ve çarpışmalara dayandırmalarının ye-

nü bir şey olmadığı görülecektir. 1968 yılında Irak'ta krallık rejiminin yıkılmasından sonra Mustafa Barzani önderliğinde gelişen KDP hareketinin bütün pratiği budur. KDP hareketi bağından beri Irak-Iran ve Irak-ABD çelişkisine dayanmayı temel politika olarak benimsemiştir. İran Şahlığı ile Irak'taki BAAS yönetimi arasındaki çatışmanın devam ettiği ve BAAS rejiminin SSCB ile dostluk politikasını temel aldığı koşullarda, ABD emperyalizminin ve İran Şahlığının desteğini kazandı. Genelde Ortadoğu ve özellikle Irak üzerinde etkinlik kurmaya çalışan ABD ve SSCB politikaları arasındaki uyumsuzlukta, ABD emperyalizminin ateşli bir yandaşı olarak ortaya çıktı. Mustafa Barzani, 1962 yılında kendisiyle görüşen gazeteci kılığındaki bir CIA ajanına, Irak'ta bir Komünist Partinin bulunduğuna işaret ediyor ve "Bu parti *Soygüçler Birliği*"nin partisiydi. *Eğer bize yardım ederseniz, biz de Amerika Birleşik Devletlerinin partisi oluruz.*" diyordu (Barzaniyle Konuşmalar, Dana Adams Schmidt, sayfa 72-73). Bununla da yetinmeyerek mümkün olan bütün güvenceleri vermeye hazır olduğunu söylüyor: "Amerika yardımını Kürtlerin Türkiye ve İran'a müdahale etmemesi gibi bir koşula dayandırmışsa, bunu da kabule razı" olacağını, "Türkiye ve İran'daki Kürtler arasında kıyırtıma" yapmayacağına söz verebileceğini belirtiyordu. Barzani'den gelen bu "emperyalizmin partizanlığı" önerisi, politikasını uygulamaya hizmet ettirip müddetçe, ABD emperyalizmi için kaçınılmaması gereken bir firmattı. Bundan sonra KDP hareketi tamamen ABD emperyalizminin ve İran Şahlığının denetim altına geçecekti.

KDP hareketinin idediği Amerikan partizanlığı politikası, Güney Kürdistan'da yürütülen otonomi mücadelesini 1976 yılında gerçekleşen utanç verici yenilgiye götürdü. ABD'nin ve İran Şahlığının KDP hareketine sağladıkları desteğin amacı, otonomi mücadelesini başarıya götürmek değil, zayıf da olsa anti-Amerikancı bir çizgide yürüyen BAAS rejiminin politikasını değiştirmekti. KDP hareketi bu iki devlet tarafından BAAS rejimini uzatıcı bir çizgiye çekmede bir başka aracı olarak kullanılıyordu. Nitekim KDP hareketinin ABD çıkarları doğrultusunda gösterdiği "kahramanlık" amacına ulaşmış; BAAS rejimi eski tutumundan vazgeçerek İran Şahlığı ile görüşmelere başlamıştı. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Kissinger'in arabuluculuğu sonucunda İran'la Irak arasında Cezayir Antlaşması'na varılmış; sömürgeci devletler arasındaki bu uzlaşma otonomi mücadelesinin de sonunu getirmişti. Öyleki, Güney Kürdistan'daki hareketin yenilgisine ve direnişin sona erdiğine karar veren güç İran Şahlığı olmuştur. Hareketin lideri olan Mustafa Barzani İran'ın Kerec kentinde gözaltına alınmış, Güney Kürdistan'daki peşmerge güçlerinin dağıtılması ve silahlarını bırakarak İran'a çekilmesi kararı zorla imzalatılmıştı. Varlığını sömürgeci devletler arasındaki çelişkiye dayandıran bu politika yıkıldığında, her iki sömürgeci devlet uzlaşmaktan sonra yapılacak fazla bir şey kalmayacaktı. Bizzat KDP'nin kendisi 1976 yılında yayınladığı bir

raporda bu politikanın çıkmazını vurguluyor: "yenildik, çünkü saldırganız da, bizi de İran'ın elindeydi" diyordu (Irak KDP Yeni Stratejisi, sayfa 101).

1974 yılına gelindiğinde sayını yüzbine yaklaşan peşmerge ordusunun dağıtılması ve Kürt nüfusunun güneydeki çöllerle sürülmesiyle noktalanı 1978 yenilgisinin aşır utancı, Güney Kürdistan'da faaliyet yürüten güçlerin politikalarını değiştirmeye yetmedi. Şahlık monarşisinin yıkılması ve Irak'ın İran'a karşı savaşına girmesi üzerine, bu güçlere yeniden gün doğdu. KDP hareketi, Irak'la savaş halinde olan İran'ın sağladığı desteğe dayanarak, Irak yönetimine karşı bir kez daha otonomi mücadelesine atıldı. Politika yine o eski politika, liderlik yine aynı liderlik, kendisinden destek alınan güç yine İran'dı. Aynı şekilde Doğu Kürdistan'daki otonomici güçler de Irak'ta ülenmişlerdi ve Saddam Hüseyin rejiminden sağladıkları destekle İran'a karşı çarpıyorlardı. Bu tutumun Güney ve Doğu Kürdistan'daki hareketi yeni bir yüzölçümüne yenilgiye götürmesi ve ulusumuzun başına felaketler açması kaçınılmazdı. Gelişmelerin bu sonucu götürceği daha bağından belli oluyordu, Irak ile İran arasındaki savaşta ateşkes sağlanınca, utanç kararı bir kez daha otonomici güçlerin tepesine çalındı. Saldırının yönünü Kürdistan'a çeviren faşist Saddam rejimi yeni soykırımlara girişti. Kimyasal silahlara sığınarak onbinlerce masum Kürt insanını topluca katletti. Köyler yerlebir edildi. Kimyasal silahlarla gelen ölümden kaçan yüzbinlerce yurttaşımız faşist Türk sömürgecilerinin insana terk edildiği ve toplama kamplarına yerleştirildi. Güney Kürdistan halkının kurtuluş umutları bir kez daha çözüldü. Baş sorumlusunun I-KDP hareketi olduğu bu kesintisiz utanç pratiği, halkımızı katliamlarla yüz yüze bırakmanın ötesinde, dünyanın Kürtlere "herkesin askerleri" gözüyle bakmasını sağlamaktan başka bir sonuç vermedi.

Kürdistan sorununun daha da aşırtılmasına yol açan Güney Kürdistan'daki otonomici hareketin diğer kanadı olan KYB (Kürdistan Yurtseverler Birliği) de benzer bir politika izledi. Kürdistan'da direniş mücadelesinin devam ettiği yıllarda bazen KDP'nin yanında yer aldı, bazen de BAAS rejimi ile uzlaşma yolları aradı. Irak-Iran Savaşının sürdüğü dönemde KDP gibi İran yönetiminin desteğini kazanmaya çalıştı. Savaşın son dönemlerinde ise Saddam Hüseyin rejimi ile görüşme masasına oturdu. KYB'nin Irak-Arap sömürgeciliğine karşı silahlı mücadele yürütmeğe vazgeçmesinde bazı emperyalist devletlerin ve özellikle Fransa'nın telkinleri önemli rol oynamıştı. KYB lideri Celal Talabani bu gerçekçi açıyla lütfetmekteydi. Paris'te toplanan "Kürt Konferansı"nda bir konuşma yapan Talabani, "Körfez savaşı sırasında, Irak kaybetmek üzeründü. Kouchner ben ve Kasımla'yla görüştük. Bağdat hükümetinin savaşı kaybetmemesi için, bizden askeri eylemlerimizi durdurmamızı istedi. Bunun üzerine, istenileni yaptık. Irak'a karşı çarpışma ve operasyonları durdurduk. Ama ateşkes sağlanınca, Saddam Kürtleri imha etmeye başladı" diyordu (İkibine Doğru, Yıl:3 / Sayı: 44). Emperyalistlerin ate-

mine uyarak, kendi ulusunu sömürgeci egemenlik altında tutan faşist bir yönetimi yenilgiden kurtarmak için mücadele etmekten vazgeçen ve soykırımlarına zemin hazırlayan bir harekete her türlü ad yakıştırılabilir, ama ulusal kurtuluşçuluk asla yalovunlamaz. Güney Kürdistan halkı yakasını bu tür önderliklerin elinden kurtarmadıkça, sömürgeci egemenlik altında yaşamaktan ve yeni soykırımlara tanık olmaktan kurtulamaz.

Acı da olsa, KYB'nin bugün ABD emperyalizmine umut bağlamasıyla, geçmişte I-KDP'nin ABD'ye ve İran Şahlığına dayanması arasında hiç bir fark yoktur. Otonomici güçlerin içinde hareket ettikleri geleneksel kuş döngü yerden tekrarlanmakta ve bu yaklaşım yeni yüzölçümü yenilgilerin tohumlarını bağrında taşımaktadır. Saldırgan ABD emperyalizmi kendi planlarını hayata geçirmeyi başardığı ve Irak'ta kukla bir yönetimi işbaşına getirdiği an, artık "Kürt akıncıları"na gereksinimi kalmayacaktır. O zaman işlerini sıkı elinde tuttuğu Kürt işbirlikçiliğini silahsızlandırmakta zorlanmayacak ve Güney Kürdistan halkı Mart 1988'de olduğu gibi yeni Halepçe soykırımlarıyla karşı karşıya kalacaktır.

Barzani'den itibaren, "malımız yitirmişsiniz bir şeyiniz yitirmişsiniz, onurunuzu yitirmişsiniz, umudunuzu yitirmişsiniz her şeyinizi yitirmişsiniz demektir" denir. Ezilen bir halkın kurtuluş umutları kutsal ve dokunulmazdır. Halkın umutlarıyla oynamak; bu umutlar ister dost ister düşman olsun- başkalarına devredilemez. Umut yitmişsiniz demektir, umut halktır, Kürt halkı emperyalist politikaların uygulanma gücü durumuna düşürülemez.

Tek çözüm yolu bağımsızlık savaşını yükseltmektir

Yabancı egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda hareket etmek, genelde Kürt egemen sınıflarının değiliz karakteri olmuştur. Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve sömürgeleştirilmesinde bu olgunun belirgin rolü vardır. Osmanlılarla İran Safavi Devleti arasında Kürdistan üzerinde sürdürülen egemenlik savaşında, Kürt feodalleri her iki devlet tarafından birer akıncı kolu olarak kullanılmıştır. İçerdeki ihanet sayesinde Kürdistan'ın büyük bölümünü kendilerine bağlayan Osmanlılar, Kürdistan topraklarını bir tampon bölge haline getirmiş ve Kürt feodallerini de sınır muhafızları olarak görevlendirmişlerdir. Kürdistan'da günümüzün milliyetçi geçinen ve otonomi altında koğan olgunlarının pratiği ile geçmişte Osmanlı ve İran imparatorluklarına işbirlikçilik yapan Kürt feodalleri ve ağırlıklı olarak yapıları arasında fazla bir farklılık yoktur. Otonom konumlarına dokunulmadık müddetçe, Kürt feodalleri yabancı egemenlere hizmet etmeyi adeta bir geref payesi gibi benimsemişlerdir. Bugünkü otonomici güçlerin yaklaşımı da böyledir. Bunlar kendilerine otonom bir statü tanıyacak her güce işbirlikçilik yapmaya hazır. Zaten otonominin anlamı da budur. Otonomi uğruna mücadele etmek, gerçekte sömürgeci güç-

lerle daha elverişli koşullar temelinde sağlanan bir işbirlikçilik için çaba harcamaktan başka bir şey değildir. Şimdi ABD daha iyi koşullarda bir işbirlikçilik önerdiği için ABD emperyalizminden yanadır ve Irak yönetimi karşılarında iyi bir pazarlık gücüne kavuşmuştur. Yarın Saddam Hüseyin rejimi sıkışıp tekrar otonomi vereceğini açıkladığında, Arap sömürgeciliğine yanaşır. Otonomi hedefi kaçınılmaz olarak sömürgeci ve emperyalistler için muhafızlık yapmaya götürür. Bu nedenle her şeyden önce bu politika aşılacak zorundadır.

Kürdistan halkı artık karanlıkta yol almıyor. PKK önderliğinde Kuzey-Batı Kürdistan'da yükselen bağımsızlık mücadelesi, bütün parçalardaki halkımız gerçek kurtuluş yolunu gösteriyor. Bu mücadele tamamen halkımızın özgüçüne dayanıyor. Otonomici güçlerin pratiğine koyalısa uzun bir geçmişi olmayan bu mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımlar, halion özgüçüne dayanmayı vazgeçilmez ilke edinmenin nasıl zafere götürüleceğini açıkça ortaya koyuyor. Umut bağlanması ve desteklenmesi gereken mücadele de budur. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki güçler, otonomi ardında koşmayı ve emperyalizme umut bağlamayı terk ederek bağımsızlığa yönelmek, ulusal birliği esas almak ve her parçadaki mücadeleyi Kuzey-Batı Kürdistan'daki bağımsızlık mücadelesiyle birleştirmek zorundadır. Emperyalist devletlerin çıkarları doğrultusunda hareket ederek, bağımsızlık mücadelesine karşı çıkacağına ve Kürdistan'daki parçalanmışlığın sürdürülmesine razı gısterileceğine ilişkin güvenceler vermek, Kürt ulusunun yaşamsal çıkarlarına sırt çevirmek demektir. Bağımsızlık, özgürlük ve birlik Kürt ulusunun dokunulmaz, devredilemez ve vazgeçilmez hakkıdır. Ulusumuzun bu hakkını kullanması üzerinde yapılmak istenen her türlü pazarlık reddedilmeli, bağımsızlık ve özgürlük bayrağı Kürdistan'ın her parçasında yükseltilmelidir.

ABD emperyalizmi bütün dünyaya halklarının olduğu gibi Kürdistan halkının da baş düşmanıdır. ABD emperyalizmine umut bağlamak, Kürdistan halkını dünya halklarının cehadına teslim etmeye çalışmaktan başka bir anlam içermemektedir. Günümüzde Hitler'in ulcusandırıcı rüyasını gerçekleştirmeye çalıştığı Kürt feodal- ları her iki devlet tarafından birer akıncı kolu olarak kullanılmıştır. İçerdeki ihanet sayesinde Kürdistan'ın büyük bölümünü kendilerine bağlayan Osmanlılar, Kürdistan topraklarını bir tampon bölge haline getirmiş ve Kürt feodallerini de sınır muhafızları olarak görevlendirmişlerdir. Kürdistan'da günümüzün milliyetçi geçinen ve otonomi altında koğan olgunlarının pratiği ile geçmişte Osmanlı ve İran imparatorluklarına işbirlikçilik yapan Kürt feodalleri ve ağırlıklı olarak yapıları arasında fazla bir farklılık yoktur. Otonom konumlarına dokunulmadık müddetçe, Kürt feodalleri yabancı egemenlere hizmet etmeyi adeta bir geref payesi gibi benimsemişlerdir. Bugünkü otonomici güçlerin yaklaşımı da böyledir. Bunlar kendilerine otonom bir statü tanıyacak her güce işbirlikçilik yapmaya hazır. Zaten otonominin anlamı da budur. Otonomi uğruna mücadele etmek, gerçekte sömürgeci güç-

SÖMÜRGEÇİ TÜRK DEVLETİ KÜRT VE ARAP HALKLARININ DÜŞMANIDIR

Bagtaraftı 1. sayfada

Belili ki bu hedefler, bölgede emperyalist çıkarlarının bekçiliği, Kürt ve Arap halklarının aleyhine davranış ve politika demektir. TC'nin bu politik yöneltimi tüm Arap alanında tepki yaratıyor. Tüm halklar ve politik yurtsever, devrimci öncüler, aydınları TC'yi Osmanlı yayılmacılığı içinde olmakla suçluyor. İran, resmi açıklamalarında, Türk Dışişleri Bakanı Ali Bozer'in Tahran'a, "Türkiye, İran ve Pakistan arasında yeni bir Bağdat paketi önerisiyle geldiğini, ancak bu önerinin reddedildiğini" belirtti. Ali Bozer'ini tehdit ve daha gerici bir statüko için Şam, Amman ve Kahire'ye yaptığı ziyaretler de beklenen ilgiyi doğurmadı ve Arap ilericiler basını yorumlarıyla TC'nin İsrail'le gizli ittifakını teşhir etti.

Türk egemenlik sistemi Ortadoğu'da, başta Kürt ve Arap halkları olmak üzere tüm bölge halklarının katliamı üzerinde yükselmıştır

400 yıl Ortadoğu'ya egemen olan Osmanlılar, bu süre boyunca halkları sürekli katliamlar geçirdiler ve toplumsal gelişmelerine adeta durdurdular. Askeri-feodal imparatorluk egemenlik tarihli boyunca halklara nefes aldırmadı. Hristiyan halkların yansıra Araplar da imparatorluk bünyesinde en çok dışlanan ve horlanan halklar oldu. Öyle ki, devlet anayasasına getirilen maddelerle Arapların devlet yönetiminde yer almaları yasaklandı. Ne zaman Araplar idare edilecek, katliamlarla karşılaştılar. Osmanlı egemenliğine karşı direndikleri için 1830'larda Suudi Vahabi ileri gelenlerinden binlerce öldürüldü, önderlerinin de kafası kesilerek, kesik başları İstanbul'da Ayasofya'nın duvarlarında günde bir asılı bekletildi. Suudi halkı bugün bile bu olayı nefretle anmaktadır. Lübnan'da da Osmanlılar benzer katliamları yaptılar. Zorla İslam aleminin halifeliğini üstlenen Osmanlı padişahları, Peygamber'in sakal kollarını ve diğer kutsal emanetleri bile Mekke'den çıkaracak kadar İslam "koruculuğu" yaptılar.

Osmanlılar, 1830'la birlikte süren Batı Avrupa'nın kapitalist devletin mali cenderesine girdiler. Bu tarihten itibaren Arap halkları, Osmanlılar ile Fransa ve İngiltere arasında domino taşları gibi alınıp satıldılar. Küçük kapitülasyonlarla 1891'de Mısır ve daha sonra Cezayir, İngiliz ve Fransızlar'ın etki alanına girdi. Bu iki devlet, sırasıyla Lübnan, Yemen, Somali v.b. stratejik yerlerde kapitülasyonlar elde ettiler. Osmanlılarla çıktıkları zaman da askeri zora başvurdular. Doğal olarak Fransızlar ve İngilizler, süreç içinde yerleştikleri Arap topraklarında, geri toplumsal yapının egemenleri olan Arap geyhlerinden ve aşiret reislerinden işbirlikçi kesimler oluşturdular.

Araplarda ciddi milliyetçi akımlar ancak 1908'den itibaren doğdu. Paris vd. belli Avrupa başkentlerinde Arap millî komiteleri kuruldu. Tümü de halklarını

Osmanlı egemenliğinden kurtarmayı amaç edindiler.

1900'lerin başlarından itibaren Avrupa'nın emperyalist güçleri dünyanın paylaşımı için aralarında kampaştılar. Bu kampaşmanın bir tarafında Almanya diğer tarafında İngiltere ve Fransa vardı. Paylaşımında öncülük verilen yer Ortadoğu'ydu. Stratejik yer, dünya ticaret yollarının merkezi yerinde olması ve yeni keşfedilen petrol Ortadoğu'yu paylaşımında ön sıraya çıkarmıştı. Almanlar, Osmanlılar üzerindeki etkilerini kullanarak Ortadoğu'ya açıldı. 1900'lerin başından itibaren Bağdat demiryolu bölgeye egemen olmak amacıyla döşendi. Alman imparatoru II. Wilhelm, başında "İslam" sarfı ile, aynı amaçla Prusya sermayesinin temsilcisi olarak İstanbul'a geldi. Bölgeye daha erken yerleşen İngiliz ve Fransızlar Dicle-Fırat nehirlerini gemi ulaşımına uygun duruma getirdi. Aynı amaçlarla Akdeniz, Süveyş Kanalıyla Kızıldeniz'le birleştirildi. İngiliz ve Fransızlar, imzalayanların ismine atfen bilinen ve tarihe geçen 1916 Sykes-Picot anlaşmasıyla Ortadoğu'yu aralarında bölüşmeyi karar altına aldılar.

1914-18 Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonunda İngiliz ve Fransızlar galip geldi. Osmanlı imparatorluğu bölündü. Tüm Ortadoğu ülkeleri iki galip emperyalist güç arasında bölüldü. Bölüşümden en ağır darbeyi Kürtler ve Araplar aldı. Savaş sonunda Kürdistan dört parçaya bölündü. Pay sahipleri statüko üzerinde de anlaştılar. Önce Kemalist Türk devleti ile Fransızlar 1921 Ankara Antlaşmasını imzaladılar. 1923 Lozan Antlaşması'yla bu defa Türk devleti İngilizler'le uyuma vardı. Aralarında Musul-Kerkük sorunu ihtilaflı kaldı. 1925 Şeyh Said ayaklanması ile tarafın da antlaşma itaflarını kamçıladı. Türk devleti, İngilizler ve uçakları Bağdat-Arap Krallığı arasında 1928'de Bağdat Antlaşması imzaladı.

Savaşta İngiliz ve Fransızlar, Araplardan askeri güç oluşturdular. Arap orduları Osmanlı egemenliğine karşı savaştı. Osmanlılar ve takipçileri Kemalistler, bunu ihanet olarak değerlendirdiler. Bir halkın köleliğe karşı ayaklanmasının ihanet olarak değerlendirilmesi bize ne kadar acalıp gelse de Türk egemenleri Araplar için bu değerlendirmeyi yapıyorlar. Arapların, Osmanlı egemenliğinden ayrılmak istemelerini bir İngiliz ajanın fitnelatine bağlama değerlendirmesi, halen Türk devletinin resmi tarih yazısında yer almaktadır. Araplar, sadece Osmanlı egemenliğine karşı ayaklanmadılar. Emperyalist işgale karşı da ayaklandılar. Fakat o zamanki toplumsal yapı ve toplum egemenlerinin galip emperyalistlerle uyumu nedenleriyle millî yönetimler doğmadı. Bir egemenlikten kurtulan Araplar diğer bir egemenliğin etkisine girdiler. İngiliz ve Fransızlar, Arapları böldüler. Yapay devletler oluşturdular. Her bir devletin başına Suudi kökenli -kutsal karakterinden olacak- bir emir getirdi. Böylece İngiliz ve Fransız valilerine bağlı kukla kralları ya da emirlerin başında olduğu bir ne-

vi mandatar Arap devletleri doğdu. Ürdün Emirliği bu sınırlardan biriydi. Her devletin Arap lejyonları denen askeri ordularının başında emperyalist devletlerin komutanları bulunuyordu.

Emperyalist işgal, Arapların başına Siyonist hançerin sokulmasının zemini de hazırladı. 1907'de örgütlenen Siyonist hareket, İngilizlerin himayesinde durmadan Filistin'e silahlı Yahudi göçmenlerini ve çetelerini taşıdı.

Kemalist Türk devleti, kendi egemenliklerini terkettikleri için Arapları hiç bir zaman affetmedi. Arap, Türk egemeni için gerillik, yönetilmeye muhtaçlık, sadakatazlık, kirlilik ve ihanetle eşdeğer görüldü. İşinçtir ki burjuvazinin bu amaçlı değerlendirmesi süreç içinde Türk aydınlarını ve halkını da etkiledi. Fakat her nedense bugün Türk işçilerinin Türk burjuvaları tarafından Arap geyhlerine köle olarak ve Türk lozlarının da carye olarak pazarlandığı görülmek isteniyor. Daha da ilginç şudur ki, Kemalist devlet Misak-ı Milli'nin içinde Kürdistan'dan ayrı, Suriye ve Irak'ın da önemli bir kesimini göstermektedir.

İki savaş arasında İngiliz ve Fransızlar yönettikleri kralları vasıtasıyla Arap ülkelerindeki varlıklarını sürdürdü ve üst üste bulunan petrol yataklarını kendileri işlettiler. Bu dönemde Arapların en önemli sorunu, Filistin'de yoğunlaşan Yahudi varlığıydı. Gerek Filistin'de gerekse diğer Arap ülkelerinde ilk ciddi anti-emperyalist duygular bu dönemde gelişti. Filistinlilerin tepkisi Ürdün'e de yansıdı. Emirlik, İngilizlere sırt dönmek zorunda kaldı. Şam ve Halep'te Fransız işgaline karşı ayaklanmalar oldu. Bu tepki ve direnişler katı emperyalist işgalin aşılmasına yetmedi. Emperyalist işgal altında Arap halkları kapalı ve geri toplumsal yapılarını aşamadılar.

Kemalist Türk devleti, örgütlenir örgütlenmez bölgede emperyalistlerin çıkarlarını korumaya yöneldi. 1937'de İran, Türkiye ve Irak Krallığı arasında Sadabad Paketi kuruldu. Paktin kurulduğunda temel amaç, Kürdistan'ın sömürge statükosunun korunması için işbirliğiydi. Kemalist burjuvazi, emperyalist devletler arasındaki kampaşmadan yararlanarak Fransızların da gözetiminde 1938'de Suriye'ye ait Hatay'ı işgal etti. Bu tarih, aynı zamanda Fransızların Suriye'den çekildiği tarihtir.

II. Emperyalist Paylaşım Savaşında yine işgal edilmek istenen toprakların başında petrole zengin ve stratejik ulaşım yollarına sahip Ortadoğu geliyordu. Ancak Almanlar, Avrupa'da sikiştiklerinden savaş Kuzey Afrika'daki Arap ülkelerine kadar yansıyabildi. Türk devleti her ne kadar savaşta tarafızsız görünüyse de elaltından Almanları destekledi. Nasil ki, I. paylaşım savaşında Enver Paşa, İslam ülkelerini fethe kalkıştıysa, II. paylaşım savaşında da Türk Genelkurmaylığı'nda Irak vb. Arap ülkelerinde Alman yanlısı yönetimlerin başa getirilmesi için darbe planları hazırlandı. Savaşta Almanya yenilince bu planlar

da raflarda kaldı.

Savaş dünya ve bölge haritasında ve politik yapısında büyük değişiklikler meydana getirdi. Birincisi, SSCB'nin başını çektiği sosyalist kamp savaştan güçlenerek ve siyasi-askeri etkinlik kazanarak çıktı. Savaşın galibi İngiliz ve Fransız emperyalistleri olmasına rağmen, emperyalist-kapitalist sistemin öncülüğü ABD'ye geçti. ABD, savaş sonrası dönemde Ortadoğu'ya iyice yerleşti. ABD'nin bu dönemde geliştirdiği tezler de vardı. Bu tezler, dönemim ABD devlet başkanı ile genelkurmay başkanının kimselerine atfen Truman Doktrini ve Marshall Planı olarak bilinmektedir. Bu doktrinler, dünyanın dört bir yarındaki karşı devrimci güçlerin ABD'nin koruyucu gemisiyle altında bir araya getirilmesini öngörüyordu. Buna gerekçe olarak da "halkları komünizmden koruma" gösteriliyordu. Truman Doktrini işbirliğinin yolunu açıyor, Marshall Planı ise işbirliğine giden ülkelere askeri yardımı öngörüyordu. NATO, 1949'da emperyalist devletlerin saldırı paketi olarak bu amaçla doğdu. Döneme, İngiliz Başbakanı Churchill'in ifadesinden hareketle "Soğuk savaş dönemi" dendi.

ABD'nin sosyalizme karşı örgütlenmek istediği alanların başında Ortadoğu geliyordu. Petrol Ortadoğu'ya daha stratejik anlam kazandırıyordu. ABD daha savaş içinde merkezi birliği dağıtmak için birleşti. Sovyet desteği ile kurulan Şuadi Mahabad Kürt ve Azerbeycan Cumhuriyetleri'nin dağıtılmasında ABD'nin bu İran'daki varlığının önemli bir rolü vardı.

İkinci paylaşım savaşı Arap halklarını daha da böldü. Stratejik körfez bölgesinde Kuveyt, Bahreyn, Umman, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi yapay kabile devletleri ya da bayraklı kabileler bu dönemde doğdu. 1933'te ABD'nin desteği ve himayesi ile kurulan Suudi Krallığı, bu emirliklere göre daha merkezi yapıdaydı. 1932'de bağımsızlığını alan Irak Arap krallığı ise 1941'e kadar İngilizlerin işgalinde kaldı. Kral Faysal'ın iktidarı 1968 General Kasım (Baas) darbesine kadar devam etti.

Bölge petrolünün çoğunu tekellerine alan bu sınırlı devlet geyhleri, Arap halkları sefalet içinde yüzerken, milyarlarca dolara hükmettiler. Bu paraları da Batı bankalarına ve serfahata yatırdılar. Bu kukla yönetimler ülkelerini yönetemedikleri gibi, ordularını da örgütleyemediler ve bölge çapında Arap gerici yönetim ve diğer gerici yönetimlerin madde kaynağı oldular. Gerçekte emperyalist Arap ülkelerine hüküm etmelerine rağmen Araplar, işgalcilere karşı sürekli direniş içinde oldular.

İkinci paylaşım savaşının diğer bir sonucu, 1948 yılında İsrail devletinin kurulmasıydı. Bu devlet, emperyalist güçlerin Arap halklarına karşı en güçlü ve saldırgan karakolu oldu. İngilizler, İsrail'in yanında bir de Filistin devleti kurmayı planlamış olmalarına rağmen bu kararlarına hiç bir zaman uymadılar. Filistinliler, kitleler halinde katledildiler ve ülkelerinden kovul-

dular. Fransızlar ise, Lübnan'da müslüman çoğunluğun aleyhine hristiyan azınlığa dayalı bir yönetim oluşturdular. Filistin sorunu, Lübnan'daki hukuki ve siyasi haklılık ve Körfez'deki sınırlı Arap devletleri, Araplarla işgalci emperyalist güçler arasındaki temel çelişme noktaları oldu. Arap halkları, emperyalist varlığı, petrol zenginliklerinin talanını, sınırlı bölünmeyi ve aralarında saldırgan İsrail'in varlığını hiç bir zaman kabul etmediler. İşgalci emperyalist güçler ise, bölgede birleşik ve halkçı bir yönetime sahip bir Arap ulusunu hiç bir zaman istemediler ve böyle bir gelişmenin olmaması için de böl-yönet ve uşak yönetimleri güçlü tut stratejilerini ustalıkla uyguladılar.

Paylaşım savaşı sonrası süreçte Türk devletinin tutumunda da önemli değişimler oldu. Kısır süreli Mahabad Kürt Cumhuriyeti deneyi ve hemen yanubasında artan sosyalist etkinlik kemalist burjuvazinin yönüne korku saldı. Emperyalist dayanaklardan yoksun yaşayamayan Türk burjuvazisi dayanak aramaya başladı. NATO'ya girmek istedi. Türkiye'de "komünist tehlikeyi" abarttı. Şaşaalı anti-komünist gösteriler düzenledi. Kore'ye asker yolladı. SSCB'nin kendisini tehdit ettiğini, top rak talep ettiğini ileri sürdü. İngiliz ve ABD yönetimleri Türkiye'nin koruyuculuğu topunu birbirlerine attılar. Hiç biri TC'nin NATO'ya girişini kabul etmedi. TC, ancak Ortadoğu'da emperyalistlerin petrol ve diğer çıkarlarını korumak için bekçilik yapacağına ve gerektiğinde SSCB'ne karşı kalkan olacağına söz verince 1962'de NATO'ya alındı. Bu misyon, Kürt halkı ve Arap halklarına karşı olmak demektir.

Türk burjuvazisi bu bekçi köpekliği rolünü de yerine getirdi. Şubat 1965'te Türkiye, Pakistan ve Irak Krallığı arasında Bağdat Paketi kuruldu. O dönem İran'da millî karakterli Musaddık hükümeti yönetimdeydi. Eylül 1966'te Musaddık, CIA darbesiyle devrildi ve öldürüldü. İran'da Şahlık tekrar tesis edildi. Bu tarihten itibaren İran da Bağdat paketi'ne girdi. Paki, ABD'nin himayesinde kuruldu. Paktin amacı, bölgeye sosyalist yayılmanın önüne geçmek. Arap ülkelerindeki radikal gelişmeleri bastırarak ve Kürdistan'ın sömürge statükosunu korumaktır. Görüldüğü gibi TC, sürekli emperyalist çıkarlar adına Arap halklarına karşı olmuştur.

Geri toplumsal yapıda ve basit yönetimlerin denetiminde olan Arap toplumlarının biraz oturmuş olanlarında millî düşünceler ve örgütlenmeler, ancak order içindeki subaylar ve aydınlar vasıtasıyla geliştili. 1960'lerin ortalarında Cezayir'de Fransız sömürgecilerine karşı ulusal kurtuluş hareketi gelişti. Bu mücadele 1962'te zafere ulaştı. 29 Ekim 1966'da Mısır'da General Nefiz ve Cemal Abdünnasır yönetimindeki ilericiler subaylar, kukla krallık devirerek yönetime el koydular. Nasır'ın ilk işi Süveyş Kanalı'nı millileştirmek oldu. Mısır'da gelişen Arap radikalizmi tüm Arap ülkelerini etkiledi. Suriye ve Irak'ta Baas muhalefeti güçlendi. 1963'de Suriye'de, 1968'de de

Irak'ta Baas iktidara geldi. Libya'da 1969'de Muammer Kaddafi yönetimindeki ilerici subaylar kralı devirerek yönetimi ele geçirdiler. Yemen'de İngiliz işgalcilerine karşı radikal ulusal kurtuluş hareketi gelişti. 1962'de ülke kurtularak cumhuriyet kuruldu. Sosyalistlerle Nasırcılar'ın arası açılarak ülke Güney ve Kuzey Yemen olarak ikiye bölündü. Güney'de sosyalist yönetim iktidara geldi. 1964'te Filistin kurtuluş Örgütü kurularak İsrail'e karşı silahlı direnişe bağlandı. 1968'de Mısır'la Suriye, aralarında Arap Birlik Cumhurluğu'nu kurdular. Bu beraberlik 1983 yılına kadar devam etti.

Gelişmeler Lübnan'ı da etkiledi, radikal güçler örgütlenmeye ve etkin olmaya başladılar.

Emperyalist güçler, Türk devleti, İsrail ve krallıkla yönetilen Arap devletleri bu gelişmelerden büyük bir korkuya kapıldılar. İngiliz ve Fransızlar, Kasım 1966'da Mısır'a saldırdılar. Bunların saldırısına İsrail de katıldı. Bu savaşta Arap halkları Mısır'ın etrafında birleşti. SSCB, Mısır'ı aktif olarak destekledi. İşgalciler yenilgi tadarak geri çekilmek zorunda kaldılar. Araplar, 1948'de İsrail'den aldıkları yenilginin acısını çıkardılar.

Türk devleti, Cezayir savaşında Fransa'yı açık olarak des-

tekledi. İsrail devletinin kuruluşuna oy verdi. 1967'de Suriye'yi işgal etmek istedi. SSCB'nin müdahalesiyle bu işgal önledi. Şimdi yayınlanan Türk burjuva gazetelerindeki belgeler işgal batesinin ABD'den geldiğini açıklıyor. 1968'de de Türk ve Irak Krallığı'nın birlikleri Lübnan'a Maruni hükümetini desteklemek için çıkarma yapmaya hazırlandılar. Irak birlikleri Iukenderun limanından hareket edecekler. Irak'ta 1968 Baas darbesi bu müdahaleyi önledi. Bu defa Türk hükümeti Irak'taki Baas iktidarını devirmek için planlar yaptı. Türkiye bir üçüncü dünya ülkesi olmasına rağmen, Türk dışişleri

bakanları ancak ABD'nin iste- miyle üçüncü dünya ülkelerinin konferanslarına katıldılar. O da kürsüden ABD'nin görüşlerini dile getirmek için.

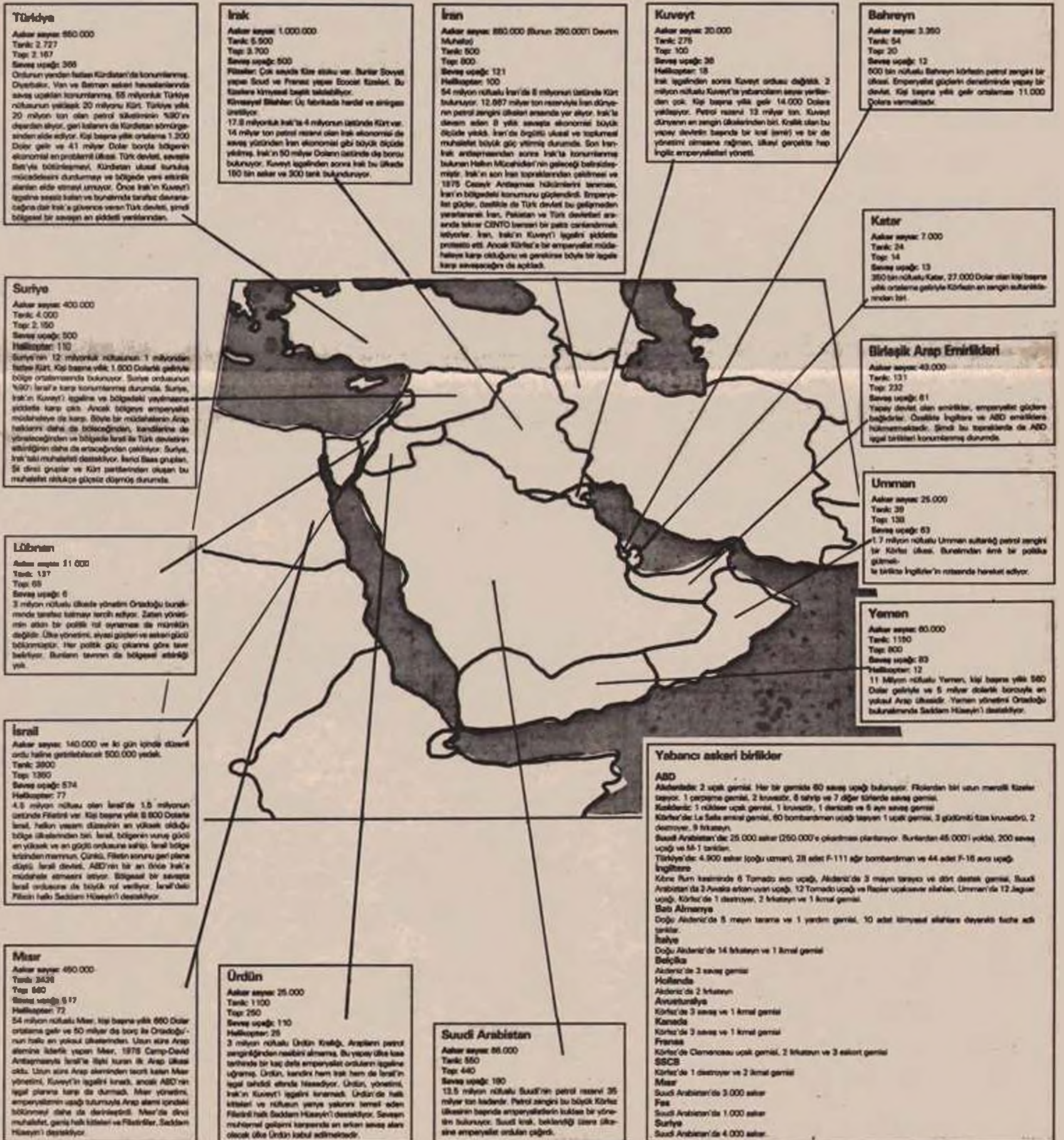
1966 Sövey Kanalı savaşından sonra ABD etkinliğe tö- müyle İngiltere'nin önüne geçti. ABD, 1968'de önce Lübnan'a de- niz piyadesi çıkardı, sonra da Ürdün'e. Böylece suni devlet Ürdün, her defasında emperyalist orduların doğrudan müdahale- siyle varlığını sürdürdü.

ABD'nin bölgedeki ayakları İsrail, İran ve Türk devletleri oldu. CIA, bu üç ülkeye konum- landı. Üç ülke ordusunu da ABD, tepeden turnağa donattı. CIA, üç

ülkenin istihbarat örgütleri MOS- SAD, MİT ve SAVAK arasında koordine kurdu. İran, Dofar ulu- sal kurtuluş hareketini bastırdı. İsrail, Arap aleminin başına bela keşildi. İran, Türkiye ve ABD, Güney Kürdistan'da Kürt oto- nom öncülüğünün zaafılarından yararlanarak, hem Kürt halk di- renişini yozlaştırdılar hem de Baas iktidarına boyun eğdirdi- ler. Kürt sorunu bu donul araç yapıldı, gerçekte de bunun ö- zünde Türk, İran ve Irak devletleri uyum içinde oldular.

**Gelecek sayıda
1960-1990 süreci**

Ortadoğu patlamaya hazır silah deposuna dönüştü

Avrupa basınında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi

La Sair (Belçika), 29 Haziran

Kürt olmanın şanssızlığı

"Bütün halklar kendi kaderlerini tayin etme hakkına sahiptir" diye yazıyor uluslararası antlaşmalar. Ne yazık ki bu Sikhler, Kaşmiriler, Timoriler, Tibetliler ve bize daha yakın olan Kürtler için geçerli olmuyor. Ülkesi, Türkiye ve komşuları tarafından sömürgeleştirilmiş 20 milyonun üzerinde Kürtlere sadece arınmakla kalıyor ve onları, "Dünyanın yetimleri" olarak adlandırıyoruz. Türkiye'nin yanında Irak, İran ve Suriye'yi Kürtleri toptan imha etmekle, varlıklarını dağıtıp her türlü miraslarına elkoymakla suçluyor "yetimler." Bu ülkelerin kurulduğu topraklar üzerinde "bağımsız" bir Kürdistan vardı. Fakat sadece kağıt üzerinde I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan Sevr Antlaşması ve bundan iki yıl sonra gerçekleşen Lozan Antlaşması ile Kürdistan'ın kuruluş kararı iptal edilir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra SSCB yardımlarıyla 1946 yılının Ocak ayında bir Kürdistan Cumhuriyeti ilan edilir. Ancak aynı yılın Aralık ayında tekrar tarihten kaybolur. Bu tarihten bu yana artık, "Med çocukları"nın kendi kaderini tayin hakkı, uluslararası topluluklar tarafından kulak ardı edilir.

AET üyesi 12 devlet Güney Afrika ve Çin'e karşı verdikleri kararları devam ettirir ve Romanya için onayladıkları ekonomik kararları iptal ederlerken, buna karşın, Ankara ile olan görüşme buluşu görüşmelerinin sonuçlandırılması için çalışmalarını sürdürüyorlar. Görüşmeler, 1980 yılında başa gelen askeri iktidar ile birlikte dondurulmuştu. Ama şimdi, o dönemden kalma protokolün dosyalarını açarak Türkiye'ye yeniden 600 milyon ECU (Avrupa Topluluğu Para Birimi -bu.)'nun verilmesini karar altına aldılar.

Ortada iki tutum, iki ölçü, çift standartlı bir uygulama var: Türkiye NATO üyesi ve AET üyesine de başvurusu bulunmuş. Buna rağmen Kürtleri, "Dağ Türkleri" diye adlandırıyor. Egemenlikteki Kürtlere karşı "kırklı bir savaş" yürütüyor. Kürtleri ikinci sınıf vatandaş görüyor, değerlendiriyor. Ayrıca Kürtlerin kimliğini, dil ve kültürünü de tamamiyle inkar ediyor.

Türkiye'ye has ikinci iki tutum, iki ölçü. Kendesinden kaynaklanan Kürt krizini görmek istemeyen, Yunanistan ve Bulgaristan'daki Türk azınlıkları üzerinde insan hakları ihlallerinin olduğunu öne sürmekte ve tüm dünyayı bunun için ayağa kaldırmayı istemektedir. "Ayrımcı terör hareketini" -Marxist eğilimli Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin silahlı mücadelesini- "ezmek için" Ankara hükümeti, bu yılın Nisan ayında "413 Sayılı Kararname" adıyla kanun hükmünde bir kararnamayı onayladı. Olağanüstü Hal uygulamasının sürdürüldüğü ve nüfusunun çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu bölgelerde kararname, uygulamaya konuldu. Buna bağlı olarak da Bölge Valisi, olağanüstü yetkilerle donatıldı. "Teröristler"i österilen öldürmek bahanesiyle Türkiye hakim otoriteleri böylece, yoğun bir "kırsal göç"ü teşvik etmekte-

dir. Muhalefet çevreleri ise bunu "zoraki göç" olarak adlandırmaktadır. Ama bilinen bir gerçek var, kararname, bu iç göç olayında, aktif politikacıları ve yerel nüfus olmayı reddedenleri kapsamaktadır.

Sayısı 18 bin civarında olan "köy korucuları", mevcut durumda PKK'nın askeri kanadı ARGK'nin hedefi olmuştur. Kürdistan Kürde kınfırtınasının iyi bir yöntemi! Açık ki, bu şekilde, ordu güçleri ve "anti-terör" komandoları tarafından gerçekleştirilecek katliamların sorumluluğu da rahatlıkla "teröristler"e yüklenebilmektedir. Türkiye bunu da hesaplayarak istediğini yapabileceğini düşünüyor. Kanımca boş bir çırpınış. Türkiye boğuna uğraşıyor.

Zaten Nisan kararnamesinin bu olan amacına uygun olarak hasına da sansür getirildi. Bunun, Kürt sorununa ilişkin sadece resmî açıklamaları yayımlayabildiği -Sansürün bir gereği olarak da, yabancı basının bölgeye girmesi yasaklanmak ve gerçeklerin öğrenilmesi engellenmek istemektedir.

Türk dışişleri bakanının yaptığı bir açıklamadaki mantığa göre, "ki bu sözler söylenti değildir- "teröristleri insan hakları kapsamı dışında tutmak bir zorunluluk"muş! Açıklamadan da görüldüğü gibi, Türkiye devlet teröründen yana bir savunma içindedir. Böyle bir açıklamayla, Kıbrıs Türklerinin haklarını korumak ve kaderini belirlemek bahanesiyle 1974 yılından bu yana oranın 1/3'ü ordusuyla işgal etmiş ve halen de işgal sürdüren bir güç tarafından yapılmış, pak şaşırtıcı değil doğrusu. Ne de olsa, Türkiye'nin "modern" atası "Ne mutlu Türk'üm diyene" diyor.

Abed Attar

NRC Handelsblad (Hollanda), 31 Temmuz

Kürtler yedi Türk askerini öldürdü

Kürdistan İşçi Partisi-PKK gerillaları pususuna düşen devriye konvoyundan biri binbaşı, bin yüzbaşı olmak üzere toplam yedi Türk askeri, Türkiye'nin Güneydoğu'sunda Sirt'in Pervari ilçesi mülukasındaki köylük alanda öldürüldü.

Bu olay, geçen hafta PKK'nın çeşitli çarpışmalarda büyük kayıplar verdiğini açıklayan Türk yetkililerin üzerinde soğuk düş etkisi yarattı. Açıklamalara göre altı Kürt sağ el geçirilmiş, 33'ü de öldürülmüştü. (Olayları yakından takip eden İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, "PKK'nin sürekli darbe aldığını" iddia etmişti).

Bu yılın başlarında Türk hükümetinin çıkardığı kararnamelerden sonra, Kürtlere ilişkin haberler sıkı sansürden geçiriliyor. Bu nedenle, bölgede nelerin olduğunu hiç kimse tam olarak bilemiyor. Aslında bu PKK'nin kendine göre bilgi vermesine de biruz yarıyor. PKK'nin bir açıklamasında, "70 ölü askeri helikopterlerle Diyarbakır'a götürüldüğü, Türk tarafının sadece subayların öldüğü çatışmalar konusunda açıklama yaptığı" belirtiliyor. Ayrıca Van-Gevaş bölgesinde düşen (veya düşürülen) bir helikopterde beş asker öldü.

Frankfurter Rundschau, 8 Ağustos

Federal savcılık aranan şahidin ifadesini gizledi

Takriben 10 aydan beri Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde görülmekte olan ve "Kürt Davası" olarak bilinen davada Federal Savcılık, bulduğu bir delil daha mahkemeden gizledi. Bu haberi, Kürdistan İşçi Partisi-PKK'nin eski üyelerinin seçmiş oldukları avukatlar Düsseldorf'ta açıkladı. Federal Savcılık da bu olayı doğruladı ve bir şahidin korunması ile aklayıcı delillerin sunulması arasındaki "çakarlar" sorusunu doğan zorluklara işaret etti. Avukatlar ise, Düsseldorf'ta bir skandalın tesadüfen açığa çıkarıldığını belirttiler. Davaya katılanlar, iki sene önce Federal Kriminal Dairesi-BKA bünyesinde oluşturulan şahitlik koruma dairesi tarafından şimdiye kadar aranmakta olduğu belirtilen ama, bu dairece ifadesi bu ara alınmış olduğunu da böylece öğrenmiş oldular.

Davacı olan Federal Savcılık, bu konuda ne mahkeme heyetine ne de avukatlara herhangi bir bilgi verme görevini duymamıştır. Ancak bu şahidin ifadesi davanın gidişatı açısından çok önemli, çünkü, öldürmeye teşebbüs biçiminde ifade edilen suç isnadı, en azından bir sanık için bu şahidin verdiği ifadeye dayandırılmaktadır. Şimdiye kadar bulunamayacağı sanılan şahidin bu ara BKA denetiminde olduğunu ortaya çıkması ve savunma avukatlarının bu şahidin ifadesinin BKA tarafından alındığı hususundaki ilk tahminlerine Federal Savci Lothar Senge önce, asil duruşma esnasında şiddetle karşı çıkmıştı.

Ancak Federal Savcılık, daha sonra belirtilen şahidin gerçek-

ten Kasım 1989'da Federal Almanya'da bulunduğunu ve birkaç gün zarfında iki BKA memuru tarafından hapsedilmesini açıklanarak zorunda kaldı. Haklarında dava açılan birçok sanığın resimleri kendisine gösterilmiş, ama şahit, hiçbirinin suç faili olduğunu belirtmemiştir. Bu şahidin kaçırılması ve öldürülmesine teşebbüs gerekçesiyle haklarında dava açılarak mahkeme önüne çıkarılan Kürtlerden birine ilişkin olarak bu Kürt, BKA'ya verdiği ifadesinde sanığı hiç tanımadığını söylemiştir.

Avukatların kanaatine göre bu ifade, müvekkillerinin suçsuzluğunu kanıta yeterliydi ve bunun Kasım 1989'dan Temmuz 1990'a kadar davaya dahil edilmemesinin "Sanıkların aleyhine dava delillerinin gizlenmesi" gösteren çok ağır bir işlem" olduğunu haklı kılmaktadır.

Tüm bunlara rağmen, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi-OLG, Federal Savcılık temsilcisi Federal Savci Lothar Senge'nin davadan uzaklaştırılması için savunma avukatlarının verdikleri dilekçeyi reddetmiştir. Ancak mahkeme, dava ile ilgili başka belgelerin savcılıkta bulunup bulunmadığını bildirilmesini açık ve bağlayıcı bir şekilde talep etmiştir. (...)

Federal Almanya mahkemesinde görülen ve yabancı bir kurtuluş hareketi aleyhine açılan bu davada 16 Kürt, adam öldürme, kılığ özgürlüğünü kısıtlama ve ağır yaralama gibi suçların failleri olmakla itham edilmektedir. (...)

Bild (8 Almanya), 8 Ağustos

"Kürt davasında skandal"

Savunma avukatı: "Federal savci delilleri gizliyor"

"Federal savcının dava dosyaları beklediği Dracula'ı kısıt gölü şeffaflığı benziyor." İki benzerliği savunma avukatlarından Joachim Bremer yapıyor. Avukat Bremer görülmekte olan davada Ali Aktaş'ın savunmasını üstlenmiş. Aktaş çıkan son durum nedeniyle, endişelerinin onay bulduğunu söylüyor. Almanya'daki en büyük "terör davasında" bir skandal!

Bremer, "Aylardır federal Savci suç unsurlarını hafifletici delilleri el altında gizli tutuyor. Bu durum yasa dışıdır. Bu koşullarda davanın tarafsız sürdürülmesi de mümkün olmuyor" biçiminde konuşmasını sürdürdü.

Konu şöyle. Ali Aktaş adı sanığın bir yurttaşını kaçırdığı uklad ediliyor. Kaçırma esnasında üstelik maskeşizmiş. Sonra kaçırılanı öldürmeyi amaç edinmiş. Ama sözkonusu şahıs yaşıyor, yani önemli bir tanık olabilir. Federal savci ise, "Mağdur kişi bulunamıyor" diyor.

Şimdi çıkan sonuç. Söylenenlerin tümü doğru değil!

Çünkü, 16.11.1989 tarihinde Federal Kriminal Dairesi sözkonusu kişiyi tanık olarak sorgulamıştır. Ve kendisine gösterilen resimlerden kendisine enyet eden kişiyi de tanımamıştır. Bu nedenle avukat Bremer, "Bu önemli suç unsurunu hafifletici delili Federal Savci el altında gizli tutmuştur" diyerek "davanın tamamıyla durdurulması" talebinde bulunuyor.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Dağların çevrelediği bir yayla beldemiz

SERHEDAN

(Kars)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Bazı kaynaklara göre, Kars'ın en eski adı Hititler tarafından verilmiştir. "Armenia" dır. Şimdiki adının kaynağını oluşturan ise "Karsak" sözcüğüdür. Bu isim, M.Ö. 130-127 yılında Kafkasların Dağistan bölgesinde bunya yerleşen Ve-kertur (Bulgar Vanand) boyunun "Karsak" oymağı ile ilgili olduğu sanılmaktadır. Diğer bir kaynağa göre ise, Kars ismi şehrin coğrafi konumuyla ilgilidir. Bu sava göre, Gürcistan-Ermenistan sınırında yer alan Kars şehrinin adı, Gürcü dilinde "Kaps Şehri" anlamında olan "Kars Kalaki" sözcüklerinden gelmektedir.

Kürdistan halü ise, "Kars"ı Serhedan olarak bilir. Bu da Kars'ın bir sınır şehri olduğundan kaynaklanır.

1239'da Moğollar ısgali başladı. Egemenlikleri 16 yıl karlar sürdü.

nemli iki dağ Süphan Dağı (2.909 metre) ve Sofğanlı Dağıdır (2.808 metre). Bu iki dağın etrafı geniş

Bu dağların kuzey yamaçları genellikle otlaaktır ve çayır bakımından zengindirler.

Kars yöresinde kırsal alanda bulunan evlerden örnek...

KISA TARİHÇESİ

Kars beldemizin tarihi paleolitik döneme kadar uzanır. İlk olarak Kars'ı yerleşime açan Urartulardır. M.Ö. IX. yüzyıldan Medlerin egemenlik dönemine kadar, Hititlerin Armenia dedikleri şimdiki Kars yöresinde Urartular yaşıyorlardı. Medler, Kars'a, M.Ö. 560'ta Urartu Krallığına son vererek egemen oldular.

Perslerin egemenliklerini geliştirmeye başladıkları yıllarda Kars'ı da kendi denetimlerindeki topraklara dahil ettiler. 200 yıl kadar egemenlikleri devam eden Persler M.Ö. 331 yılında Büyük İskender'e yenildiler. Böylelikle Kars yöresini de egemenliklerinden kaybettiler. Bunun sonucu bazı küçük beylikler, bağımsızlıklarını ilan ettiler ve aynı zamanda birbirlerine üstünlük sağlamak savaşımları içinde oldular. Bu dönemde bölge, Araks adı ile anılıyordu.

M.S. 212 yılında ise Kars'ta egemenlik kuran güc Sasanlılar oldu. Ancak bu egemenliği kabul etmeyen Araksılar, Roma İmparatorluğunun desteğiyle Sasanlılara karşı savaşıma giriştiler. Uzun yıllar süren savaş sonucunda, Araksılar 439 yılında Sasanlıları kesin yenilgiye uğrattılar.

Sasanlıların devletine de son veren Arap orduları ise Bizanslılarla Kars yöresinde savaşıma girdiler. Bu kanlı savaşımın ardından Arapların egemenliğine geçti.

Selçuklu Türkleri, Anadolu'ya girişleriyle birlikte, Bizanslıların denetimindeki Kars'ı da egemenlikleri altına aldılar. Bir süre sonra Türk boylarının başı Alp-paslan yöreyi terkettince, Bizanslılar tekrar Kars'ın egemen gücü haline geldiler.

Kanuni Sultan Süleyman döneminde ise, Kars Osmanlı İmparatorluğu topraklarına dahil edildi. 1634'ten 1676 yılına kadar Osmanlı egemenliğini yaşayan Kars, bu kez de Rus ısgalına uğradı. Rus ısgali uzun yıllar devam etti. 3 Mart 1918 yılında yapılan Brestlitovsk Antlaşması sonucu, Kars tekrar Türklerin egemenliğine bırakıldı. Mondros Mütarekesi'nden sonra Kars yöresi Ermenilere bırakıldı.

Türkler I. Dünya Savaşının ön yıllarından başlamak üzere Kars'ta Ermenileri, kitleler halinde küllücelere doldurarak barbarca katlettiler. Bu çağdışı kıyımanın ardından Kars tekrar Türk egemenliğine geçti.

COĞRAFİK KONUMU

Kars, Kürdistan'ı Sovyetler Birliği, İran ve Türkiye devletleri ile sınır yapan bir beldemizdir. Yüksek dağlarla çevrili yüksek yaylalıklarda kurulmuştur. Toprakları ortalama 2000 metre yüksekliğindedir. Sovyetlerle sınır 500 kilometre civarındadır. Batıdan Türkiye'nin bir şehri olan Artvin, güney batıdan Erzurum ve güneyde ise Ağrı ile sınırdır. Yüzölçümü 18.657 kilometrekaredir.

Belde topraklarının %38,2'sini dağlar, %60,7'sini platolar ve %11,1'ini ise ovalar oluşturmaktadır.

Dağlar:

Kuzey Anadolu kıvrım sistemine bağlı dağlar. Bu sisteme bağlı çok sayıda dağlar vardır. Bu dağlar, Kars'ın Sarıkamış ilçe topraklarından iki kola ayrılırlar. Bunların içindeki en önemli

ovalarla kaplıdır. Yine bu sisteme bağlı diğer bir dağ ise 2.838 metrelik yükseltiliyle Ziyaret Dağıdır. Bu dağların yanı sıra bu sisteme bağlı dağlar ve yükseltileri şunlardır:

Aladağ: 3.138 metre, Aşade-veler Dağı: 2.423 metre, Yağlıca Dağı: 2.961 metre, Hacıhalil Dağı: 2.366 metre, Borluk Dağı: 2.650 metre, Dumanlı Dağı: 2.698 metre, Allahuekber Dağları: 3.120 metre, Kısır Dağı: 3.197 metre. Bunların dışında ırılı-ufaklı te-

Güney Anadolu kıvrımında yer alan önemli dağlar şunlardır:

Aşağı Dağ: 3.275 metre. (Bu yüksek noktası Ağrı sınırı içindedir.). Zor Dağı: 3.196 metre, Pamuk Dağı: 2.634 metre, Büyük Ağrı Dağı: 5.123 metre (Büyük Ağrı Dağı'nın büyük bölümü Ağrı beldesi toprakları içinde yer alır.)

Platolar - Yaylalar:

Kars topraklarının yarıdan çoğunu platolar kaplamaktadır.

Kağızman-Erzurum yolu üzerindeki tarihi köprü

pecikler de bulunur.

Güney Anadolu kıvrım sistemine bağlı dağlar. Kars toprakları daha çok bu sisteme bağlı dağlarla kaplıdır. Özellikle Kars ile Ağrı'yı sınır yapan keşimier bu dağ kollarıyla kuşatılmıştır.

Bu platolar, genellikle vadiler boyunda, sıralanan ovalar arasında yer alırlar. Bu platoların ovalardan yükseklikleri 250-500 metre arasındadır. Platolar çok geniş ve dalgalıdır. Bazı kesimlerinde küçük düzlükler ve

çöküntü göller bulunur.

Akarsular:

Kars beldesi toprakları tümüyle Hazar Denizi Ana Havzası'nda yer alır. Hazar Denizi Ana Havzası, Kürdistan ve Sovyetler Birliği topraklarında genişçe yer kaplar. Büyük bölümü Sovyetler Birliği sınırları içerisinde yer alır.

Aras Irmağı: Aras Havzası'nın ana suyunu oluşturur. Bingöl Dağı'nın kuzeybatı eteklerinden kaynaklanan Aras, Erzurum-Pasınler'e ve oradan da Kağızman topraklarına girer. Kars topraklarından da Sovyetler Birliği topraklarına akar. Kürdistan'daki uzunluğu 435 kilometre kadardır.

Arpaçay: Aras Irmağı'nın bir koludur. Kars'ın doğusunda, Sovyetler Birliği ile sınırları oluşturarak çekilde akıp gider. Arpaçay, aktığı görüştah boyunca birçok dere ile birleşir.

Kars Çayı: Sarıkamış çevresindeki dağlardan kaynaklanan Kars Çayı, Arpaçay'ın bir koludur. Doğu yönüne doğru akar. Şuregel düzlüğünde Arpaçay'la birleşir.

Kars Irmağı: Beldenin kuzey kesiminde akan küçük sulardan oluşan bir ırmaktır. Bu ırmak da Kars topraklarından Sovyetler Birliği sınırlarına akar.

Göller:

Kars yöresinde çok sayıda göl bulunur. Bunların en önemlileri Çıldır, Aygır, Aktaş, Kuyucak ve Deniz gölleridir.

Çıldır Gölü: Çıldır ilçesinin güneybatısında yer alır. Van Gölü'nden sonra Kuzey-Batı Kürdistan'da ikinci büyük göldür. Yüzölçümü 120 kilometrekaredir.

Aygır Gölü: Suaz ilçesinin batısındadır. Aygır Gölü'nün yüzölçümü 3 kilometrekaredir. En derin yeri 30 metre civarındadır. Suyu tatlıdır.

Deniz Gölü: Aladağ'ın Kağızman ilçesi yönündeki yamaçlarda yer alır. Suları tatlı ve dipten kaynaklanır. Gölde bol balık bulunur.

Aktaş Gölü: Beldenin kuzeyindedir ve yarıya yakını Sovyetler Birliği topraklarında yer alır. Gölün yüzölçümü 27 kilometrekaredir. Fazla derin olmayan bir göldür.

Ovalar:

Beldede ovalık alan, genel toprakların %11,1'ini kaplar. Ovaların genellikle denizden yükseklikleri fazladır. Bu ovalık alanlarda kırsal uzun ve sert geçer. Hayvancılıkta, bu ovaların önemli rolü vardır. Kars topraklarında bulunan ovaların en önemlileri şunlardır:

İğdir Ovası, Kars Ovası, Göle Ovası, Ardahan Ovası, Haçuvan Düzü, Damalı ve Hanak ovaları.

SÜRECEK

... Çand • Pîşe • Wêje - Kültür • Sanat • Edebiyat ...

ROJDAN!

Bir kız düşünün. Küçük el-leri olsun. Ayakları biraz daha büyücek. Hatta ellerine göre epeyce büyük. Küçük bir kız. İşte en fazlasıyla on iki yaşında. Gövdesi cılız. Biliyorsunuz, on iki yaş, artık yavaşça gençliğe doğru yol alınımı gösterir. Ama bu on iki yaşındaki kız, küçük kız, çocukluğa daha yakın. Sanki oradan kopmak istemez gibi. Peki ama ayakları niye büyü-müş? Söylemem gerek, bu cılız gövdenin üstünde kafası da bi-raz büyükçe gibi. Sonra, yüzü sanki hep göz, sanki bütünyle göz. Bir çift yeşil göz. Saçlarını da hesaba kattınız mı, sararmış ba-şak tarlası içinde iki yeşil ağaç. Sanki yüzyıllık, bin yıllık ve hep yeşil kalmış, yemyeşil iki ağaç.

Orada, böyle oturuyordu. Diz-lerini birbirine bittirmiş, iki küçük elini de kemikleri panto-lonunun içinden dışarı uğramış bitişik dizlerinin üzerine yerleş-tirmişti. Hemen öyle koyuver-memişti de, yerleştirmişti. Hep öyle oturması gerektiğini birileri öğretmiş gibi, başka çeşit oturu-lamazmış gibi. Yüzü hep gördü, bir çift yeşil ağaç. Dallarında kuş-lar cıvıliyordu. Elleri dizlerinin üzerinde ağırbaşlı bir dizi için-deydi ya, gözleri cıvıliyordu.

Sonra ağzını gördüm, inci diş-lerini de. Her yüzle olmasın ge-rektiği gibi burnu da vardı, kulak-ları da. Burru, kulağı ve ya-nakları hep birden kızarıyordu. Ama gözlerinde kuşlar cıvı-lıyordu. Boynu incekti.

Konuştı. Rüzgar vardı dışar-da. Gözlerinde ki kuşların cıvı-lıması yükseldi sandım. Kuşlar cıvı-lıyordu. Dışarda rüzgar ka-ğıtları uçuruyor, tozları büküm büküm havaya yükseltiyordu. Kuşlar çarkı aşıyordu. Elleri bitişikti.

Bu rüzgar yağmur bulutlarını savuruyor mu topluyor mu, sür-ükleyip getiriyor mu sürük-le-yip götürüyor mu?

O gün yağmur yağmadı. Sürük-le-yip götürdü rüzgar bulutları. Küçük kız ikinci gün de orada, böylece oturuyordu. Sanki hiç kal-kınamıydu. O vardı, ben vardım. Hava çok soğuktu ve elleri yine de böylece duruyordu dizlerinin üzerinde. Sakin, huzurlu bir ses-sizlik içinde. Gözleri cıvı cıvı.

Baktı, güldü. Yemyeşil ağaçlar güldü. Altına uzanıp serinliğinde uyusam! Ama hava çok soğuk değil miydi?

Sobayı yakmamız gerek. Yan-maz ki. Tüter, boğar yine olayı. Denesek? Ellerim donuyor da, soğukta kitap okunmaz da, el kalemi tutmaz da! Küçük kız öy-lece oturuyor. Bir o, bir de ben varız odada. Elleri öylesine sa-kin ve huzurlu kemikleri dışarı uğramış dizlerinin üzerinde.

Olur mu, adı var tabii! A-ma kendi adını söylemez. Ama ba-na öyle geliyor ki, söylemediği de-ğil, söylediği adı onun. Belki de da-ha doğmadan önce o ad konulmuş, sonra da o ada göre yaratılmış. ROJDAN. Sıcak mı sıcak bir ad.

Rojdan değilken adı, yine on iki yaşındaydı belki. Burada da değildi. Saçları gibi bir başak tarlasındaydı. Ayakları çıplaktı, topukları kararmış ve çatlak çatlak olmuştı. Kolay mı sandı-

nız gün boyu tarlada olmayı? Toprak da çatlak çatlaktı hem. Susuz olunca böyle olur. Rojdan değildi o zaman adı. On üç yaşına baştağında -kızlar erken serpilir, o da serpilip boy verdi- başka bir tarlaya gitti. Gittimi gere-kiyordu. Babasının tarlası, ço-cukluğunun tarlası el tarlası ol-du. Çocukluğu el oldu. Başkasın-dan söz eder gibi hatırlayacaktı artık çocukluğunu. Hani hatırla-mam da pek gerekmiyordu ya. Çocukluğuyla arasına başlık pa-rası jümlüğü. Rengini bile bil-mezdi oysa paranın. Kendisine öylesine uzaktı işte para dedik-leri. Ama o yabancı, yabancı hile getiriyordu çocukluğunu ken-disine. Çocukluğunun bitizlendiği tarlada o, yani para yerleşip kalıvermişti de, kendisi yoktu şimdi orada. Karına birşeyler aldı, çiğni bembeyazı. Rojdan de-ğildi adı, Rojdan değildi diğer kadınlar da. Güldüler, sevin-di-ler. Çocukluğunun tarlasında ü-rün kaldırdı babası. Ve çocuklu-ğunu doğurdu. Rojdan değildi adı. Çıplak çıplak doğurdu. Sıfır yağında doğdu. Sonra iki, sonra üç, dört, beş, altı... Gülmeyiler, sevinmediler artık diğer kadın-lar da. Çeşmeden su doldurur-ken çiğ karınları birbirine de-ğerdi. Hep değerdi. Beş altı olur-du sonra, altı yedi... Hep böy-leydi. Rojdan değildi o zaman adı ve adları. Gözleri yoktu, ağzı da. Hep çiğ karınları vardı, hep de-ğerdi birbirine çeşmeden su dol-dururken.

Başka bir zamandı, aynı za-man da olabilir. Çocukluğu yok-tu yine artık. "O" derdi, "o", adını söylemezdi. Kente de gel-

mişlerdi üstelik. Kendisi yoktu ya, adı yoktu ya, adamının da adı yoktu. Kendisi dışında vardı. Bir de çocukları olunca. Kendisi yine yoktu. Çocuklarla habeleri birbirlerine altılar. Çocukların babası derdi "o"ndan bahseder-ken. Adamı, çocuklarının anası da demezdi kendisi için. Toptan söylerdi: "çocuklar"! O zaman, kendisi de girerdi bunun içine. Rojdan değildi adı. Adı bile yok-tu. Kente gelmişti ya, adı yoktu. Kentin adı vardı, ağaçların, kuş-ların, derelerin, dağların adı var-dı, böceklerin bile adı vardı, o-nun adı yoktu. Adı yoktu ya, ço-cuklarının babasına oğullar do-ğurdu ve adı konulmamış kızlar.

Rojdan değildi adı, hiç birinin adı Rojdan değildi. Traktörlere doluştular, tulum tulum Beyaz örtüler vardı başlarında. Tozlu yollara inat beyaz mı beyaz. Boyaz toplamaya gittiler, bulut-lar toplamaya, dikenli bulutları, balçıklı bulutları, cehennem bulutları. Öldü ölüme ve doymak için gittiler. Elleri çatlak çatlak. Şiş karınlarının üzerine örtükler bağ-lamışlardı, başlarında da torba vardı; topladıkları bulutları içi-ne atmak için. Güneş doğdu-güneş battı Güneş doğdu-güneş battı... Öldü biri. Sıma oldu biri. Yatalak oldu biri. Cılız bir oğlan doğurdu biri; çiğ karın, çöp ba-caklı öteki oğlanla büyüdü ar-tık. Başlık biçildi birine. Sonra en renklisinden bir kaç metre baama. Fiyat biçildi elleri için. İlç biri bilmedi. Elleri yoktu ki. Adları yoktu ki.

Aynı zamandı belki de. Daha da büyüdüne geldiler kentin. Ko-caman suyu gördü, apartman-

ları. Pantolonlu kadınları gördü. Kat kat elbisesinin ve dahi gal-varının içinden pantolonlu düğ-leği kendini. Anladı mı diye baktı adamına. Suçuyla titredi. Şanslıydılar, hem de çok şanslı. Kapıcı oldu adamı, kocaman bir apartmanın bodrumuna girdiler. Pantolon giydi elbisesinin altına. Adamı bir şey demedi. Asan-sörle ekmek taşıdı katlara, te-mizliğe gitti, çamaşır yıkadı. Hiç birisiyle konuşmadı. Kimse ko-nuşmadı ki onunla. Dil yoktu ki, adı yoktu ki. Nereden geldiğini de sormadılar. Hiç, hiç bir şey sormadılar.

Aynı zamandı belki de. Adı yoktu ya. Oğlu vardı. Oğlunun adı vardı. Oğlu anasının adını aradı. Nereden bilecekti ki bunu; oğlunun kendisini aradığını. Adı Rojdan değildi. Adı yoktu ki. Oğlu aradı. Oğlu gelmez oldu eve. Dediler ki, seni arıyormuş! Şa-şırdı, çok şaşırdı buna. Orada, oracıktaydı işte. Oğlu deb olmuşt-u beşhehl. Oğlu dolaştı her yeri. Kadın bekledi oğlunu. Oğlu dola-ştı her yeri. Dolaştı anlattı, an-lattı çağırdı; oğulları çağırdı; yit-uk anaları bulmak için!

Oğullar dolaştılar. Analar, yit-iskliklerini bilmeden, kendileri-ne çağırdılar oğulları. Oğullar yü-rüdüler. Oğullar koştular. Oğul-lar dağlara ulaştılar.

Aynı zamandı belki. Adı ko-nulmamış kızlar vardı, henüz doğ-mamış oğulların anası. Doğma-mış oğullarının sevini duyular dağlardan. Önce kulakları yara-tıldı. Doğmamış oğullarını kur-şunlanmış bedenlerini gördüler. Gözleri yaratıldı. Ses ver, dedi doğmamış oğullar. Dilleri yara-tıldı. Ellerini yüreklerinin üs-tünde buldular oğullarının. Yü-reklerini buldular oğullarının yü-reklerinde, henüz doğmamış o-ğullarının.

Oğlundan doğdu Rojdan! Aynı zamandı belki. Küçük-kü. Tekmelerle açıldı kapıları. Asker potinleri dolaştı her yer-de, kirletti her yeri. Yatakların üzerinde tepindiler. Yağmur var-dı dışarda. Çamur vardı. Ama çamur değildi kirlenen potin-lerdi. Büzüldü köşeye, ağıladı. Anası da ağıladı. Çamaşır asılıydı odada, şimdi hepse yerde. İslak çamaşır kokuyordu oda, şimdi kan. Kan kokuyordu. Sürükleye-rek götürdüler. Sadece potinden ibarettiler, kapkara potinler-den, bir de tüfeklerden. Kardeş-leri de ağıladı. Korkmuştu, hem de pek çok. Babası bir daha gelmedi eve. Daha o geceden biliyordu. Tanıktı ya, resmetti kafasına kapkara potinleri ve tüfekleri ve de kanı. Çıplakları buldular. Tanıktı ya, resmetti kafasına kapkara potinleri ve tüfekleri hemen tanıdı, her yerdeydiler. "Bir daha gelmeyin" dedi, çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adam. "gelmeyin, eziyet çeker, özlürsünüz!" Durmadı gitti, hep gitti. Çıplak bir baş ve ka-burgadan ibaret adamlara gitti. Bir değil on değil, yüz değil, bin değildiler.

Kapkara potinleri ve tüfekte-riyle köylerine geldiler bu kez.

Evlerini yakular. Donup kalmış-tı köylüler. Bir kayanın ardına sığındı, yarısını seyretti evleri-nin. Tanıktı ya, alevleri resmetti kafasına. Kat kat elbiselerini ve dahi galvarlarını bile soydular kadınların. Sakallarını yoldular dedelerin. Kapkara potinleri ve tüfekleriyle yaptılar bunları. Ta-nıktı ya, resmetti kafasına iç-kencenin bin bir türünü.

Hep o kayanın üstüne oturdu sonra, hep o kayanın. Ses vardı o kayada. O kayanın dili vardı. Gözleri vardı. Elleri vardı. Yü-reği vardı. Biriki de saf-ı yürek-ti o kaya.

Çıplak bir baş ve kaburgadan ibaret adam yıllar sonra çıka-geldi bir gün. Midesizdi. Kan tükürüyordu. Bir değil, on değil, yüz değil, bin değil, midesiz ve kan tüküren binlerin dışarıya yarıyan bir aynası gibiydi. Ka-ranlık bir gecede, "haydi gi-diyorum!" dedi.

Karanlıktı gece ve kurbağala-rın sesli duyuluyordu dere yatak-larında. Arada bir çığlık atı-yordu gece, yahanı bir hayvanın hançeresinden. Köpekler uluyor-du. Yine de sessizdi gece. Önde, çıplak bir baş ve kaburgadan iba-ret adam ve ardında, bütün bir geçmiş ve gelecek yürüdüler.

Bir kız düşünün. Küçük el-leri olsun. Ama gözleri bir çift yeşil ağaç. Küçüktü elleri. Öy-lece oturuyordu karımda. Hiç düşünmeden ve hep ısıtarak

- Adın ne, dedim.
- Rojdan, dedi.
- Ne demek Rojdan?
- Aydınlık gün!
- İki sahile ismin mi senin?
- Ama hen artık savaştıym!
- Demek savaştıcağın! Peki ama birazcık daha büyümen ge-rekmiyor mu?
- Benim kardeşlerim var!
- Şimdi oldu işte, demek ki ablası!
- Hem okuma-yazma da öğ-renmek istiyorum, daha iyi sa-vagmak için!
- Sen öğretelim mi sana?

Sevinçle parlayan bir çift gözden daha güzel bir cevap ola-bilir mi?

Rojdan on iki yaşındaydı ya, yüzünde bir çift yeşil ağacın dal-larında kuşlar cıvıliyordu ya, saçları olgun başak tarlası gi-biydi ya, gövdesi cılız, elleri kü-çük ve ayakları büyüktü ya...

Çünkü: ROJDAN, henüz doğ-mamış oğlunun kızıydı!

Koşup gelirken büyümüşü a-yakları. Kört kızlarının büyüme-den yabancılaşan çocuklukla-rını çocukluklarının tarlasına saç-larında toplamıştı, bereketli bir tarla gibiydi saçları. Elleri henüz doğmuşluğunu anlatır. Gözlerini anlatmak ise, bir tarih kitabı yazmayı gerektirir.

Çeketin yakasında Lenin ro-zeti vardı. 3 Kongre günlerinde bütün bayan yoldağlara hediye-şiydi Başkan'ın. Rojdan'dan u-zak bir yere doğru ayrılmak zo-runda kaldım bir gün. Başka hiç bir koğulda yapmayacağım şeyi yaptım; rozeti çıkardım göğsüm-den ve Rojdan'a gönderdim.

Kürdistan'ın adıyla bir konu-lan kız ROJDAN'a sevgilerimle...

ROJDAN'ın Arkadaşı
26 Temmuz 1990

Yurtsever gençlik yığınları...

Baştarafı 13. sayfada

ve mücadeleye gittiğimiz bir dönemde hedefimiz hiç bir emekçi sınıf ve katman örgütüne bırakmamak, okulda, fabrikada, köyde, mahallede, cezaevinde, evde, camide ve derneklere örgütlenmektir. Bu örgütlenmenin temelinde ERNK komiteleri ya da başka bir deyişle halk komiteleri vardır. Halk komiteleri, diğer anlamıyla halk iktidar ve yönetim organlarıdır. Görevleri halkı ulusal kurtuluş mücadelesine hazırlamak, eyleme kaldırmak, aralarındaki sorunları çözmek ve sosyal dayanışmayı sağlamaktır. Yurtsever Gençlik Birliği'nin örgütlenmesinde de bu üst örgütlenmeye tabidir. Birlik kendi kitlesi içinde ulusal kurtuluş örgütlerini kurar. Öte yandan komiteler vb. şekillerde örgütlenmiş gençlik, genel olarak halk örgütlenmesinde de motor işlevini görebilir. Örneğin, işçiler ve diğer halk kesimleriyle en iyi gençlik kuryetlik yapabilir, bildiri yetiştirebilir ve dağıtabilir. ERNK'nin bir talimatını en iyi gençlik, çok kısa bir sürede tüm evlere, okullara, mahallelere, dükkanlara ve fabrikalara iletir. Mahalle örgütlenmesi en uygun gençlik potansiyeli üzerinde yüksektir. Örgütü mahalle gençliği, bir gece bir şehrin tüm sokaklarını afişler ve sloganlarla donatabilir. Yardım toplamayı en iyi gençlik becerebilir. Bir ayaklanma ya da kitlesel gösteri sırasında, göstericileri gençlik yönlendirebilir ve direniş çokluklarını ayakta tutabilir ve en önde sömürgecilere saldırabilir. Cizre ve Nusaybin ayaklanmalarında gençliğin bu olumlu rolünü gördük. Bu iki ayaklanmada da erkeği ve kız ile gençlik en önde yer aldı. Hem halkı ayaklanmaya içinde örgütlü tuttu ve hem de sömürgeci birimlere saldırı. Gençlik, hem ayaklanmalara ulusal kurtuluş sloganlarının egemen olmasını sağladı hem de ayaklanmaların önünün dünya kamuoyuna ulaşabilmesi için ayaklanma eylemi içinde bile gazetecilere ve yabancı gözlemcilere propaganda yaptı, bildiriler ve mesajlar verdi.

Birlik çalışmalarının kapsamını belirlemek için şu örneği vermek yararlı olacaktır: ERNK, sömürgeci emperyalist savaş tehlikesine ve faşist Türk devletinin imha savaşına karşı ulusal direniş ve ayaklanma çağrısı yapmaktadır. Bu çağrıyı kimler hayata geçirecek? Teorik olarak şehirlerde bulundukları. Gençlik Birliği, tüm örgütlerini, tüm üyelerini, tüm yurtsever gençliği askere gitmemeye, direnmeye, ARGK birliklerine katılmaya çağırarak. Bu doğrultuda çağrı bildirileri, afişleri ve alt örgüt ile üyelerine yönelik olarak da talimatlar hazırlayacak. Ancak ortaya gündelik olumlu cevaplanmasa mümkün olmayan şu soruları çıkıyor: nerede birlik yönetiminin bu çalışması, nerede bildiri, afiş ve talimatları, nerede alt örgütleri, nerede üniversite, ilçe ve işçi gençlik örgütleri vb. Birlik örgütlenmesinde öyle bir düzeye ulaşmayı hedef-

lemeli ki karar verildiğinde, çok kısa sürede bu kararları ülkenin dört bir yanındaki gençlik yığınlarına ulaştırabilsin. Ya da birlik yönetimi Mart ve Mayıs 1990 kitlesel gösterilerinin deneylerini ne kadar inceleyebildi, bu dersler doğrultusunda üyelerini ne kadar eğitebildi?

Kürdistan dışında bulunan Kürdistanlı yurtsever gençliğin örgütlenmesinde alanların özgüllüğüne dikkate alınmalıdır

Özellikle Batı Avrupa ülkelerinde önemli yoğunlukta Kürdistanlı gençlik kitlesinin toplandığı bilinmektedir. Bunların Kürdistanlı olmaktan kaynaklanan sorunlarının yanı sıra bir de bulundukları alandan kaynaklanan sorunları vardır. Örneğin uzun süre kalanlar ve işçi çocukları olanlar emperyalist kültürden etkilenmiş, bir kesimi de aile tutuculuğu nedeniyle mücadelede uzak tutulmaktadır. İlticacı olan kesim ise her türlü güvence ve olanaktan yoksundur. Bu nedenle kısa sürede gayri meşru işlere sürüklenmekte ya da bir süre gücün oyuncakı haline gelmektedir.

Birlik yapıcı çalışmalarıyla, gençliğin bu olumsuzluklarıyla savaşmak, gençliği yurt sevgisi ve bunun için savaşmak düşün-

ceyle donatmak göreviyle yüz yüzedir. Denebilir ki birlik bu görevinin bilincindedir ve doğrudan bu hedef doğrultusunda çalışmaktadır. Bu çalışmada verim de elde edilmiş, gençlik eğitim devreleri gerçekleştirilmiş, spor kulüpleri kurulmuş, belli bir eğitim sürekliliği sağlanmıştır.

Ancak yapıtılar hiç de yeterli değildir. Gençliğe yapıcı, sabırlı ve eğitici yaklaşılmalıdır. Toplantılarına en fazla kitlenin katılımı sağlanabilmelidir. Bu toplantılarda özgürce tartışabilmeliler. Kendi sorunlarını ve kendi iradeleriyle ne kadar katabileceklerini kendileri ifade etmelidir. Üzerlerindeki mevcut ortandan kaynaklanan etkiler abartılarak, sektör yaklaşımları süreci içinde aktif olabilecek gençler kenara itilmemelidir. Sosyal talepleri dikkate alınmalı ve çözüm için çeşitli somut örgütlenmelere gidilebilmelidir. Talep reformisttir diye bir kenara itilme, talep sahipleri reformistlere koşarlar. Bilhassa, Batı Almanya'da Kürdistanlı gençliğin uyandırıcı işine koğulmasına karşı aktif bir mücadele verilebilmelidir.

Avrupa'daki gençliğe özellikle ülkedeki gençliğin durumu ve sorunları aktarılmalıdır. Bu sorunların çözümünü için verilen mücadeleye katılanı sağlanabilmelidir. Örneğin her üniversitede küçük ya da büyük bir gençlik grubunu olmalıdır. Bu grupların çalışmasını belli bir örgütsel sisteme kavuşturabilmeliyiz. Onları araştırma, propaganda, çe-

virli ve yazı yazmaya teşvik edilebilmeliyiz. Onları yetkinleştirerek birliğin örgütlü temelli güçleri haline getirebiliriz. İlticacı gençliğe yönelik özel bir çabamız ve örgütlenmemiz olmalıdır. Ne kadarını bataktan kurtarabilirsek o kadar başarılı sayılırız. Yurtsever ailelerden de kaynaklanma aile tutuculuğuna karşı mücadele etmeliyiz. Bazı aileler konilerini alper ederek çocuklarının mücadeleye katılımını önüyorlar. Hatta çocuğunu salt mücadeleye katılmasına diye lümpenliğe teşvik edenler ve zamanı gelince de sömürgeci orduda paralı askerliğe gönderenler az değildir. Sektör tutumlarına girmeden bu aile tutuculuğuna ve özellikle sömürgeci orduda askerliğe karşı sonuç alıcı bir mücadele verilmelidir. Aileleri suçlama yerine Birlik çalışanları kendi çalışma yöntemlerindeki eksikliklere yönelerek, gençleri aile tutuculuğunun etkilerinden kurtarmasını becermesi gerekir. Eğitim, gençlik devreleri, spor kulüpleri vb. araçlar etkin kullanılır-

sa, Avrupa'daki Kürdistanlı gençlik ülke mücadelesiyle bütünleştirilebilir ve destekleri ile daha fazla katılımı sağlanabilir.

Eğer birlik, etkin bir çalışma içine girebilirse Doğu Avrupa ülkelerinde de önemli bir Kürdistanlı aydın gençlik potansiyeli mevcuttur. Üniversitelerde okuyan bu gençlik yoğunluğunun mücadeleye büyük katkı yapmaları mümkündür.

Nereden bakarsak bakalım birlik çalışmalarının kurumsal bir nitelik kazanmasının önünde birlik yönetiminin örgütlü çalışıp çalışmadığı gerçeği yatmaktadır. Sorunlarının bilincinde olan, yetkin, örgütsel deney edinen, çalışma tarzını tutturana, araştırana, planlamaya ve talimat çıkarabilen, örgütlenmede tek düze ve mekanik biçimlerden kaçınan bir yönetim üretken olabilir. Unutmayalım ki, ulusal gelişmeler kitlenin hareketlendiriyor ve çoğu kez kitlenin hareketi örgütsel çalışmanın boyutunu açıyor. Sorun bu hareketin önünde dik durmasını bilmektir.

Direniş Kahramanımız Haydar Kuru...

Baştarafı 2. sayfada

Kürdistan'ın her köşesine yaymak gerekiyordu. Kısa ancak parlak ve onurlu yaşamında Haydar yoldağın bütün arzusu ve çabası bu oldu.

Gençlik uluların aydınlık geleceğinin güvencesidir. Bütün ulusal kurtuluş savaşları en başta genç kuşakların omuzları üzerinde yükseldiği ve zafere ulaşmışlardır. "Yad ellerde yüreği ulusal ızdıraplarla sızlayan, Kürdün bağışmazlık ve özgürlük gürleğinin doğuşuna sesanmış ruhu alevlenen" bir Kürdün, yabancı dıvarlarda vatan özlemiyle ölen Nuri Dersimî'nin, özellikle gençliğe seslenmesi ve "Yurtkum gürleğini mahşerini senin dükkalmaz pazularında ümit eden Dersimî bir Kürt çocuğunun sana ve yalnız sana mülteciler feryadına kulak ver" diye haykırması da bu açıdan anlamlıdır. Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşında oynadığı büyük rol göz önüne getirildiğinde, Nuri Dersimî'nin gençliğe seslenmekte ve ona güvenmekte ne denli haklı

olduğu daha iyi görülecektir. Kürdistan'ın yeni gençlik kuşağının seçkin sınımlarından biri olan Haydar yoldağın anısına bağlı kalmak, Onun ve diğer şehitlerimizin izinde yürümek, kazanmayı her şeyin üstünde tutan bir anlayışla halk savaşını yoğunlaştırmak ve Kürdistan'ı düşmandan arındırmak en başta devrimci gençliğin görevidir.

Bugün Haydar yoldağ artık aramızda bulunmuyor. Ama Onun varlığını katkettiği ulusal kurtuluş savaşı bütün Kürdistan'ı ve Kürt halkını sanyor. Ulusumuzu bağışmazlık ve özgürlük yolunda iletliyor. Kürdistan bugün Onun ve bütün devrim şehitlerimizin aşından konuşuyor. Kürt halkı kendi şehitlerini izliyor. Onlardan devraldığı bağışmazlık ve özgürlük bayrağını daha da yükselterek dalgalandırıyor. Haydar yoldağ, ulusal birliğin ve zafere kazanma kararlılığının sembolü olarak halk savaşımızda yaşıyor.

Bir mücadele arkadaşı

PKK'nin direniş eylemlerinin kabul...

Baştarafı 10. sayfada

rağmen Halepçe'de kimyasal silahların kullanımı ardından hiç bir yaptırım uygulanmadı; tersine F. Almanya ile Irak arasındaki ekonomik ilişkiler gelişti. Savaş araçları ihracatı da gelişti. Ayrıca güdümümüzdeki nükleer amaçlar için kullanılmaya yarayan malzemelerin gönderildiğine ve Irak'ın atom stratejisinin desteklenmesine dair yeni veriler ortaya çıktı.

Bugünlerde olup bitenler, bütün bunların inandırıcı olmadığını gösteriyor, sorumluluğu da kimse tarafından üstlenilmiyor. Şimdi ise yıllardır bilinen firmaların yargılama için savcılık soruşturmasının başlatılmasıyla durum kurtarılmaya çalışılıyor. Bu yaşanan olaylarla dalga geçme anlamına geliyor. F. Almanya hükümetinin kurtarılmasına hizmet ediliyor. Böylece kendini temize çıkarak, tartışmaları engelleyip eleştiriyi hedefi olmaktan kurtulmaya çalışıyor. Tabii ki bizim amacımız da, eğer federal hükümet istemeseydi, bu silah ihracatlarının mümkün olamayacağını göstermektir. Bunlara destek olduğunu, sessiz kaldığını ve üstünü örtmeye çalıştığını söylemek gerektir.

Berxwedan: *Gazetemiz aracılığı ile okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı?*

A. Beer: Şunu söylemek istiyorum: Biz Türkiye'ye iadeleri durdurma biçiminde bir girişimde bulunmak istiyoruz. Kürdis-

tan'da insanlarla yaptığım konuşmalardan, kendi halının varlığını sürdürmesini isteyenlerin F. Almanya veya başka bir ülkeye kaçmamalarını, geri dönüp direnişe katılmalarını istediklerini biliyorum. Bu megrudur ve ilke olarak da anlaşıldır. Ancak biz de FAC'ndeki yabancı düşmanlığını ve sağcılığı geriiletmek zorundayız. Bu da Türkiye veya Kürdistan'da yaşamları tehlikede olan, Türk devletinin yoğun siyasi baskısı altında kalan insanların, F. Almanya'ya gelme hakkını ve burada kabul edilmeleri gerektiklerini savunmaktır. Bence buradaki siyasi çalışma, vatan sorunlarını küçümsememeli ve Kürdistan'daki direniş ile işbirliği içinde olmalıdır. Bu temelde bizim işimiz bir destek olabilir. Yerel veya eyalet parlamentolarında Kürdistan ve Türkiye'ye insanların kaderini durdurmak, siyasi mültecilerin temel ve insan haklarını korumaya hizmet etmek, diğer taraftan direniş geliştirmeye destek olmak.

Bir de, gündemde olan şeylere karşı, örneğin, Kürtlere yönelik gizli servislerin işbirliğine, Udo Keldorf davasına, sözumona PKK'ye üye olmak ve 129a bakanıyla geliştirilen davaya, burada siyasi ilticacı olarak kabul edilen insanların karşı çıkma özgürlüğüne sahip olması için dayanışmayı daha da geliştirebilmeliyiz.

Berxwedan: *Teşekkür ederiz.*

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı:
Adres:

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30 ☐

Almanya dışı:

DM 35 ☐

Abone hesap numarası:

Bfg.-Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 380 101 11

1 yıllık

Almanya içi:

DM 60 ☐

Almanya dışı:

DM 70 ☐

Yazışma adresi:

Feyke-Kurdistan

Postfach 15 31

5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukardaki yazışma adresine gönderiniz.

İmpressum:

Mettis Özkan

Adress: 7

2015 Quickborn

Yazışma Adresi:

BERXWEDAN

c/o Feyke-Kurdistan

Postfach: 15 31

5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:

BFG. - Bonn

Konto Nr.: 12 05 24 21 00

BLZ: 380 101 11

Avustralya

3.00 \$

Avusturya

12.00 s.

Belçika

60.00 br.

Danimarka

8.00 dkr.

Fransa

6.00 fr.

Hollanda

3.00 fl.

İngiltere

8.00 £.

İsviçre

6.00 sfr.

İsveç

2.50 skr.

Norveç

10.00 akr.

Gava cihan bi Xeliçê mijûl e, dewleta Tirk dixwaze li Kurdistanê encamên leşkerî bi destê xwe ve bihêne:

BERXWEDANA ME YA GELÎ PLANÊN DAGÎRKERİYÊ SER-Û-BIN DIKE

Destpêk di rûpela dawî de rengê girseki gel a mezin. roja 17'ê Tebaxê gele me, bi kerwanekî tomoftîna jî 500 heban, çû navçeya Gihadinê, da cendeka îzkoşerê şehîd biastîne. Cendek ji wir ani bajarê Bazîdê.

Hêzên dagirkeran ên ji polîsan, serbazan û koman taybetî, dora xaniyê malbata Nurettin TURAN pêçan. Pêşî gotin, ku ew dixwazin cendekî bi helikopterê yan jî tomoftîlekê bibin goristane. Lê gel wê daxwaza dagirkeran nepasand. Daxweyan kir, ku daxwaze weke serpêhatîna Kurdan, cendekî bide gort. Dagirker bi qertê ku dirûzme nayin bangin, neçare man, ku biqelînin. Giman gel en bi bîyar cendekî rakin.

Cendek li ser malên hat hildan û rakirin. Bêhîrî 10 hezar keşî xwe rêzkirin û bi rêveçûnê bîdeng berê xwe dan goristane. Heys goristane naqiyin. Li goristane li ber bîranîna wî bi rêz rawestî. Helbestên berawendê û stranên axîna xwendin.

Pîşî gîna li goristane, welatparêzên bîrêvodiçûn, be ku belav bibin, berê xwe dan navenda bajarê. Lê rastî barîstên serbaz û polîsan bûn. Gava gele me jî bo domandina rêveçûnê bîyardariya xwe gûzîr, komên taybetî destpêkirin ku bi kordî bîreşîna rastî û çepê û mirovan dan ber berîtan

xwe. Giman gel bi bangîna dirûzmeyan belavî kuç û kolanan bûn. Di dawiyê de xwe gihandin navenda bajar. Dirûzmeyan weke, "Bimîro dagirkerî!", "Kurdistan ji bo fîzîkî me wê bibê goristane!" û "Dakter amir la!" hatin bangin. Giman gel paqê berê xwe dan avahiya serokê polîsan. Avahî dan ber barana kevîr û kuçan. Li hemberê hêna gel, polîs û koman taybetî piçûk bûn û neçare man, ku xwe paq ve bîkîştin.

Gelê bajarê Bazîdê, girêdana xwe ya bi şahîdî Kurdistanê re, bi gineke girseki ya mezin û bi rûmet, da qutî kirin û delamete xwe bi cih anî. Welatparêz dane êvarî belav bûn û berê xwe dan malên xwe.

Dagirkerên xwîstîj û boy, bi şev avêtin ser malên welatparêzên dihatin malin. Dora 150 welatparêzî girtin û tevî xwe birin. 45 jî welatparêzên hatibûn girtin, nîha xistine gurigeha bajarê Gildan (Agn). Welatparêzên din hîna di qereqolen leşkerî de ne. Kesên hatine girtin, rastî şikenceyên giran û dijwar dibin. Ji van lîmet Baycan û Mehmet Yildiz jî ber bîrîna şikenceyan rakirine derweşxanaya Gildan. Paqê rewşa lîmet Baycan bêhîrî giran dibe û di dawiyê de wî radikîna dibê derweşxanaya leşkerî ya li bajarê Erziromê. Hemû

kesên di sîlka Bazîdê de bi hev re digerin, hema di cih de dibê girtin. Destur nayê dayin, ku rojnemeyan bilîmbin hema Bazîdê. Hemû seg û kuçûbûn li bajarê dibê kuştin. Merivên mirovan ên ji gundan dihatin bi hûşî dibê kontrol kirin û hîndîk ji wan dikarin bîkewin bîyar. Herçiqas ev 15 roj in, ji ser bûyerê derbas bûne jî, li Bazîdê hîna jî terora dewletê bi tevîya leza xwe û diwarîya xwe didome. Êşên dagirkeran li Bazîdê û Gihadinê hîna jî didomîn. Lê ev bûyerên wê dawiyê yan li Bazîdê, xwêş şani kirin, ku ev derdor jî, ji mej bûye keleheki berxwedana netewî ya girseki.

Ji mîha û peve, li wê derdora jî, xwêş wê nakirine bîkewin çavên dagirkeran Tirk ên dirindê.

Pêşmerge avêtin ser navenda navçeyê. Demeka dirêj hemû saziyên dewleta Tirk ketin destê pêşmergeyên ARGK

MEHSERT-MERDÎN: Şeva ku 23'ê Tebaxê bi 24'ê Tebaxê ve girêdide, yekeniyeke ARGK a jî 25 koman, navenda navçeya Mehsertê (Omerî) vegirt. Pêşmerge "bohuk" a leşkerî ya li navçeyê, avahiya direktorê polîsan, lojîstîkî polîsan û avahiya hikûmetê dan ber agirê roketan xwe. Pîranîya avahiyan dagirkeran ên vegiribûn girtandin.

Pêşmerge plan daçûbûn, ku di wê erîşê de heft saziyên dijmin veburîn. Pêşmerge wê hedefa xwe bi tevayî birin serî û plana xwe bi kêmîna pekhabin. Pêşmerge dest danin ser hemû diravên (perên) bankaya li navçeyê. Pêşmerge avahiya postexanayê jî vegirtin û jî wir li hemû ajansên nûçeyan ên li Tirkîyê û cihanê goriyan. Dan bûhatandin, ku li Mehsertê otorkîya dewlete şikandine.

Pêşmerge xwestin serkomîsêrê li navçeyê dîlî bînin, ku bi girtirînê xwe li dijî gelê Kurd navder bû. Gava serkomîsêrê li ber xwe da, bi mirîna hîta cezakirin. Dîman da bîhatandin, ku ji wî tenê yek hatiya kuştin, lê pêşmerge me agahdar kirin, ku bi kêmîna deh polîs û serbazan dijmin dane ber berîtan û kuştina.

Di wê erîşê de pêşmerge serîraziyêkê bi destê xwe ve anin. Ji hoperlora bang li gel kirin, belbestan xwendin, di nava kolonên navçeyê de bi serbîlîndî çav û hatin, belavokan dan destê mirovanê me û bi dirûzmeyên serîraziyê tevî çêkên dest derbûn ser wan, xwe bi lez ji navçeyê dîr kirin.

Li dora gundê Xirbê Baban yekeniye dijmin xwestin yekeniyeke ARGK bizivîrînin, lê ketin dafê. Hêzên dijmin di operasyonê de serleşkerê xwe hunda kirin

MEHSERT-MERDÎN: Yekeniye dijman giliyên bebestekî bi navê Bedran nîstandin. Li derdora Omerîyan dora gundê Xirbê Baban yekeniyeke ARGK zivirandin. Yekeniye artêşî dagirkeran di ve operasyonê dorpêçane de, dixwest bi tunekirîneke kesin xwe biqihînin encamê. Le destvala jî wê tevgera xwe vegirîyan.

Yekeniya ARGK keliyên zor û zehmetiya. Le di dawiyê de bî hundabûn çembere dijmin şikand û xwe nazar kir. Herpandî bîzê dijmin gelek merdestîr bûn jî, yekeniya ARGK hîna amana wan di ave de bibe. Pêşmerge bi tevgerê jehatî, karin xala serleşkerîya dijmin, paqê jî pîşî ve bizivîrînin. Tevî serleşkerê yekeniye operasyonê dijmin, gelek serbazan dijmin hatin kuştin.

Dijman di operasyonê xwe de nekarî tîşekî bîkê û bi ser ve jî lîdaneke mezin xwar. Paqê lewma dijmin, berê xwe da gele sîvîl. Ev bi heftiyêkê jî ser bûyerê derbas bûye, lê hîna jî gundê Xirbê Baban di bin dorpêçana dijmin de ye. Çayîr û hatîna gund hatiya qodexa kirin. Di bin navê pîrîyariye de, hemû gundî jî şikenceyan dibê derbas kirin. Dagirkerên xwîstîj, xaniyê gundiye bi navê Mehmet Beytan jî girtandin.

Welatparêzên jî ardime, ku bi me re azadî, xwestin ku em hawîtiya leşkerên dagirkeran a li Omerîyan, bigihînin weşanan û avîra gelamperiya cihanê.

Pêşmerge avêtin ser şantiyeka dijmin û navgînan şewitandin

ERZIROM û MUŞ: Şeva 24'ê Tebaxê li qiraxa dîrûbê êrdîman Muş û Erziromê, li derdora bi nava Karagaç, pêşmergeyên ARGK avêtin ser şantiyeka saziyên dewleta Tirk. Pêşmerge, hemû navgînan li wir dan ber agirê û girtandin. Pêşmerge herweha, dest jî danin ser çêkên natîvînan li wir. Pîşî ku pêşmerge bi karkeran re axîdî, paqê xwe dan paqê jî cihe bûyerê bi dîr ketin.

Navgîneke dijmin hate şewitandin

NISÊBÎN: Roja 15'ê Tebaxê li derdora Nevla Şabanî, di navbera gundan Çalî û Bendihe de, pêşmergeyên me yê rizgariya netewî, navgîneke saziyeka dewletê rawestandin. Pîşî ku karkeran di navgîne de anin xwarê, navgîn paqê dan ber agirê û girtandin.

Di navgîne de pênc karker hebûn. Pêşmerge bi wan re bi dirêjahi axîdî. Ji wan re rewşa gotin. Pîşî wê livbaziye dagirkeran Tirk, her pênc karkeran girtin. Rojêkê li Nisêbine û rojêkê jî li Mirdîna gortî man. Karker, pîşî da rojan dîna hatin berdan.

Pêşmerge, li navenda navçeyê belavok belavkirin

NISÊBÎN: Şeva 20'ê Tebaxê li tax û çayxaneyên navçeya Nisêbine pêşmerge, belavokan belavkirin. Komên pêşmergeyan ên xwe kiribûn kom bi kom û xwe di nava bajarê de belavkiribûn, belavokan dan destê mirovan. Xebatkar û dîlwazên ERNK û bi taybetî jî çawanê welatparêz, tevî livbaziya belavkirina belavokan bûn. Bi belavokan, bang li gel hat kirin, da gel ji her amadekariyên şer en dewleta dagirker hiyar bîzîna. Li dijî qerê taybetî li ber xwe bide û tevî rêzen ERNK û ARGK bibe. Di domana livbaziya belavkirina belavokan de çî bûyerê an pozîtiyêk çênebû.

Li gundê gilindorê şes "parêzkarên gundan" hatin cezakirin

SIRNEX: Şeva roja 14'ê bi 15'ê Tebaxê ve girêdide, pêşmergeyên me yê rizgariya netewî, erîşekê bînin ser cerdevanên bi navê "parêzkarên gundan" li gundê Gilindorê. Şes cerdevanên jî bo ji dest bermedana çêkan serhişkî dikirin, pîşîyê kirin û paqê wan bi marîpê cezakirin.

Pêşmerge dest jî danin ser çêkên cerdevanên hatibûn cezakirin û bî hundabûn xwe jî gund dîr kirin.

Ji nûçeyên jî derdora Şimexê digihîna me, ku welatparêz jî bi çalaki van nûçeyan jî me re komidîkin, em agahdar dibin, ku li çardorên êrdîmê hema hema herrojê hinde şer û pozîtiyê çêdibin. Pêşmerge li Şimexê paqê cerdevanan hatiya şikandî. Bîlî malbata Tatar û Osman Axayê Dergûlê û di derdora wî ya teng, bejîmanê kesên "parêzkarîyê" dikin, tenê li dora 50 keşî maye. Ji aliyê din, pêşmerge hema hema dijîn hemû gundan. Li gundan Komên Gel avêdîkin. Şervanên ciwan komidîkin. Li hemberê wê pêşmergeyan bi ra û bîyar a ARGK li Şimexê, dagirker jî serî didin tevîdîna nuh. Lê heya nîha karîna tenê hîna xwe ya leşkerî jî aliyê hejmarî ve xurtir bîlî û gundan Kurdan bi hawîti biqewitînin.

Li Oromarê sê cerdevan bi mirinê bersiva xwe girtin

GÊWER: Roja 19'ê Tebaxê pêşmergeyên ARGK li nêzîkî qoganiya Oromarê sê cerdevanên "parêzkarîyê" gundan pîşîyê kirin û paqê bi marîpê cezakirin. Pêşmerge dest jî danin ser çêkên "parêzkarîyê" hatin cezakirin. Ev cerdevan gundê hîna mezin li dijî tîkoşîna me kiribûn paye xwe, lewma derfeta azad kirina wan jî nêzîkî. Ev bûyer, carekê din tîna berda hînavê xwîstîyê li derdora û bî hangek jî bo çêk-danîna cerdevanan.

DESTPÊK DI RÛPELA DAWÎ DE

HISABÊN BURJUWAZIYA DAGÎRKERIYA TIRK NIKARIN BIGIHIN ARMANCÊN XWE

Gelê Kurdistanê wê carê li pêşberê pêşveçûn û bûyeran gelekî zanatir û hişyartr e

hemberê îraqê bilind nakir. Divê Kurd ve yekê bag bîzanîbîn û jîbîmekin. "Tenê yek armancê wê beye, ev jî ew: "Heke hewce bibe, emê jî weke îraqê çêbikin." Gihadinê gîrseki yan ve dawiyê, valakirina gundan, bîkariyêna toqa kotekî ku di bin navê kar-dayîna de dibê peyrebîrin, bi komî girtin û kuştina welatparêzan, erîşên bi hezen mezin çûyina ser koman pêşmergeyan en piçûk, xebatên reşkirina peşmerge me... gumana hedefa dewleta Tirk a di şer de û tîna wê ya serêkî şani dikin.

Rastî hîna jî hînek hema xwe mîna axayên Kurdistanê dibînin. Kele destê imperyalîstan dîlîstin. Lê edî natiya gele me gelekî xwe guhartiye. Wuna dibê bîhatîrin, ku Talaheki jî Emerîka destvala vegirîyan. Heke encam rastî weha be, ev jî bo gele Kurd dîlwazîyêkê mezin e. Lê heke Emerîka hinde soran dabe, ev jî, bi bo gele Kurd qir û loftana mezin e. Ji ber ku nîzîkîya Mustafa Barzanî û encamên wê li ber çavan in. Lê heya bi wê soratê, bîna jî em dibîhînin, ku hinde xulamok bi navê Kurdan li Swêd, Almanya, Fransa û İngilîre planan dizivîrin. Lanet bîbare ser wan xebatên xulamîya be dawî.

Ji aliyê din, ew kesên jî Emerîka destvala vegirîyan, xwediye "Cepheyeka Kurdistanî" ne. Ev cephe jî cîhê xwe di nava "Cepheyeka îraqî" da beye. Le ta kasek nikare bibêje me, ku ev cephe bîgebin jî bo bînyên pêşerojê, herweha nikare bibêje ku ev xwediye bîneki leşkerî yê xurt in. Bîngepî (propaganda) tîşek e, rastî jî tîşekî din. Ceng û şer lê natiyêkê gîrînc ne. Hema me ewe, ku ev ber jî diroka derman bîstînin, berîveka baş bîdîn banga gele me ya jî bo serxwebûna welat, jî bo yekîti û berxwedana netewî. Bîla her kasek xurt jî axatiyê berde! Divê neyê jîbîrînin, ên nakiribin jî xwe dengên derîna û wek daxwazên gel xwe bîtevgirînin, wê bîhîna perçiqandin.

Li Kurdistanê gele me bi zanabîna li ser cengî dîde û dîstine. Çîna şer xwe li Kurdistanê navendi dîke? Cîhê Kurdistanê di şer de wê bibe çî? Çawa emê xwe jî cengî dîr bîgîrin, ku ne bi dîle me ye û bi zorê dîstînin me? Heke dîna jî ceng derkeve, emê çawa bîkariyên feydeyan jî bîgîrin? Beke, gele me li ser van piran dîpeyîna li berîvan digere. Siyaseta serbixwe a nîya berxwedanê dibê bîgehinî garanti. Kî wê nîya dîstine peşîya gel? Be gumana peşmerge rizgariya netewî PKK a tîkoşîna me! Di nîvê dawiyê ya meha Tebaxê de hêzên me yê rizgariya netewî li Çel, Gêwer, Dîb, Xîzaêr, Sert, Mehmet, Stewr, Pîrîna, Pazarcîk, Çewlîk, Derîna, Bazîd, Merdînik û Gihadinê şerê hêzên dagirker û cerdevanan wan kirin. Li Bazîdê di çîna şehîdekî me de 10 hezar welatparêz naqiyin. Li Mehsertê hemû avahî û saziyên dagirkeran jî bo domeke hatin vegirtin. Daxweyariyên hêzên me yê rizgariya netewî yan li ser cengî, a destan derbasî destan dibin. Ji karkeran heya reşqerîyan, destkariyan, xwedekariyan her kasek di hişyarbûn û dîlwazîyêkê de bi lezîna de ye. Li bajarên mirov dîkînin. Dîbe ku leza rêxistîna xwe nagihîna wê kele, lê dengê îraqê serbîlîndîna gel bi xurtî xwe digihîna guhên em.

"Tabur" a Şîferezan hate tunekirin

ÇEL: Şeva 20'ê Tebaxê "tabur" a dijmîn a li gundê Şîferezan bû hodeka pêşmergeyan. Pêşmergeyan me yê rizgarîya netewî êrîşê ve sazîya dijîmîn a leşkerî kirin. Pêşmerge ve êrîşê xwe heya şeva 21'ê Tebaxê domandin. Di domana wê erîşê de, avahiyeke "tabur" a dijmîn bi roketan, bi tevayî hatin hilweşandin. Dagirker, ji cihê şer nêzîkî 30 serbazên xwe yê birlindar kişandin nexweşxaneyê bajare Çolamêrgê (Hekarî). Herçendî dagirker hejîmîna kuştîyê ji xwe veqarî bûn ji, eşkera dibe, ku bi kêmî 20 serbazên dijmîn hatine kuştin. Welatparêzên li wê deverê, wê agahiyê gihandin rojnemaya me.

Di wê erîşê jehatê de, çî hundabûnê ku pêşmergeyan nebûye.

Êrîşa pêşmergeyan çû ser qereqola qapaniya Tillo

SÊR: Roja 23'ê Tebaxê, dane beyanê, pêşmergeyan me yê rizgarîya netewî êrîşê berin ser qereqola qapaniya Tillo, ku dikeve bakure-rojhilata bajare Sêrê. Êrîşê biqasî me-teke domar. Roketake pêşmergeyan li avahiya qereqola dijmîn ketî û peqî. Di domana wê erîşê de çî hundabûnê ku pêşmergeyan nebûye, lê hundabûnê dijmîn ji hîna diyar nebûne. Hîna agahî nagihane me, ka çî lûdan li dijmîn ketine.

Di berxwedana gundê Îvanê de du pêşmergeyan ARGK şehîd ketin

KERBORAN-MÊRDÎN: Di rojnemaya me Berxwedan Hejîmar 106'an de, me nîvîsibû, ku di şerê li gundê Îvanê navçeya Kerboranê de, du şervanên ARGK şehîd ketine. Ev şer roja 16'ê Tirmehê di navbera komêka şervanên ARGK û yekeniye leşkerî yê dagirkeran de çêbû. Le nûçeyê ji êrdimê gelekî bi derengî gihan me. Lewma gava me nûçe hingê nîvîsibû, kîmanî di agahiyên gihane me, nûha eşkera dibe, ku navê şehîdê me ev in: **Mahmet TANRIKULU** û **Mahmet CANDAR**.

Rêxweşê **Mahmet TANRIKULU** heqî salên xwe bi berxwedanê di zindana Amedê de derbas kiribû. Kadroyekî ARGK ê bi nûrx û dilsoz bû. Zû şehîdî-tuna wî rehevê me, ji bo gelekî me hundabûnê gelekî mezin e.

Em, beriyê xwe li pêşya van şehîdên xwe û rewana wan bi hormet dîçemîn.

Tolêhildana gelek salên berî niha li çiyayên Nurhaqê: Xwîna Sinan Cemgîl û hevalên wî li êrdê nema, hat hilanîn

PAZARCİK û SERÊ GOLAN: Di heftiya dawiyê ya meha Tebaxê de pêşmergeyan ARGK avetin ser gundê Înekli (Yeqîlîbag) û du şervanên berbankan. Pêşmerge xaniyên herdu dijmînê gel ji hilweşandin. Ev herdu welatîfiroş sîxurî ji bo dijmîn dikiran û guhehên wan li teviya bakurê Kurdistanê dihatin xistin.

Di dîroka Kurdistanê û Tirkîye ya nêzîk de, gundê Înekli xwediyê cihêkî taybetî ye. Ev gund dikeve kendaîlê çiyayên Nurhaqê. Gîredaye navçeya Pazarcîkê ye. Ji behîrê nêzîkî navçeya Serê Golan (Golbaşî) e. Şerîye gund ne Kurd, Turk e. Gundê Kurdan en li wê derdorê welatparêz in, lê ev gundê Tirkî bi hişkî pişgiriya dewletê dike û mirovên gund xwediyê taybetiyê fîzîkî in. Ji wî gundî, keye gundê ê Kevin û bi navê Yusuf ku bi navê Çiloglan malbata wî dihe nêzîkî bînde heval-benden wî, di sala 1971'an de, roja 30'ê Gulanê giliya pêşmergeyan şoreşgêrên gelê Tirkîyê kiribûn, bûbûn sedema kuştina Sinan CEMGİL, Kadir MANGA û Alpaslan OZDOĞAN. Li kîleka şehîdîyê van şoreşgeran, Hacı Tosaş ji birlindar ketibû deme dijmîn. Hingê, piştî giliyê ev bîbextî bi xwe ji, tevî erîşa yekeniye anîşê dijmîn bûbû.

Ev bîbextiya li gundê Înekli li teviya Kurdistanê hate lanetîkirin, li ser bîbextiyê gundê Înekli hatin afirandin, gund ji derdora xwe hate rabûtin (tecrîd kirin). Gelê derdorê, herdemê li benda tolehildanê bû.

Herçiqasî ev 19 sal in, ji ser wê bûyerê derbas bûne jî, ev daxwazê gel di dawîya de ew bi cih hat. Livbazi ji aliyê "Koma Tolêhildanê ya Sinan CEMGİL" ku girêdayê ARGK ye, hate pêkhatin. Pêşmergeyan ARGK bi wê livbaziya xwe ya tolehildanê, girêdana xwe ya bi pêşmergeyan şoreşgêrên Tirkîyê re ji amîn zimên. Wê rastîya xwe carekî din danin pêşya çavan. Livbaziya tolehildanê, ji bo şoreşgerên Tirkîyê ji bû bangêke berxwedanê, herweha bû bangêk, da bevkariya xwe bi îşkocîna rizgarîya netewî Kurdistan re pêş ve bibin.

Çar tîkoşerên ARGK di şerê li hemberê yekeniye dagirkeran de şehîd ketin

STEWÊ-MÊRDÎN: Roja 16'ê Tebaxê li derdora navçeya Stewê çar ji şervanên ARGK şehîd ketin. Pêşmergeyan ARGK neçar man, ku şerê yekeniye dijmîn bikin; di rawe-jê de ku hêzên dijmîn ji aliyê hejîmarî û tîkocîyê çêkan ve gelekî serdestir bûn. Tîkoşerên yekeniya ARGK en din, di encama şerê bi saetan domar de, karin çembera dijmîn biqirînin û xwe rizgar bikin. Hêzên dagirkeran, minê di şerê din de, di wî şerê de ji narîngokan (bombeyan) bikarhînin. Cendekê tîkoşerên şehîd, dagirker nodan malbatên wan û bi kornî kirin çalan û binaxkînin.

Berxwedan û buyera şehîdîyê li Stewê, li êrdimê gelê me gelekî xistîne bin poşideyên xwe. Me ji êrdimê, rastî û rastî ji pêşmergeyan hinde nûçe li ser wê bûyerê standîye. Ji van nûçeyan ronahî dibe, ku hişyar-bûna rizgarîya netewî ya zindetir li êrdima Mêrdînê, heye ku behîrîr li navçeyên Stewê û Gercêwê bîrewek-tîbe. Ji ber wê yekê jî, ev hun gelek meh in, ku dagirker bîzên xwe yê bezaran serbaz û kornî xweasê, li van herdu dorhêlan bi berdewamî di

operasyonan de digirin. Bîr û bawerîya pêşmergeyan xwe bi wî rengî gihand me. Paşê pêşmerge weha gotin me: "Ji van herdu dorhêlan tevî-bûna nava rêzên yekeniye ARGK ji aliyê hejîmarî ve gelekî bilind e. Li van herdu deran, herma herma herrojê bi garantî çalakî çêdibin. Piçûk an mezin, herma her rojê hinde şer bi yekeniye dagirkeran re çêdibin. Pêşmergeyan me diçin hemû gundan. Li gundan gelek cîvîr çêdibin. Li gundan mirov raweja germ dijin. Dagirker, bi çend jêhatibûnê piçûk, daxwazî ve paşveçûna rizgarîya netewî ya mezin bîzên bîrê sîhe û ji raya gasti bidin veqarin."

Dîsa, herma paştî roja 15'ê Tebaxê, ji weşanan û bi rîya sazîyên agahdariyê dan bihîstandin, ku li Şîrnexê li dora Çiyayê Sêwê heft pêşmergeyan ARGK hatine kuştin. Me hemû derfeten xwe teperand û me xwest em rastîya bûyerê bîzanibin. Di encama lêkolînan de rewş ronak bû. Welatparêzên ji êrdimê gotin, ku rastî heft

mîrovên Kurdistanê hatine kuştin. Lê dagirker hîna cendekê şerî tu keşî nakirine. Cendek bi rîya belodiyê li Şîrnexê hatine binaxkirin. Lê herweha eşkera kirin, ku yê hatine kuştin ne pêşmergeyan ARGK ne. Ji van heft keşî dîdo gundî ne. Mervan van herdu keşî ji bo standîna cendekê şerî dane sawciyê Şîrnexê. Hinek welatparêz ji dibêjin, ku di nava yê hatine kuştin de, du keçên temen piçûk jî hene û herweha heft keşî hatine kuştin gundiye cîvîr in, ku qûbûn eşê (giya bîdîn hev). Dagirker hîna jî rastîya bûyerê veqarî dihelin. Ji aliyê din hîna me jî, ji pêşmergeyan li êrdimê nûçe nestandîne. Lewma nîha em nikarin bibêjin, ku daxweyanîya dijmîn rast e.

Lê em dikarin wê bibêjin: gava em qutîrîna li Gêwerê û qutîrîna berî bîngê ji bîhêlîna pêşya çavan xwe û gava em dazana artêqa Tirkî gelekî me tev "terorîst" dibîne û gelê me ji xwe re kirîya hodeka kuştinê, guman heye, ku wê carê ji mirovên me yê sîvî û be çek, bûne hodekê berikên dijmîn û hatine kuştin.

Ji aliyê din, di heftiya dawiyê ya meha Tirmehê de, di du şerên jî hev cuda de, li Şemzînan çar tîkoşerên ARGK şehîd ketibûn. Me van bûyeran di rojnemaya xwe de weşandibûn. Navê şervanê şehîd nîha eşkera bûn. Navê wan ev in: ji navçeya Qilaban Aslan, ji Çelê Marwê, ji Çelê Rîzgar û Hemze.

Tîkoşerê ARGK di encama komployekê de hate kuştin

DÊRSÎM: Weke nûçeyê ji êrdimê gihane me, komêka piçûk ji pêşmergeyan ARGK, roja 13'ê Tebaxê çû gundê Yeqîlkaya bajare Mamîkan.

Li vir serî dide keyê (maxtarê) gundê Jî. Jîna keyê bîbextî pêşmergeyan li pêşya deriyê xanî mîjîl dike û keyê gund jî bi çekê otomatîk ji nîşkan ve doreşîne ser pêşmergeyan. Ji pêşmergeyan **Mahmet YUKSEL** (Cemîl) li cihê bûyerê şehîd dike. Pişê keyê sîxur (ajîm), bi besîma ya di mala xwe de veqarî, ji yekeniye leşkerî yê nezik alîkarî daxwaze. Ji ber ku gund gelekî nezikî bajêr e, pêşmerge neçarê dimînin, ku zû xwe ji gund dûrbixin.

Paşê dagirker, xulame xwe yê bi nava Hasan Cengîz, dibin bajare Mamîkan. Li taxa Sîxeng, li cihê ku sazîyên dagirkeran tevî wî in, xaniyekî di nava lojmanên polîsan de didine wî. Sîxur êlekeki ji pola jî li xwe kînye. Piştî bûyerê bi du-sê rojan, keyê sîxur diçe çayxaneyekê, lê gava mirovên li çayxanê wî dibînin, tev radibin ser xwe û ji wî derdikevin, weke ku kîsîyekî helin genî ji wî derbas bûye be.

Kuştîwarê tîkoşerê ARGK keyê

Girtinê girseyî yê duwemîn li gundê Kerboran û Mîdyadê çêbûne. Gelek welatparêz hatin girtin, ji kêncîyan hatin derbas kirin û 30 jî wan xistin girtigehan.

Herweha li bajare Edênê neh, li Erdîq-Wanê çar, li gundê Hilal navçeya Qilaban dîdo û li navçeyên û derdora Dîh û Qilabanê gelek welatparêz hatine girtin. Hejîmîna yê hatine girtin, hîna diyar nebûye. Li bajare Bazîdê ji roja 17'ê Tebaxê 150 welatparêz hatibûn girtin û ev hîna nêhmane berdan.

Sedema ku dagirker bi carekê hev-qasî mirovan dagirkin, ji aliyê dagirkeran jî hate eşkera kirin. Dewleta dagirker xwe amadeyê şerê li hem-bere îraqê dike û bî rawestan hîmîn xwe yê leşkerî li Kurdistanê îşkûz dike. Lewma, ji ber serhildanêka gellî ya bi guman, bi girtinê xwe tedbîrên xwe bîrewekîbe. Pêşmergeyan wan welatparêzan dagir, ku li cihan bûne kozan berxwedanê, tehlûkeyên potansiyelî ne. Bîr û bawerîya dewleta dagirker di van girtinan de ewe: "Li gûna li der ve bibe tehlûkeyek, bîla di hundirê girtigehê de be." Ev bîr û bawerî, weke bîrêkî qirîrtînan, koç-bêrtînan, ji cih hîkîrtînan û kuştî-nên hov dihe bikarhînin.

RASTKIRIN

Di hejîmar 103'an a rojnemaya me Berxwedan de nûçeyek li ser "ji aliyê pêşmergeyan ARGK bombekirina hotêla Zengokê ya Sîrî Sakik - Seroka SHP li Mûşê" hatibû bevkirin. Me wê nûçeyê li gora hinde salox û agahiyên welatparêzan en li Mûşê nîvîsibû.

Le paşê hinde welatparêzên din, agahî gihandin me, u gotin, ku nûçe nêrîst hatîye weşandin. Me destpekir, ku em rastî u esehîya buyere lebkirin. Me dit, ku rastî jî nûçe ne rast hatîye weşandin. Paşê me hinde nîvîsî ji welatparêzan li ser bûyerê girtin û me xwe gihand encama rastîya bûyerê.

Ji ber wê paşya me ya pewartî di rojnemaya me de, em jî xwendevanên xwe hêvî dikin, ku li me bibûhîrin. Yek ji namêya welatparêzan, ku ji Mûşê gihaye me ev namêya li jêr e:

"Sîrî Sakik ne hawê îşkocîna şehîd **Adîfe Sakik** e, le mirovê wê wê nezik e. Bawê **Adîfe Sakik**, weke ku Berxwedanê nîvîsî mirovêkî neqencî û gelekî ne baş bû. Li hemberê zarokên xwe van şoreşger, piştîgiriya dagirkeran Tirkî dikirin. Lê bele Sîrî Sakik ne weke wî ye. Sîrî Sakik dixwestî hotêla xwe jî bo dagirkeran bigire û nedixwest ev wêna hotêla wî. Herçendî şerê SHP li Mûşê ye jî, dagirker bi berdewamî sedayî li wî dikin. Hêwa nîha gelek caran hatîye şehîdî kirin. Kîman hotêla wî bombekirine, endamên **MÎT** bi xwe ne. Gava di qampe penahana de li Mûşê kornî taybetî drîşî Kurdî ji basur kiribûn. Sîrî Sakik dagirkeran pişange kiribû û serî dabû nexweşî di nexweşxaneyê de. Lê bele hêwa hingê, dagirker digouin kesek ne-hatîye kuştin an birindar kirin. Piştî bombekirina hotêla Sîrî Sakik cîvînekê ji bo rojnemayan çekir û **MÎT** weke herpîştîwar bûyerê şanîkir û wan bi eşkera gûnhatîr kir.

"Nerastî weşandina nûçeyê ji **Adîfe Berxwedan**ê, dîlê me hemû welatparêzan li Mûşê birindar kir, ji ber ku em rastîya buyere dîzîtin. Em hêvî dikin, ku hun wê namêya me bîlêv bikin, da sîrî wê ne-rastbûn. Komêk ji welatparêzan li Mûşê, 2. Tebaxê 1990."

Hovîteya komên taybetî ya nuh li gundê Avyanê

SÎRNEX: Li zivînga Çekçeko gundê Avyanê şervanê bi navê **Fevzî Kabul** 88 salî, bi hîceta pîrsanyê roja 20'ê Tirmehê hate girtin. Serbazên dagirkeran, gava wî dibînin, di rê de dan ber bankan. Çekêkê danin ser cendekê **Fevzî Kabul** û wêneyên (riamên) wî kişandin. Wêna di televîzyonan de hatin şanîkirin. Ji radyo û rojnemayan jî dan bihîstandin, ku "terorîstêkî PKK di şer de hatîye kuştin." Bûyerê bi wî awahî spartîn awaza gelemperî.

Li Kurdistanê bayê girtinan

Di van 15 rojên dawiyê de li gelek derve Kurdistanê yê ji hev cuda, bi sedan welatparêz hatin girtin. Weke nûçeyên gihane rojnemaya me, tena li derdora Cizîrî Botan û Şîrnexê bi kêmî 100 kes hatine girtin. Ji van 100 kesan, 45 kes xistîne girtigehan.

Rêveçûna li dijî nebûna kar zivirî mîlînga protestokirina waliyê dagîrkeriyê

AMED: Roja 15'ê Tebaxê li taxa Rezan (Baxlar) bajarê Amedê rêveçûnêke girseyî destpêkir û berê xwe da avahiya wêlayetê. Pîranîya wan gundî, bi kêmasî 3.000 kes meşyan. Rêveçûn, bi armancê protestokirina nebûna kar hatibû dirustkirin. Rêveçûn bê destûr çêbû û di domana rêveçûnê de darogmayên li dijî waliyê dagîrkeriyê û hikûmeta Tirkan hatin bangin. Gava rêveçûn xwe gihand pêşiya avahiya walî, berpirsiyarekî bilind ji saziya walîtiyê bi axaftinê xwest gel razî bike û xebitî da gel dev ji livbaziya protestoyê berde. Lê gel guhdariya berpirsiyarekî nekir û bang li waliyê dagîrkeriyê kir, da dev ji karê xwe berde û îsîfa bike.

Herçendî ev rêveçûn bê destûr çêbû jî, dagîrker heya wêre gotin, bi "normal" xwe li hembere rêveçûnê tevgerandin. Di vî bûyerê de çî kesek jî nehate gûtin. Herweha çî dirûj-meyêke radikal jî nehat bangin. Ev tev bun sedema helezîyêke (interesan, ilgî) mezin.

Weke wêre bîra me temen, di meha Nisane de bîrnamayêke bi hejîma 413'an hatibû danezane kirin. Di bendeke vî bîrnamayê dagîrkeriyê de, hatibû nivîsandin, ku di çarçîva "êrdima rewşa ne-normal" de wê 50 hezar karker û 40 hezar memur, begîhin karêkî. Divê jî bi 90 hezar kes cihê kar bihate amade kirin. Eşkereye, ku dagîrker, wê dixwazin 90 hezar mirov ji xwe re di tora xizan û mîlî de bidin zebîndan. Mirovên me yê bi vî leystoka diyan hatin xepandin, kom bi kom serî dan waliyê dagîrkeriyê. Herçendî mirovên me ji bo kar serî dabûn walî jî, heya nîha çî kesê beruvala pozîtif nagirtin.

Tiştêkî helez jî eve: Ev rêveçûn roja 15'ê Tebaxê çêbû. Diyarê, ku hinde hêzên tarî xwestine maneya rojê berxîvî bikin û mirovên me bi daxwazên reformîst biqapînin; dixwazin bi xwe-pêşandinê pasîf rewşê çewt bidin şanî kirin. Dagîrker ji çavê xwe li ber wan dimîçînin; daxwaz ewe ku şîxêkî bîkîşîm ser maneya vî rojê pîroz. Ji xwe jî rengê rêveçûnê jî, ev rastî xweq xwe da şîxîkirin. Nema gava dagîrker pê agahdar bûn, gîrêkî bi peşîya avahiya walî wê berê xwe bidin dirûj-meyên radikal, herma bi lez rêveçûnê dan belavkirin. Ev bûyer jî, nîrxandî û ditîna me rast dîke.

Di rengê koçberkirinê de bikarhanîneke nuh: Di bin navê dayîna karêkî de, bikarhanîna koçberkirina bi sed-hezaran kesên birêve dîkeve û dagîrker bi hiceta karî mirovên me koçbarê Tirkiyê dikin

Me li jorê jî nivîsand. Roja 9'ê Nisane 1990'an bîrnamayên nuh ên dagîrkeriyê û faqîs hatibûn danezane kirin. Bendeke bîrnamayê, peydakirina cihê kar jî bi 50 hezar karker û 40 hezar memuran bû.

Herma piştî ku ev bîrname derketibûn, me wan nîrxandibû û armancê wan danibû pêşîya çavan. Me gotibû, ku li Kurdistanê cihên kar tune ne, heya ku mirov bikaribe 90 hezar kesê bixê kar. Peydakirina û amadekirina cihên kar ji bo hevqasî mirovan li Kurdistanê, ne tiştêkî hezîrî û heya ne bi derfê û gengazê jî. Bawerîya me ev bû û ev jî ne bawerîyê, bêhîr rastîyêke jîyanê ya li ber çavan bû. Dîsa, me gotibû, ku cihên kar werin avakirin jî, nabe çare, ji ber ku li Kurdistanê hejîmara bekaran bi

berdewamî zêde dibe. Lewma di demêka kîs de amadekirina cihên kar li Kurdistanê tu çaran bi vî rengî çenabe û li pêşberê artêşa bekaran, tewlîrên weha nîkaran bibin derman. Di dawiyê de me gotibû, dagîrkerên Tirk bi van kadroyên nuh, tenê dixwazin "parêzkarên" nuh ji xwe re amade bikin.

Demek dirêj ji ser wê deme hîza derbas nebûye. Rastî û rewşê bag ronahî bû. Dîsa hat ditîn, ku dewleta Tirk tu çaran ji bo sîd û berjewendiyên gelê Kurdistanê, serî nade çî bikarhanîneke bag û pozîtif. Di demêka de, ku şerê taybetî hatîye tund û dijwar kirin, gîrîkirinên girseyî hatine zêdekirin, li Kurdistanê herduçe bêhîr komên artêşan zêdetir dibin, bi destpêkirina ambarên aborî ya li dijî Iraqê bi yekcarê bi sed-hezaran mirovên Kurd ketine nava lepen bekariyê. "Waliyê Êrdima Rewşa Ne-Normal" Kozak-çîoglu da xweya kûrî, ku soza jî bi kadroyên memur û karkeran ku di

bîrnamayê de cih girtibû, bûl wê bîhîrbîhîrê û mirov dikarin serî bidin saziya walî.

Weke ku li jorê jî me nivîsî, pêşî li bajarê Amedê rêveçûnê roja 15'ê Tebaxê çêbû, ku tarî û ne diyar e, kî wê rêveçûnê daye darustkirin û bîrêvîrîna Mirov bi vî rêveçûnê meşyan ser avahiya walî û ji walî kar xwestin. Paşê jî di radyo, televizyon û rojnameyan de hate weşandin, ku êdî mirov dikarin herin ji bo kar xwe bidin nîvîstandin û di van weşanan de hinde hevpeyvin ji hatin pêşkêş kirin. Di van hevpeyvinan de, bi taybetî hatî şanîkirin, ku dewleta Tirk gelek li ser mirovên Kurdistanê danemîne û qencîya wan dixwaze!

Li gora bikarhanîne, êşkere bû, ku dixwazin ji her malbatekê kar bidin du kesan. Kontejan li gora bajar û navçeyan bir-bî-bar hatine amadekirin. Tenê behera Cizîra Bopîtan dibe 400 kes. Seridana kesên kop û seqet jî

dihê pejmîrandin.

Gelek ji ser derbas nebû, rûçikê wê merdîya dagîrkeran, bi zelalî derkete holê û ronahî bû. Rasta wê kar bidin mirovên me, lê karêkî çawa û li ku derê? Dixwazin kar bidin, lê tenê li Tirkiyê. Kî buxaze bixebite, wê karêkî bistîne, lê bi gertê ji Kurdistanê derkeve û bi daxwazî here Tirkiyê. Kesê kar bistîne mecbure here Tirkiyê, ne tenê ev, mecbure malbata xwe jî tevî xwe babe Tirkiyê yan jî kar tune ye! Herweha bi kêmasî 300 hezar kes li wir bimîne û destura veşerîna Kurdistanê ji wî re wê nebe. Kesa bi vî rengî kar standibe, wê nekaribe ji karê girtî derkeve; destura berdane karî jî wê tune be! Ev tev dihe maneya çî? 90 hezar kes! Tevî malbatên wan bi kêmasî 300 hezar kes! Hevqas mirov we ji Kurdistanê werin derxistin. Belê qencîya dewleta Tirk, ev şîrîn afeza mezin e! Li gora hisaban weşanan Tirkiyê, ev bikarha-

nîn, wê tehr û posdeyên xwe li du milyon mirovên Kurd bike.

Ev bikarhanîna, rastî û rastî koçberkirineke mecburî û kotekî ye. Bi vî dagîrker, dixwazin potansiyelêke serbîhdarê ya ji 90 hezar kesê tevî 90 hezar malbatan, angû nêzîkî nîv-milyon mirov ji Kurdistanê koçberê Tirkiyê bikin. Planêka barbar û hovdar! Heya 52 salan vegerrî ji qedexê dikin. Dagîrkerên xwîxwar, rast jî burçbûna mirovên me jî ji xwe re digirin. Ji aliyê din, ji ber ku serî nadin azîneyên fîzîkî jî, "nîha" zebîtan paşangekirinê, dî-rabûnê û protestoyê jî, bi vî rengî li hemberê xwe "nabîrîn" an jî nabîn.

Lê hisaba dagîrkeran di vî zalê de serjêr diçe. Gele me agahdar û haydarê vî planê ye. Dîzane daxwaz û armancê dijman çîye. Eşkereye, ku di demêka kîs de ev bikarhanîna wê bi-zivîre dijî rabûnêkê û wê bîzîvîre çetkî li hemberê dagîrkeran bi xwe.

Artêşa Tirkan valakirina gundan û şewitandina daristanan didomîne

Nûçe û agahî diguhî me, ku di van demên dawîyê de, artêşa Tirkan azîyê ji mirovan paqîjkirina êrdiman Botan, Çolameng û Wanê dîzîne. Vê kîrîna xwe diguhî gîrînekan bilind û zehala mirovan ji derdora fîrê derxistinê didomîne. Gava artêşa Tirkan gundan valadîke, azîneyên herî hovtîrîn di karvaniyê de pêkêdîne. Pêşî ferma û bîrnamayê valakirina gundan dîde bîhîstandin, ji gundîyan dihê xwestin ku bibin "parêzkar"; gundî bi gîrînekan, bi vedana meşyan bi ser rîyên gundan û bi bûyerên kûrîne dîhên tîrîandî. Gava ev amancêkê nodîn, leşker û komên taybetî dihaqên ser gundan, mîlan ji mirovan valadîkin û ji gundan berdîdî mirovan û wan ji gundan derxistin. Wê gava duwemîn, da gundî dîsa venegerrî, sanî tevî tiştên di hundurî de dîhên şewitandin. Di gava sêwemîn de jî, daristan, zevîyên leşîyan, herçeyên gundan û dexlên di zevîyan de dîhên şewitandin. Li hinde deran jî, pejmîrandina bûyîna "parêzkar" gundan jî, nîkare bibe dermanek ji bo gundî meşyan valakirin. Ji ber ku armancê dagîrkeran, van derdoran bi tevayî ji mirovan valakirine.

Dorhêlên serêkî ku dewleta Tirk ji bo valakirina gundan hedefê hîlbîjîrtîyê û azîneya valakirina gundan li van deran pêş wê dibe, ev in:

Dorhêla yekemîn li Êrdima Şîmexê; derdora Bestan di navbera çîyayên Herkolê û Kelê Mamê. Li vî dorhêlê sê gundên mezin û dora 40 zivîngan (gundên piçûk, mezra) he-

dorhêlê ne. Lê çî giraniyêka malbata Tataran li ser gundîyan nemaye.

Dorhêla duwemîn li Şîmexê ku dagîrker ji bo valakirina giranî dane we, dorhêla demên û kendaletî çîyayê Cûdî ye. Şîniyên gundên li bakurê çîyê, li gundê Dergulê dîhên kom kirin, ku ev gund, gundê Ouzan Demîr e. Ev kes azîyêkî eşîra Batuyan e. Di rewşa nuha de, bi kêmasî deh gundên li ser çîyayê û kendaletî çîyayê, hatine valakirin, zevî û daristan hatine ruxandin.

Dorhêla sêwemîn li Şîmexê, ku dagîrker ji bo valakirina giranî didine, dorhêla gundên li dora çîyayên Gebare û Çîrave ye. Şîniyên gundên li Çîyayê Çîrave, li gundên Derşevê, Deştê Lalo û qopaniya Qizîku dîhên kom kirin. Ji ber ku pîranîya gundên eşîra Derşevê çêkên dijman vandin, dagîrker bi hîza ardîngîsê dest dane van gundan. Lê belê dîsa jî gundên li ser çîyayê û zivîngên li kendaletî çîyayê yê mîna Serê Dehlê hatine rakirin.

Gundên eşîrên Batuyî ku dikevin kendaletî herdu aliyên çîyê yê dîrêrî Şîmexê û çêkên dijman nestandin, bi pîranî hatine valakirin. Ji van gundan gundên bi navên Torkîz, Cûneyî, Bertûl û zivîngên bi navên Gîrê Sîran, Xwarê Pîzo û Gelî bi tevayî û gundê Bêlêkê jî nîvînbîv hatine valakirin. Li vî dorhêla çîyayê Çîrave û Gebare, herweha gelî û nevalên van çîyan bi çaran hatine bombekirin û derdora daristanî heya pîvanêka mezin hatine şewitandin.

Gund û zivîngên Şîmexê yê em navên wan dizanin û bi tevayî hatine valakirin û berî nîha jî navên hînek ji wan di rojnameya me de hatibûn weşandin, ev in: Çalan, Deryan, Bacîrî, Avîta Tehlê, Ramuran, Dehrehên, Çeme Mezin, Bîşî Reş, Korkûka Xanê, Cûnîvar, Şerefan, Belûzê, Resor, Tehtîyan, Cîndê, Torkîz, Dîmîlyan, Xwarê Pîzo, Deştê, Abesan, Gulîdan, Çemê Qeyroqan, Dihok, Banê Cîndîyan, Mendîkê, Bîrkê, Derê Gûvan, Meşaxê, Şîlîn, Gundîkê Kîmîlî, Bernîl, Kêzerok, Gundîkê Remo, Sorê Dehlê, Fekan, Hîman, Bînga Mazî, Gundîkê, Avşî, Gelî Şîvîn, Kanî Bergûv, Dînan, Dîfîn, Derya Keran, Guhara Tehlê, Banê Kerkî, Nufakaran, Tîrê Karan, Akîd, Guza Gurka, Sînê û Talga.

Gundên û zivîngên nîvînbîv hatine valakirin ev in: Xîrbîkê Bestê, Navyan, Spîyan, Besîkê, Cefanan, Dîfîyan, Çemê Sîpî, Kuşkonar, Boşagaç, Çadûrî, Tekçînar, Kavuncu, Bagpînar, Şerfîyê û Boyunkaya. Valakirina van gundan berdewam dike.

Li Dihe (Eruh), şîniyên gundên li kendaletî basîrê çîyayê Çîravê, li gundê Avale dîhên komîrîn. Gundên li kendaletî çîyayê Reş jî bi tevayî dîhên valakirin. Şîniyên gundên li dora Beronî (Fîndîkê) jî, li qopaniya

Beronî û li navçeya Basan dîhên komîrîn. Weke dihe zamin, gundê Basan girêdayê Şîmexê bû û nuh bûye navçe. Li Dihê herweha gundên bi navên Zivînga Şîkakan, Guynan, Fîlaka Gelî, Germîk, Nîvîyan, Gelî Osman, Mergê, Şîşîlî, Kanî Bîyê, Nîhîk û gelek gundên din an bi tevayî yan jî nîvînbîv hatine valakirin.

Li Berwan jî, gundên hatine valakirin, dikevin navbera çîyayên Herkolê û Korkandîlê yan jî di nevala Massîro de ne. Ji gund û zivîngên li vîr hatine valakirin, em navên wan dizanin: Hol, Kal, Ompîran (nîvînbîv), Akêr, Xînzorîk, Konç, Eşkaniş, Kîmyaniş, Hol û Ebû Bekran. Gundên Berwanî yê ne dawîyê hatine valakirin tevî hatine şewitandin. Nûçeyên eşêkî gihan me, ku ji gundên vî dawîyê hatine valakirin û pejmîrandin jî ji gundên Hol û Kal, bi kêmasî ji her gundekî deh çîyan, gelek welatparêz tevî yekîneyên ARGK bûne.

Li Şaxê jî gundên eşîran Mamûran û Xelîlan ên li kendaletî çîyayê Kanîyê Xêrtan û nevala Mamûran gelek gund hatine valakirin. Pîranîya gundên eşîra Gîrîvîyan jî hatine valakirin. Li navçeya Payîzava jî beherî 20 gundan hatine valakirin. Li navçeya Çele, herma gundên li ber tîxûb hatine valakirin. Gundî li nêzîkî Çele, di bin kontrola leşîeran de di konan de dimînin.

Li Elîkê jî gundên bi navên Zorava, Gevok, Kutnîs, Herşebê, Gelîk, Komar û Şêx Ebûbekîr hatine valakirin û şewitandin. Li gundên Elîkê yê hatine valakirin tenê ne ev in. Behîrî nivê gundên eşîra Jîrkî, da gundî nebin "parêzkar", ji aliyê gundîyan hatine valakirin. Şîniyên gundên çêk standîne, xwe li wan deran komîrîne, ku navçedî ne û qereqolên dijman li wan deran hene.

Li Qîlaban li kevyî tîxûb gundê Zevîyan û bi kêmasî heşt gund û zevîyên dîn hatine valakirin. Di vî dawîyê de, di meha Tebaxê de, gundê Şîngê hat valakirin. Xaniyên li Şîngê tevî tiştên di hundurî de hatine şewitandin. Ev jî bûye sedema dîrîbûna gundîyan Qîlaban. Welatparêzên li derdora xwestin vî dîrîbûnê bîzîvîrînin tevgerêke girseyî. Gava dijman agahdarî vî rewşê bû serî da planên nuh û dest bi xapandîne kir. Da bîhîstandin, ku ji bo gundîyên Şîngê cihê 100 kadroyan da bibin memur hatine amadekirin, herçendî gundîyên Şîngê ji binî nîzazînan berxistin û bîzîvîrînin. Ev daxwaziya dijman, bu sedema nermîbûna hînekan ji gundîyan Şîngê. Le dîsa jî gelî hîlweşandin gundan napejîrtîne. Dîjmanê dagîrker tevî dî-rabûna gelî bi pîkîliyên leşkerî radiwestîne. Tenê dîhare vî bike. Lê tu kes hawer nake, ku gundîyên bi kotekê ji gundên wan hatine derxistin û herma hebûnên wan hatine şewitandin, wê bêdeng bimînin.

Belavoka berpirsiyariya ERNK li Ewropa ya li ser vegirtina Kuweytê ji aliyê Iraqê û aloziya Xeliçê:

Li hemberê dagîriyeka împeryalist a nuh û şerên paşverû li Rojhilata Navîn, têkoşîna hevpare ya gelan bilind bikin!

Rejîma dagirker û faşîst a Saddam, Kuweyt dagir kir û vegirt. Bi vê dagirkeriya domaneka nuh li Rojhilata Navîn destpêkir. Bi vî awayî per li ser gelên herêmê xwe digihînin hevûdu, ku ji aliyê welatên împeryalist ên endamên NATO dihên afirandin. Di serî de Emerîka Bakur û İngilîtere, dewletên împeryalist bi berdewami himên xwe yên cenge dikujin Xeliça Basra û Saudi Erebtistanê. Hêz û navgînên xwe yên cengê li van deran komî ser hev dikin. Dewleta Îsrail a siyonîst û dewleta Tirk a faşîst hêzên xwe yên cenge nûronne alîkariyê. Ambarên aborî ya li dijî Iraqê û dorpeçana Iraqê, herweha daxwazên rejîma Saddam ên ji bo tevdana, aloziyê û xwe-berfêreh kirinê, Rojhilata Navîn anîne ber keviya cengekî herêmi. Gelên herême, serê her keliyekê bi çekên kîmî dihên tehdît kirin, ku bi vî awayî şerê pêvedana wan çekên kîmî di destê împeryalistên xwixwar û xulamokên wan de ye.

Li derveyî vîyanê gelên Rojhilata Navîn, daxwaz hene, da gelên herêmê di şerê paşverû de alî bigirin û tevî cengekî paşverû bibin, ku ew ceng ji bîni ne di rîya sîd û berjewendiyên gelên herêmê de ye. Aliyekî cengê evê: eniya împeryalist û dewletên xulam ên mîna Îsrail û Tirkîye ku Emerîka Bakur serêşîya wan dike. Aliyê cengê yê din ji ewe, diktatoriya Iraqê ya faşîst, ku ji aliyê hêzên împeryalistî hatîye xwedikirin, da bibe her û çavokî wêha û bibe ega bi xwîn a serîyê gelên herêmê.

Berpirsiyarê rawêşa rojane ya herêmê hêzên împeryalist in!

Dewletên împeryalist cara dawiyê pişî şerê levakirinê yê di navbera salên 1939 û 1945'an de, nexşeya Rojhilata Navîn li gora berjewendiyên xwe xizane. Bi dewletên ne siraştî, ku damezirandin, di serî de civakên Kurd û Ereban, dehaş û perçê kirin. Welatên Kurdistan û Filistîn ketin bin doliwgeriyên dagirkerî yê hîşk. Ji aliyê din, gelek gelên herêmê jî, ketin bin serdestiya rejîmên ku elaxurê împeryalizmê ne. Cewandîna dijwar û hîşk, talan û tapana dewletên împeryalist û xulamên împeryalizmê yê li herêmê, mîna doliwgeriyên Tirk, monarşîya Îranê, Îsrail û Ereban paşverû, gelên Rojhilata Navîn di nava avahiyeka civakî ya paşmayî û tari de hiştin. Dewlemendiyên siraştî yê gelan jî bi berdewamî henkîn welatên împeryalist. Dewletên împeryalist, di serî de petrol, kehnîyên dewlemendiyê yê Rojhilata Navîn heya dawiyê nûnandin. Li gûna vê jî, ji bo şikandina gelan tenê çekên xerabîyan çûnandin herêmê.

Kengê gelên herêmê xwesibîna çarînîya xwe bixînan destê xwe, hingê di dewletên împeryalist ên "xudanên demokrasîyê", be tîm û perwa çekên qirkirinê veragandine ser gelan. Şerê li Kanala Suweyî di sala 1956'an de, ku ji aliyê marwatiya paşverû hatibû mehkûm kirin, xwedîyê vî taybetiyê bû.

Dewletên împeryalist ên NATO, ev bû çî sal in, Îsrailê siyonîst li dijî gelê Ereban minê qirê mirinê bikardîhênan. Her ev hêz in, ev bû gelek sal in, dewletên Tirk, Iraq û Îranê li dijî gelê Kurd bi çekên rêkûz dikin. Berpirsiyarê dîdanîya gele Kurd Emerîka Bakur, İngilîtere û bi taybetî jî Almanya û Frense, belê ev dewletên împeryalist, dagirkeriya faşîst a Iraqê bi çekên kîmî xemilandin û bon sedema, ku tenê di rojê de 5.000 Kurd ruberê qirkirinêke bîlîşa bibin.

Hêzên ku Iraqê bi çekên kîmî

xemilandin û zivirandinê ambarêkî çekên, cebîlxaneyeka amadeyê peqînê, dewletên împeryalist bi xwe ne Heke niha diktatorê Iraqê ya faşîst, ku ji aliyê dewletên împeryalistî hatîye rêkûzîkirin û bi destê wan ser-xwe-ve-qûye, dibe ega serîyê gelên herêmê, ev herhemekî împeryalistî bi xwe ye. Ji ber ku, her kesekî baş dizanibû û dizane, ger dawîya Saddam were jî, ev diktator we rojê gelên herêmê ber bi cengekê ve bikişandibana û ev tiştekî weke çare jê re nebe, bû.

Heke niha dewletên împeryalist, dest bi amadekariyên cezakîrîna diktatorê Iraqê kirin, ev ne ji ber wê yekê ye, ku ew li ser gelên herêmê dînamîkî û di lîdê wan bi gelan digewîste. Gotinên dewletên împeryalist ên weke, "rîzgarkîrîna Kuweytê ji dagirkeriya Iraqê", "parastina welatên Xeliçê ji dagirkerîna artêşên Iraqê" bi tevayî vî û derwê in. Dewletên împeryalistî dixwazin, ger bi destê xulamokên wan jî be, her xebata berê xwe bide statukoya paşverû ya li herêmê, her xebata berê xwe bide tabankîrîna petrolê û her xebata gelan derxîne pêşîya wan, bi xwînê biparçiqînin. Di bin navê cezakîrîna Saddam de, dewletên împeryalistî xwe dane wê tevî û amadekariyê, da tevîya berêma ji nuh ve dagir bikin û li ser gelên herêmê pîkolî û nîrêkî tawîr avabikin.

Ji aliyê din, kirîna Saddam Husayn jî, ne kirîneke, ku dixwaze Îsrailê ceza bike, yan gelê Filistînê biparêze, yan yekbûna Ereban pêk bîne û ne jî li dijî împeryalizmê ye. Kirîna Saddam Husayn bîlî vî ne tiştekî din e: Xwixwarekî bi salan hate xwedikirin u ser xwe ve birin, niha ew xwixwar dînamîkî xw yê kuçîkî gani ezbeniyên xwe dike û derêkî ezbeniyên xwe di lîdê berzan. Rewj bi tevayî bi vî nolê ye.

Dewletên împeryalist niha dixwazin, hem derge ewî-e-wî kuçîkê xwe yê derbasîyan bibartin, hem jî bi hîceta vî herêmê ji nuh ve di nava xwe de dehaş u leva bikin. Di şikandin û xerîqandina gelên herêmê de, di vegirtina êrdîna Xeliçê ya stratejîkî de û di avakirina serdestiya li ser kehnîyên petrolê yê herêmê de, hêzên împeryalist bi hev re xwe dilîvînin. Lê eşkereye, ku dixwazin, êrîşa xwe ya diçe ser herêmê mîna nerdestiya li dijî hevûdu jî, di rîya bêhîrê serdestî bi dest ve anînê jî, bikar bîherin. İngilîtere bi aktîvî piştîgîrîya Emerîka Bakur dike. Almanya û Frense jî, dixwazin sîd ji pişangebûna Emerîka li herêmê bîstînin û bi vî awayî xwe badin pê.

Dewletên împeryalist sîd ji taybetiyên xulamî yê rejîmên Ereban digirin û wan li ser rîya paşbûna dibezînin. Ji aliyê din jî, berê xwe dane wan amadekariyan, ku bi herêmê statukoyeka baş a paşt a xwe dide Îsrail û Tirkîye avabikin û di nava şer û cengê de xwe bigihînin vî armancê xwe.

Amadekariyên cengê yê dewleta Tirk faşîst barê xwe didin vegirtina Kurdistanê û şikandina têkoşîna serxwebûna Kurdistanê

Piştî ku ezbeniyên wê yê împeryalistî destur û vîze dane, dewleta Tirk a dagirker û faşîst jî, mîna hespê truva yê li herêmê, bi lez û bez xwe amade cengê dike. Dewleta Tirk, ku li hemberê Îranê bi tevîya hîma xwe piştîgîrîya rejîma Iraqê kir û bû hevpare qirkirîna gelê Kurd bi destê diktatoriya Iraqê ya faşîst, piştî vegirtina Kuweytê kete nava lîdê û bîzdaneka jidî. Paşê jî, bi Emerîka Bakur re lihevhatinek

dane û niha destpêkirîye, ku ji bo derxistina cengekî zehalê bike.

Dewleta Tirk, bi artêşa xwe, bi hikumeta xwe, bi parlamentoya xwe û bi weşanên xwe, xwe amadeyê cengê dike. Baregeha navgînên armancî ya li Încirîfê, bi firaken cengê yê Emerîka Bakur hatîye tijîkirin. Firaken cengê yê Tirkîye, xwe dane baregehên navgînên armancî yê li Amed (Diyarbakur) û Elahê (Batman). Pişborekî leşkerî yê Emerîka xwe belavî çarmedorên Kurdistanê kirine. Yekên yê artêşên Tirkîya li Kurdistanê dihên rêkûzîkirin. Rewşa cengê ya hîna nehatîye eşkere kirin, daxwazîya bûye. Dewleta Tirk mirovan dibe leşkerîyê, bang ji bo mirovan cihgir diçin. Hemû cihgir amade dihên rawestandin. Di çarçîva hukumetê û serleşkeriya gelemperî de serleşkeriya cengê hatîye avakirin. General û polîtîkvanên Tirkîya ên faşîst, weke ku serfiraz bi dest ve anîn, weke ku Musul û Kerkuk vegirtin, weke ku êrdîmên petrolê yê derlemend vegirtin, ji niha ve awazên serfirazîyê bilind dikin. Hikumeta Tirk, ji parlamentoya xwe "desturî cengê" girt. Weşanên burjuwaziya Tirkîya, bi hangeşîyan ji kehnîyên dalreya cengê ya taybetî, gel provake dikin û mirovan amadeyê cengê dikin.

Di vî şerî de tenê yek armancê dewleta Tirk heye. Armancê ewe: Dagirkerîna başûrê Kurdistanê û perçiqandina têkoşîna serxwebûna netewî Kurdistanê. Di vî şerî de dewleta Tirk tenê vî dixwaze: Musul û Kerkukê, ku her demê di şerê û xerabî de ne û hîna jî wan di nava tîxubên "peymana Netewî (Misaki Milli)" de dibîne, vedigire, nakolîyên netewî û civakî bi cengê buxosîqîne u Kurdistanê bi serê xwe tenê bihêne bin kontrola xwe.

Dewleta Tirk, biraymanîyên dagirkerîyê yê meha Nisanê jî, bi van armancan danezane kiribû. Ji meha Tîrmehê vir de ye, artêşa Tirkîya li Kurdistanê bi berdewamî operasyonan birêve dibe. Li Şîrîza, Dîh, Qilab, Elî, Çel, Şemûrîn, Gîrê Amed û Şaxê gund dihen valakirin u şewitandin. Derdorên bi çîyan û daristanan dihên bombekirin û şewitandin. Li hemberê komên pêşmergeyan ên dihen dorpeçan, çekên kîmî dihên bikaranîn. Komên gundîyan bi girseyî dihên qirkirin. Behîrîn nîvê erdê Kurdistanê bûye meydana cengên leşkerî. Yekên yê artêşa Tirk ên rêkûzîbûyî, bi topan u bîrd, bi çekên giran hatîne kemilandin û bi berdewamî di operasyonên leşkerî de dihên girtin.

Sûdên gelên herêmê ji tewrê li dijî dagirkeriya împeryalist û şerên paşverû, ji hevkarîya gelan û têkoşîna hevpare derbas dibin!

Gelên herêmê di diroka xwe de carekî din ruberê tehdîtêke cengê dibin, ku gelekî bi xeter e û we nixandînen mezin bi xwe re bihêne. Di vî cengê de cîhê gelên herêmê, ne rezên împeryalistî dagirker in û ne jî rezên diktatoriya Saddam.

Dîvê em gelên herêmê baş bidin şanîkirin, ku em dagirkerên împeryalistî li herêmê xwe naxwazin, ji ber ku ew bîlî rûxîne, êş û dildarîyê tiştekî nahênînin welatên me.

Ji bo me gelên herêmê û hêzên şoreşger û welatparêz tenê riyek heye ku em li ser herî: Destur nedin, ku welatên me di bin soîlên împeryalistî de gerr û qirêj bibin. Berxwedana xwe li dijî rejîmên zorbar û xulam bilind bikin, ku bîngehek ji bo êrîşên

împeryalizmê li ser herêma me amade kirine û bûne belê serîyên welatên me, herweha li dijî ezbeniyên wan hêzên împeryalistî têkoşîna xwe peşvebînin. Di berxwedanên xwe de him û hêzên xwe bigihînin hevûdu û bikin yek. Bi berxwedanê û şoreşê gelan em di nava têkoşîna bûyîna xudanên welatên xwede bin. Tenê bi vî nolê, dikarin herêma xwe ji dagirkerên împeryalist û cengên paşverû biparêzin; dikarin xwe bigihînin rastîya wê Rojhilata Navîn, ku li wir xuş û birayetî, hevalbendî û aştî serdest bin.

Gelê Tirk ê dost, karker û hêzên şoreşger û demokrat ên Tirkîyê!

Dewleta Tirk xwîna we ji dîmê, di bin pîkolîyên faşîst de digire. We dibe ber cengekî, ku we tenê rûxin ji we re bihêne. Dibe ku bangên jî bo şer ên genêralên faşîst, polîtîkvan û weşanên Tirkîye, ji bo hunek ji we şerî wêna guhan. Lê belê hun baş bizanibin, di vî şerî de ji bo berjewendiyên împeryalistî û li dijî berjewendiyên gelên herêmê de, çî sîd û fêdeyek ji bo we nîne. Şerê ku bi armancên dagirkerî wê we ajotin, wê ji we re bêhîrê burçbûn, mîrî û rûxin ji bo welatê we bihêne.

Bi hangeşîyan faşîst û dagirkerî neyîn azpandin. Li dijî cengê rabîn, dengê xwe tevî dengên li dijî cengê bikin, tevgera dahêrê cengê xurtbikin. Li hemberê rûxina Kurdistanê bi destê artêşa dagirkerên Tirk û li dijî plana vegirtina baqurê Kurdistanê ji aliyê artêşên dewleta Tirk, birawestî û dengê xwe bilind bikin. Mîlê xwe bîdin berxwedana xuş û birayî xwe yê Kurd.

Hêzên şoreşger û demokrat ên Tirkîyê!

Delamet û wezîfeya we ye, ku hun gel ji pîkolîyên hangeşîyan şewitî a ji bo derxistina şerî xûs bikin û tevgera li dijî şer rêkxistî bikin. Dîvê hun pîmekin, ku armancê ji armancên dewleta Tirk ku dixwaze bi tevîrê şerî xwe bigihîne, bi tevayî xerîqandina tevgera şoreşger û demokrasîyê li Tirkîyê ye. Hun rûherê berpirsiyariyeka diroki bûne. Bi berxwedaneka bi mîltanî, hun dikarin qirêjîrên cengê yê burjuwaziya dagirker û faşîst bîstînin, ji bo şoreşê gelî hilgirtinekê bikin pîya têkoşîne. Hun dibînin şer li Kurdistanê dihe tûnd û bîcîhkirin. Bi vî armancê ve girêdayî, delametekê we ya bîngehî û şerêkî ye, ku hun malên xwe badin têkoşîna rizgariya netewî ya gelê Kurdistanê û tevî gelê Kurdistanê, xwe bîxînin nava hevkarîyeka têkoşîne ya rêkxistî.

Hemû hêzên sosyalîst, demokrat û dijberê cengê yê welatên împeryalist!

Çî motîfeka makîdar ji bo artêşên ser welatên me ji aliyê hukumetên we yê împeryalistî nikare were şanîkirin. Tenê yek armancê wan heye: Daxwaza bûyîna serdestîyên welatên me, dewlemendiyên me yê siraştî û mirovên me. Rejîmên împeryalistî berpirsiyarên şerêkî ne, ji bo burçbûn, xîzanî, statukoya dagirkerî u rewşa bi berdewamî ya cengê li dijî li Rojhilata Navîn.

Guhih xwe nedin demagojiyên rejîmên we yê împeryalistî u bawerîya xwe bi wan nehenin. Qirkirînen wan en li ser gelên herêmê, planên wan ên vegirtîne pişange bikin û li hemberê wan rawestin. Gava rejîmên we gelên din qirkûn, hun nikarin bibêjin, em di demokrasîyê de dijîn. Diroka bihê-

nîn pêşîya çavên xwe. Împeryalizm ku gelên din bide ber daat û biçîne, di dawiyê de wê berê xwe bide we jî.

Derketina we li hemberê dagirkeriya împeryalistî û cengên paşverû li Rojhilata Navîn, alîkarî û destekên we ji bo têkoşîna gelên herêmê ku dixwazin bi vî têkoşîne bîbin xudanên welatên xwe û hevkarîya we di vî têkoşîne de, ji bo we delamet û karguzariyeka bîngehî û dîvê ji bo we bibe bi vî nolê.

Gelê Kurdistanê yê welatparêz!

Dagirkeriya Tirk a faşîst di nava amadekariyên şerêkî de ye, ku hema her keliyê heye şerî bade destpêkirin. Herdu aliyên vî şerî jî, ew hêzên dagirker in, dewletên Tirk û Iraq in, ku welatê me dagirkerîne. Armançeka vî şerî, daxwaza bûyîna serdestî Kurdistanê û xerîqandina dengê azadiya gelê me ye. Qada vî şerî wê bibe erdê Kurdistanê, di vî şerî de mirovên Kurdistanê wê mîna navgînan wekî bîkarhanî. Dîjîmên me, ji nuh ve li bîrên bakur u baqur ên welatê me, himên xwe yê leşkerî komî serhev dikin. Herdu alî jî, ji bo di rezên pêşî de wan behayî şerî, ciwanên gelê me dixînin bin çekên û wan dibin leşkerîyê. Gundên me dihên valakirin, daristan û reştanên me, deşt u çîyayên me dikevin ber bombabaranan û dihên şewitandin.

Tevî karker, gundî, rawşenbîr, ciwan, jin, destkar û oldar; hemû welatparêzên Kurdistanê!

Dîjîmên me yê dagirker bi rîya olî dixwazin mirovên me bixapînin. Herdu alî jî, dest dihavêjin çeka olî.

Gele Kurdistanê, li dijî dagirkeriya împeryalistî, li dijî şerê hêzên dagirker ê ji bo doliwgeriya li ser welatê me û ji nuh ve dehaşîkirinê, bi yekcarê li ber xwe badin u berxwedana bîlîd bikin! Leşkeriya di nava rezên artêşên dagirkeran de nepeçînin, bi dijî vî rabîn, berê xwe badin çîyan u şîrê bikin! Lawên xwe, merên xwe, birayîyên xwe ji bo şîrê ji artêşên dagirkeran nazî bikin!

Welatparêzên Kurdistanê yê li Ewropa, bi belavokan, xwepeşdanan, livbaziyan protestoyê û mîlîngan li hemberê şer û cengê dagirkerîyê rawestin, li dijî buxosîtan!

Hêzên rêkxistî û li ber xwe didin, di şerên de bîcîdîkevin. Xwe di nava rezên Eniya me ya Rizgariya Netewî-ERNK de bigihînin hev, yekîtiya xwe peşvebînin. Tevî rezên Artêşa me ya Rizgariya Gelî-ARGK bînin!

Rûya ku PKK daniye, rîya rizgariya gelên Rojhilata Navîn e. Bi berxwedana xwe ya netewî ku me li ser vî riye bilind kirîye, em ji bo gelên herêmê bîbin nîxane u em berê wan jî bidin berxwedanê!

Gelê Kurdistanê, hima xwe ya rêkxistî xurtîr bikin! Ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê şerê xwe yê rizgariya netewî bigihînin rapêrînan, serhildanan u şerê împeryalistî u dagirkerî di avê de bibin!

- Bîmîre cengê împeryalist û dagirkerîyê!
- Bîmîrîna dagirkerîyên Tirkîyê u Iraqê yê faşîst!
- Bîjîna bîrayetîya u berxwedana hevpare ya gelên Rojhilata Navîn!
- Bîjîna PKK, ERNK u ARGK!

Berpirsiyarîya ERNK li Ewropa 15 Tebax 1990

"Ez dibêjim, heya sala 2.000'î wê dewleteke serbixwe çêbibe..."

Ev hevpeyvin bi Sekreterê Glîtiya Partiya Karkerên Kurdistan-PPK bi rêz Abdullah OÇALAN re, ji hêla berpirsiyarên Radyoya Kurdî li Avusturaliya Mustafa Xelil û Meyadê Kurdî hatîye çekirin û roja 23'e Heziranê 1990'an di programa Radyo de bi tevayî hatîye weşandin.

Em vê hevpeyvinê weke ku hatîye weşandin, pêşkêşî xwendevanan dikin.

Radyoya Kurdî li Avusturaliya:
Di wê deme de, gelek guhartinên mezin li welatên cihanê û bi taybetî li welatên sosyalîst çûn girîng. Bir û baweriya Partiya Karkerên Kurdistanê li ser wê pîrê çyê?

Sekreterê Glîti yê PKK Abdullah OÇALAN:
Rewşa nûha li cihanê çêbûye em ji bo Kurdistanê baş dibînin. Tîştên di salê de li dewletên sosyalîst û bi taybetî di wê dema dawiyê de çêdibûn, deriyên girtî ji bo Kurdistanê bi tevayî vedikin. Ez dikarim bibêjim, ku ji dema Şoreşa Oktobere û heya niha derî li Kurdistanê hatibûn girtin. Ji gela cihanê re dergeh vekubûn, lê ji me re hatibûn girtin. Ev, hinekê bi gexsiyeta Kurdan ve girêdayî bû û hinekê jî bi sedemên wekî din. Lewma ez, dikarim weha bibêjim: Tîştê adî vedibe, ew deriyên girtî ne.

Şoreşa Cîmehê, ku niha bêtirî heftê salan ji ser derbas bûne, gelek gelên cihanê rakir. Ji bo gelek gelan serketin çêbû. Bi taybetî gelê Tirk ji wê şoreşê feydeyan girt; berî her milletekî, bi her awahî, alîkarî ji wê girt. Lê derî li ser me hatin girtin.

Encamê evê: Tîştên nûha derdikevin meydanê, lihevhatina di nava USA û Yekîtiya Sowyetê de, rewşa ku li cihanê çêdibe, ez li benda wan bûm. Di sala 1985'an de, gava Gorbaçov nûb hatibû ser kar, min weha gotibû, "Çiyan hatîye girtin (kîlî bûye). Eger ev girtin vobe, wê ji bo me jî gelekî baş bibe." Pîr kes niha dibêjin, "Sosyalîzm bû kapitalîzm." Dibêjin, "Sosyalîzm nema" û baweriya xwe ji pîr diqînkînin. Ez rewşê weha nabînim û diaminim. Ew sosyalîzm çêbûbû, gelekî kêmaniyên xwe hebûn. Heya, ji pîr aliyên ve, ji sosyalîzmê dûr bû. Belê, niha gava berî bi paş ve dihavejin. Mîrov nikare wê rewşa wan weke pêşketinekê bibîne.

Sosyalîzm heya wê rojê çêbûyî, ji pîr aliyên ve jî sosyalîzmê dûr bû. Lê ji niha û pêve, sosyalîzm li welatên sosyalîst çêdibe, we bêtir di cihê xwe de pêk bihêtin, wê bêtir nêzîkî jiyana me û rast çêbibe. Dibe ku niha posideyên tiştekî weha xweya nabin, lê di paş de we tiştekî weha derkeve holo. Li cihanê niha tîştên gelekî mezin çêdibûn, bi taybetî niha paktî (peyman) NATO û Warşawa hêlî hêlî ji holo "radîbîn", sew pêdivî bi wan namîne. Di dema nêzîk de çî buhayeka wan namîne. Pîrma Kurdistanê, ji ber wê yekê bû, hatibû girtin (kîlî bûbû). Ji ber wê yekê bû, ku di nava wan herdu paktan (peymanan) de "dengê" (wekhevîya bîme) çêbû. Di binê wê wekhevîya himê de, em fatîh bûn. Niha ev rewş dihe guhar-

tin. Li ser bingeha wê guhartinê jî, ez bawer im, gelekî encamên heja wê ji bo Kurdistanê derkevin holo.

Ji nûha ve derdikeve pêşya çavan, ku gela Sowyetê jî aliyên demokrasiyê ve xurt dibin. Weha jî hemû gela welatên sosyalîst tev. Ev yek, posideyên xwe li dewletên kapitalîst jî dike. Di welatên wan de jî pîrma demokrasiyê we hinekî peş ve here. Di bin posideyên welatên Rojhilat û Rojava de, dewleta Tirkiyê ya faşîst jî, yan divê xwe bigihîne demokrasiyê yan jî roj bi roj wê bihele û jî holê rabe. Ji bo me Kurdan, ji hemû aliyên ve, dema nûh vedibe (destpêdike).

Radyoya Kurdî li Avusturaliya:
Gotina we û nêrîna we li ser eniyeka nêwî, ku wekî partiyên Kurdî çêbibe, çyê? Yanê eniyeka (cephayeka) weha Rêxistina Rizgarîya Filistinê-PLO

Sekreterê Glîti yê PKK Abdullah OÇALAN:

Niha li Kurdistanê eniya rizgarîya gel çêbûye. Pîrma weha ye: "Gelo di nava partiyên hene de, eniyeka yekbûyî wê çêbibe yan çênabe?" Bi rastî, tiştê niha li Kurdistanê çêdibe, yekîtiya gel bi xwe ye. Bi milyonan mirovên gele Kurd, ji bingeh ve, eniya xwe çêkirine û çêdikin.

Gundî, karker, xwendekar... bi rastî, cara yekemîn e, ku di dîroka xwe de dibin yek. Niha jin, mêz, zar û kal bi her awirî xebatê dikin. Ev rewş li her derê serdest dibe. Li Dersîme, li Serhedan, li Botanê û heya bigihîje Behdînanê, weha jî, li her hêla Kurdistanê ji Rojhilat heya bigihîje Rojava, li ser bingeha niyaseteka (ranyariyeka) nûh, gelê me bi xurtî radibe ser xwe. Ev jî eniyek e, ji bo Kurdistanê. Û eniya rastî jî ev bi xwe ye.

Eger ev partiyên din li jor ji xwe bîkin yek, di vir de jî feydeya me heye. Lê ez dikarim bibêjim, ku di bin serokatiya Partiya Karkerên Kurdistanê de, eniya rizgarîya gele Kurdistanê û yekîtiya rast çêbûye. Niha jî em bi girani li ser wê pîrê em kar dikin. Ez dikarim bibêjim, ku ji ber posideyên gel, partiyên din jî, ji dema berê bêtir guhdariya dengê PKK dikin. Dizanin ku PKK, bi taybetî bi şerê van heft salên dawiyê, millete Kurd kirîye yek. PKK li Kurdistanê bûye hêzekî herî mezin. Ew heft sal in, artêşa faşîst li hemberê me şer dike. Belê nikare me ji holo rake. Roj bi roj hezen me xurt û mezin dibin. Lewma, me kanyê posideyên mezin bafîrlînin. Nêzîkahiyeke xurt çêdibe. Ne tenê li bakurê Kurdistanê, li hemû helen welat ev çêdibe. Ev jî li ser bingeha ranyariyeka rast çêdibe. Niha em haziriyên avakirina eniyeka firê birêvedibîn, eniyeka ku bikanbe temala (niwandîniya) hemû perçeyên Kurdistanê bike. Li ser bingeha wê eniyê jî, em dixwazin ji bo avakirina meclîseka giştî ya niştîmanî bixebitin. Ev jî, di rîya avakirina welat de, gavê e. Li ser bingeha meclîsa giştîya niştîmanî, mîrov dikare roj bi roj çêtir li ser kar raweste. Ev, ji bo xebatê li der ve jî bingehêke heja wê avabike. Ev meclîs, dikare li cihanê roleka weke rola Rêxistina Rizgarîya Filistinê-PLO jî bo gele me bileyze.

Radyoya Kurdî li Avusturaliya:
Hinek rojnâmevan û wekî din dibêjin, ku "Konwanta Kurdan bi sedan salan li dir cihanê ve." Godn, bir û baweriya we li ser wê tiştê çyê?

Heke ez hebim, wê demê ez kefiyê ve rastiyê me.

Lê heke heya wê demê ez tunebim jî,

bingeha ku me ji Kurdan re daniye,

bê guman heya sala 2000'î li cihanê û di nava malbata mirovatiyê de wê cibekî ji me re çêbibe.

Sekreterê Glîti yê PKK Abdullah OÇALAN:

Rast e. Ez her demê dibêjim, "Gelê Kurdistanê bûye dîwê cihanê." Milletekî kevin ku min gele me di bin zîlmê de mayî, tune ye. Weha jî, kesekî ku min me li paş mayî, tune ye. Gelek sedemên ve yekê hene. Em ji dewra Persan bigirin, em ji dewra Romayîyan bigirin heya bigihîje şerê Îran û Iraqê, çiqas şerên nebaş û encamên wan ên xirap hebûn, li ser Kurdistanê derketine û bûne para Kurdistanê. Kurd, ji ber van şeran, ji bo nemirê, tîm revîyaye û ketiye çyan. Mîrovê her demê li çyanê de, nikare çaven xwe li ser jiyana weke û gava çaven xwe venêke jî, nikare pêş ve here.

Berî pîrma min hebû, min digot: "Çawa Avî Nûlê Mîr çêkirîye?" Niha Sûriya millete Rusê mezin çêdike. Yanê her milletek li ser tiştekî çêdibe. Gava pîr were ser Kurdan jî, Kurd li ser çiyayên xwe mane. Eger çiya nebana, eger ne çiya bûna, Kurd jî nedîman. Dema Kurd daketane beriyê, ji holo rabûne, hatine astîmê kirin. Ji ber wê yekê jî niha li paş mane. Dewleta Kurdistanê dagir kirine, bi hovîti serî dane kuştin û talanan. Kurd, ji bo nemirê, derketiye çyan. Çar hezar mezin bilind, ji cihanê jî bi rastî gelekî dîr...

Tîştê mezin jî evê: Dîjîmîn me yen ku ji 4.000 salan vir ve li ser Kurdistanê şer pêkhanîne, tenê wê çareye ji Kurdan re hişîne, ku ji çiyayên xwe dernekevin. Sedema mezin ewê wekî din jî sedemên pêşveçûnê ji aliyên ranyarî, sosyalî (civakî), ekonomîkî (abîrî) jî hene, ku rewşa Kurdan weha bûye û di vir de serokatiya jî çêbûye. Lewma çîn û birên civaka me ji jî hev baş cuda nebûne; civak jî aliyên zanistî û kar ve gelekî li paş maye.

Kesen di dîroka Kurdan de heya niha derketine, xwestine li ser bingeha elî û malbatên xwe serokatiyê avabikin. Qet nekarîne yekîtiya

gel avabikin. Nekarîne xwe bigihînin, ramên, hîz û baweriyên nûh. Heya niha, serokên bi vî rengî bi tevayî bûne tayîstokan di demên hezen biyanî de. Qet kesek jî, bi şeweyeka rast, ji bo serxwebûn û azadiya Kurdistanê serbixwe ranebûye. Heya ve rojê, kesen derketine, li ser bingeha hêz û dewletên derveyî rabûne. Belkî serbixwe xweya dikin, lê xwedîyê jiyaneke bi tevayî girêdayî ne. Ev rewş sedema herî girîng e, ku Kurd ji ber wê, li paş tevîyê cihanê mane.

Radyoya Kurdî li Avusturaliya:
Bir û bawerîya we li ser rewşa Kurdan, ji niha û heya deh salên li pêşya me çyê?

Sekreterê Glîti yê PKK Abdullah OÇALAN:

Di Newroza sala 1990'an de min gotineke kir. Min got, ku "Ev deh salên li pêşya me, wê bibin salên Kurdistanê." Heya min tiştekî din jî gotibû. Ev jî weha bû: "Emê van deh salên li pêşya xwe, emê bikin salên Kurdan û di wê cihanê de jî bo Kurdistanê cibekî ava bikin." Armanca min ewê. Armanca Partiya Karkerên Kurdistanê weha ye. Bi rastî, ji ber xebatên ku me heya niha kirine û haziriyên me, cihan tevê di me qeub dike û navê Kurdan li cihanê baş belavbûye. Dost û dijman niha Kurdan çêtir nasadikin.

Dîjîmînê Tirkê faşîst, niha ew jî xwe hazir dike, ku zîmanê Kurdan serbest bike, ji pîr aliyên ve serbestiyekê bide Kurdan. Niha gelek haziriyên dike. Dagirkerên Tirk gelekî ditirsin û dibêjin, "Her tiştê wê jî destê me hore. Vê carê wê werine ser me. Emê bihilwajan û parîşan bibin." Tirsa wan a jî wê yekê, roj bi roj zêde dibe. Lewma dixwazin hinde tîştan bidin Kurdan.

Bi rastî, niha ez dikarim bi xurtî, bi bir û bawerî bibêjim, ku Kurd, ji niha û pêve, nema li paş dikevin û bi şûn ve diçin. Me di navbera salên

1970 û 1980'an de bingeh danî u avakir. Dîjîmîn, bi 12'ê Êlûne bersîweka mezin da me. Xwest, me ji holê rake û tunebika. Ne tene PKK, lê belê dixwest hemû gelê Kurd jî hebûnê rake. Di navbera salên 1980 û 1990'an de jî, me berxwedaneka mezin çêkir. Di zindanan de, li çyan û li derveyê welat em biserketin. Ev jî bû domana derwemîn. Niha jî domana sewemîn li pêşya me heye, yanê salên di navbera salên 1990 û 2000'an. Ez ji gel re di van salan de her dibêjim, di van deh salan de, wê dewleteke serbixwe çêbibe: wê ji bo tevîyê gel serxwebûn û azadiyê pêkbihe. Ne tenê ev, heya demokrasiya rastî û sosyalîzm jî wê pêkbihe. Heke ez hebim, wê demê ez kefiyê ve rastiyê me. Lê heke heya wê demê ez tunebim jî, bingeha ku me ji Kurdan re daniye, bê guman heya sala 2000'î li cihanê û di nava malbata mirovatiyê de wê cibekî ji me re çêbibe.

Radyoya Kurdî li Avusturaliya:
Bir û bawerîya we ji bo bi hezaran Kurdan li der ve, ji bo daxwazên gel û nêrîna xwe çyê?

Sekreterê Glîti yê PKK Abdullah OÇALAN:

Bi rastî tehlukaya herî mezin a mirine, derketina ji welat e. Mîrovê derkeve bêtir hevi dibe; rastî ew, mirina herî nebaş e. Ji ber wê, Kurd jî welat divê dernekevin. Kurdan li der ve jî ber zîlma dîjîmîn derketine der û revine. Tevî birçîbûn jiyane. Dîjîmîn wan hiştiye bin hingavtînan de. Xebata me ya herî mezin jî, di van salan de li der ve çêbûye. Bi taybetî ji ya min. Ew hebûna min li der ve dikeve tala donzdehan. Ji bo çî û jî ber çî bû, hun dizamin. Lê rastîya wê ev bû, ji bo vegerina welat di xwe çêbibe.

Li vir, li ser axa Erebiyanê, me cibekî weha piçûk jî xwe re dit. Me xebata mezin li vir çêkir û pêkhanî. Ev cih jî Filistinîyan re jî ba, nedikarin wisa têkervîne. Li gelek cihên dîne, ev tehluka li ser gelan çêbûne. Li ser me jî çêbû. Tehlukaya mezin jî ewê, wekî mîrov ji welat derkeve û careka din nekaribe bikeve welat.

Em, li hemberê ve tehlukayê mekînin. Xebata me ya herî mezin, vegerina li ser axa welat e. Niha ez dikarim bibêjim, ku me li ser axa welat cib girtiye. Di çiyayên Kurdistanê de, bi çêken xwe û berxwedanê me çêbibe, me cihê xwe girtiye.

Li bajarên jî, di wê sala 1990'an de, bi rastî serhildanên mezin çêbûn. Berî her cibekî, li Nûsebin (Mîstîbîn) û Cizîra Botan û hema li gelek bajarên Kurdistanê, serhildanê gele me bi rastî gelekî xurt bû. Lewma ez dibêjim, tehluka mirina Kurdan ji ber hebûna li der ve jî, êdî ji holo rabûye. Gelê me jî, niha, li ser bingeha welatparêziyê karê xwe baş dike. Nexastim li Ewropa jî bi sed hezaran welatparêzen me hene. Weha jî li Erebiyanê, li Afrîkayê, Asyayê û heya li Amerîkayê mîrovan me hene. Vê hun jî Avusturaliya dihe. Ez lê dînerim, hun giştî kar û xebatê dikin ji bo Kurdistanê. Ev xebat bi rastî ne hindik e.

Nêzîkî milyonek mîrovên Kurd li derveyê welat xebatê xwe ya welatparêziyê dikin. Ev jî, himêkî gelekî mezin e. Welat tune be, namas û şerê jî ji holê radibin.

Di dawiyê de, ez ji bo hatina we, pîr spasî dikim û di keshûna we de jî, ez pîr silaven xwe li hemû Kurdan li Avusturaliya dikim.

Berdewama axiftina şoreşgerê li Almanya girtî, Hasan Hayrî Guler:

PKK berpirsiyarê mirovatiya li Kurdistanê li ber xwe dide ye

**DESTPÊK
DI HEJIMARA BIHURÎ DE**

Em zarokên Kurd, di dema min de, heya em dibûn heft salî me gotinek Tirkî nedizani. Tirk, di dibistanên de Tirkî bi me dadan binkirin. Mambostayên Tirkî hem di dibistanên de, hem jî li derveyî dibistanên destê nedidîn me, ku em bi Kurdî bipeyivîn. Endamên malbatên me, cîranên me, bi me re bi Kurdî, em jî bi wê re bi Tirkî dibepeyivîn. Dema min dest bi dibistana Tirkî kiribû, min amê çend gotên Tirkî jî nedizaniyê. Heya dawîkirina dibistana pêşî jî, ez Tirkî hîs nabûm.

Dewleta Tirkî a dagirker, bi hemî nedikarî zimanê me bi me bide jîbirkirin. Lewma jî, nedikarî bi birdoza (ideolojiya) komalîzmê mejiyê me bigêrê û jiyane (rûhê) Tirkîtiyê di serê me de bide sîlîn. Mêtingerên me mirovên Kurd anibûn gelnîroyekê wê, ku me adî Kurd û Kurdistan namodikir û em, ji Tirkîtiyê pirtir xwedî ji Tirkîtiyê derdikotin. Me Kurdîbûna xwe inkar dikir. Dagirkerên Tirkî Kurdan, pir piçûk didan paşkirin. Bi gotinên weke, "Tirkî çiyayî", "Kurdên bi dîvîk" û hwd., bi nav dikirin. Gelek navên ne bag didan Kurdan. Ji bîla din jî, pesna dewleta Tirkî û Tirkîtiyê didan. Ji ber van bikarhêneran û di bin vê pîkolojiyê de, me nedikaribû, me xwe li derbarê dîrok, çand, huner û hemî hebûnên Kurdan agahdar bikira; me nedikarî em agahdar bibin.

Di bin hîkmê dewleta Tirkî de her çendî gele Kurd di nava xwe de bi zîmîyê Kurdî sazûniya jî, di xwendin û nivîsandinê de delîva (keya) pêg ve birina zîmîyê xwe me neditiye. Mirovê Kurd lewma nakariya zîmîyê xwe pêg ve bibe, ji ber ku gava derê xwe vekirîye, rastî lêdan, zîmî û zorê bûye.

Dewleta Tirkî li Kurdistanê navên hemû mirovan, bajarên û gundan, çiyên û xizmanan û hwd. li gora zîmîyê Tirkî guhertiya û nava zivîrandiye Tirkî. Dagirker xwedî li hemî hebûnên netewî me derketina û weke yek wan bîn, dane nakirin; teva bi navê xwe dane nasikirin. Destûr nedane, ku kesek bikaribe bi Kurdî pirtir, rojnaniyên, kovan û hwd. bi nivîsîn û derxîne; destûr nedane ku Kurd bikaribe van bixwîne. Bide xwendin û li cem xwe bigire. Dîm, destûr nedane, ku kesek bikaribe bi egeretî helbestan bibêje, kusestên muzîka Kurdî li cem xwe kombike, bigire. Ev tev, ji aliyê dewleta Tirkî hatine qedexê kirin û li li van xwedî derkeve, girînge ku cezayên giran bigire.

Ji bo çî dagirker bi vi rengî sorî dane pîkolojiyê çandî jî? Ji bo çî van kirinên xwe heya vê rojê didomînin? Bersiv ew: Ew geleklî rind dizanin, gava ku gele Kurd bikaribe çand û bawerî xwe pêg ve bibe, bikaribe bi zîmîyê xwe bi serbestî bipeyive, hingê xwedî li dîroka xwe jî wê derkeve, xwedî li serxwebûn û azadiya xwe jî wê derkeve. Rastî ew, ku heya PKK derneketibû, tevgera PKK nebû, mirovê Kurd ji xwe jîbirkiribû. Xwedî li Kurditiya xwe, mirovatiya xwe, dîrok-çand û hunera xwe jî dermedîket. Em kûbûn nava rewqê, ku em ji Tirkî çetir xwedî li Tirkîbûnê derdikotin. Me wêrê wan û xerîqandinê, bi destên xwe li stuyê xwe gerandibû.

Dewleta Tirkî tu caran destûr nedaye, ku bi navê Kurd û Kurdistanê rêxistinên aborî û komevanî jî werin avakirin. Li ser axa welatê me bi navê Kurdan çî parî, komel, sandîk û hwd. bi destê dewleta Tirkî tu caran avabûn. Ev dewlet barwê, ku caran delîva xebata komevanî nedaye gele Kurd. Hemû bîz û kesên bi navê Kurdîtiyê serîyan xwe hildane, ji hêla

dagirkeran herdemê hatine perçiqandin. Di dîrokê de rewqê wê bû, heya ku PKK derket.

Hemû partiyên Tirkî ji aliyê ramyarî ve, di demê komel, sandîk û rêxistinên Tirkî li ser bîngeha inkarkirina Kurd û Kurdistanê hatine damezrandin. Hemû rêxistinên bi destê dewleta Tirkî avabûn, tev xizmeta tunekirina hebûnê netewî gele Kurd kirin û bûne diran ji bo nasîlîyên. Di pirtir Kurd û Kurdistanê de inkarkirin, girtirî, bar wê bigirtin û hwd. ji xwe re kirin armanc û bîngeh û heya niha jî xebata xwe bi vi awahî didomînin.

Kurdên di nava rêzan rêxistinên dewleta Tirkî de cih girtine, li gora daxwazên ramyarî û berramîyên wan xebat kirin û li ser bîngeha xulamîyê, bîbextiyê, welat firogiyê û inkarê dijîminahiya gele Kurd kirin. Dagirker, bi alîkariya xiyatên ji nava Kurdan, ramyarîya xwe ya dagirkeriyê li Kurdistanê berêvebirin. Bi taybetî axan û serokên eşîran, li welatê me xulamî û berpirsiyarîya dewleta Tirkî kirin û ji bo tunekirina gele me roleka mezîn leytîne. Hêzên dagirker li welatê me, ji hêla destê nedane rêxistinên ramyarî werin damezrandin, ji bîla din jî nakolî û dubendiyên eşîr, ol û malbatî herdemê germ bigirine. Kurdan kirine dijîminên Kurdan. Lewma li gora rêxistinên netewî, ev hêzên feodal bi xizmanî xwe ya ji bo dewleta Tirkî, hebûna xwe parastine. Egerê li ber çavan e, ku di dema me de, li gelaîperîya cîhanê pirtirîya gele bîdest û kole gihîştine rizgarîya xwe. Lê di demê me de, gele me xizmanî nava rewqê, ku roj bi roj ji aliya netewî ve ber bi helandinê ve here. Birdoza (ideolojiya) rizgarîya netewî li dijî dewleta Tirkî cara pêşîyan bi rêbortiya PKK pêşveçûye. Gele Kurd bi damezrandina PKK gihîştîye rêxistinî xwe ya ramyarî û cara pêşî, di bin ala PKK de yekîtiya netewî ya gele Kurd avabûye, bîrveketiye.

Ji gundê wî derxînin, dest deyma ser mal û malikê wî, zîmî û zorê li wî bîkin û wî bîkujin. Bi vi awahî, her feodalek, bi sedan, bi hezaran mirov, bi koleka çekdarî, bi tebi û alîkariyên dewleta Tirkî, a xwe re kiribûn xulam û kole. Wan, eşîran berêdan hevûdu, di nava wan de gerên dijwar derdixistin û mirovên Kurd, bi destê hevûdu didan girtirin. Ev axa û serokên eşîran bi pirtir di nava rêzan dewleta Tirkî de cih girtibûn û strateji û taktîka dagirkeran li Kurdistanê xwedî bîngeh dikirin, dibûn sedema li welatê me bîrvebirina van.

Nîmîne; berî sala 1980'an li bajarê Sêwrekê axayekî Kurd ê bi navê M. Celal Bucak hebû. Bi sedan gund di destê wî kasê de bûn. Bi sedan mirovên çekdar xizmeta wî dikirin û malî dewletê hîkmê xwe didomînd. Ji aliyê din ev welatfiroq endamêkî parlamentoya dewleta Tirkî bû. Vi kasî, hîkmê xwe yê zordariyê bi him û hevkarîya dewleta Tirkî pêkdiha. Gava ku xebata Partiya me li derdora Sêwrekê ji pêşveçû. Partiya me destpêkir, ku gundiyên zana bîke û rêxistinîya gundiyên avabike, wê demê ev xiyat jî, bi armancê rawestandina xebata me û tîkîbirina têkoşîna me, dest bi gerekî li dijî Partiya me kir. Ev xiyat, bi peyîtiya xwe yê ji gundiyên çekdar, bevlî leşkerên Tirkî gerê têkoşîna rizgarîya netewî Kurdistanê kir û li hemberê Partiya me gerê xwe dan. Herdemê dewleta Tirkî, heya vê rojê jî, bi nîya kesê malî Celal Bucak, mirovên Kurd bi destê Kurdan daye girtirin. Nîha jî ev derdora xiyat, di bin rêbortiya xwe de gundiyên Kurdan ên bi navê "perîzkarên gundan", li dijî Artêşa Rizgarîya Gele Kurdistanê-ARGK nakirine çetir.

Dîm, nakokiyên olî jî, herdemê xizmeta perçiqirina yekîtiya gele Kurd kirine. Mirovên ku olê xwe malîman bûn jî, bi navê sunî û elevîtiyê bûbûn komên ji hev cuda. Bê sedema gerê hevûdu dikirin û herde

geleklî mezin derdikotin û li ser vî bîngehê, ji ber boyer an pîrêkê piçûktirîn jî, mirov dihatin kuştin. Dijîminahiya di navbera van herdu komek cîvîklî de bi salan xwe didomînd. Lê ne tenê ev; li vi gundî çarek ji elevî û çarek ji sunî, çarek din jî, di nava xwe de parçe û belav bûbûn. Ji elevîyan jî û ji sunîyan jî, çend eşîran cuda jî bûbûn. Ev eşîr jî li hemberê hevûdu bûn, dijîminahiya hevûdu dikirin. Nakokiyên dijwar herma di nava hemû eşîr û hevîkan de hebûn. Di nava eşîran de, mirovên ku meriv û nasên hevûdu bûn, piçî didan hevûdu. Li vi gundî piçûk, herma her kesek dijîminahiya yê din dikir, dijîminahiya xwe zivîrandibû tolehîdan û gerê xwe. Doza tolehîdanê xwe li gund xweperand. Dewleta Tirkî jî bi destê serokên eşîran û serdestên din, vî nakokiyê bî sedem herdemê teze û germ dihişt, rewqê behtir tevîhev dikir. Kin were gotin, li çar hêlên Kurdistanê mirovên Kurd bi vi awahî hatibûn parçe kirin. Dewleta Tirkî a dagirker, ji nezani, nebiha rêxistinêkê û belavbûna gele Kurd xûd û berjewendî ji xwe re digirt. Bîra jî bîra, cîran jî cîran, kin were gotin hemû mirovên Kurd ji hevûdu dûr kiribû. Bi vi awahî li dijîtin, hîkmê xwe yê dagirkeriyê bi hezariyê didomînd. Dagirkeriya Tirkî di dema bihurî a heya rojê niha Kurdan li dijî Kurdan daye girtirin, Kurdan bi destê Kurdan daye girtirin. Vê rojê daxwazên wan leytîstokên xwe yê dîrokî, li dijî tekoşîna rizgarîya netewî Kurdistan a di bin rêbortiya PKK de jî, pêkbiha. Lê gele Kurd vî rojê, roj bi roj behtir hiyartir û zanaîr dibe, di bin rêbortiya PKK de û di nava rêzan Eniya Rizgarîya Netewî Kurdistan-ERNK de yekîtiya xwe pêg ve dibe, ava dîke.

Mirovên behtirîn rêbert pîkolî û çetir dibûn jinên Kurd bûn; li Kurdistanê, li hêla dagirkeriya dewleta Tirkî, li hêla li nakolî û dubendiyên feodali bûbûn sedema derdîdanê jî bûn Kurd. Jinên Kurd jî, tu caran nekarîne bibin xwedîyê malî jiyane-ka mirovêkî. Pîkolojiyê hêzên dagirker, pîkolojiyê feodali û di nava malê de ji pîkolojiyê mîran, ji ser jinên Kurd kêr nebiha. Di malê de jinên Kurd di bin otortîya mîran de dijîn, bûbûn malî koleyên wan. Hemû mirovên Kurd koleyên dagirkeran bûn; li jinên Kurd, her jî ber hîkmê dewletê rastî zîmî û zordariyê dibûn, her jî di bin serdestiya mîran de û di ûvînanê dikirand. Hemû malî jinên di destê mîran de bûn. Di cîvîta mîran de jin nedikarin blaxîrîn, bi serbestî xwe bîvegirînin, rûnin, bîxwan û vaxwan. Ger û tevîna xwe ya rojane û pergali jî, li gora daxwaz û fermana mîran pêkdiha. Di malê de, otortîya mîrî li ser komekî malî, otortîya bavî li ser keça wî, otortîya zezan li ser bîka wî, otortîya bîran li ser xûşên wan û hwd. be tîzûb didomînd. Komekî malî bî destê mîran malxwedîyê xwe here malê bavê xwe jî, malî cîranên xwe û malî merîvên xwe jî. Çarîvîsê jî malî di destê mîrê wê de bû. Tu caran keç û xort, nedikarin bi dilê xwe hevûdu bîkin, bîzewîkan. Çarîvîsê zewadî jî di destê bavê, bav û bîrayan de bû. Keç bî wan tu caran nedikarî bîzewîkan. Rastî ew, ku li çetir Kurd ji aliyê bavên wan, bi pêwîyê bî dilê keça, mîna koleyan bi keç û zorê dihatin kîrin û firotin.

Dîm, malxwedîyê malî (mîrê di malê de) dikarî bi serbestî komekî bîde ber lêdanê, ji malê derxîne, berî bîde wê û dest deyma ser zarokan û hemî hebûnên di malê de. Bi vi awahî hemû malî jinên ji aliyê mîran bi tevayî dihatin rakirin û hilandin. Jinên Kurd bî kea, bî xwedî û neçare

dîman. Ma gelo, mirovêkî ku malî peyîna wî, malî ger û rabûna wî, malî rûnigîna wî, malî tevîna jiyane wî ya rojane di bin hîkmê kesekî din de be, ew mirov bi çî navê dikare were navdîn, bi çî awahî dikare were nasikirin? Geleklî eşkerêye, ku mirovê bi vî malî dijî, tenê bi navê koletiyê dikare were navdîn û nasîn. Di demêkê de, ku jinên cîhanê digihan jiyane-ka serbîxwe û axa de, jinên Kurd jî mîna sewal û dîman dihatin kîrin û firotin. Bi gelemperî hemû mirovên Kurd, bi taybetî ji jinên Kurd, jiyane-ka jî jiyane mirovîyê geleklî dûr digomîndin; hebûna xwe bi nakolî kerr û li berdewam dikirin. Di dawîya vî sedema bîstan de, hîm jî hemû malî mirovên Kurd li ser axa welatê wan Kurdistan, ji hêla dagirkeran dihatin perçiqandin û mirovên Kurd di bin ala dagirkeriyê de dijîn. Gele Kurd, ji ber vî yekê, hîm jî mîna di çetir koletiyê de, jiyaneklî pîr bî rûmet didomîne. Ew kesên gotine demokratîyê mîna berêyê di dema xwe de dadîn bîla bag guhdariya gotin û peyîna mîna bîkin; çetir hun li malî mirovan li Kurdistanê nasîrîn, çetir hun xwedî li malî mirovan li Kurdistanê demakevin? Çetir hun xwedî li pîr û guliyên daran, xwedî li kasê û jîyan, xwedî li av û rûbaran derdiketin, lê hun malî mirovan li Kurdistanê jîbîrdin, li dijî wî jiyane di bin hîkmê dewleta Tirkî a fîqîs de demakevin û malî mirovan naperîzin? Bîla ew kas û derdora dibîjîne xwe "demokrat", lê pelên daran, kûşiyên avê ji mirovên Kurd çetir dibûn, bag guhdariya peyî û gotinên mîna bîkin! Ew kas û derdora bi navê demokratîyê xwe dîvegirînin jî bo çî rastîya jiyane gele Kurd nabin û li pirtir rast nabin? Ma gelo dema demokrasîyê a demokratîyê çî ne?

Li ser axa Kurdistanê jiyane bi hemû mirovên Kurd; li karkeran, li gundiyên, li rewqanbîran, li jinên, li xortan, li zarokan û hwd. bîla jiyane-ka tari ya mîna girtigihan. Lê hêzên dagirker vî jiyane bi qê û tîvî jî ji gele me re pirtir didin. Bi êrîqbazî û pîkolojiyê xwe yê rojane, derwestî, tîr, bîzdan û xûm xwe bîzan dilê ber mirovêkî Kurd; berê derê xwe yê tîqî qanî mirovan bîkîran. Berî her tişî, dewleta Tirkî hebûna xwe ya dagirkeriyê, bi him û qewweta xwe ya leşkerî dida paşkirin. Lewma jî, li her bajar û gundekî Kurdistanê, li her çîya yan deşîkê welatê me, bi sed hezaran leşkerên Tirk hebûn û hatibûn bîrîkirin. Ax welatê me di bin sedên leşkerên Tirk de xwîn digirt. Mirovên Kurd herdemê, ger û rojan, leşkerên dewleta Tirk li hemberê xwe didîkan. Mirovên Kurd dagirkeran, tenê di komekî leşkeran de dîman û dîman.

Ji ber çî gele Kurd dewleta Tirkî di komekî artêşa Tirkî de dîman? Ji ber ku dewleta Tirkî, vegartîna xwe ya dagirkerî, bi him artêşa xwe pêkdiha. Bi zana çekdarî, pîkolî û mejo-dariya xwe ev dewlet, li ser axa welatê me hebûna xwe ya ramyarî, aborî, çandî, cîvîklî û hwd. didandîye. Jî, mîr, xort, zarok, kal û dêpîrên Kurd, bi destê leşkerên dewleta Tirkî dihatin kuştin, girtirin, bîdarekirin, keçerîkan û dikatin ber lêdanê. Bajar û gundan Kurdan bi destê artêşa dagirkeriya Tirkî hatibûn û dihatin gawî-tandin, hilweşandin û talan kirin. Dagirkerên Tirkî zarokên Kurd di zîkên dayikan de didan be devên çetir xwe û bi serê çetir xwe wan dikujîn. Lê ji aliyê din, ji bo rizgarîya Kurdistanê, bajar û gundan Kurdan bi xwîna mirovên Kurd sor bîbûn; ew xwîna, ku bi destê leşkerên jî hêzên dagirkeran hatibû rîjandin.

**DÛMANÎK
DI HEJIMARA BÊ DE**

"...gava ku gele Kurd bikaribe çand û hunera xwe pêş ve bibe, bikaribe bi zîmîyê xwe bi serbestî bipeyive, hingê xwedî li dîroka xwe jî wê derkeve, xwedî li serxwebûn û azadiya xwe jî wê derkeve. Rastî ew, ku heya PKK derneketibû, tevgera PKK nebû, mirovê Kurd ji xwe jîbirkiribû."

Ma gelo dewleta Tirkî ji bo çî û bi çî awahî kariya nakokiyên di nava rêzan gele Kurd de kor bîke? Dewleta Tirkî tu caran delîv nedaye yê bûn û hevkarîya mirovên Kurd. Her babat xebat de ber xwe, ji bo belavkirina yekîtiya netewî ya gele me. Lewma jî ger û peyîtiyê dijwar di navbera mirovên Kurd de tu caran kam nebiha. Mirovên jî gele Kurd, ji ber nakokiyên malbatî, merivî, eşîr, ol û hwd. herdemê li hemberê hevûdu ger kirin. Mirovên Kurd xwedî li welatê xwe derneketine, xizmeta berjewendiyên (menfîstên) xwe yê bîngehî nekirine. Ji ber pirtir û bîyereka piçûk jî, bîra dijîminahiya bîra kirîye.

Li welatê me dewla feodaliyê hîm xwe didomîne. Li çar aliyên Kurdistanê bi sedan gund di bin destên axan û serokên eşîran de bûn. Gundiyên li van gundan dijîyan, meçûr bûn, ku cotîyariya feodalan bîkîran û bîbin koleyên wan. Hemû malî û çarîvîsê (qadera) gundiyên di destê feodalan de bûn. Feodal dikarin gundiyekî

mê pevdîcan. Mirovên ku welatê wan, gele wan, zîmî-çand û nasî (etîaq) wan yek bûn, dijîminahiya hevûdu dikirin. Mîlîman di nava xwe de li hemberê hevûdu bûn, mîlîman jî hemberê ezidiyan bûn. Nîmîneyekê, ku ez ji gundê xwe bidîm, ji bo ronahî kirina van nakokiyên, wê bîbe nîmîneyekê pîr bag. Ji vî nîmînoyê wê bag were fîhînkirin, ku gava dewleta Tirkî a dagirker, mirovên Kurd bi hezaran caran kîrî-kîrî û parçe kirîye.

Mirovên gundê me ji gelek salan ve bi hev re dijîyan. Ji aliyê hîm û nasîstên netewî ve, çî cudahiyeke di nava wan de tune bû. Lê dîsa ji kom bi kom ji hev dûr ketibûn, belav bûbûn û ji ber nakolî û dubendiyên olî û eşîr berbert û dijîminahiya hevûdu dikirin. Tev xwedî li olê îslamî derdikotin, lê dîsa ji di nava xwe de bi navê sunî û elevîtiyê bûbûn du komek li hemberê hevûdu. Bi hev re herdemê pevdîcan. Ji ber peyîtiya du zarokan jî, di navbera sunî û elevîyan de pirtir gerê

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 3 -

Basêk derbarey jiyanî komelayetî le Kurdistan da

Makbûd Kurdî

Xwendevanên heja, birê sêwemin ê vê rêzenivîsa bi navê "Geştêk bo Kurdistanî bakurê rojava" gelek bi derengi kete berdestê me. Berî niha me hemû birên vê rêzenivîsê li derveyî birê sêwemin ê bi navê "Basêk derbarey jiyanî komelayetî le Kurdistan da", ji birê yekan heya dehnan weşandibû. Ger bi derengi û ne di rêzdora xwe de ji be, niha em birê stîlyan ji belav dikin û bi vî awahî kêmantiya rêzenivîsê ji holeradikin. Di hejmarên rojnameya me ya li pêşin de emê rêzenivîsê bi hîrê yanzdehan bidominin.

Be guman ke basî bari komelayetî nawçeyê bikeyn ît re da zor şî dîte pêjmanewe. Komelgay Kurdewariyê wek her komelgayekî tîr pêkde le çend çîn û tiwêjî ciya ciya û hermeçêşin. Eger çî xalkî Kurdistan ducarî dabêş kirdin û parçe parçe kirdin hatîwe, belam eme ewe nageyene ke dab u nerî û rewîştî Kurdan leyek naka, belku be pêçewanewe rojekanî em gele mezne hermeç xoyan be yek mîlet û ser be yek nîştîman debene qelem. Ca eger berawirdêkî parçekani tîrî letîlet kirawî Kurdistan le gel Kurdistanî Bakura bikeyn ewa teniya hendek ciyawazî nawçeyî û şêwe zarawe û şîrî sadey tîr bedî dekre ke be hîç corêk narwanî be xalî serêkî dabîn. Helbete şîrêkî belgenewîst û rûne ke rejîme dagirkerekani Kurdistan be hez cor û şêwe be karigerî xoyan kirdote ser zor layen û bari jiyanî Kurd le Kurdistan da. Aqîsa-şê çoniyetî em karigariye le parçeyekewe bo parçeyekî tîr û belku (dibe ku) le şawênêkewe bo şîwênêkî tîr ciyawazî heye û mirov detwanê hestî beme bikat.

rubertî derayçey Wan û zor oga û nawçey tîr be tewawî hestî dekey ke her lew melbendey kewa lîy le dayik bûy. Xelik ewinde rez û qedrî degîrî herwek bilêy xot le gundekî xot û le malî bawîk û le new irakanta debîniyewe û hergîza u hergîz birî dîrî û xerîbî nakêy. Min teniya xem û xefetî serêkîm ewe bu, we hermeç birim lîy dekirde ewîş jêrdetî û koylayetî gele dîlêr û xake

nanxiwardin!

Rê û resmî kîç be şûdan û giwastinewe û meseley jîn u merdayetî û xezan hîç ciyawaziyekî wehayan niye le gel parçekani tîrî welat. Esta xelik wîrya bûnetewe û be zor kîç be şûdan u jîn be jîn le caran kemîr botewe, belam abro û şerêf le ser binaxey resen û pitewî xoyan mawî. Beçge le mane le hende nawçey cor be cor mareyî heta estaş her

man le xezanî Kurdî da bab rollî serêkî heye û berpîrsiyarî bijewî hemû endamanî xezanekeyetî. Dayîkîş le mawewe xerîkî perweste kirdinî mîndalekanîyetî we be aş û karî naw mal û maldariyewe roj debate ser. Mirov detwanê dab û nente resen û konekanî Kurdewarî le nêw lade nûşînekara ziyatîr bedî bikat wek le new şarekara. Helbete tîşkî zorî pêşkewîtin be her corek be

Jine Kurdêk pez dedaşt. Zozana Giridaxa Mezin, Kurdistan - Hîzêran 1989

şînnêkê bû! Qet qet qisey cendîrme Turke başîstekanîm le bir naçewê ke peyan gotim, "Vatansîz!" Tuxwa cewr u sîtem niye le nîştîmanî dayîkta pet bîlên: Be welat!

Ew mewan perwentiye le naw

mawê u pêy delên (qelen), helbete raddey hejarî û nedarî mirovî Kurd wîryan be ser hênawe ke em nerîte her bipareze eme le layek û bawîkîş eger qelen wernegre zor car be çawekî sukewe le layen xelkî

Kurdistanîş degrenewe.

Her malbatêkî Kurdî belay kemewe le pênc kes pêkdêrî û ewaney mînalîyan zore gelek zedetîrî le waney ke mînalîyan keme. Eger lo bawîkîkî Kurd bipîrî, "Le her çî hez dekey mînalî zor be?" Le welat da debejet, "Ca eger emey Kurd mînalman (zarok) zor nebê, ewa duymînekamman her be yek carî le nawman debên û qîmman deken!" Be rastî qiseyêkî be ceye, çünke zarok samani neteweyî gele kolnederêkemanê.

Çend Kurdekî koçer. Çiyay Agri, Kurdistan - Hîzêran 1989

Dab û nerîti Kurdaney bîra Kurdekamman lem parçeyey wîlate xoşewestekeman da le zor nîwewe herwek beşekani tîrî xake dagirkîrînekemane. Detwanîm gelek nîmûne benmewe bo selmandîni em guteyey serewem. Eger to geşê bikey bo nîmûne bo nawçekani Agri (Ararat), Qere Kulîse) û dew

Kurdana bîlawe, bîrawa nakem le hîç grîşeyekî cîhana bem şeweye bô. Be taybetî eger mirovêkî xerîb ru bîkate gundek ya malêk ca mepirse çon le ser seran û le ser çawanî dadenen. Her rojê le malêk (gazî) deken bo xîwardin û ewey ke Xuda peyanî dawê û şîkî debên, deyanewê be yekcar hemûy bo bîxwene ser sîfrey

tîrewê seyn dekrê emêş le layekî tîrewê. Herweha meseley dî jîn hênariş weku caran nemawe, belku be taybetî xortê taze pegeyîşuwan lem girûgirîşê xoyan ladedên û ziyatîrîş birî yeksanî dekenewe le newan afret u piyaw da, hoy emêş em hoşyarbûnewe gîşîyeye ke serîtapay Kurdistanî girîstewe. Bêgu-

kirdinî her mîletêk da. Herwek dezanî afret le new Kurd da paye û qedrî taybetî xoy heye û be çawekî zor be rez û hurmetewe seynî dekre. Afret beşdarî mîrdekey dekat le new kelge û le mal u le kiwestan (zozan) û beşewkirdinî ajal da û hîd. Le hemûy girîngtir beşdankirdinî jînî Kurd le xebatî azdîxîwaneyîmroy netewekeman da. Gelek nîmûne hen: Bêrîwan, Bêsê, Sakîne û hevalanî tîr ke bunc goçî qurbanî gel û xakekeyan. Be kurtî herwek wîtrawe: Afret nîweyî komelê. Em wîteyêş be dîlîniyayî le gel komelî Kurdewariyê degunce.

Şewey guzeran le gundekan zor asayî dîte berçaw wek le şar û şarokokana we be taybetî le şare gewrekan detwanîm bîlêyî kemêk modern û nîwêye. Peywendî xîzmayetî û xelayetî heta raddeyêk le ser bîncîney kon û caraniyan mawî, belam gotînkariş le zor hîwarî jiyan da rûy dawê. Eger çî rejîmî nejdperîst û faşîstî Turkiya be hemû şeweyek tedekozêş bo bînebir kirdinî hestî û nestî Kurdane, belam le gel ewêş da role beşerêfekanî gelekeman le çîn û şayî da beşdar û hawderdî yekîlîrî û ewey le destîyan be bo hawkarî kirdinî yektîr encamî dedên. Le zor nawçey Kurdistanî karî hereweşî û komelî bedî dekre le nêwan danîşîwanî da. Kuri nobere rezêkî taybetî heye le naw her xezanêkî Kurd da, helbete debe em kureş xawen rewîşîkî ciwan u pak be û erkî çawlebûnî bîrî û xuşkakanîşî dekwête esto.

Pendeke Kurdî heye dekrê: "Qîz (kîç) mewalî mal e!" Be guman maney ew pende ewe nageyenê ke kîç zor nîrxî niye le mal da, be pêçewanewe kîç zor xoşewîste, belam îstê herêl be mîrd danî hîw weku mewanî malî jêdê. Nabê ewêşman le bir bîçe ke pendekî tîr heye u rene le nêw zor mîletîqî hebê, ke dekrê: "Le pişî her piyawekî meznewe jînekî hebwe!" Le rojgarîmroy Kurdistanî bîrî netewayetî û azadî zor le bîr u hawere kon u pûçe komelayetîyekani pûgel kîrdote, çünke mîlet hestî be hebunî duymîni hawbeş kirdiwe ke ewîş rejîmî contay Turke. Zor car wa debê nakokîyek le newan dî xêl radedat u piyawçakan û xemxoran be rêgay aşîyuna girûgirîşêke çare-ser deken, belam tolesendînewêş (toleheldan, heyf hîlanî) le zor şîwan da mawê. Hendek car zor kes debne qurbanî (gorîdanî) em nerîte û meselekêş dîrêjê dekrêş. Pêş ewey

Jine Kurdêk nan dekat. Zozana Aladax, Hîzêran 1989

Piyawî Kurd jînekey xoy zor xoşdewê û le zor kar û firmanî ra û tegbîr ewîş werdegre. Asudeyî xezan be pîleyekî zor girîng dekwête ser estoy jîn le komelî Kurdewarîman da. Ewey rastî be jînî pak û ruxoş dewreki bala degere le geçe-

kotayî bem hase benîm demewê ewe bîlêyî ke mîlî şîtekîm nîstîwe, ke dîrume u hestîm pey kirdiwe. Renge zor bas û xîwasî labelay tîr hebe ke peywendîyan bem basewe hebe, belam mîn narowêkî komelnas (civaknas) nîm.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku hilberîni, danîşvaniya tûnd û bajarvanî li wir dîrokekê çekirine

MELEDÎ

- II -

CIHÊN RÛNISTINÊ Û BELAVBÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA MELEDÎ

Meledî li ser erdên keviya ava Feradê, ku dikevin Berherada jorin, avabûye. Ji bakur ve bi êrdimên Sêwaz û Erzînganê, ji rojhilat ve bi êrdimên Mazra û Amadê, ji başur ve bi êrdimên Pirîndê (Samsur) ve û ji rojava ve bi êrdimên Sêwaz û Gurgumê (Mereq) hatîye dorpeşandin.

Li êrdima Meledî, li derveyî navçeyê navendi bajarê Meledî, navçeyên bi navên Şîro, Çirmîk, Wêranşar, Argo, Darende, Hekîmxan, Erxewan (Tahir) û Erebgîr ji hene. 15 qopani û 505 gund girêdayê êrdima Meledî ne.

Li êrdima Meledî kêm an zêde, tûndbûna şênî, ji bo her km² erdî 49 kes e.

Navçeyê navendi bajarê Meledî:
Şênîya Meledî bêtirîn xwe li vir avabûye. Ji aliyê rojhilat ve bi êrdima Mazra re xwedî tixûb e. Hejmara şênî 286.895 kes, pîvana erdî 1.966 km² ye. Çar qopani û 111 gund girêdayê navçeyê navendi ne. Nizama danîşvaniyê heya wêre gotin teng çûbûye li ve erdima. Birekî pêwîst ji axên Meledî, Dêşa Meledî ye.

Navçeyê Argo (Akçadag):
Piraniya erdê ve navçeyê ji çiyên çûbûye. Hejmara şênî 57.463 kes e. Pîvana erdî 1.193 km² ye. Li ser her km² erdî 48 kes dijîn. Navçeyê Argo, navçeyê Meledî ya weha ye, ku şênî li tûndî li wir biavabûye. Du qopani û 71 gundên Argo hene. Li derdorekî bi çiyên û zozanên, kehnîyê dabariyê yê bîngehî xwedîkirina pez û sewelan e. Li vir ajelvanî gelekî pêşveçûye. Li deştan ji berhemên kûştîkalê dîhên hilanîn. Di aboriya navçeyê de berçeyên qey-sîyan ji cihêkî pêwîst digirin.

Navçeyê Wêranşar (Doganseliç):
Dikeve başûr-rojvîstê êrdima Meledî. Hejmara şênîyê navçeyê 48.556 kes e. Pîvana erdî 1.290 km² ye. Li ser her km² erdî 38 mirov dijîn. Qopaniyêk û 34 gund girêdayê Wêranşarê ne. Şênîyê 13 gundên bi hejmara xwe li ser 1.000 kesî ye. Hilberîna dexl û zadê berfireh e. Li erdên bi çiyên ajelvanî dihe kirin. Wêranşar, heya sala 1946'an, qopaniyekê girêdayê navçeyê Argo bû.

Navçeyê Hekîmxan:
Li bakurê êrdima Meledî avabûye. Hejmara şênî 48.824 kes e. Pîvana erdî 1.869 km² ye. Ji aliyê şîrêhîya axê ve, li êrdima Meledî navçeyê sewelan mezin û berfireh e. Du qopani û 62 gund girêdayê Hekîmxanê ne. Hejmara şênî ji aliyê tûndbûnê ve belavbûyî ye û mîna hindekî ji hev dûr rûdîna. Erdên navçeyê bi çiyên xemilî ne. Li zozanên kehnîyê dabariyê yê bîngehî, ajelvanî ye. Li deştan û zakerastan hilberîna dexl û zadê heye. Li keviya av, çem û rûbarên û li gelî û newelan Rêkîvanî dihe kirin.

Navçeyê Erebgîr:
Dikeve bakurê êrdima Meledî û bi êrdima Erzînganê re xwedî tixûb e. Hejmara şênî 22.634 kes e. Pîvana

Delil DOĞAN

erdî 965 km² ye. Li ser her km² erdî 24 kes dijîn. Du qopani û 39 gund girêdayê navçeyê Erebgîrê ne.

Navçeyê Erxewan (Tahir):
Cizane navenda navçeyê bajarê Meledî ye. Dikeve rojhilatê bajarê Meledî. Hejmara şênî 19.282 kes e. Pîvana erdî 1.037 km² ye. Li ser her km² erdî 19 kes dijîn. Navçeyê Erxewan, ji aliyê hejmara şênî ve, li erdima navçeyê piçûktirîn e. Qopaniyêk û 43 gund girêdayê navçeyê Erxewanê ne.

Navçeyê Darende:
Dikeve rojavayê bajarê Meledî. Bi Meledî re xwedî tixûb e. Navçeyê Meledî ya berfirehtirîn e. Hejmara şênî 50.578 kes e. Pîvana erdî 2.020 km² ye. Li ser her km² erdî 25 mirov li ve navçeyê dijîn. Du qopani û 51 gund girêdayê navçeyê Darende ne.

Navçeyê Şîro (Poturge):
Bi başûr-rojhilatê bajarê Meledî, êrdimên Mazra û Pirîndê re xwedî tixûb e. Hejmara şênî 49.756 kes e. Pîvana erdî 1.414 km² ye. Li ser her km² erdî 35 mirov dijîn. Du qopani û 74 gund girêdayê navçeyê Şîro (Poturge) ne.

Navçeyê Çirmîk (Yeglyar):
Dikeve başûrê bajarê Meledî. Bi êrdima Pirîndê re tixûbê xwe heye. Li navçeyê êrdima Meledî ya piçûktirîn e. Hejmara şênî 23.000 kes e. Pîvana erdî 568 km² ye. Li ser her km² erdî 41 mirov dijîn. 20 gundên navçeyê Çirmîkê hene. Berî niha ev navçeyê qopaniyekê girêdayê bajarê Meledî bû.

(Hemû hejmarên li jor, ji sêzêstê sala 1980'an hatine wergerîn.)

AVAHÎYA ÇANDÎ LI ÊRDIMA MELEDÎ

Meledî li Mesopotamîyê, cihêkî danîşvaniyê ji yê kevnartirîn e. Rûberê gelekî bajarvaniyê dîrokekî bûye, bajarêkî Kurdistanê yê bi ve sîxet û taybetiyê ye. Bajarvaniyê li Meledî biçûkbûn û paşê rûxane, gelek nîxên çandî li şûn xwe biqutîne. Ev nîxên çandî ji, bersava xwe di avabûyên dîrokekî yê hene de didin. Le ramîyêk ji bax dîhê zanîn. Mîna li

Hasan AYDIN

bajarê Kurdistanê yê dîa ji bûye, bi dempêkirîna doliwgerîya Osmanî û Tirkî li êrdima Meledî, nîxên çandî yê ji bajarvaniyê kevnare mabûn, hatine talan û tûnêkirin. Li şûna van, dagirkerên Tirk, xweştîna, ku çanda doliwgerîya Tirkî û bi taybetiyê berbarîyê, li ve êrdimê ji serdest bûn. Di vir de helber çanda Kurdî ji hatîye sîmala kirin û dagirkerên Tirk çandî Kurdî, xweştîna ber xizmetê xwe.

Bi rengêkî, ku hîna li serî Kurdistanê nebu, hemu nîxên muzîkî û folklorî yê êrdima Meledî ladanên giran girtin. Nîxên êrdima yê çandî, hatine Tirkîkirin û dagirkerên Tirk wan mina yê Tirkîan bin, didin pêşveçûyê. Sîmanê Kurdî û gotinên di stranên de zivîndîna zimanê Tirkî û di ve de gelekî bi ser ji ketine. Ramîyîya dagirkerîya dewleta Tirk ji vî alî ve, ji Meledî bi rengêkî jêhatî hatîye domandin.

Li erdima Meledî goranî, axin û payîzok gelekî berfireh in. Ev nîxên çandî, pîrên civakî kirine naveroka xwe. Hinek ji, bûyerên dîrokekî yê kevnare dîhên ziman.

Zaravayê êrdimê xwedîyê taybetiyê bi serî xwe na. Ev zarava, ji Kurdîya û ji Tirkîya dîhê peyvandin ji, dihe dîna.

Stranên ku ji erdima Meledî dîhên civandin, ji aliyê birekî hunermendan ê berfireh, dîhên bi awaz û dengkirin. Argo gelek hunermend deng dadin van stranên. Ji pêşveçûyê muzîkê li erdima Meledî bêtirîn ên bi sîxetê kîlaman bi dîhê şênî ne. Ev gelek dîhên heştîrîn. Ji ber ve yekê ji, hunermendên erdima, gelek kîlaman çekirine. Saza diwanê û saza giran, ji sazên ku bêtirîn di muzîka êrdimê de dîhên bîkarhanî in. Govendên gelî yê li Meledî, digihîn govendên li erdima Bedlîs û Wanê. Govendên li ber dahol û zîrne heya wêre gotin zûnde û bi liv in. Nevê kuandîna govendê li ve erdima bi navê "kîyandîna dînanê" dîhê zanîn. Şêweyê govendê yê li ve erdima dîhên naal in in: Gîranî, Fekandî, Ava Çarî, Çopendî, Dîlan, Xerzanî, Ximiximê, Çipçipî, Qerehîsar, Kesengî, Kemalî, Tamzarê, Lorîkê, Memyanê, Meywanî, Harî, Pa-porî, Simamê, Yek Ling, Tringo, Se Ling, Zûlûnê û Welîç. Bûn van pêşveçûyê govendê hinde berhemên folklorî yê din ji hene. Govendên me li jor nivîstinê, bema bema li hema erdima bakur hema, lê li ve erdima weke yê Tirkîan bin, dîhên yê kirin.

Mehmet ONER

DI TÊKOŞINA ME YA RIZGARÎYA NETEWÎ DE CIHÊ ÊRDIMA MELEDÎ

Bajarê Meledî, bajarêkî Kurdistanê yê weha ye, ku ramîyîya dagirkerîya doliwgerîya Tirkî kurtirîn li vir hatîye bîkarhanî. Li erdima Meledî, birekî pêwîst ji şênîyê Tirk ji hatîye biçûkbûn. Ev bû, bêtir ji bûnê meşur û burakîrîna çûbûye. Li Meledî, ku nîxên netewî yê Kurdî behurîn li vir dîhên birindar kirin û paqîk şamîkirin, xebatên Tirkîkirinê yê li ser bîngeha asimîlayonê xwe gihandine pîvanên berfireh. Bi hatina faşîzma 12'ê Êlûnê û dest danîna li ser hikm, leystokên li ser bajarê me Meledî ji bêtir hatin zêdekîna. Herweha ev leystok gihan cure û şêweyê bêtirîn ji. Di ve domandê de dagirkerîya pêwîstiyê mezintir dan erdima Meledî. Bajarê Meledî weke bajarê "Turgut Ozal" û "İsmet İnönü" hate nasdan. Le ev zîlaman dewletê yê "mezî", weke dihe zanîn, qesabên Kurdistanê û gelê Kurdistanê ne û di karê xwe de, dijmîna netewê me yê serke ne.

Ramîyîya doliwgerîya dagirkerîya Tirkî di rojên me de, bi tevayî li ser bîngeha şêre taybetî rolekê dileyize. Di wan deman de, ku hîna tîkoşîna me ya rizgarîya netewî demeketibû holê yan ji hîna ji bo dewleta Tirk nebûbû tehlukayêkî jidî, ramîyîya berî xwe dîda Kurdistanê yekbû, gelemperî bû. Le ev ramîyî, ji meha Tebaxê sala 1984'an vir ve, ji aliyê dagirkerên Tirk li hêlekê hatîye danîn; noçare mane ku ve ramîyîye bihavên aliyekê. Ji ber ku, bi pêşveçûna tîkoşîna me ya rizgarîya netewî,

Kurdistan ji wê Kurdistanê kevin xwe sîlankir, li ser bîngehên herdemî xwe nûh kir. Kurdistan êdî kotîye ser we rîyê, ku ji bo dewleta Tirk dîhê maneya hundakirîna û ji bo gelê me dîhê maneya baserketîna. Ji ber ve sedemê ji dewleta Tirk, ji nûh ve derketîye seferêkî Kurdistanê yê nûh û dîrokekî perçe perçe tîgê ji dest derdikeve dîa sîlas bike. Dewleta Tirk bi ve, dixwaze Meledî ji gîtiya Kurdistanê qutbike. Lê dewleta Tirk wê nikaribe di vir de bîrêkeve.

Tîkoşîna me ya rizgarîya netewî, berî sala 1980'an, nekari weke di bîxwaze, dest bihavêye erdima Meledî. Rêhevalê Delil DOĞAN, berî darbeya sala 1980'an, namana rizgarîya netewî heya pîvanekî diyar di nava ciwanên rewşenbîr de de belavkirin. Di van domanan de, li ve erdima, serdestiya tevgerên çepê Tirkîyê hebû. Rêhevalê Hasan AYDIN, berpirsiyarekî bû li Meledî, ku niwan-diya tîkoşîna rizgarîya netewî dikir. Bi keşbûna xwe ya bi bîrîyar, bîbê hedeke derdorekî paşverû û faşîst. Ji aliyê van hêzan roja 10'ê Adarê 1978'an li bajarê Dîlûkê hat kuştin.

Destavetîna erdima Meledî ya bi tixûb ji aliyê tîkoşîna me ya rizgarîya netewî, bi hatina cuntaya 12'ê Êlûnê ya leşkerî û faşîst hate birrin.

Tîkoşîna me ya çekdarî ku di domana nûh de di bin pêşveçûna PKK de roja 15'ê Tebaxê 1984'an destpêkirîye, ji ber hoyên objektîv bi derengî xwe gihand erdima Meledî. Ji sala 1989'an vir ve, li ser bîngehên xurtar destavetîneke ve erdima pêkhatîye. Di encamê pêşveçûna tîkoşîna me ya rizgarîya netewî de, di nava rêzên ciwanên rewşenbîr ên li ve erdima de, sempatiyêk bi pîvana pêwîst û potansiyelêkî jorêger û xurt derketîye holê. Bi xebatên yekîniyên pêşmergeyan, ev potansiyelê jorêger bi lez kete domana alîbûnê. Pêşmergeyên ARGK bi şeweyekî rexistîndî, li ser bîngehên xurt, pêşveçûnekê derxistîna holê, herçendî hîna livbaziyên leşkerî yê xurt ji ve erdima pêknehatine. Le dîa ji di dema ve dawîya de gelek livbaziyên çekdarî li ve erdima çûbûnê û hinde hevzabîkarên dijmin bi mirinê hatine cezakirin. Roja 21'ê Hezîranê 1990'an li navçeyê Şîro gerekî çekdarî di navbera hêzên ARGK û hêzên dijmin de derket. Hêzên dijmin ladanên giran girtin. Lê di nava wan de rêhevalê Mehmet ONER ji çar şervanên ARGK di şêrê qehremanî de şehîd ketin. Xebatên rêxistîna û çekdarî yê li erdima bi jêhatîbûnê di domandî. Roj bi roj bêtir, alîkariya ji bo tîkoşîna me ya rizgarîya netewî zê-

detir dibe; sempatiyêk xurtir dibe û behîrê cîwan xwe digihînin rêzên jorêger. Heya ku tîkoşîna me ya rizgarîya netewî li ser bîngehên gîneyî pêşveçûna xwe berdewam bike û li hembêrê ve dewleta Tirk terora xwe dijwastir bike, gelê me yê li erdima Meledî ji li ser rîya Kurdistanêkî serbixwê û aza, wê bêtir xwe bide xebatê. Bi vî awahî ji, hemu leystok û hêviyên dagirkerîya dewleta Tirk ên ji bo erdima Meledî wê werin bihevşandin.

Di hejmara bi de: erdima GURGUMÊ

BERXWEDANA ME YA GELÎ PLANÊN DAGÎRKERİYÊ SER-Û-BIN DIKE

Raman ji
Berxwedan

HISABÊN BURJUWAZIYA DAGÎRKERIYA TIRK NIKARIN BIGIHIN ARMANCÊN XWE

Li Rojhîla Navia çî hezek ji mîna dewleta Tirk bi germî xwe bazir o amadeyê cengê nake. Parlamento û hikûmeta Tirk ên sexte li derveyî rola xwe nane. Hêlwesta (opozisyona, muawîfeta) burjuwaziya dibêje "em li dijî derketina cengê ne" nakare bawerîya çî kesekî bi xwe bihêne. Berpirsiyarek dewleta Tirk û artêşa faşîst mîna ku berdevtên Washington bin, daxweyanîyan pêşkêş dikin. Ev ji romê dika, ka rastî çawa in û çî ne. Ma gelo çî ne gotinên dibên kirin? Bi kurdî ev in: "Tehlûka şer mezin dibe", "Şer mehorîye", "Şer de derkeve..."

Nîha ji dewleta Tirk dixwaze leşkeran xwe bihêne Xeliçê. Amadekari dempêkirina. Hicet ji eşkere ye: "Artêşa Saudi Erebiyane tune ye. Emerîka Bakur we hezên xwe tim li Xeliçê bihêle. Divê artêşa Tirkî ji li Xeliçê be, da piştî çûyina Saddam, Tirkîye ji bikaribe ji xerîmetê parî bihêne." Ev nîrxandinên T. Ozal in (Milliyet, 31.8.1990).

Di vê rêdaryê (meylê) de hedefeka din a bîngehî heye. Li gora vê divê Tirkîye ji li her derêka be, da Emerîka Bakur nekaribe destûra tiştekî bide û pêşkêşî Kurdan û rêxistinên Kurdan bike.

Dewletên imperyalist artêşa Tirk dihaşon cengi

Tusa burjuwaziya Tirk a mezintir e, ku bê destek bîna yan ji rola wê ya xubîniyê bi rengêkî kêrî bibe. Dewleta Tirk gelekî pe kaxwê s, ku bikaribe ji bo berjewendiyên imperyalîst li herême erîşbaziye pekbîhêne. Tenê bi vî ewahî dikare îpat bike, ku li herêmê qereqolêkê sedîk e. Emerîka bi hîq û serî ye, dînamîkê. Naxwaze bikeve rewşa Îngilîtere, ku di sala 1956'an de, di Şerê Kanêla Suweyê de ketibûye. Artêşên rejîmên Erebiyê zûlamî tevî plana xwe dike. Cîhê artêşa Tirk ji di vî planê de ye. Ne tiştekî sirî e, ku li Kurdistanê û Tirkîye pêşborek cenge yan Emerîka tîji ne. Di rastîniyê de ev pêşborekî bîrewerîyê artêşa Tirk dikin. Bayare Cizîra Botan biye mîna barogehêka cenge.

Polîtîkvan ji van amadekariyan dilezînin. Di rojê dawiyê ya meha Tebaxê de, ji endamên wêlatên NATO çî parlamentêr bi armanca "Gereka leşkerî" çûbûn Tirkîyê. Armanca gertê û domana wê gelekî helez bûn: "Pêkhatina û pêşvebirina hevkarî û hevzabakariya di navbera wêlatên NATO de." Cîhan ku endamen gere qunê, tev cîhên yekemîyan leşkerî bûn. Kesên bi wan re peyîvîn, tev serleşkerên artêşê bûn. Di rojnameyan de derket, ku "Bîzavên leşkerî" yê hêrbûn rawestandin, wê dîsa destpêkînin. Leşkeran hinde wêlatên peymana NATO ji wê tevî van bîzavên, leşkeran û pêşvebirinê bînin.

Heke êrîşek here ser Iraqê, ji bo êrîşê ji erdî roleka bîngehî dikare pîya artêşa Tirkîyan. Çawa be meydana cenge wê bibe axa Kurdistanê. Lewma Iraq weha digot, "Dibe ku roketên me neqîhin Emerîka. Em ji dê êrîşî beavêbenden Emerîka li herêma bîkin." Ev tehdîd lewma hate kirin, ji ber ku Emerîka rolekî serbî daye Tirkîyê.

Emerîka û dewletên imperyalîst en dîa, ji ber ambarogoyê alîkariya dewleta Tirk dikin. Lê belê ji berêka şexên Kurweyê û Ereban.

Rewşa Almanya ji gelekî helez e. Qunên rêvînetewan destur nadin Almanya ku bikaribe tevî şer bibe. Lê burjuwaziya Almanî weke derwêka dîroki be, dixwaze tevî alozîyê Xeliçê bibe û qurwêkê xwe bide şerî kirin. Lê nakare. Nîha ji rîyêkî hêsan ji xwe re payda kirîye. Heke wêlatêkî NATO tevî şer bibe, Almanya ji, ji şer axa wî wêlatî dikare tevî şer bibe. Eşkere ye, ku ev wêlatê NATO, Tirkîye bi xwe ye. Ji bo Tirkîye tevî şer bibe, eşkere ye, ku Almanya xwedîyê daxwaza mezintirî e. Ji nîha ve Almanya hêzên xwe dagîna Kurdistanê. Ev tenê aliyê cîhê pî dîzanî e. Weke me gotî, çawa be şer wê li Kurdistanê çêbe û Alman ji di kuşîna Kurdan de hêza xwedî hêsan in.

Tirsa ji Kurdistanê dagirkeriya Tirk dibe mirinê

Senaryoyên serleşkeriya Tirkîyan û weganên burjuwaziya wan li ser van avadîbîn: "Rewşa Kurdan di şer de wê bibe çî", "Kurd wê bikaribin çî bîkin", "Pêşvebirina ku ji bo Kurdan bag be, çawa dikare were rawestandin..." Sînatîjîkîr hîmbên çî caran sirîv çêdîkin. Dîroka ji Sevres, ji Lousanne bîya dema roja me hêrdîkolîn. Pêşniyarek xwe destnîvîn pêşîya artêşê.

Ji aliyê dîa komkirina leşkeran li Kurdistanê didome. Wêlatpîrezên li Cizîra Botan weha dibêjin: "Di roja de bi kêmasî 60 otobus leşkerî dihe Cizîrê, ji Cizîrê heya Silopîya her der bi leşkeran tîji bûye, serbaz jî zemînan dikolîn." Ev li Wanê jî dibe. Li Çolamêrgê û Şîmexê 15 km erdê li keviya tîxûb hêneyê valakîrî û lîrîne cîhê tevgerên leşkerî. Çî kesek nakare bibêje, ku ev amadekari tev, bi armanca parastinê ne.

Di helekîya Tebaxê ya dawî de hêza berpirsiyarek bîlînd en artêşa Tirkîyan çûn Kurdistanê. Li Amad, Sêrt û Şîmexê gerîyan. Li Amadê cîvînek tevî wêlatî dagirkeriyê çêkirin. Armanca gertê weha xweşpartîyan şaxen weganên: Di rewşa şerêkî de, rawestandina xurtbûna "kêrkaran" û sekinandina çalakîyan wan. Li gora hîmba dewleta Tirk, heye ku Kurd ji pîştî ve li wan bîzav in. Ji ber ku hîmba li malê her derê li hîmba sîkê nayê. Di nava tedbîran de qirîkirin ji beza. Weke dîbe bîran piştî qirîkirina Helebçe pêşborek leşkerî yan Tirkîyan weha digotî: "Cîhan dengê xwe li

DUMAHÎK DI RÛPELA 24'AN DE

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWÊ KURDISTAN

Di salroja şeşemîn a 15'ê Tebaxê de berxwedana girseyî li Bazîde destpêkir

BAZÎD-GILJAN: Di şaxaliya Hilgavîna me ya 15'ê Tebaxê de destpêkên bajare Bazîde berxwedana banga ARGK dan û deriyên firotgehên xwe anîn xwarê. Bi vî ewahî gelê me yê li Bazîdê ji li dijî otorîteya dagirkeran rabû.

Li Bazîdê, ku bejîmarî gertî li dora 25 hezar kesî ye, ji dempêkê heya 15'ê Tebaxê pîve, li derveyî du dermanxane û du firotgehên nani, hemû firotgeh (dîkan) û cîhên kar, bi armanca dempêkirina heftaliya Hilgavîna me ya 15'ê Tebaxê û protestokirina dagirkeriya Tirkîyan, ji aliyê gele me hatin girtin. ARGK bang ji bo çekirina wê lîvîzîyê gihandibû gel. Destêkê û hemû girtîyên gel berxwedana ARGK bi pozîtîf dan. Bîlî hemû pîkolî û tehdîtên dagirkeran, vekirina dergehên firotgehên nepejîrandin.

Gava destêk deriyên cîhên kar heya nivroje ji vanekirin, ji nivrojê pîve yekemîyê leşkerî yan dagirkeran û hezên tîkîzîyê tîjîbûn kolanan Bazîdê û xweşan gertî bitirîmîn. Li peşîya her firotgehêkê hinde serbaz hatin rawestandin. Piştî nivrojê wêlîye Giljîdan (Agri) hate bajare Bazîdê. Tehdîtên xwe barîd ser destêkaran û girtîyên gel. Got, "Heke deriyên firotgehên neyîn vekirin, wê bazargaliya li ser tîxûb a bi Iraqê re were rawestandin." Lê bîlî hemû tehdîtan, destêkên wêlatpîrez vekirina dergehên nepejîrandin. Li derveyî du dermanxane û du firotgehên nani hemû dîkan girtî man. Ji ber ku cîhên kar ji bo pîrozîkirina 15'ê Tebaxê û protestokirina dagirkeriyê girtî man û bîlî hemû tehdîtan ahatîyê vekirin, dagirker mîna dînan li wan hat. Dêrê ewarî gelek wêlatpîrez hatin girtin û dagirker êrîşên xwe diwarîrî kirin.

Berxwedana girseyî û dij-rabûna girseyî ya li Bazîdê, kîdanêka weha li dagirkeriya Tirkîyan xist, ku tu caran bawer nedîkirin, li cîhekî weha a bi şeweyêka weha wê lîvîzîyê bi vî rengî pekbîhêtin. Dagirker, dîzanan ku di şaxaliya demazîrandina ARGK de wê hinde lîvîzîyên leşkerî çêbînin. Gava ew li benda ve bûn, rûberê berxwedana girseyî bûn. Li ser ve

bîngehê, di paşbûnêka mezin de, be tevîrê û bazirî nîstî bawerîka weha bûn. Ev berxwedana girseyî, herwêha bû berxwedanêka girseyî ya weha, ku mîrov bîzarîbê ji nîha û pîve çî bîka, çawa bîka. Di mehanê Newroz û Nîsanê de berxwedanê girseyî bi rengê serbîlîdanê gertî li bajêrên Nîsêbûne, Cizîra Botan û Gîrê Amed (Silopîya) dempêkirinbûn a xwe dagirkerîyên tevî Kurdistanê. Ev serbîlîdanê gertî yan xwe belavî Kurdistanê kirin, ji nîha û pîve di mehanê Tebaxê, salroja 15'ê Tebaxê de ji wê çêbînin. Gîrîngîya jîyandina bîlîndîkirina serbîlîdanê di domana 15'ê Tebaxê de, bi berxwedana Bazîdê berxwedana girseyî ya li Bazîdê, wê edî bi vî rengî li Kurdistanê xwe bîde paşîkirin.

Edî 15'ê Tebaxê her salê, wê bîbe roja berxwedana girseyî, serbîlîdana girseyî, dij-rabûna û rapîrîna li dijî dagirkeriya Tirkîyan. Lê belê ev, tenê bi vî rojê, bi tîxûb amînê. Di hemû rojên hemû mehan de, ev serbîlîdan, wê belavî herêmên tevî Kurdistanê bîbin. Berxwedana girseyî ya li Bazîdê, bû gawekî pêşîyê ji bo dempêkirina serêkî. Dagirker, bi şewê û li cîhekî nedîhanî bîran, ji malîka dîla xwe lîdanêka dijwar xwar.

Roja 15'ê Tebaxê destêk deriyên firotgehên girtin

MERDENÎK (GOLE) - SERHEDAN (QERS): Li navçeya Mîrdenîkê, ku xwedîyê şerîyêkî ji heşt hezaran e, gel berxwedana pêşmergeyan da û roja 15'ê Tebaxê, dergehên firotgehên xwe girt. Ji beyanê heya ewarî hemû dîkanên li navçeyê girtî man.

Li hembêrê wê berxwedana girseyî dagirker gertî û şax bûn. Xwe cerîbîndî, ku deriyên firotgehên bîdîyê vekirin, le nakarin bawerîkî. Dagirker, wê lîvîzîyê gel a girtîna deriyên dîkanên nehlîmîndî (spartî) rojname û weganên.

Li navçeya Mîrdenîkê carî yekemîna e, ku bi vî mezinahîyê lîvîzîyêke girseyî çêdibe. Piştî Bazîdê, lîvîzîyê girseyî ya girtîna deriyên firotgehên, bi vî ewahî li Mîrdenîkê ji gîha serkeftîneke. Ev lîvîzîyê, nîqanêka ji bo tîkîqîna pêşmergeyan li eniya Serhedanê û şerîyê dîke, ku li vî tîkîqîna me ya rîzgariya netewî xwe gihandîyê kîjan gihîneke.

Di şerê li Çiyayê Tendurekê de bi kêmasî 15 serbazên dijîmin hatin kuştin.

Di vî şerê de sê şervanên ARGK ji şehîd ketin. Bêhîrî 10 hezar kes, li Bazîdê tevî şîna tîkoşerê şehîd Nurettîn TURAN bûn. Xwepêşdana şînê ya girseyî zivîrî çalakîyeka li dijî dagirkeriyê.

GIHADÎN û BAZÎD-GILJAN (AGRI): Roja 16'ê Tebaxê li derdora Gîhadîne li Çiyayê Tendurekê şerêkî dijwar û mezin di navbera pêşmergeyan ARGK û hezên dijîman de derket. Hezên dijîman ji serbazan, kîman tîyotî û çehên bûn. Şer bi gelek metan domî, belavî derdoreka gelekî fireh bû. Dagirker ketin nava tengazîyêka mezin. Bi roketan û ji bîrîyan ji bi zîrîqîkîan ji helîkopteran dîhewîtin, cîhê şer dan ber barana bombekirînan. Di vî şerê de ji dijîman, bi kêmasî 15 serbaz û çehêk hatin kuştin. Sê tîkoşerên ARGK ên leheza ji şehîd ketin.

Piştî ku nûçeyên şerê û nêvîn şehîdan gîhîna bajare Bazîdê, li bajêr tevîdîreka mezin dempêkir. Gole Bazîdê hîna dîxwêqîya lîvîzîyê deriyên dîkanên di roja 15'ê Tebaxê de dijîyê. Tîkoşerê şehîd Nurettîn TURAN (Doktor Egidî) ji Bazîdê bû. Gava ji Tirkîyê bajare Samanê xwendekare fakulteya tendurîstîyê (tîpî) bû, bîrîyê li çîyanê şerê dijîman ketinê, dabû. Ev tîkoşerê ARGK e bi nîra. Ji demêka dîrejt bû, li erdîmanê Giljîdan û Serhedan xebatî bîrîvîdîbî. Li van erdîman, di tîkoşîna pêşmergeyan ya şerîyê a jêhatî de, di sala 1990'an de roleka mezin û jîdî leyan.

Gel vî tîkoşîna ji nêzîk ve dînan, ji wî gelekî hatî dîkîr. Lewma ji gelek me gîrdana xwe ya bi wî re, da paşîkirin û xwe li pêşîya rawestî wî, delameta xwe ya dawî bi cîh bîne. Malbatê wî, merîvên wî û bî hezaran mîrov, bi Dûmahîk di rûpela 24'an de